HARVARD LAW LIBRARY
3 2044 059 341 560

HARVARD LAW SCHOOL
LIBRARY

Digitized by Google

Hungary

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

MAGYAR

TÖRTÉNELMI EMLÉKEK.

KIADJA

SZALAY LÁSZLÓ.

NEGYEDIK KÖTET:

GRÓF KÁROLYI SÁNDOR ÖNÉLETIRÁSA.

TOLDALÉK:

GRÓF KÁROLYI SÁNDOR NAPLÓ-JEGYZETEI.

„SZATHMÁRI BÉKESSÉG"

PULAY JÁNOSTÓL.

PEST, 1865.

HECKENAST GUSZTÁV.

Digitized by Google

GRÓF KÁROLYI SÁNDOR

ÖNÉLETIRÁSA

ÉS

NAPLÓJEGYZETEI.

PULAY JÁNOSNAK

A SZATHMÁRI BÉKESSÉGRŐL

IRT MUNKÁJA.

KIADTA

SZALAY LÁSZLÓ.

ELSŐ RÉSZ.

PEST, 1865.

HECKENAST GUSZTÁV.

HUN
909.1
SZA

Digitized by Google

For T 4
S

APR 17 1933

Pest, 1865. Nyomatott Heckenast Gusztávnál.

Digitized by Google

BEVEZETÉS.

Mindnyájunk fájdalmára oly korán elhúnyt koszorús történetirónk, nagyemlékezetü Szalay László, élete végszakában rendezé sajtó alá a jelen művet, mely a Rákóczi-korszak történetéhez annyi becses adalékot szolgáltat, s a maga teljes jelentékenységében tünteti elönkbe azon fontos szerepet, melyet ama korszak egyik legnevezetesb egyénisége, legjózanabb belátásu capacitása vitt. Károlyi Sándort értjük.

Boldogúlt Szalaynk teljesen befejezve hagyta hátra e művét, melynek több íve még az ő saját felügyelete alatt került ki a sajtó alól; csak az előszó megirását halasztá vala el, mint hivé, rövid időre, — de a halál közbeszólt: örökre. Báró Eötvös József ő méltósága — mint az elhúnyt legbensőbb barátja, és hátrahagyott családjának gyámja — alólirottat — mivelhogy épen Rákóczi-korszakbeli történeti művek irásával foglalkozom — szólíta fel e tisztre.

Készséggel iparkodom megfelelni a nemes báró megtisztelő felhivásának, egy részről hogy feledhetlen Szalay Lászlónk emléke iránt táplált kegyeletteljes tiszteletemnek ezáltal is újabb jelét adhassam, más részről, hogy oly nevezetes férfiúnak, mint Károlyi Sándor, élettörténetéhez legalább nehány pótló adat-

Digitized by Google

tal, némi vázlatos ismertetéssel — a mennyi még t. i. a jelen műhöz kivántatik — én is járulhassak.

Lássuk mindenekelőtt a munka tartalmát, forrásait, ismerkedjünk meg körülményeivel. Boldogúlt Szalay e művét azon nagybecsü vállalata negyedik kötetéül szánta, mely »Magyar Történelmi Emlékek« czím alatt jelent meg, s eddigi kötetei Kemény János fejedelem és gróf Bethlen Miklós önéletirásait foglalják magokban. — A jelen mű pedig tartalmazza: 1) Nagy-Károlyi gróf Károlyi Sándor önéletirását, 2) ugyanannak naplójegyzeteit, 3) Pulay Jánosnak a szathmári békekötésről irt egykorú munkáját, a melyben szintén Károlyi Sándor az egyik főszereplő.

Vegyük e műveket sorra.

Károlyi önéletirásának eredetije a hires férfiú utódai: a nagyméltóságú gróf Károlyi-nemzetség jelenleg Pesten levő családi levéltárában őriztetik; egész ívrétben van irva, Károlyi Sándor saját kezével, »Magam életének s azalatt történt állapotoknak emlékezetes folyási« czím alatt. Sajnos, hogy a kéziratnak közepe táján tetemes része kiszakadt s elveszett, és igy benne ama hézag támadt, mely 1698-tól 1703 november közepéig terjed. De e hiányt elfeledteti azon nagyszámú érdekes új adat, melyet a meglevő nagyobb rész szolgáltat, továbbá ennek kellemetes, élénk irmodora, s az a régi jó magyar zamat, mely az egészen elömlik. Az itt-ott közbevegyített latin szavak mitsem ellenkeznek ezzel, sőt az akkori idők szokásával egyezvén, a kornak szintén jellemzői, s részszerinti alkotói azon kegyeletreméltó ószerüségnek, mely bennünket mintegy visszavarázsol ama rég lezajlott évekbe.

Digitized by Google

Nagy-Károlyi gróf Károlyi Sándor — báró Károlyi Lászlónak báró Sennyey Erzsébettől született fia — Szathmárvármegye főispánja, elébb II. Rákóczi Ferencz fejedelemnek, majd III. Károly és Mária-Teréziának »Generális-Mezei-Marschallus«-a (tábornagya) 1669-től kezdi művét, a mennyiben e mondott évben történt születésére, továbbá gyermekségének első éveire visszszapillant. Ifjuságáról alig tudunk többet, mint a mit maga elmond. Férfikora némely éveiről is — pl. az 1704-ikiről — igen bőven szól; és a mit ő itt elhallgat: hirdetik a historiák.

1669-től szakadatlanúl tart az önéletirás 1698-ig, a hol az említett hézag van a kéziratban. (l. könyvünk első részének 62-ik lapját.) Midőn az irat ismét tovább folv: már szerzővel mint kurucz generálissal találkozunk, csaták közepette. A 63-ik lapon olvasható töredékes kezdet az 1703. november 15-iki zólyomi ütközet leirása, melyben Bercsényi és Károlyi a győzők, Bottyán és Ocskay sebesültek.

Az 1703-ik év hátralevő, továbbá az egész 1704-ik esztendő hadjáratait Károlyi itt oly bőven és híven irja le: hogy Szalay László »Magyarország Története« ide vágó részleteinek kidolgozásánál egyik fő-forrásául Károlyi ezen följegyzéseit használá. (L. Szalay László Magy. Tört. VI-ik kötetét.)

Az 1704-ik esztendő végéről Károlyi önéletirásában egyszerre az 1711-ik évre ugrik át, s csak a szathmári béke megkötése, illetőleg Munkácsvára capitulatiója után veszi fel ujra a készakarva elejtett fonalat. S miért ejtette el? maga megmondja, némi szerénykedéssel s maga-mentegetésével:

»Mindezen Rákóczi hadakozási alatt való dolgok

Digitized by Google

folyása egész históriát foglalna önnönmagában, kire se üdőm, se alkalmatosságom, se tudományom nem lévén, magamat fárasztanom nem lehetett; hanem fiamra marad egy nagy fejér leveles-ládám, teli levelekkel .... azokból kilencz esztendeig való folyását azon hadakozásoknak .... bőven megtalálja és tapasztalja *); nem különben 1710 esztendőben 15. Novembris kezdetett tractátust, szathmári pacificatiót és annak consumatióját 1711-dikben 1-a Maji, az mely concludáltatott Károlyban, és annakutánna könyvben irattatott; abból kiki veszedelmes és fáradságos munkáimat megláthatja és tapasztalhatja.« (Első rész, 98. l.)

Mit ért Károlyi ezen »könyvben iratás« alatt? alább meglátandjuk.

Az önéletirás következő részeiben kiválólag becsesek az 1712-ik évi följegyzések, melyek Károlyinak a szathmári béke pontjai lelkiismeretes megtartatása érdemében végbevitt ernyedetlen, hazafias küzdelmeit, hathatós fáradozásait vázolják, továbbá az 1717. s 1718-dik éviek, melyek az akkori török háboruk történeteire nézve merőben uj, érdekes adatokkal bővelkednek. A többi évekre vonatkozó följegyzések leginkább az országgyülési tárgyalásokat illetik, s hasonlókép történeti becscsel birnak. Az önéletirás az 1723-ik évvel végződik, a mikor a' szerző III. Károly király által valóságos titkos tanácsossá neveztetvén, ünnepélyes esküjét leteszi.

---

*) E 20—25,000-re tehető egykoru eredeti levelek képezik a mostani gróf Károlyi levéltár azon megbecsülhetetlen kincseit, a melyek használata nélkül Rákóczi-korszakra vonatkozó valamirevaló munka megirása alig képzelhető. T. K.

Digitized by Google

Az ezen önéletiráshoz »Toldalék«-ul csatolt naplójegyzeteket Károlyi évről évre naptárainak — többnyire nagy-szombathiak és kassaiak — tiszta lapjaira irja vala. Különös figyelmet érdemelnek pedig azért, mivel napról napra folyván, belőlük a háborúk folytán pontosan megtudhatjuk a kuruczok s különösen maga Károlyi táborainak mely időben hollétét, sőt — rövid odavetések által nagyjából följegyzett — működéseit is. Néha az ily kurta adatkák — részletesebbek nem létében — igen jó szolgálatot tesznek a történetirónak. — Jellemzők Károlyi vallásos lelkületére nézve az egyes hónapok kezdetére és végére tett nehány sorból álló részint hálaszózat, részint buzgó könyörgésszerű felfohászkodások; s jellemző az a szeretetreméltó naivság, melylyel gyakorta aprólékos családi eseményeit, kedves vendégeinek neveit, mulatságait, stb. följegyzi.

De emeli e följegyzések becsét azon körülmény is, hogy ezek közül oly évekből is maradának fenn, a mely években — pl. a fölötte nevezetes 1707-ben — Károlyi, önéletirását nem folytatta; igy e naptári jegyzetek mintegy kiegészítik az önéletirást. — Mindgyárt az első, az 1703-ik esztendőről szóló, kétszerte érdekes; ugyanis január 1-jével kezdődik, az önéletirásból pedig, mint tudjuk, ezen év egész november 15-ikéig ki van szakadva; — íme, itt e jegyzetkék által helyrepótoltatik.

Az 1704 és 1705-iki naptárak a gróf Károlyi-levéltárban ma már nincsenek meg; velök együtt elveszének a kurucz tábornagy ezen időről való följegyzései. Könyvünk tehát az 1703-ik év befejezése után az 1706-iki, s ez után az 1707-iki jegyzeteket adja. Kivált ez utóbbiak becsesek, mert Károlyi az 1707-ik évhez

Digitized by Google

külön oda csatolja a többi kurucz vezérek nevezetesebb működéseinek rövid vázlatát is, hónapok szerint, s csak azután tér át a maga szokott napi jegyzeteire. Ezek november 13-káig vannak meg.

Az 1707-ik esztendő utáni naptárak, fájdalom, egész az 1726-ik évig hiányoznak; főként az eseménydús kuruczvilág idejéből valókért felette kár. Az ezután következő följegyzések terjedelmileg bővülnek: de tartalmi érdekök már nem oly nagy, — jó részt a Károlyi Sándor utazásaira s magán ügyeire vonatkozván. Az események eltörpültek, s naplóiró nem teremthet más történetet. Mindazáltal ezen későbbkori följegyzések sem értéktelenek, kivált az országgyülésekre vonatkozók; nem értéktelenek továbbá már csak azért sem, mivel egy fényes szerepet vitt történeti egyéniségnek nyilvános, ugy magán életéhez meg annyi adatok.

Károlyi Sándor naptárai 1726-tól 1735-ig megvannak, ezután még csak egy van: az 1740-iki, melybe már mint 71 éves ősz irá megszokott följegyzéseit az ily késő aggságában is oly pontos és oly gondos tábornagy. Az 1730-ik évi naptárra megjegyzendő, hogy az 1731-ik esztendő első 34 napja is ebbe van bejegyezve, — mint maga Károlyi felvilágosít bennünket, egyszerüen azon okból, hogy uj naptára mindgyárt az év elején nem volt. Különben ugyanezen jegyzeteket aztán, más stylba öntve, 1731-iki kalendáriomában is feltaláljuk.

Harmadik részét képezi Szalaynk jelen kiadványának Pulay János munkája: »Szathmári békesség.« Tudjuk, hogy II. Rákóczi Ferencz fejedelem nyolczéves háboruja a szathmári békekötés által fejeztetett

Digitized by Google

be; e szerződés képezi a hazánkban Bocskaytól az imént nevezett fejedelemig — tehát száz esztendőnél tovább tartott — vallási és függetlenségi háborúk zárkövét, ez adá vissza elvégre a sokat hányatott nemzetnek a rég élvezett belső békességet, hosszu időkre. S e szerződés létrehozója egy részről báró Károlyi Sándor, másrészről gróf Pálffy János volt. Nem mondjuk, hogy a nemzet a szathmári béke pálmájának árnyékában egészen nyugodtan pihenhetett volna, nem mondjuk, hogy az utána következett idők valami aranynapok lettek volna, nem mondjuk, hogy a reá következett korszakban kisebbszerű alkotmánysértések nem követtettek volna el, s hogy a protestánsok — a kikötött pontok értelméhez képest — teljes vallásszabadságot élvezhettek volna: de az mégis tagadhatlan, hogy a szathmári szerződés a nemzet alapjogait, az ősi alkotmányt biztosította, megerősítette, s nagyobbszerű önkényleges intézkedéseknek elejét vevé. A sok vér koszorúzta fegyverek és sok babér ölelte zászlók, melyeket a kurucz hadak a nagy-majtényi mezőn önkényt, nem ellenséges sereg előtt, diadalmas hadi zene hangjai és ágyuk ropogása között letevének: nem emeltettek hiába, — habár a kitűzött merész czélt egész teljében nem vivhatták is ki.

Hazánk történetében a szathmári békekötés mindenha korszakot alkotó fontosságu marad. S e béke fő létrehozója Károlyi Sándor, Rákóczi tudtával, megbizásából vette kezébe az alkudozások fonalát, sőt Rákóczi az egyezkedés müvében egyelőre maga is részt vőn; azonban miután a salánki értekezletben az ország senatorai a nagy-szombati békepontokhoz való föltétlen ragaszkodást alapelvül egyhangulag kimon-

Digitized by Google

dották, ezeknek megnyerhetéséhez pedig alig volt remény: Károlyi, ki e pontokból valamelyest engedni is hajlandó vala — meghasonlott a most már további harczokra készülő, s ezek művét Lengyelországból előkészítő fejedelemmel. Tudjuk, hogy a Rákóczi által Husztra hirdetett gyülést Károlyi önelhatározásból Szathmárra tette által, s itt bár könnyes szemmel s fájó szivvel szemlélé a Vezérlő-Fejedelem s ennek helytartója — gróf Bercsényi Miklós — nem különben saját személyén kivül valamennyi tanácsúr meg nem jelenését: mindazáltal a körülmények még roszabbra fordultától tartván, merész eltökéléssel fejezte be művét, s megköté a békességet az erre illetékesek távollétében, egyedül a jelenlévő nemesség és vitézlő rend helyeslésére támaszkodva; — megköté a békességet: Rákóczinak mennydörgő manifestuma ellenére is.

Károlyi tullépte a Vezérlő-Fejedelem által reá ruházott jog határait *), s ezt az éles belátásu s józan itéletü férfiu bizonyára maga legjobban tudja vala, — azonban más részről a helyzet kényszerűsége mellett a hosszu vérontás és pusztítások megszüntetése, a haza békéjének visszaadása, s az ősi alkotmány biztosítása lebegett szemei előtt. Lépése szigoruan jogi szempontból véve semmiképen sem menthető: de indoka, czélzata nemes, meggyőződése alapos volt, — a mint magok az idők bebizonyították.

*) A »Confoederatio« törvényei szerint, — melyekre Károlyi is megesküdt — a hadüzenés vagy békekötés joga a 24 tagu ország-tanácsát illeté, élén a Vezérlő-Fejedelemmel, vagy ennek távollétében a helytartóval. T. K.

Digitized by Google

Pulay János, a gróf Pálffy János császári teljhatalmazott, tábornagy és horvát-tótországi bán belső titkárja vala, s ura és Károlyi megbizásából szerkeszté össze a szathmári békekötés történetét. Ez az a könyv, a melyről Károlyi Sándor a maga élete leirásában emlékezik.

Pulay munkája magában foglalja a békeokmányokon, továbbá a munkácsi vár capitulatiójára vonatkozó irományokon kivül a békealkudozásokat illetőleg váltott leveleket Rákóczi, Károlyi és Pálffy, ugy némely mások között, rövideden — de nem épen részrehajlatlanul — előadván az ezek keletkezése s váltása körül lefolyt eseményeket is.

Pulaynak ezen müve eredetileg latin nyelven volt irva, csak 1718-ban fordità azt le maga a szerző magyarra, hogy urának neje szül. Czobor Terézia grófnő is megérthesse. A levelezések a béke tárgyában magyarul folyának: Pulay tehát munkájának irásakor leforditá azokat latinra, de midőn ezt ismét magyarra tette át, — ugy látszik, nem mindenik eredeti okmány volt kezénél, mert ezek szó szerinti szövegének használása helyett saját latin fordităsát fordità ismét vissza magyarra. E körülményt olymódon vettük észre, hogy a gróf Károlyiak levéltárában létező egynehány ily eredeti levelet összehasonlitánk a Pulay által adottakkal, — s kitünt a különbség, mely mindazonáltal csak némely szavakban, s nem az értelemben áll, tehát nem oly lényeges. Adhattunk volna némely levelet nem Pulay visszafordităsa, hanem eredetijök után is: azonban fontolóra vévén, hogy boldogult Szalaynk ezuttal Pulayt akarta adni — ragaszkodnunk kelle ennek szövegéhez.

Digitized by Google

A szathmári békekötésre vonatkozó fontosb levelezések bár majdnem teljesen ki vannak merítve Pulay által: találtatnak még mindazáltal a gr. Károlyi-levéltárban némely e tárgyat illető levelek, melyekhez Pulay vagy nem férhetett, vagy — s ez a hihetőbb — sietségből mellőzé azokat. E levelek közül egy nagyfontosságút: Rákóczinak Károlyi Sándorhoz Kukizowból (Lengyelországban) 1711. april 19-ről intézett levelét csillag alatt jónak láttuk e munkába is fölvenni, — mivelhogy a kukizowi manifestumnak — melyet Pulay is közöl — érdekes mellékdarabját képezi, s mintegy kiegészitéseül szolgál. Ugylátszik, b. e. Szalaynk is közlötte volna, mivel irományai közt teljesen lemásolva találtuk.

Megjegyezzük még Pulayra nézve, hogy ő könyvében Rákóczit, még ennek saját hívei által is, igen sokszor »Méltóságos Fejedelem«-nek vagy épen »Méltóságos Herczeg«-nek czímezteti: »Fölséges Vezérlő-Fejedelem« helyett, — nagyon könnyen megfogható okokból. Károlyit ellenben — a ki 1710. és 11-ben még báró vala — ugyanő már ekkor is folyvást grófnak irja. Apróságok, de mégis meg kellett említenünk az olvasó tájékozására.

Pulay műve sok irott példányban ismeretes, megvan a gróf Károlyi, a gróf Pálffy családnál, s a nemzeti múzeum kézirattárában többszörösen, úgy egyéb közés magánlevéltárakban is: de nyomtatásban most jelenik meg először. Alkalmasb helyen, mint Károlyi Sándor önéletirása mellékletéül, nem lehetett volna kiadni, — miután ezen történetünkben oly nevezetes férfiúnak legmesszebbreható, s legnagyobb horderejü cselekvényét tárgyazza.

Digitized by Google

Ezeket elmondván, térjünk át más szükséges megemlítendőkre.

Nem lehet czélunk e helyütt Károlyinak erényeit magasztalni, hibáit kijelölni vagy mentegetni, avvagy teljes életrajzát adni: hisz ő maga adja azt, és saját irásaiban, s müveiben — mely utóbbiak között kétségkivül a Pulay által leirt szathmári béke a legfontosabb — nyilatkozik legjobban jelleme. Károlyi életirása e helyütt általunk fölösleges, hívságos ismétlés lenne. Mindazáltal azon nevezetesb mozzanatokat, melyeket sem ő maga, sem Pulay nem említ, — legalább rövideden előadnunk szükséges. Könyvünk némely hézagait véljük betölteni ezáltal. Lássunk tehát Károlyi életéhez nehány jelentősb adatot, melyeket legtöbbnyire az ő saját levelezéseiből, s utódjainak levéltárából meríténk.

Károlyi Sándor történeti szerepléséből az oroszlánrész a kuruczvilágra esik. Az 1703-ik s 1704-ik évet maga megirja önéletirásában s naplójegyzeteiben. — Ezeket tehát elhagyván, kiegészitésül csak annyit említünk meg, hogy Károlyi 1703-ban labancz-magyar és német haddal szétvervén Dolhánál a Rákóczi nevében fegyvert fogott kurucz-csapatot, a tőlök elnyert zászlókkal Nigrelli kassai generális tanácsára Bécsbe siete; s miután itt — a zászlókat I. Rákóczi Ferencz idejéből valóknak, a szétvert kuruczokat valami jelentéktelen kóborlóknak itélve — a győzőt nem elég méltánylattal, sőt bántólag fogadták, miután Kassán hasonszerű bánásmódban részesült, miután végre azt is megtudá, hogy a kuruczok immár nagy-károlyi várát is — melyben neje s javainak főbb része volt — elfoglalák: eltökélé, hogy maga is a kuruczokhoz áll. Alkudozásba

Digitized by Google

ereszkedék tehát ismerőse Csicseri Orosz Pál generális utján Bercsényivel, a ki 1703. okt. 15-kén már mint hivét mutatta be Rákóczinak a — dolhai győzőt. Károlyi letette a hűségesküt a fejedelem kezeibe, a ki nem késett őt tábornokká — »Tábori-Generális-Főstrázsamester«-ré s egy lovas-ezred tulajdonosává kinevezni.

Károlyi népszerű neve kivált a Tisza-mellyéki megyékből nagyszámu nemessel s ezerekre menő közvitézlő néppel növelé Rákóczi seregeit.

A fejedelem Károlyit előkelő származása, nagy tekintélye, s vezéri ügyessége méltánylásául gyorsan lépteté elő, mind magasabb-magasabb katonai rangfokozatokra. A Rákóczi által 1704. martius 1-jén hozzá irt levél boritékán már altábornagynak — »Generalis Campi-Marschalli Locumtenens« — látjuk őt czimezve, az 1705. január 7-ikién pedig már tábornagynak — »Generalis Campi-Marschallus«; »Generális-Mezei-Marschallus.« — Ezenkivül 1705-ben (jan. 2.) a Tiszán túl levő vármegyék főkapitányává, és 1706-ban ugyanezen kerület, 1708-ban pedig Erdély »Commendérozó-Generális«-ává nevezé ki a fejedelem, a ki belsőbb barátságára is méltatá a kitünő tehetségü férfiút. Károlyit továbbá a rendek a szécsényi gyülésen »Ország Senátor«-ává választották, s Rákóczi 1709 tavaszán saját kérelmére megengedé, hogy az akkor elhunyt Bagossy Pál brigadéros gyalog ezere ideiglenesen szintén a Károlyi nevét viselhesse. Ekkor tehát két regimentnek lőn tulajdonosává, a mi azonban csak azon év végéig tartott, mivel Bagossy László ezredes — az elhunyt Pál öcscse — a császár szolgálatából Olaszországból Rákóczihoz hazaszökvén, a fejedelem, néhai bátyjának ezerét neki adományozá vala.

Digitized by Google

Károlyi 1705 elején — eddig lásd önéletirását — a tiszántúli hadakkal Rákóczi által Debreczen alól a Garam mellé Verebélyhez rendeltetett, majd még némely felvidéki csapatok is adatván melléje: Karvánál átküldetett a Dunán, hogy ott a fölkelést tágasb alapokra szervezze. Meghóditá a dunántúli megyéket, sőt Ausztriába is becsapván, egész Bécsig száguldozék. — De Heister császári tábornagy csakhamar visszanyomá, s Kilitinél a Balaton mellett martius 30-kán véletlenül megütvén táborát, hadait megzavarta. Károlyinak kuruczai nagyobb részt a Bakonyba áradtak szét, a többivel vezérök általmenekült a Dunán.

Károlyi ezután ismét a Tiszántúlra mene, hogy a ráczok ellen működjék, s különösen Gyula, Jenő és Arad várait vegye ostrom alá. Majd júniusban a Duna mellé rendeltetvén Rákóczi által, július 3-kán ennek táborával egyesült, hogy Herbeville marechal hadserege ellenébe a Vág mellyékén minél nagyobb erőt állithassanak. Mindazáltal ugy látszik, hogy Károlyi csak a tiszántúli hadak egy részét vezeté a fejedelem mellé, s maga személyében visszamene, mert Rákóczi nem emlékezik róla, hogy a Lipótvár körüli hadmozdulatokban s a vöröskői ütközetben mellette lett volna.

Az ősz beálltával, midőn Herbeville a császári főerővel az egészen kurucz kézre jutott Erdély elfoglalására vala menendő, s Rákóczi és grőf Forgách Simon — az erdélyi fővezér — Zsibó mellett várák be őt: Bottyán és Károlyi tábornokok utasitást kaptak, hogy Herbeville hadait addig is, utjában minden lehető módon háborgassák, gyöngitsék; Bottyán kisérje őt le a Csallóköztől Szegedig, s midőn Herbeville a Tiszán által kel: ő meg viszont költözzék át a Dunán, hóditsa

Digitized by Google

vissza az ottani megyéket, törjön be Ausztriába, fenyegesse Bécset, — a minthogy mindezt végben is vivé. E tábornoktól Herbeville háborgatását a Tiszántúl Károlyi vevé át, ki a marechalt egész Zsibóig kisérte, szüntelenül csipdesve, kapdosva. Rákóczi és Forgách a zsibói szorost elállották, s a fejedelem parancsa szerint Károlyinak, midőn a támadó ellenség ágyuzását hallja: hátulról teljes erejével meg kellett volna rohanni és ezáltal két tűz közé keríteni a császár seregét, de a melyet Herbeville szekérsorral és hirtelenében levagdalt szálfákkal igyekezett Károlyi lovassága elől biztosítani. És e miatt a zsibói ütközet Károlyinak tervezett támadása nélkül történt meg, mégpedig Rákócziékra nézve szerencsétlenül.

A zsibói harcz elvesztéséért az erdélyiek Károlyit okolák, mint a ki szerintök Herbevillet oldalba foghatta s megsemmisithette volna; nemcsak, hanem épen a hűtlenség gyanujába is vevék őt nem mozdulásáért. (Szalay L. Magy. Tört. VI. k. 304—305 l.) Ehhezképest a vádlott — kit a fejedelem az ezentúl teendő erdélyi hadműködésekkel megbizott — magát sértve érezvén, nem akara többé a hadak élén maradni, s érzékenyen panaszkodó levelet ira a fejedelem udvarmesterének. Ez közölte urával. Rákóczi kissé ingerülten veté szemére Károlyinak: mit hallgat az oly mende-mondákra?! Majd elkeserülten tevé hozzá, hogy jó, tehát nyugodjék meg Károlyi fáradalmaitól; indúl Erdélybe a hadak élére ő maga; »lássa a katona, ha ott hágy: kész vagyok rég már az áldozatra .... Kedvetlen szolgának nem sok hasznát veszi az ember. Én indulok, rajtam ne muljék.« Az élesen és keserüen irt sorok felrázák Károlyit busongásából: ő rajta se

Digitized by Google

muljék, rögtön felállitá hadvonalait Dézstől Tasnádig, és oly tapintatteljes és sikerdús intézkedéseket tőn, hogy a kiengesztelődött Rákóczi egy-két hét múlva már »Isten áldását küldte Károlyinak, szives fáradságáért« (U. o.)

Ilyen volt Károlyi Sándor.

Az 1706-ik és 1707-ik évek történetét ismét vázolja ő maga, naplójegyzeteiben. Ezeket azért mellőzvén, lássuk rövideden az 1708, 1709 s 1710-ik évek folytán végbevitt jelentősebb hadműveleteit.

Károlyinak a végzetes trencsényi ütközetben nem volt semmi része; a fejedelem őt mindgyárt az 1708-ik év elején Erdély főhadparancsnokává nevezé ki, s a tábornok az egész év folyamatában ez utóbbi tartományban csatázott Rabutin ellen, s csak késő őszszel tére vissza Tiszántúlra, hadaiból mindazáltal egy dandárt továbbra is Erdélyben hagyván, s a határokat jól megrakván, az összeköttetés fenntartásáért. 1709 elején lovasságát maga mellé vevé, s január végső napjaiban Szécsény táján Bottyán hadtestével egyesülve, február 10-ke körül keresztültörék az érsek-ujvári ostromzárlatot és a várat élelemmel elláták. April végén s május elején ugyanezt ismétlé a két serény tábornok, a kiknek diadalmasan szerteszáguldozó hadai elől a császáriak félelmesen zárkózának be váraikba, sánczaikba. Károlyi és Bottyán lovassága ezuttal egész a Morva vizéig felnyargala, s Ausztria és Morva határait rémüléssel tölté el; az egész környéket föl Trencsényig, Szakolczáig meghódoltaták.

Károlyit a Vág és Garam mellől Kirchbaum császári erdélyi generális hadmozdulatai hívták vissza. A nyár és ősz folytán aztán e tábornokot szorongatá

Digitized by Google

Károlyi, többnyire Erdély nyugoti részein, a Királyhágó s Abrudbánya táján, nem egyszer komoly veszedelembe ejtvén őt és hadát.

Az 1710-ik esztendő beköszöntésekor a fejedelem Károlyit ismét magához hivatta, s együtt gyorsan nyomulván az ellenség főereje ellen, Nógrádban Romhánynál január 22-kén hirtelenül megtámadák Sickingen altábornagyot. Az ütközetet szép diadallal megnyerék, s ha egyszerre véletlen esemény által támasztott azon tévhiedelem nem áll be, hogy a császáriak tetemes segélyt kaptak — bizonyára teljesen tönkre jut vala ott a már igen nagy zavarban lévő labancz had. Az ütközet mindazáltal megtermé szándéklott gyümölcsét: Érsek-Ujvár felszabadítását, s megélelmeztetését. Az utóbbi feladattal most gróf Eszterházy Antal lőn megbizva, a ki bár nagy riadást tőn a császáriak közt Ujvár környékén hadaival: de az erősségben tisztjeivel majdnem annyi élelmiszert, italt stb. fellakmározott és eldorbézolt, mint a mennyit bevitt. A fejedelem tehát újból s hosszabb időre meg akarván segíteni a fontos várat: most már nem Eszterházyt — ki iránt bizalmát mindinkább elveszté — hanem a serény, ügyes és józan Károlyit bizá meg e feladattal. És Károlyi kijátszá az ellenség minden vigyázatát, s csaknem hihetetlen gyorsasággal szállítá be martius végén s aprilban a Hevesben és a Jászságon egybehalmozott gabonát, huszárjainak lovai hátára is egy-egy zsákkal kötöztetvén. — April végéig Ujvártt marada, szervezé a helyőrséget, s védintézkedéseket tőn. Parancsnokúl Nagyszeghy Gábor brigadérost nevezé ki. — Ezen fényes sikerrel végrehajtott hadműködései, fáradhatlan tevékenysége

Digitized by Google

s leleményessége mind jobban megkedvelteték Károlyit a fejedelemmel, a ki ezentúl majd semmit sem tőn nélküle. Ujvár megélelmeztetése után ugyan ismét az erdélyi határokra bocsátá pár hónapra kedvelt tábornokát: de július elején, midőn Dunántúl teendő diversió végett az elszánt Béri Balogh Ádám dandárnokot át akará költöztetni, — Károlyi ügyességét megint igénybe vevé. Hidat verettek a Tiszán, s azután seregszállító hajóikat tengelyeken vitetvén át az alföld homokjain: együtt eszközlék Szalk-Szent-Mártonnál Balogh általszállítását a fehérmegyei partokra. Majd Szólnok és Eger várait erősbíték, élelmezék, aztán maga Rákóczi Szerencsre menvén, Károlyit hagyá a hadak élén Vácz körül, hogy Érsek-Ujvárral az összeköttetést fenntartsa.

Az ezután következett hadjáratokat Károlyi majdnem egyedül intézé, s meg kell vallani, — e nehéz napokban ritka kitartással, erélylyel, csüggedhetlenséggel, midőn már legtöbb társa semmit nem tevő bűnak adá vala magát. November 15-kén aztán megkezdődtek a békealkudozások .... és itt Pulay veszi át tőlünk a fonalat.

Károlyi Sándort tábornoki pályáján mindenek fölött gyorsasága tünteti ki; váratlanúl ott termett a hol senkisem vélte volna, s végrehajtá szándékát, mielőtt még ellenségének ideje leendett gondolkodni fölötte. E főtulajdonsága mellett ernyedetlen tevékenysége, találékonysága, gyors felfogása, és higgadt, józan itélőtehetsége nem kis mértékben jellemzék őt, végre örök- vidám kedélye, a társaságban enyelgő játsziága ajánlák személyét. A dobzódást s pulyaságot gyülölte.

Digitized by Google

Károly császár, mind e fényes tulajdonait tekintetbe véve, s tekintetbe véve méginkább azon fontos szolgálatokat, melyeket Rákóczinak ezen hires tábornagya a szathmári béke létrehozása által a közcsend helyreállítása és a hosszu vérontás megszüntetése érdemében úgy a dynastiának mint a nemzetnek tőn: nemcsakhogy szathmári főispánságában meghagyta, hanem 1712. január 27-kén kelt oklevele által cs. k. altábornagygyá nevezé ki, ugyanazon év april 5-kén pedig bárósságból grófi rangra emelé *), miután már 1711. augusztus 1-jén kelt ünnepélyes levelében grófnak czímezte volt.

Károlyi Sándor nem tudott németül, (látszik ez már az egyes német nevek irásából is, pl. Steinville helyett »Stanyvil«-t, Stahremberg helyett »Storomberk«-et ir stb.) s altábornagyi kinevezési okmánya német nyelven lévén kiállítva: a kemény magyar ember mindgyárt lefordíttatta magyarra; ezen egykorú fordítás a gróf Károlyi-levéltárban ma is létezik.

Károly császár által és alatt Károlyi Sándort még számos megtiszteltetés érte: az 1723-ik évben több

---

*) A Károlyi-nemzetség grófi diplomája 1712. april 5-kén Bécsben kelt. Czímertani nevezetessége: hogy nem grófi kilencz, hanem tizenegyágu korona van rajta, s ezenkivül még az, hogy Károlyi Sándor grófi rangra emeltetvén, a paizs középrészét elfoglaló saját czimerén — a jobbjában szivet tartó karojon — kivül a vele és nejével legközelebb rokon családok czímereit is egyesíté a magáéval, nevezetesen a Károlyin kivül a Kis-Sennyei báró Sennyey, a Szalai gróf Barkóczy, a Csábrághi gróf Kohary, a báró Perényi Prínyi, a Lápispataki Segnyey, végre a Galánthai gróf Eszterházy (vagy tán a Paczóth?) családok czímereit. T. K.

Digitized by Google

országos ügyek elintézésére királyi biztossá, ugyanezen év september 12-kén belső titkos tanácsossá, 1724. január 5-kén a magyar kir. helytartótanács tagjává és a tartományi biztosság főigazgatójává, 1734-ben pedig állandó lovasezredet állítván — ezen év január 13-kán annak tulajdonos ezeredes-főkapitányává neveztetett ki.

Mária-Terézia tetézni akarván atyjának Károlyira halmozott kegyeit: 1741. september 24-kén Pozsonyban kiadott kinevező levele erejével tábornagygyá (Feld-Marschall) emelé a fényes multú aggastyánt.

Károlyi ez új diszét nem sokáig viselheté, mivel 1743. september 8-kán — ugylátszik, erdődi várában — jobblétre szenderüle, élete 75-ik évében *). Hamvai a

*) Fia Ferencz — a gróf Károlyi-levéltárban létező fogalmazvány szerint — igy tudósítja a gyászesetről gróf Batthyány Imrét: »Méltóságos Groff, bizodalmas jó Uram! Azon szomorú és megmagyarázhatatlan gyász, mellyel a Mindenhatónak mind magamat mind Testvér-Asszonyom-Nénémet (Gróf Haller Gábornét) mind pedig mindkettőnk szerelmes magzatit beboríttani tetszett, midőn Méltóságos jóemlékezetü Urunk-Atyánkat ő Nagyságát éppen Boldog-Asszony születése napján — kinek éltében példás tisztelője vala — délesti hat óra tájban két heti súlyosb betegeskedése után, életének 75-ik esztendeje töltésében az szükséges Szentségekkel s egyébb lelki dolgokkal való gyakor élése, ritka példáju békességes szenvedése, s elméjének végig tartott egészsége után e világból kiszólította: mind fiúi tartozásom, mind pedig különös, az Méltóságos Urhoz fennlévő kötelességemhez képpest ösztönöz, hogy gyászos ebbeli esetet a Méltóságos Urnak is kötelessen megjelentsem, egyszersmind fenntírt Méltóságos Uram-Atyám ő Nagysága lelki nyugodalmát istenes emlékezetében, magamat pedig s enyéimet szokott favoriban ajánljam, maradván állhatatossan — Méltóságos Groff Uramnak — Erdőd, 12-a 7-bris 1743, — köteles igaz szolgája — Groff Károlyi Ferencz m. k.« Alól: »Méltóságos Groff Battyáni Imre

kaplonyi családi sirboltban nyugosznak. Egyetlen fiától Ferencztől származnak a mostani Károlyi grófok.

Mielőtt a jelen bevezetést bevégezném, néhai Szalay László úr hátrahagyott családja nevében és megbizásából ezennel leghálásabb köszönetet mondok gróf Károlyi István ő mlga és gróf Károlyi György ő nmlga irányában, mint a kik a hazai történetirás előmozdításának nemes érzetétől áthatva, a jelen munkának szövegül szolgáló eredeti irományokat nemzetségi levéltárukból nemcsak a boldogúltnak, hanem az ő elhúnyta után családjának is mind a nyomtatás befejeztéig irodalmi használatra átengedni nagylelküleg kegyeskedtek.

Pest, január 25-kén 1865.

THALY KÁLMÁN.

---

urnak.« Ugyan gr. Károlyi Ferencz az udvart szintén Erdődről 1743. septemb. 11-kéről tudósítja atyja haláláról, mint a királynő herczegi férjének válaszából kitetszik. E válaszon kivül Károlyi Sándor elhunytára vonatkozó nagyszámu részvétirat őriztetik a gr. Károlyiak levéltárában, magas-állású, nevezetes férfiaktól. Megvan ugyanott Károlyi Sándor hosszú, irott, verses bucsúztatója, s a páter Novák István szent-ferenczi provincialis-custos és generális lector által Kaplonyban az üdvözült 1744. június 22-én nagy pompával végbement temetése alkalmával tartott terjedelmes magyar dicséről beszéd, nyomtatva Pozsonyban Royer maradékinál, 1747. Megvan továbbá a temetési pompa bővséges leirása: »8-va 7-bris 1743 estve hat óra tájban mult ki ez világ-bul Méltóságos Groff és Generális-Feld-Marschall Károlyi Sándor Uram ő Excellentiája, kinek következik ez szerint a temetési solemnitássára tett rendelések« stb. T. K.

Digitized by Google

MAGAM ÉLETÉNEK

S AZALATT

TÖRTÉNT ÁLLAPOTOKNAK

EMLÉKEZETES FOLYÁSI.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

1669 — 1672.

In anno 1669. szülöttettem tekéntetes nagyságos Károlyi László uramtul nagyságos Károlyi Mihály fiátul és tekéntetes nagyságos Sennyei Erzsébet édes anyám asszontul ö nagyságától, ki is az midön ad annum 1672. diem secundum Januarii nevelt volna, az megirt napon és esztendöben mult ki ez világbul, apáti házánál, Ferkó nevü fiával való gyermekágyában; kinek halála után csak hamar, István és Mihály bátyáimmal maradván, az megnevezett öcsécském is megholt, és vitettettek Szatmárra, holott is az szegény atyám minden gyermekivel együtt jelen lévén, temettette az páter jesuiták templomában, néhai tekéntetes nagyságos Károlyi Ádám és felesége, Tökölyi Mária rakott sirjában, ki is az megirt édes atyámnak egy testvér öregbik bátyja volt; kiket is az örökké való Isten nyugtasson meg az örök életben, szivbül kivánom.

Digitized by Google

II.

1672 — 1685.

Ezen specificált esztendöben indítatván legderekasabban az hazánkban való rebellio, minthogy valakik ő felsége hívségében kivántak megmaradni, külsö házoknál és jószágokban nem lehetett lakások : azért megírt édes atyám uram ő nagysága is recipiálta magát Szatmárra, ottan lévö, feleségét concernáló, Sennyei Sándorrul állót elekre, az Vezenden levö nagy rendfa-házait behordatván és felrakatván, continuálta haláláig azokban való lakását.

Engemet penig testvér bátyámmal Károlyi Istvánnal és néném̈mel együtt, ugymint Károlyi Kristina, Zsuzsánna, Klára, Katharina asszonyokkal, s ugyan hugommal Terezsiával küldött szegény atyám uram ő nagysága Munkácsra, holott az méltóságos Bátori Zsófia fejedelemasszony (ki is méltóságos fejedelem Rákóczi György elhagyatott özvegye volt) kegyelmességébül tisztességesen accommodáltattunk Istenben elnyugodott páter Tyukodi János jesuita inspectiója alatt.

Digitized by Google

Holott is in annis 1673. 74. 75. és 76. lakván, azalatt kezdettek tanulásra fogni, elsöben Komlósi Márton praeceptorom, annakutána bátyám Károlyi István praeceptora Szépizi, annakutána egy darabig Szilágyi.

Ugyanazon esztendök alatt vette el házas társul magának tekéntetes nagyságos Kornis Gáspár méltóságos gróf Csáky Máriát, méltóságos gróf Csáky István uram leányát, kit az megnevezett méltóságos fejedelemasszony tartott s nevelt; ugyanakkor tekéntetes nagyságos Prínyi János, Prínyi Pál uraimék is, néhai Prínyi Imre fiai vették el Kristina és Zsuzsánna nevü néném imet házastársul magoknak. Klára és Katharina néném imet is azon esztendöben vitte szegény atyám uram ö nagysága magával fel az apáczák közzé, és Klárát adta Nagy-Szombatban az szent Klára szerzetében, hasonlóképen Katharinát is azon szerzetben Pozsonban.

Engemet penig in anno 1677. küldöttek Ungvárra iskolában, az holott Károlyi István bátyám már azelött tanult és syntaxisban volt; ott ö kegyelmével jártam két esztendeig iskolába, minor és major parvista lévén. Volt praeceptorunk Fekete Ferencz, rectorunk szegény páter Tyukodi János, szállásunkon gazdánk néhai Barkóczy Zsigmond, kit is in anno 1678. az kuruczok megöltek ugyanott Ungvár alatt, az mikor sze-

Digitized by Google

gény Barkóczy Sándort is elfogták volt, és sok becsületes förendeket.

Ugyan az megirt esztendöben csakhamar halála után kezdettetvén az pestis, az midön már több négyszáz embernél kiholt volna az városbul, megnevezett páter rector a seminariumban szállított bennünket, s akkoron interveniálván épen tekéntetes nemzetes Jósa Miklós uram házassága az Nyáry kisásszonynyal, annak alkalmatosságán az mint feleségét Ecsedbe haza vitte volna, azzal együtt páter Tyukodi uram bennünket elküldött; kikkel az midön Munkácshoz értünk volna, mint hogy pestises helyrül mentünk, bennünket be nem eresztettek, hanem távul kinn az mezön megtelepedvén ott háltunk. Az holott is jóizüen eladudván praeceptorostúl, az megirt Jósa Miklós uram jó reggel felkészülvén, mind ládáinkat mind egyéb egymásunkat lerakatván, mindenestül elmenvén, minket ottan hagyott gyalog az mezöben, s honnat is azután sem eresztetvén be az városra, harmad napig kellett ott hevernünk; az hova is az méltóságos fejedelemasszony gazdálkodott borral kenyérrel, azon embert sem bocsátván aztán be, a ki velünk volt. Hanem harmadnapján az városban beeresztvén bennünket, az megirt fejedelemasszony rendelt tisztességes alkalmatosságot s hintót alánk; s kuruczos üdö lévén, maga gyalogjaival bennünket az Tiszáig elkésértetett, hová is az

Digitized by Google

szegény atyám alkalmatosságot és katonákat küldvén elönkben, onnét vittek Szatmárra. Holott is in anno 1679. jártam iskolában, az várban, Árki András világi mesterhez, háznál is Fekete Ferencz lévén praeceptorunk; in anno penig 1680. az várban nem jártam, hanem háznál tanultam, oda járván Prínyi Imre, Ferencz uraimék is, nagyságos Prínyi Gábor uram fiai, kikkel is voltam principiában.

In anno 1679. hozta ki testvér öregbik bátyám Károlyi Mihály, feleségét tekéntetes nagyságos Haller Máriát, nagyságos Haller Pál uram leányát.

Engemet penig in anno 1681. Báhonyi János nevü szolgája által, bátyám Károlyi Istvánnal együtt küldött fel az szegény atyám Kassára iskolákban, az holott is adattattunk az convictusban páter Pethö János regensünk directiója alá, együtt Prínyi Imre, Ferenczczel. Holott is semmi praeceptorom nem lévén, csak egytül is mástul is lopogattam. Hanem az szegény atyám uram ő nagysága azon esztendöben lött országgyülésére menvén fel Sopronban, úgy állított volt egy philosophus convictort, Regész nevüt mellém, és az vigyázott reám, ki is azután jesuitává lévén megholt Munkácson.

Azalatt az szegény Bátori Zsófia világbul kimulván, temetése lett Kassán az megirt

Digitized by Google

esztendőben; kiben is szegény atyám uram ő nagysága volt fő gazda, s praedicatiós könyveket és verseket egyikkel velem osztatta ő nagysága az méltóságos rendeknek. Én penig akkor voltam principista magister Sorányi alatt.

Anno 1682. elsőben magister Székely Ferencz alatt, az Székely László fia alatt, ki is az atyám szolgája volt régenten; és annakutána magister Mihalovics alatt voltam grammaticában; kiben is betegségem intervenialván, az szegény atyám uram ő nagysága husvét tájban levitetett Szatmárra, és ottan gyógyítatott. Azalatt méltóságos gróf Homonnai János uramnak ő nagyságának Ungvárt halála történvén s én is addig meggyógyulván, vitt el annak temetésére szegény atyám uram ő nagysága magával; István bátyám uramot penig az Prínyi urfiakkal együtt az páter jesuiták hozták le magokkal Kassárul, kikkel is együtt az megirt méltóságos gróf teste mellett hordoztam az szövétnyekeket, fejéreket, talpig fejér tafotában, nőtelen legény lévén szegény úr.

Az szegény úr temetése végben menvén, az páter jesuiták vittek fel magokkal Kassára, holott is az mesterem syntaxisra akart promoveálni, de én semmiképen nem cselekedtem, hanem ugyancsak az grammaticában maradtam, István bátyám penig már ekkor volt rhetoricában.

Azomban in mense Julio egy éjjel citadellának

Digitized by Google

neki rohanván az kuruczság, meghágta és megvötte, benne lévő németeket levágván; az commendánsok, Kruk nevü, az városra beszaladván, az városi commendanstul megfogattatott. Reggel megvilágosodván, kezdettek az kuruczok az citadellábul az városra löni, s az hóstánczot is azon actussal megégetvén, úgy láttuk meg hogy kuruczok; máskint az városban nagy riadás és rémülés volt, azt gondolván, hogy talám pogány, mert az kuruczsággal akkor armistitium volt. De azzal nem gondolván Tökölyi Imre, maga is mellette lévő magyarsággal oda érkezett és oda szállott, s lassan lassan egyik az másikához lövöldözött, míg az török el nem érkezett; hanem mintegy nagy-boldog-asszony napja előtt negyed ötöd nappal érkezvén el, azonnal az benn valók szíve látatott gyengülni, mindazáltal az német és az embereknek az nagyja viselte magát, noha belsőtül s külsőtül is tartott. De az török keményen munkálkodván, két nap két éjjel annyira hozta az sánczát, hogy három helyen, az város árka szélyire rendiben verte fel zászlait, s oly szüntelen lött, hogy sem az bástyákon sem az kőfalokon nem lehetett az belsőknek járni, s ki miá az lövést is teljességgel elvette; melyen az belsők megrémülvén, minthogy az külső bástyákra az jancsár már szabadon feljöhetett mehetett, tractára indultak, és Tökölyivel végezvén, 15. Au-

Digitized by Google

gusti az várost neki feladták. És másod napon azonnal Tökölyi Imre, maga udvara népével és egy sereg nádkópiás törökkel és bizonyos nagy török urakkal bejött, és szállott az generális házához. Holott is az midön lött volna, két felöl az utczán, az kaputul fogva, egész az nagy templomig két sorban az fizetett hajdúk állván, az németség penig az generális háza elött mind fegyver nélkül, azalatt az citadella felé való kapú felett lévén bizonyos számu hajduság strázsán, az mint dohányoztak volna, valahogy az tüz ottan lévő bombákban akadott és az hajdúkot felvetvén, kiket széllyelhánt, kiket az árokban vetett, kirül az egész köntöst leégette, s magát is egészen elperzselte. Melybül is igen nagy lárma esvén, azonnal az utczán lévő talpasság fegyverre költ, és az fegyver nélkül való németeket ölni, vágni kezdette; mely lármára kivül az városon is az törökség közt lárma esvén, az jancsár széltiben jött az bástyának; kin az városi lakosok felette megijedvén, úgy mi is az convictusban egynehányon, még is szerencsénkre Sennyei István bátyám uram, Orosz Pál és Dobai Gábor uraimék látogatásunkon lévén, azon lármában fegyver alatt kezünkfogva vittenek bennünket által az generális házához, hol az fejedelem volt, s ugyan oda a németeket is mind felüzték, hogy megoltalmazhassák az hajduságtul; esett azért el ben-

Digitized by Google

nek hamarjában mintegy hatvanig való; s úgy nagynehezen csendesitvén le az fegyverkedést, valakinél mezitelen fegyver látszott, mindjárt levonták s csaknem halálra verték az ablak alatt; mindazáltal, az mi meglött csak meglött.

Ezen casus penig imputáltatott volt az németeknek, gondolván irántok, hogy az megirt bombát, vagy puskaport studio ásták volna el; s tartván az fejedelem is attul, netalántán az generális házaiban is hasonló factio volna, ment által az franciskánusok klastromában, az refectoriumban, együtt az török urakkal, hová is általkisérvén ott udvaroltunk nékie. S egy darab ideig ott dohányozván az török urak, discuráltak az fejedelemmel és mentek az táborra ki az városbul; s ugyanakkor az táboron is tüz támadván, nagy lárma volt, de az lecsendesedett.

Maradott penig benn az városban bizonyos számu hajduság, nagy kemény parancsolattal és vigyázással; mindazáltal lovasok és udvariak is maradván benn, akkor éjjel nem kevés lármák estek némely házaknál és prédálások.

Más napra kelve, az fejedelem együtt az török táborral elment Filek alá, és maradott ottan Fajgel Péter kapitánnak, és alatta feles gyalogság, kiknek is némely részével mindjárt más napon az megmaradott németeket és mind az egész jesuitaságot késértette ki az városbul fel az bányavá-

Digitized by Google

rosok felé, kiknek is elöjárójok volt Aczél János, kurucz talpasok hadnagya, discretus pápista legény, és azon hivatalra alkalmatos.

Mi még is mind az convictusban nyomorgottunk atya nélkül mint az raj anya nélkül; noha regensünk páter Szécsényi jesuita, vénsége és betegsége miá ottan maradt volt, mindazáltal az sem bátorkodván, vittük által az barátok klastromában, s ottan feküdt betegen.

Egyszer, mintegy harmadnap mulva, jön az fejedelem embere, Fajgel Pétertül, és valami az convictusban tanáltatott, akármi névvel nevezendö, azt mind conscribálták és az fejedelem számára confiscálták.

Kire nézve mi egyenesen csak pusztában maradtunk, sem pínzünk, sem ételünk, sem italunk, sem szállásunk, mert az Forgács utczán lévö házunkot is Keczer Miklós mindjárt elfoglalta; hanem nagynehezen Pethö Ferencz uram házánál lévö gazda adott szállást, hova is kiköltözvén az convictusbul magam, és bátyám Károlyi István, Prínyi Imre és Ferencz, Prínyi Gábor uram fiaival, mintegy egy hétig semmink sem volt, hanem szegény páter Jalkóczi János, Pásztai Zsigmond uram és Horvát Mihályné asszonyom tartottak bennünket mind étellel s itallal, de azok is éjtszakának idején, csak titkon, minthogy az catholicus státus mindenek elött nagy contemptusban volt.

Digitized by Google

Az egy hetet nehezen elvonván, ugyan páter Szécsényi tanácsábul bátyám uram ment instálni Fajgel Péter kapitányhoz, ki is az convictusbul mindjárt adott két hordó bort, egy jó szalonnát, és holmi konyhára valót, s abbul élödtünk egy hétig. S azalatt Istenben kimult édes atyám uram ő nagysága is irt néném Károlyi Judit asszonnak, tekéntetes nagyságos Palocsai István házas társának irántunk, hogy vitetne magához; ki is atyafiságtul viseltetvén, egy furmányos szekeret küldött érettünk az mint az üdö engedte, és azon bennünket vitetett el Palocsára; de minthogy ö kegyelmek is ezen hirtelen való változás miá recipiálták volt magokat Lyublyó várában, lengyel szárnya alá, tehát minket is vitetett ugyan oda magához. Holott is ö kegyelme tartván, ottan praeceptor Jászbrínyi Mihály alatt continuáltam az grammaticát, és azután az syntaxist kezdettem; Károlyi István penig fennhagyott az rhetoricán.

In anno 1683. Istenben elnyugodott édes atyám, Báhonyi János és Mosolygó Zsigmond szolgáit felküldvén, Károlyi István bátyám uramot Prínyi Imrével és Ferenczczel levitette, engemet penig hagyott Palocsai István, György és Mihók öcséimmel Gyorgyai Imre praeceptorunk ispectiója alatt; kin én felette busultam, gyermek lévén, még is az katonaságra vágyódtam;

Digitized by Google

mindazáltal atyám parancsolatjának engedelmeskednem kellett. Alig mult egy holnap, Palocsai István sógor uram Tökölyi Imre fejedelem udvarlására menvén Késmárkra, az midön onnat utolsó farsangra visszajött volna, az méltóságos gróf Homonnai Györgyné is oda érkezett, druszbáki hévvizben szándékozván; azalatt megirt sógor uram hirtelen megbetegedett, és egynehány nap alatt 18. Martii anni ejusdem meg is holt, kit Isten nyugoszszon az öreg (örök) életben; az felesége azon üdöben gyermekágyban feküdt, Katharina Rozália leányával, ki mostan az ursuliták között Pozsonban apácza : Columbának hivattatik.

Azon esztendöben lévén az szegény úrnak temetése, midön Bécs alatt az pogánt Isten csudálatosképen megszégyenítette, baromerejét megalázta, azzal Tökölyinek szarvait megrontván, az lengyelországi confiniumokot kezdette praesidiumokkal erősíteni; kinek alkalmatosságával Palocsára, Ungvárra és Bártfára, egyéb helyekre praesidiumot szállított, s nagy vigyázásban volt.

De in anno 1684. az felséges lengyelországi király Magyarországon Bécs alúl általjövén, téli üdön, Kassa felöl, Szeben városát megvette; attul megrémülvén az kuruczság, egynehány helyekbül kiment, kik között Palocsárul is; holott is néném asszony ő kegyelme jelen lévén, az királyt

Digitized by Google

invitálta volt; de hogy be nem jött, kigazdálkodott tisztességesen ő felségének. Kinek is hada tized egész napig takarodott által, és egy része az szomszédságban oszolván, Lengyelország szélibenn kvártélyban, Dunavecz városára is, mely alias Nedicze, szállott volt mintegy négyszáz.

Anno eodem tavaszra kelve, Nádasdi István és Andrási István uraimék érkezvén egy estve, mintegy másfél ezeren hozzánk Palocsára, hagyták ottan Lánczi János nevü hadnagyot, egynehány hajdúval praesidiumban; s az többi követvén utját, akkor éjjel az Nediczén lévő kvártélyos lengyeleket mind levágták, elfogták és belé égették az házokban.

Ottan nagy nyomoruságban éltünk az kuruczok miá, és tanulásunkban is nagy hátramaradásunkkal. Azomban nyárban érkezvén Sulcz nevü generálisa ő felségének Barkóczi Ferencz és több magyar vitéz urakkal, az mint már Késmárk és Lőcse kezekben lévén, Bártfa alá mentek volna keresztül az puszta mezön, behozták volna az hirét, azonnal nevezett hadnagy hajdúival együtt az várbul elszaladt, és minket ottan hagyott.

Az megirt generális Hajszler *) viszszatérvén Bártfárul jött be Palocsára, holott is az méltóságos

*) Tollhiba ‚Schulz' helyett.

Digitized by Google

magyar urakkal vígan lakván, hagyott benn másfél száz dragont praesidiumban, kiknek eleiben rendelte Castelli és Serau nevü kapitányit. Azok alkalmas ideig lakván benn, őszre kelvén, az kuruczok neki jöttek az vár alatt való majornak, ki az vadkertben volt, egy hajnalban porrá égették, melyben ezer háromszáz juha égett néném asszonnak és sok számos életje.

Télre hajolván az üdő, az megnevezett praesidium kiment az várbul, egészlen éjtszakának idején, ki nélkül mi sem mervén megmaradni, velek együtt mentünk Lyublyóra, holott szállottunk régi szállásunkra.

Néném asszony ő kegyelme harmad napig rendben vévén az jószágát, embereit hagyván benne, jött el utánunk ugyan Lyublyóra.

Csak rövid időn az kuruczok alájönek ujobban Palocsának, s nem sok üdő alatt feladják az asszony emberei, ugymint Ternyei Miklós és Haris Ferencz; s ujobban Lánczi János maradt benne bizonyos kurucz praesidiummal; akkor az jószágot is egészlen elfoglalják néném asszontul Tökölyi számára.

Mindez üdő alatt szomoruságunkban Johanelli József vévén el Palocsai Erzsébet hugom asszont, csak italban és dobzódásban töltöttem üdőmet, nem az tanulásban.

In anno 1685. Sulcz generális beérkezvén,

Digitized by Google

Eperjest megszállja, de noha meg nem veheti, mindazáltal az ily aprólékos várban az praesidiumok megijedvén, Lánczi János egy estve az várat megégeti, és maga az hajdúkkal együtt elmenvén, pusztán hagyja.

Kire nézve, az üdö valamit csendesedvén, magunk is néném asszonynyal oda mentünk lakni, és ottan continuálván az lakást, néném asszony fogott az vár épitéséhez.

Denotált esztendöben Kassa városa megvétetvén az kuruczoktul, minnyájan az ö felsége grácziájára tértek, azokon kivül, kiket Tökölyi Imre magával elvitt volt. *)

*) A lapszélén: „Tökölyinek maga veszedelmét adjungálni.“ A szándék abban maradt.

Digitized by Google

III.

1686 — 1690.

In anno 1686. néhai jóemlékezetü édes atyám uram ö nagysága feljövén Palocsára, vött maga mellé, és sok heverésim s üdötöltésim után vitt fel magával, Lengyelország szélin Árva vára felé Bécsben, holott is hét hétig lakván, és az füzéri jószágot sollicitálván, iskolában az szállásnak drága volta miá nem hagyott, hanem magával Pozsonban hozván, ottan páter Cseles rector alatt, gazdám Ott Ferencz házánál szent Lörincz kapúja mellett, Marcus Jurina praeceptorom inspectiója alatt hagyott, holott is minden napra egy rénesforintot fizettem asztalomtul.

Esett ottvaló maradásom husvét előtt három héttel az poesisben Huber nevü mesterem alatt; kit is az midön continuáltam és végeztem volna, 2-da septembris az Isten Buda végvárát az keresztyéneknek megadta, mely alatt egy testvér bátyám Károlyi István is egész ezerével jelen volt.

Nékünk penig praemialis actiónk elvégeződvén, Istenben elnyugodt édes atyám engedel-

Digitized by Google

mébül vacatiókra jöttem le n. Ujfalusi András sógor uram özvegyéhez, Károlyi Éva nénémasszonhoz Divékujfaluban. Holott is az midön recreáltam volna magamat, az ő felsége hadai Buda alól Szeged alá menvén, azt megszállván, az török is viszont annak segitségére feles tatárral Szintához*) érkezvén, generális Veterányi, Barkóczi Ferencz uraimék magyarral és némettel azokra commendéroztatván, keményen megharczoltak három szorban is, mely harczokon Károlyi István testvér bátyám, egy töröktül csidával átverettetvén, ott veszett. Kin édes atyámnak ő nagyságának igen nagy szomorusága lévén, mivel maga is öreg volt, és én is az nemzetségben csak egyedül voltam, azonnal parancsolt, hogy jönék le; kihez nékem kedvem nem lévén, örömestebb tanulásomat continuáltam; mindazáltal ujobban utánam küldvén, mint fiu engedelmeskedésemtül viseltetvén, parancsolatjának engedelmeskedtem, és lejöttem Mosolygó Zsigmond nevü jámbor szólgájával, s érkeztem Szatmárra, épen uj esztendö napjára anni 1687. Utamban voltam elöször Károlyban; Terczi grófot tanálván palotáimban, kellett hálnom hajdúimmal a mosó házban.

Akkor is beteg ágyában tanálván szegént**), rövid nap érkezett kegyelmes urunk parancsolatja, kiben kegyelmesen intimálta, hogy kassai

*) Zenta. **) Atyját érti.

Digitized by Google

generális Csáki István uram mellé menvén, az királyi városokban levö lutheranus, kalvinista templomoknak foglalására menjen fel.

Mely kegyelmes parancsolatnak homagialis obligatiója szerént akarván engedelmeskedni, vizkereszt nap után való napon megindult, és magával együtt magamot is felvitt. Eperjes városában egyezvén meg az méltóságos generálissal, ottan az templomot elfoglaltuk; onnét Löcsére, Késmárkra és Bártfára menvén, s hasonlót követvén, az templomok helyett az keritésen kivül mindenütt mást mutattunk helyül, az hol az lutheranusság épithessen és exercitiumját követhesse, úgy az kalvinistaság is.

Palocsán az méltóságos generálistul elválván, mentem bé szegény atyám urammal ö nagyságával Lengyelországban, az kalváriára; holott is szokott devótionkot követvén, érkeztünk Szatmárra, mintegy husvét elött négy héttel.

Ezen utazásunk alatt szegény atyám uram ő nagysága mind volt azon, hogy házasodtam volna meg, de sem kedvem sem objectumom olyan nem lévén Istentül, semmit belölem ki nem vehetett. Haza érkezésünk után is sok izben kivánta volna tudni szándékomot, mindazáltal mind addig semmit nem jelentettem, míg Isten meg nem mutatta.

Hanem anno praedeclarato husvét elött való szombaton, ugymint 29. martii, magam menvén

Digitized by Google

be szegényhez, fiui engedelmességem szerént jelentettem meg szándékomat, hogy tudniillik Barkóczi Kristinát, Barkóczi György és Kohári Judit asszony kedves leányát szándékoznám házastársul elvenni; kit megértvén szegény atyám uram ő nagysága, mondá: Hivassuk elö az néném, s azok által meglehet. De nekem az asszonyok és papok által való házasság nem tetszvén, kivántam, szegény Prínyi János sógor uramot hogy hivassa elő, és mindjárt kérje meg. Kiért is azonnal szegény édes atyám elküldvén, elöjött, és mindjárt megnevezett úrhoz és asszonyhoz leányoknak megkérésére elküldötte; kik is azon napon leányokra halasztván, maradott husvét napjára, melyen is ujobban urgeálván sógor uram, azon napon ide igértetett, s az kézfogás azon napon Barkóczi György uram szállásán megvolt, más napon penig magunk házánál.

Azután megnevezett mátkámmal éltem bizonyos ideig jegyben. Az midön már lakadalmunknak kellett volna lenni, az váradi, gyulai, tömösvári török öszvegyülekezvén, 2-a Junii jött Szatmár mellé Madaras nevü falúban rablani és égetni, kinek is utána szegény Prínyi János sógor uram, Bagosi László, Rédai Zsigmond és Hajdú János uraimék némettel, magyarral menvén, mindazokat levágta, elfogta és széljelverte, magamnak is három szolgám veszvén oda. Akkor

Digitized by Google

szegény édes atyám nagybányai templom foglalásakor esett dolgoknak igazitására volt. Ezzel az lakadalmunk továbbra haladott.

Mindazáltal azon héten azon uri rendeknek testeit béhordatván és tisztességesen eltemettetvén, 17. Junii Isten engedelmébül lakadalmunk tisztességesen kiszolgáltatott, mind Barkóczi György uramnál, mind szegény atyámnál is meglött.

Annakutána megnevezett édes feleségemmel laktam az szatmári házunknál, az alházakban, s némely alkalmatlan emberek miá néha nagy nyomorusággal és fogyatkozással, mindazáltal békességes türéssel, nem akarván sem magam sem feleségem szegény édes atyámot ő nagyságát legkissebben is megszomorítani.

Három vagy négy holnapig lakván feleségemmel, jött le kegyelmes urunk ő felsége kegyelmes donatiója az szatmárvármegyei főispánságrul, ki mellett is ugyan maga az szegény édes atyám instellált Szatmártt az megnevezett tisztben maga házánál Júliusban.

Nem sokára országgyülése hirdettetvén, együtt szegény atyám urammal ő nagyságával arra is felmentem october havában; holott is az felséges József herczeg magyarországi királnak megkoronáztatott; azon alkalmatossággal folytak

Digitized by Google

sok és nagy dolgok, Magyarországnak siralmas actái, kiket másutt is megolvashatunk, s magunkon penig naponként tapasztolhatunk.

Azon alkalmatossággal halván meg hirtelen Draskovics Miklós országbirája, lött helyében Csáki István judex curiae uram ő nagysága.

Szegény üdvezült atyám uram ő nagysága is nem akarván magán szenvedni Carapha mocskos szavait, az midön rebellisnek mondotta volt, sokat instált ő felsége előtt, hogy bizonyítódjék reá; de nem lehetvén, ő felsége testimoniálist adott, hogy soha egy sem volt ezen familiábul, és praesupponáltatik, hogy ezután sem lészen; mely testimoniálisa is ő felségének az leveles ládában actu is jelen vagyon subscriptiója és pecséti alatt. — Néhai Prínyi János halálával vacálván az ugocsavármegyei főispánság, impetráltam Barkóczi György apám uramnak.

In anno 1687. mense Decembri érkezvén haza, nagy darab ideig laktam az szegény édes atyámmal ugyan Szatmártt. Végtére Isten az üdöt lecsendesítvén, az országgyülése alatt Carapha által Munkácsot is ő felségének visszaadván, Barkóczi György apám uram is maga jószágiban hol Salánkon, hol Gellínyesben lakozott; kire nézve mindkettőnek eleget akarván fiúi engedelmességem szerént tenem, hol egyiknél, hol másiknál continuáltam lakásomat.

Digitized by Google

Végre in anno 1688. az szegény édes atyám elbetegesedvén, circa finem anni ujobban jöttem be Szatmárra lakni, holott is látván szegény atyám uram ő nagysága végső óráját közelíteni, gyermekit és távul való atyjafiait convocálta magához, Haller Sámuel és Haller György uraimékkal complanálván harminczkétezer forintig való praetensiójokot, Erdőd-Szadát kezekben eresztette, Tománynyal együtt; ki is velek ineált contractusbul exstál.

Azon általesvén, több jovairul tött testamentalis dispositiót két rendben is, mivel az elsőben hibát tanáltanak volt; s azután jelenlétünkben anno 1689. die 28. Februarii adta lelkét Istenének, kinek ő szent felsége irgalmas kegyelmes lévén, nyugtassa az örök életben.

Annak szomorú alkalmatosságával, én iffiu, gyenge, tudatlan koromban succedálván mind az gazdaságban mind az főispánságban, az egy puszta házban, üres kamarában, elpusztult jószágban, üres erszénynyel temérdek sok adósságban maradván, még csak azt sem tudtam felgondolni elmémmel, miként kellessék fogni az élethez.

Kölcsön fejében bizonyos summa pénzt vévén fel, mindeneknek elötte igyekeztem, hogy szegény édes atyámnak meghidegedett tetemét tisztességesen takarítathassam el, kire is Isten ő szent felsége reá segitvén, aztat vittem végben Szatmár

Digitized by Google

városában die 4-a Junii sok úri rendek s egész vármegye jelenlétiben, és temettettem a szatmári páter jesuiták templomában, Károlyi Ádám testvér bátyja kriptájában, hites házastársa Sennyei Erzsébet édes anyám mellé.

Eltakaritása után nemes vármegyének sok i gyes bajos dolgai, terhes adózási, és az német nemzetnek rajtunk való importunitási életemet is megunatták velem, mindazokfelett az adósoknak reám való gyakor járási épen megutáltatták velem az szatmári lakást.

Kire nézve (Károlyban praesidium lévén, kit az szegény atyám Várad megvétele után maga szerzett vala belé) Ocsva-Apátiban mentem, és ott continuáltam lakásomat, Szatmártt Fekete Ferencz nevü szolgámot hagyván, és az körülötte lévö jószágot reá bizván.

In anno eodem 1689. 12. Junii feleségemet Isten áldotta meg fiúi magzattal, kit is Isten édes atyám eltemetése után adván, azért kereszteltettem Lászlónak, hogy nagyapjának nyomdokát követvén, legyen ö szent felsége nevének dicséretire és hazánk szolgálatjára. Volt keresztapja Túróczi Imre, nemes vármegye viceispánja, keresztanyja Dersöfi Gáborné asszonyom; komák Dersöfi Gábor és Rápolti Nagy Pál uraimék.

Anno 1690. az egész leányág, ugymint Károlyi Judit, néhai Palocsai István özvegye, Ká-

Digitized by Google

rolyi Éva, n. divéki Ujfalusi András özvegye, Károlyi Kristina, nagyságos Prínyi János özvegye, Károlyi Zsuzsánna, Prínyi Pál uram kedves házastársa, Károlyi Terezsia hugom hajadon, és Károlyi Erzsébet, Károlyi Mihály testvér bátyám árvája, szegény anyámrul álló jószágoknak osztályára itélömester által is compellálni akartanak.

Mindazáltal testamentalis dispositióval mulván ki szegény édes atyám az világbul, nem kivántam megnevezett atyámfiaival veszekedni, hanem a mellett (noha nékem és az fiúágnak káros volt) ö kegyelmeknek amicabilis osztályra terminust praefigáltam Szatmárra; mely is minekelötte eljött volna, az egész jószágot és mindennemü bonumokot Piskolti nevü exactorával szegény édes atyámnak conscribáltattam és connumeráltattam.

Ki végbenmenvén, megirt atyámfiai az terminusra compareáltanak, és noha én az testamentum mellöl, ámbár káros volt is, holta után is szegény atyámhoz való engedelmességem contestatiójára, recedálni nem akartam volna, mindazonáltal az leányág az mellöl elmenvén, énellenem performában indultak, tévén sok rendbeli praetensiókot fel ugymint; Primo : Quartalitiumban mindeniknek adjak harminczkétezer forintot. Secundo : Valamiolta kiházasítattanak, és az

Digitized by Google

atyám az öket concernóló jószágot ki nem adta, hanem usuálta, aztat tegyem le. Tertio : Non obstante eo, hogy emaritáltattak, minden mobilékot adjak közosztályra. Quarto : Ha melyik nénémet úgy nem házosította, mint az elsöt, tehát supperaddáljam és excontentáljam. Quinto: Az két hajadon húgomnak tartására és kiházasítására exscindáljak jószágot az fiuágot concernaló jószágbul. Sexto : Minden anyai és keresett jószágokat, hit szerént adjak ki. Septimo: Károlyi Mihálynénak dotalitiumját exsolváljam.

Kikre is, ha szintén nem irom is, kiki bölcsen megitélheti, mennyire kellett megindulnom, semmi cognitióm nem lévén mind az törvényes állapotokhoz, mind penig az jószághoz, kirül való leveleink is nagyobb részént Munkácson veszvén el; és igy ezen nagy praetensiókban bolondul belé nem ugrottam, hanem differáltatott az terminus.

Anno eodem ujobban gyültünk Gyarmatra, holott is sok böcsületes emberek jelenlétiben atyafiságoson megegyeztünk, mely egyezés minynyájunk pecsétje alatt kelvén, megvagyon az leveles ládában; abbul, az ki kivánja tudni miképen lött, megláthatja és bövön megértheti.

Digitized by Google

IV.

1691 — 1692.

Ebbül nagynehezen kigázolván, anno 1691. jött ki az tatár Galga szultánnal, ki elött is magam édes feleségemmel együtt Ecsedben menvén be, az városom más körülvaló helyektül vévén példát, és maga megmaradásárul gondolkozván, küldött salva gvardiáért Diószegre az törökhöz, honnat is négyezer forint kezességen egy nagy török urat és egy tatárt két szolgával együtt hozván ki salva gvardiának, midön immár Mezö-Petrin innét hozták volna, Szatmárrul portára kiküldött katonák, hitet adván nekiek hogy nem bántják, csak beszélenek velek, közel eresztették; kik is hiteket megszegvén, mind az török mind az tatár urakat elkapták az város emberei elöl, és vitték Szatmárra az német commendáns Lefelhocz *) kezében.

Kit is embereim hiremmé tévén, minthogy az Badensis Lajos herczeg Erdélybül akkor jött ki feles számu német hadakkal, gondolván azt

*) Löffelholz.

Digitized by Google

hogy az elvitt salva gvardiákot attul kiszerezhetem, azonnal indultam Ecsedbül annak eleiben Szatmárra.

Honnat is nemes vármegyebeli böcsületes embereket, az többi között Gyulai János és szegény Vetési László bátyám uramot vévén magam mellé, mentem eleiben Miszt-tót-falúig, az holott öszvetalálkozván vele, nemes vármegye neve alatt, úgy a magamé alatt is tisztességgel köszöntöttem, melyet nagy kedvesen vévén az herczeg, egész Szatmárig vele együtt jöttem, ki is érdemem felett való böcsületben tartott.

Midön már szatmári hidon bémentem volna, az herczeg kivül az várat járta meg és nézegette lórul; azomban rongyos állapattal látván, az commendánst kezdé róla pirongatni és feddeni; ki is mentvén magát, egyenesen az nemes vármegyére veté minden defectusát, hogy az gratuitus labort nem administrálja. Kit én megértvén, azonnal mondám az herczegnek: kegyelmes uram, az vármegyén semmi sem mult, hanem commendans uramon, mert az gratuitus labort pénzül veszi fel; hová teszi, ő tudja. Mely szovaimon az commendans Lefelholcz megindulván, az herczeg előtt hamis imformatiója által úgy elvádolt, hogy az nap s más nap is az Badensisnál audientiát nem obtineálhattam, söt jó szót is nem vehettem.

Digitized by Google

Harmad napra egy jóakaróm, Tyrhám *) nevü által, ki is generáladjutánt volt, audientiát nyertem, ebéd után az sok herczegek és urak jelenlétében; az holott is megállván, az herczeg azonnal jön hozzám, s nagy haragszóval mondja: az Károlyiak mind rebellisek. Kire felelém: Felséges uram, ne mondja azt felséged, mert soha egy sem volt, nem hogy mindazok volnának. Kire felele: nem kegyelmed, hanem az városiak, mert az hirt nem hozzák be igazán. Kire mondám: kegyelmes uram, eddig is sehonnat herczegségednek nem hoztak hirt, hanem Károlybul; azért kérem felségedet, ne mondja rebellisnek ököt, mert igaz hivei ö felségének. Kire nagy haraggal ujobban mondja: azok mind rebellisek. Én nem állhatván, felelek: kegyelmes uram, nem voltak, nem azok, s nem is lesznek rebellisek; kit kegyelmes urunk ö felsége kegyelmes levelével is kész vagyok doceálni, hogy soha egy Károlyi sem volt rebellis; kire nézve ö herczegsége se mondjon annak, mert el nem szenvedhetem; hanem ha az vagyok, itt lévén, bánjék úgy velem, mint az olyat illeti. Hogy felségednek hirt Károlybul nem hoznak, nem én vagyok az oka, (akkor az commendánst mellyben kapván oda rántám) hanem ihon commendáns uram, az

*) Tierheim.

Digitized by Google

ki senkivel corespondentiát nem tart, s az kik hirt hoznak is, szokás szerént nem ajándékkal, hanem háromnapi s egy héti arestommal tractálja; ott éheznek, szomjuznak, azért nem hozzák az hirt.

Mindezeket meghallván az herczeg, elöttem megrázkodék, s nagy haraggal elmene tölem; s én is térdet hajtván, ott hagyám, s házamhoz menvén, az salva gvardia szabadulása sollicitatióját is abban hagytam, paripámra ülvén, Ecsedre feleségemhez mentem.

Azalatt az üdö alatt Galga szultán az tatársággal és kevés számu törökséggel Terem alá és Gencs alá szállott egész táborostul, holott is tized napig lakdogálván, az körülvaló falúknak templomit mind elégette; feles embert is, kit hol talált, rablott el; Szatmárra is, épen az herczeg bemenetelekor becsapott vala, nyavalyás városi embereimet, az salva gvardia elvesztése miá, rablással, égetéssel minden napokon fenyegette; ki miá az városon meg sem maradhattak, hanem az várban az árokban és az kertjeimben szorultak nyavalyások minden jovokkal; holott is az Isten csudálatosképen megtartotta mind az tüztül s mind az rablástul szegényeket, penig az várbul is szolgáim minden nap inkább kijártanak ellenkezni, kik között Fekete Ferencz volt benn az várban.

Elmenetelek alkalmatosságával Galga szultán

Digitized by Google

kivánt ki kilencz embert magához, kiket is kivá-logatván embereim magok közül, egy predikátorral együtt kiküldötték hozzája, melyekbül egyet, Radák István nevüt, béküldött az herzeghez megüzenvén, hogy ha az salva gvardiát el nem ereszti, az többit mind felnyársaltatja; de az herczeg azzal sem gondolván, ugyan csak ki nem adta. Melyre nézve is, Galga szultán már az midön más nap szegény embereimet felkaróztatni akarta volna, Isten megbátoritván sziveket, Somlyó mellől az tábornak közepibül éjjel mindnyájan eljöttek és szöktek, hanem az predikátor álmos lévén, ottan maradt volt, de hajnal felé az is felserkenvén, látja hogy az többi nincsen ott, az is eljön békével; és így az Isten mind az német kegyetlenségét, mind az pogány dühösségét szent hatalma által confundálta, és az én szegény ártatlan embereimet megtartotta. Magam is ezen alkalmatossággal nem kicsiny veszedelmekben forgottam hamis vádokra nézve, mindazáltal justus ubique tutus, Isten engemet mindazoktul megtartott és mentett; kiért áldott legyen szent neve.

Az megnevezett herczeg még tovább is megemlékezvén felgerjedett haragjárul, midön az tatár után Erdélyben ment volna, s onnat az hadaknak egy része visszajött volna, Muraniczi Horváth Jánost, előhasu nagyságos urat, ő felsége

Digitized by Google

colonellusát (kinek szegény legénységében édes atyám volt promotora) rendelte Károly városomban kvártélyban; kikhez is minden rosz, gaz, gyülevész ember hozzáadván magát, voltak Szent-Mihály naptul fogva Szent-György napig anni 1692. szabad kvártélyban majd 2500. talpassal s lovassal együtt, és 700 arnóttal, kik miá mennyi károkat és boszuságokat kellett szenvednem, megitélhetni arrul, hogy egy napra egy személytül tempore computus csak két garas refusiót kivántam, még is teletszaka reá ment volna 54000 forintokra; de sem igaz uton, sem parancsolattal annyi kárvallásimrul egyéb satisfactiót nem vehettem, hanem 5022 rénes forintokat, kiket azonnal nemes vármegyének conferáltam kiváltképen való nagy szükségében kárának elforditására, úgy annyira, hogy akkori német commissárius 12000 forintért az contractus mellett 24 ezer forinttal károsította volna. Mindazáltal az nemes vármegye pro contento arrul semelégétett meg, hanem több következett szükségiben való succursusim accedálván, in anno 1699. generális computust ineáltam az nemes vármegyével, kiben complanáltatott ezen dolog is, mind nálam s mind az protocolomban megvagyon. És így Isten ő szent felsége ezen bajomon szerencsésen, noha nagy kárral általvitt és vezérelt.

Digitized by Google

V.

1693.

In anno 1693. nemes vármegyémtül sok igyes bajos dolgaiban requiráltatván vállaltam fel Bécsben való követséget, hová is mentem Kende Gáborral, az szegény Kende Ádám fiával; s midön mindmagam s mind Lehoczki Pál ágensem által folytattam volna az dolgokat, végre ő felségénél voltam első audientián, honnat az József királynál is; mind kettőtül, mint kegyes monarcháktul, kegyelmes választ nyertem, kit noha egészlen úgy az felséges udvartul nem obtineálhattam, mindazáltal káros, Isten jóvoltábul utazásom nem volt.

Azon utambam feljebb megnevezett Muraniczi Horváth János memoriálisa ketté szakadva akadt kezemben, kit az cancellariára adott volt be szegény atyám halála után, hogy én beteges, gyenge, magtalan és tudatlan vagyok, ki miá az főispánság elviselésére is elégtelen; azért az szatmári főispánságot adja ő felsége nekie; kire vármegye pecsétje alatt némely bal jóakaróimtul titkon recommendatus is volt.

De Istenben boldogul kimult, akkori cancellárius Korompai Péter merő édes atyám lévén,

Digitized by Google

és corespondentiát tartván velem, minden dolgaimot tudta; mihent az megirt memoriálist meglátta, azonnal az sessióban ketté szakasztotta, választ adván rája, úgy mond, hogy hazugság, mert nem magtalan, apja helyében Lászlót kereszteltetett, maga penig egészséges, tegnap vettem levelét; — mely által is (noha mindezekben én semmit sem tudtam) confundáltattak az én gonoszakaróim és semmire sem mehettek. Kiért Isten dicsértessék.

Onnat lejövén, őszre kelve mentem fel az füzéri jószágomban, s ott kevés ideig mulatván, Kassára. Azomban futamodék bizonyos hire az tatárnak, hogy erre az mi földünkre csapott volna ki. Magam maradtam Kassán, hanem szegény Vetési László bátyámot küldöttem le, ki is hugom asszont Terézsiát, ládáimmal utánam felküldvén, magam jöttem le Barkóczi György apám urammal ő kegyelmével paripán, s feleségemet Kassán hagyván. Az midőn érkeztünk volna Egreskére Zemplin vármegyében, megirt ipam rosszul kezdett lenni, akkor éjjel hideglelvén, másnap Lelesznél váltam el tőle, én Apátiban, ő kegyelme Munkácsra menvén. Egy két napot töltvén Apátiban, tértem vissza, s mihent Kassára érkeztem, harmad nap mulva Palocsára indultam. Azon éjjel véletlen egy jámbor szolgám, szakácsom, Sándor mester részegen meg-

Digitized by Google

fult, megholt, és Piskólti Jánosra bizván eltemetését, eo non obstante elmentem.

Palocsára atyámfiaihoz jutván, az midőn már más napon vigadni akarnánk atyánkfiaival, jön levelünk Barkóczi György apám uram halála felöl; kire nézve mindjárt azon napon megindultunk onnat, s más napon jöttünk Kassára; honnat is feleségestől más napon megindulván, csak közel az várashoz szemközben hozzák anyám asszony levelét, kiben írja, hogy már el is temettette; arra nézve feleségemet küldöttem vissza, s magam egynehanyad magammal paripán más nap Munkács mellé jöttem; hogy anyám asszont ottan nem találtam, harmadnapon Salánkon udvarlottam ő kegyelmének.

Három négy napot töltvén ottan is, azzal felindultam, és feleségemet is lehoztam, és töltöttem lakásomat Károlyban.

Voltanak sok külön-külön való nyomorgatási mind vármegyémnek s mind penig magamnak Várad vára miá, kit is megvévén az ő felsége hada, azonnal éradonyi jószágomnak nagyobb birodalmában estem.

Ugyanazon esztendőben szegény Vetési László bátyám meghalván, maradott özvegyül felesége Bagosi Éva, két kis fiu gyermekkel.

Vettem meg Prínyi Jánosné néném tül éradonyi részét fl. 700.

Digitized by Google

VI.

1694—1696.

In anno 1694. voltam kiváltképen való változásban egészségemben, kivel nem gondolván, minthogy az vármegyémbeli szegénségen nagy inség és adózás volt, mind azon betegesen is, Kökényesdi Ferencz urammal mentem fel Bécsben, holott is az egész ország és palatinus előtt folytatván vármegyém dolgait, Isten segitségébül hoztam circiter 20 ezer forint alleviatiót.

Ugyanezen esztendöben, Károlyi Terézsia hugom asszont is házasitottam ki tekéntetes nemzetes Becski György uramnak, kit is fizettem ki egészlen 600 magyar forintokkal, melyet plenarie meg is adtam. Ezen esztendöben hányván fel leveleimet, akadtam holmi quietantiákra, kik mellett penes novum Gút Kristófot, Gút Zsigmond successorát meginditottam Lapispatak iránt, s az 6022 forintig való convictiót szállította Szirmai István itélömester uram ad florenos 3083 ea conditione, hogy ha azután is találkoznék Lengfeldner vagy Krausz János quietantiája, defalcáltassék. Az mint hogy akadtam is, kik

Digitized by Google

leveleim között vagynak egy csomóban, de még nem érkeztem reája; mindazáltal continuálni kelletik.

In anno 1695. volt rajtam ujobban kiváltképen való változás, kit az doctorok hypochondriának neveztenek. Elég az, föszédelgésekkel, hirtelen izzadozással, és kezeimnek elesésével s úgy lábaimnak járt, hogy sem ülhettem sem fekhettem, hanem csak járnom kellett; kit sokáig csak titkoltam, de végre nem titkolhatván, eret kellett vágatnom Salánkon; de az sem használván, söt ex apprehensione vérem sem folyván, Löcsére kellett Spilenberger nevü doctorhoz mennem, ki is Isten után, egy holnap alatt való curája után könnyített rajtam, mindazáltal teljességgel ki nem gyógyított, hanem kellett continuálnom az curát. Lejövén azután, az fejem lágya nehezedett el, s mintha nagy terh lött volna rajta; az ellen is holmi veres porral és olajjal könnyített rajtam. Voltak velem oda fel az feleségem, Bagosi Pál és Domahidi László.

Ugyanezen esztendöben szegény Hajszler az saxoniai herczeggel és egész táborral Erdélyben menvén be, noha tatártul való félelem nagy volt mindenütt ezen az földön, mindazáltal vármegyém nagy nyomorúsága mellett Laport nevü váradi commendanssal postára ülvén Fejérvár mellé Vajasd nevü falúig mentem, onnat megtér-

Digitized by Google

vén, Enyeden találtuk Hajszler uramot, kit is vármegyém nevével köszöntvén, azon napon véle együtt egy szekérben jöttem Tordára, holott is vacsorán voltam az egész erdélyi urakkal. Más napon Apor István uramtul magam levelemre vármegyém számára kértem 500 aranyokat, kit is mindjárt Laport uram által adtam az megirt urnak, ki az Tiszán innen való földnek is generálisa és az egész commissáriátusságnak is volt, melylyel azt obtineáltam, hogy három esztendeig vármegyémen actuale quarteriumja az hadnak nem lész, az mint hogy bé is teljesedett.

Onnat másnap instructiójábul megindulván, harmad magammal, úgymint Bagosi Pállal és egy szolgámmal, jöttem ki Károlyban, holott is az vármegyémben azonnal az kijött hét regementeknek marsárul dispositiót töttem, kiknek az vármegyén kelletett volna által menni; annyira vittem, hogy egy statiónál több az vármegyén nem esett.

Ezek meglévén, jött az megirt úr Debreczenben, s oda is azonnal elmenvén postán, concludáltam vele az Tiszán innét való condescensio végett; kit is annyira vittem, hogy mind az kisári révrül, mind az matoczirul, mind penig az Krasznahátrul, s úgy Károlyrul való passusát Csegére, Ujvárosra, Debreczenre transferáltattam az condescensiót, és postautat arra is erigáltat-

Digitized by Google

tam. Kit is hogy jobban continuálhasson, az föld és az vármegye is tüle felszabadulhasson, az mely volt legnagyobb oka pusztulásának az én opiniómbul, az nemes vármegye fennálló szekereket vetett fel, kiben is in summa 300 és egynehány ökröket béresekkel együtt. Melynek subsistentiájárul én hasznos instructiót töttem vala, mely az protocolomban exstálhat, és melléje commissáriusokat is rendeltem vala, kivel mind az condescensiót, mind az szatmári tüzifa administratióját, mind penig egyéb hasznos oeconomiát vitettek vala végben az nemes vármegye számára; de mivel az megirt szekereknek statiójának Károly rendeltetett vala, tehát némely balitéletü mocskos nyelvü emberek, azon fenték nyelveket, hogy én magamért cselekszem, és magam számomra szolgáltatom. Azért hogy azon mocskot ne kellessék ártatlanul szenvednem, nemes vármegye gyülésére bémenvén, ottan protestatiót töttem, és egészlen minden dispositiómot iránta cassáltam és deponáltam, s nemes vármegye kezében és rendelésében ajánlottam, az minthogy az nemes vármegye egy némely részét azonnal Német János commissáriusa kezében adta, kit az táborra vivén és onnat visszahozván, számot adott, ha nem, ad róla; más részét ugyan az nemes vármegye hadta ugyan Károlyban, non obstante mea contradictione, de végre azokot is deliberálta

Digitized by Google

visszaadatni, az mint hogy sokat bizonyoson tudok, hogy mellé rendelt commissárius vissza is adott.

Magam számomra penig akkor hajtatván fel bizonyos számu ökröket azokkal együtt az roszszát és vínjét nro. 16. hajtattam fel benne, kinek az ára ment ad imperiales 100-nál többet, ezen kivül kettőnél magam számomra nem fordítottam. De azon esztendőben is az nemes vármegye reám esvén, ujobban mentem fel az pozsonyi convocatióra, holott is feles költséget tévén, nemes vármegye nyomoruságának enyhülésében ezen pínzt is oda fel elköltöttem; kit ha az vármegye megkiván, megadhatni neki.

Azon kivül tudtomra semmi hasznom ez megirt marhákbul nem lött, hanem az kire az vármegye bizta, vegyen számot róla. Döglötteknek börit eleget erogáltattam az hajdúk és béresek számára; commissiók mellett is, úgy tudom, mások adattanak benne vissza, de helyes ratiókon, az mint hogy, reménlem, commisióimbul szépen kitetszik.

Ugyan ezen dispositio mellé szegény Hajszler uram dispositiójábul fogattam vendégfogadó csinálásához, melyet úgy magam, mint nemes vármegye költségén épitettem; az nemes vármegye költsége Irinyi Zsigmond szolgabirótul esett, de az egész expensákot nemes vármegye száma-

Digitized by Google

dásában acceptalta, és igy, reménlem, nem fogja refusióját praetendálni, ha penig kivánná, tehát cum gratiarum actione megadhatni.

Ugyanezen esztendöben néhai Vetési László bátyám özvegyét Bagosi Éva asszont judicialiter admoneáltattam, hogy az mely pínzemet az vármegyétül in anno 1691. felvette és elköltötte, aztot refundálja; kire is replicálta, hogy pínze nem lévén, ahon Terem, foglaljam el; ki is akkoron noha puszta volt, mindazáltal 1000 forintig elfoglaltattam vármegye birája által.

Szánván mind annak, s mind az több falúknak pusztán való állását, noha már azelött való esztendöben nemes vármegyétül némelyekre öt esztendeig való szabadságot impetráltam vala, mindazáltal ujobban aztat renováltattam az nemes vármegyével, és szegény Hajszler uramtul, az fő generális commissáriustul ratificatióját 15 falúnak ottan Károly körül obtineáltam, melyet az nemes vármegyén is publicáltattam, ki mellett mind ezen Mezö-Terem nevü falút, mind az többit derakason megszállítattam.

In anno 1696. az lapispataki jószág végett praemoneáltanak az leányágon lévö atyámfiai, hogy vagy eladjam, vagy kiváltsam, és közöttök eloszszam; kire nézve vallottam, úgy ö kegyelmek is vallották plenipotentiariusoknak Keczer Sándor uramot ö kegyelmét, hogy Gút Kristóffal

Digitized by Google

alkudjék meg; ki is megalkudt, de sem nekem, sem penig az többinek iránta hirt nem tött. Azalatt nekem nemes vármegye terhes és igyes bajos dolgában Bécsben való felmenetelre utam interveniálván, felmentem, holott is Keczer György azonnal reám esik, és kéri azon lapispataki jószágot tülem, hogy adjam néki; én is szándékát Prínyi Pál sógor urammal, az leányág principalisával communicálom, ki is annuálván, Keczer Györgygyel 8000 magyar forintban conveniálok, s Keczer Sándor is ottan lévén, contrahálok, s egy szóval sem jelentette meg is hogy már Gútnak adta volna. Itten telik be fide, sed cui, vide. És igy ő leérkezvén, az midön immár az lapispataki jószágot Keczernek akartam volna resignálnom, Gút Kristóf ellene áll, mondván, hogy már ő megvette; inter duos nem tudtam mit tenni, hanem az atyámfiai plenipotentiája mellett én ujobban Gúttal concludálok és az jószágot kezénél hagyom, melyet is hogy Keczer György nem occupálhatott, tehát Gút Kristóf ellen itélömestert hozott, Gút Kristóf penig engemet, qua evictort, evocáltatott. Azalatt az terminus meglévén, Keczer Györgynek Lapispatak readjudicáltatott, Gút Kristófnak penig a helyett az füzéri jószág; mely labyrinthusban is involváltatván, hogy mind az két jószág ingyen tülem el ne veszszen, máskint is két kiváltképen való nagy

Digitized by Google

bajom interveniálván, úgy mint Károlyi Erzsébetnek, Károlyi Mihály bátyám leányának kiházasitása, és néhai Károlyi István bátyám nevezetiben való kiszabadulása egy istentelen gonosz rabnak, kiről alább bövebben irok, kéntelenítettem az füzéri jószágomat Keczer Györgynek zálogban adnom 9000 magyar forintokban 12 esztendeig való praescriptióval.

Megirigyelvén némelyek vármegyémbeliek közül az feljebb specificált szabad falúknak épülését: nemes vármegye deliberatióját kezdették volna labefactálni, de minthogy nem csak az én falúim voltanak eximálva, hanem sine discrimine personarum mindené, valakinek szüksége volt reája, azért senki sem mehetött elő hamis czéljában, hanem meg kellett maradni az deliberatiónak; melyből azt observáltam, ha mit az ember meg akar állandónak tenni, cselekedje azt mással is, az mit magával; nulla fiet injuria.

Digitized by Google

VII.

1696.

Ugyanezen esztendöben, folytanak udvar elött az hazának nagy és súlyos dolgai, az midön majd az szine az országnak extra regnum felcitáltatott, s ottan nagy három dolgok, kik irásaimbul kitetszenek, objiciáltattak, és conclusumok imponáltatott. Melyre meg kell vallanom, jobbára majd mind kétségben estünk, valahogy oly erös kökertben az hallgatás és bátorság miá egészlen el fogunk nyomattatni; mindazáltal az Isten ö szent felsége egy méltóságos, igaz, magyar hazájának s koronájának állhatatos hivét, papi méltóságban helyheztetettet, megbátoritván, törvényünkön fundált bölcs propositióval ellenünk felindult haragját az felséges udvarnak annyira mitigálta, hogy majd öt heti fáradozásink után (noha nagy disgustussal) lecsendesítette, s bizonyos ideát csinálván 8000 porta számbul, az egész országra aztat pro norma contribuendi az méltóságos herczeg *) béadta, és ex post való

*) Herczeg Eszterházy Pál nádor.

Digitized by Google

ideának megcsinálására, quae sit stabilis, az egész országra dicátorokat exmittáltanak, kinek-kinek bizonyos instructiót adván eleiben.

Ezen esztendöben vette el öcsém Palocsai György Bagosi Éva asszont, néhai Vetési László bátyám özvegyét, ki is Encs-Encset 1000 tallérig való inscriptióban birván említett urától bizonyos elköltött pínzének refusiójában, tehát én, mint vér, azon jószágban azon pínzt letöttem és az jószágot kezemhez vettem.

Ugyanezen esztendöben nem kevés bajom esett vala az németek miá, holott is az szatmári commendans Auspergh *) egy Callembergh **) nevü kapitányát egy companiájával tulajdon személyemre Károly várában expediálta volna executióra; ki is úgy mint executor nem mervén bejöni, elöször hozzám beizent, hogy látogatásomra jöne; kit én jó szivvel látván, tisztességgel remittáltam követjét. Interea ö hol hat, hol nyolcz muskatélyost praemittálván, az kapúkra állítja; én semmi roszra aztat nem vélvén, mind azt gondoltam, hogy csak magának akar azzal tiszteletet tétetni. Azomban maga is jön hat nagy csoport némettel; kiben is nem kevéssé ütköztem meg, mind gyujtott kanóttal lévén. Már várom fel, hát még sem jön, hanem az kert felöl való ka-

*) Auersberg.
**) Gallenberg.

Digitized by Google

pút is elállítja, s úgy jön fel. Nagyvigan, több beszéd között jelenti uj hirül, hogy ő executióra jött, és azzal az megirt commendáns levelét kezemben adja, kit megolvasván, előtte azonnal ketté szakasztok, és azt kérdem tüle : cum quibus jött az én házomra, van-e ő felségétől, generalis commissáriustul levele? Felele : nincs. Arra mondom neki : ha nincs, itten e mellett nem exequálsz, hanem menj ki. Arra feleli : öneki az executiót meg kell tenni, mert ő szolga, az orderét végben kell vinni; kit előkérvén tüle, hát az orderében az vagyon, hogy valamíg 600 forintot le nem teszek, mind addig rajtam legyen az executio, és sem magamot, sem feleségemet ki ne ereszsze az várbul. Melyen jobban megharagudván, azonnal szidni kezdem szemben, és magam házamban menvén, fegyverre esem, szolgáimnak is kiáltok; azok ki karddal, ki puskával neki rohanván az németségnek, az kapitány maga is lefut az palotámbul, s protestál; de arra semmit sem hajtok, hanem az németjeit betaszigáltatván az kapúkon az hidakrul, mind az két kapút felvonatván, és az németet trupra vervén, az vár közepén mezítelen fegyverrel körülvétettem. Kit látván az kapitány, kivánt vélem szemben lenni, de én recusáltam, noha végre szemben lettem; mely dolgon nem kevéssé busulván, nagy alázatossággal követett, de én annak semmit sem

Digitized by Google

hajolván, csak ki kellett az várambul szégyenvallva menni. Ez volt délután 4 óra tájban, estve 9 óráig.

Kimenvén az városra, ottan kvártélyra osztattam, és megparancsoltam, hogy egy pínzt se adjanak, se ételt se itəlt nekiek, az minthogy nem is adtak.

Magam penig 11 órakor éjtszaka, jó és kemény ordert hagyván szolgám Fekete Ferencz kezénél, s ugy város birájának erös parancsolatot adván, mentem Gyulajra, holott postára ülvén, indultam Eperjesre, az commissáriátusra, az hon találtam gróf Bercsényi Miklóst magyarok részérül, Corbellit ő felsége részérül; azoknak detegálván a dolgot, azonnal lött jó válaszom, s a dolgot inquisitoroknak committálták, magát a szatmári commendánst felcitálták. Azzal én lejöttem. Az német még azon éjjel az városbul is ki ment

Az commendáns az citatióra semmit sem hajtott; ujjobban citáltatott, az sem használt; még ex superabundanti is: arra kéntelen volt felmenni, holott is árestomban vettetett, és tiz napig lévén abban, azután engemet levele által mindenekrül megkövetett, és deliberatio szerént költségemet is refundálni akarta, de én contentus lévén ezen satisfactióval, költségem sem sok lévén, annak refusióját condonáltam. Melytül fogva observálom: cum bonis bonus, cum perversis perversus.

Digitized by Google

VIII.

1696 — 1697.

Ugyanezen esztendöben, öszre kelve, nagy tatár hír futamodván, noha alkalmas hajdúk és szolgáim voltanak az váramban, mindazáltal Erdélybül jövén ki passus mellett Kis Albert nevü hajdú hadnagy, ki azelött Tökölyi hadnagya is levelt, *) aztat hivattam be magamhoz harmincz legénynyel, s megesketvén ö felsége s magam hívségére, egy holnapig benn tartottam; annakutána az tatár hír lecsendesülvén, és tovább szükségem annyi emberre nem lévén, várambul öket passuslevelemmel kibocsátottam.

Azomban nem sok üdö mulva az hegyekben holmi oláh hegyi tolvajok és talpasok támadván, sok rendbeli parancsolatok jöttenek, mind az felséges udvartul mind az generálisoktul, magamra és vármegyémre, hogy öket üldöznök és csendesítenök le. Mely is hogy inkább meglehessen, minthogy majd ex natura is egyik nemzetség az másiknak ellensége, persvadeáltam az

*) Úgy látszik, tollhiba ‚volt' helyett.

Digitized by Google

vármegyének, hogy az feljebb specificált magyar hajdúkat fogadják az oláhok ellen, reménlhető, hogy hasznosabban fogják üldözni, mint az oláh ármások, kik az tolvajokkal nagyobb részént atyafiasok.

Helybenhagyván az nemes vármegye opinióm at, azzal requiráltam Kis Albertet; ki is kész lévén, hajdúit öszvegyüjtötte, és nemes vármegye gyülésében, Csengerben, az hitet mind ő felsége mind penig nemes vármegye részére letötte; s hiven igazán is szolgálta az nemes vármegyét, úgyannyira, hogy az tolvajok egészlen lecsendesedtenek.

Kire nézve szükség sem lévén annyira reájok, és az fizetés is az vármegyén lévö sok nyomorgatás és adózás miá, úgy mint az igéret volt, ki nem telhetvén, tülem, mint nemes vármegye magistrátusától tisztességesen elbucsuztanak, és én is nekiek uti levelet adván, békével elbocsátottam.

Interim ugyanezen esztendöben Ramocsaházi György uram, Barlog István uram és ugyan Tolvaj Ferencz uram, egyik az leveleki, másik az encs-encsi, harmadik az mezöteremi jószágomat (ki engemet per defectum Vetésianorum de Mezöterem concernált) palatinali collatione felkérték sub praetextu 32 sessionum per defectum seminis ad coronam devoluto(a)rum. Ki mellett is az

Digitized by Google

midön suo modo statuáltatták volna magokat, én mint legitimus possessor és successor mindenütt suo tempore contradicáltam, ad cujus rationem dandam annak rendi szerint evocáltattam.

Mely dolgon nem kevéssé ütközvén meg, és az dolog is nem kicsiny lévén, következett belőle nagy munkám, mert nemzetségemet kellett edoceálnom hogy egy volt; kihez kellett az genealogiámat deducálnom ab anno 1212. usque ad annum 1696., kellett remonstrálnom condivisionalitásomat in bonis praespecificatis; melyet mind két rendbelit sok fáradsággal és sok leveleknek régieknek compilálásával végbenvivén és öszveszedvén, mentem fel Bécsben, és az felséges cancellária előtt remonstráltam. Holott is helybenhagyatván, kivántam aztat, hogy az palatinalis collatio cassáltassék; de nem obtineálhatván, le kelletett jönöm, hanem literale instrumentumimat hadtam ágensemnél, Keczer György uramnál.

Interim egynehány holnapok mulva az brevisek beállván, Pozsonban mind az három impetitor proclamáltat engemet ad dandam contradictionis rationem; holott is procurátorom Okolicsányi Mihály képemben befelelt volna, de in scriptis procuratoria constitutiója nem lévén, kivánta Szirmai István uramtul, hogy recognoscálja (ki előtt csak nem régen constituáltam

Digitized by Google

vala), de nem recognoscálván, per non venit convincáltattam, és azonnal megirt prokátorom hiremmé tötte.

Mely dolog nagy káromban járván, azonnal harmad magammal ültem postára, és feljutván Pozsonban, minden igazságomat communicáltam procurátorimmal, kik is, már in ultimis diebus lévén, ad meritum dolgomban nem mehettenek, hanem remedio juridico cum infrictione sententiae kivántanak élni.

De az procurátoromnak sok principálisa lévén és sok causája, épen az utolsó napra differálta, melyen is midön már suo modo infringálta volna az sententiát, az parsok ki sem mentenek, hanem in praesentia eorumdem admissiója denegáltatott; mely deliberatiót procurátorom ad septemviratum is appellált, de appellatiója sem admittáltatván, mansit prior sententia per non comparuit et non defendit lata. Ezen törvényes remediumimnak penig acceptáltatni kellett volna tam de lege quam de praxi, de hogy így esett, oka magam tudatlansága és az tábla biráival való ismeretlenségem volt.

Azért annál nagyobb igazsága legyen is az embernek, vegyen példát tülem, ne bizzék annak sem penig az prokátor jóságának; hanem azalatt az birákot informálja, jóakaróinak csinálja, úgy fogja megtapasztalni amicum certum

Digitized by Google

in re incerta; mert az per egesz végbenmeneteléig bizonytalan.

Itten elvesztvén az jószágot, mentem Bécsben, holott is mind inhibitoriummal, mind egyéb remediumokkal jovallották praeveniálnom, de én mind seponáltam és folyamodtam ő felsége kegyelmességéhez, s ottan hagyván leveleimet Keczer György uramnál, committáltam ő kegyelmének az confirmatiónak sollicitálását, s azzal lejöttem.

In anno 1697. tavaszra kelve terminältatnak ellenem Szirmai István itélömester uram által Kassára, holott is, noha feleségem lebetegülendö állapotjában volt, mindazáltal compareáltam, és csak ex eo, hogy jelen voltam, differáltatott az terminus, másként ha nem compareáltam volna, bizonyos, hogy per non comparuit, mind az egész jószágot elfoglalta volna, söt másbul is az fructusnak perceptióját kipótolta volna, azért nem hijába mondják : vigilantibus subveniunt jura, s jovallom is mindennek, szolgára s prokátorra és levélre ne bizza perit, hanem mindenkor maga jelen legyen, és praeprimis disponálja és informálja az birót cum sufficientibus rationibus, söt ha nem értené, értetésre valóval is értesse. Sapienti pauca.

Digitized by Google

IX.

1697.

Az felső esztendőben penig az specificált Kis Albert complexivel együtt megunván, állott vala az hegyekben és erdökben Nagybánya felé, holott is noha semmi károkat és fosztogatásokat nem engedett tenni, mindazáltal sok különkülön hazug hireket fundálván magok felől, és kuruczoknak is nevezvén sok helyen magokat, s czifrán, párduczbörösön, forgóson járván egynémelyik közzülök, hol Petróczinak, hol Ubrisinak nevezték magokat.

Ebbül nem kevés bódulás lött az Tiszán innét, de legkiváltképen Szatmár, Máramoros, Ugocsa és Kövár, Középszolnok vármegyékben, úgy Erdélyországnak is egyik részében.

Végre penig annyira jött az dolog, hogy Holló Zsigmond egy Frajenfelcz nevü kamarás úrral, Nagybányára jövén Kassárul, azt merték mondani, hogy azon hajdúk az én hajdúim, és én fizetek nekik, söt correspondeálok vélek, s nem egyéb hanem rebellisek, et sic én is hasonló.

Mely dolgot informationaliter is ez szerént

Digitized by Google

transmittáltanak vala ellenem, generális Nigrelli uramnak, ki nagyjó uram lévén, még is az udvarhoz mindjárt nem küldötte, hanem elébb velem communicálta; kit is meglátván, nem kevéssé ütköztem meg az istenteleneknek ellenem forralt hamisságán, mindazáltal tisztességes választ adván az nevezett méltóságos úrnak, azonnal inquisitiót peragáltattam, hogy honnat származott légyen azon mocsok.

Mely inquisitióbul világoson kijövén az, hogy az specificált két kamarástul, de legkivált Holló Zsigmondtul; tehát semmiképen azt magamon nem kivántam szenvedni, hanem jure akarván procedálni, praeprimis Kassán judicialiter káptalanbeli személyek által admoneáltattam, holott is revocálván szavait, tagadta, hogy nem mondotta; de ámbár mondotta volna is, mindazáltal ha úgy volt, részeg volt, de úgy is ha mi olyat mondott, hamisan mondotta, és követ róla. Kit is azonnal remonstráltam Nigrelli uramnak, és igy sopiáltatott ezen mocsok is.

Mindazáltal az rosz hir szárnyon szokván járni, azért én is levelem által az ő felsége confessáriusát és az cardinálist *) anticipato informáltam, és igy azoktul jó válaszom jövén, noha másként is ártatlanságom szerént securus valék,

*) Kolonicsot.

Digitized by Google

mindazáltal annyival securusabb löttem, látván sok példát, és hallván sok ártatlanoknak hamis tanúk miá való elvesztését.

Azért, ámbár ember ártatlan legyen is, mindazáltal az ellene tött hamis vádat ne hallgassa el, de magát ne is excusálja, nam qui se ante excusat, incusat, hanem inkább az incusatort indítsa meg, hogy annak meghamisításával maga excusatus maradjon.

De mindezeken felöl is, nagyobb securitást akarván szereznem, és csekély familiámnak hivségbeli hirét nevét fenmmarasztanom, szüntelen fáradoztam az tolvajok eleinek Kis Albertnek kézre kerítésében; ki is nagy nehezen sok üdöre, anyám asszony Kohári Judit ö kegyelme munkája által is, egy szegény legény által Csonka-Papiban Bereg vármegyében, hol az ö atyjafiai és felesége voltanak, éjtszakának idején kézben esett s azonnal Károlyban küldetett.

Kinek alkalmatosságával több s nagy dolgokat tanulván ki, azonnal méltóságos Nigrelli generális uramnak hirt töttem, és mindenekrül informáltam, hogy vigyázásban legyen, mert rövid üdön motustul tarthatunk.

De az német nemzet csak semmiben tartván már az magyar nemzetet, informatióimat csak vilipendálta, mindazáltal pro 7-ma Julii megirt Kis Albertnek velem terminálttattak, az melyen

Digitized by Google

kamara embere és egy német tiszt előtt examináltassék meg.

Minekelőtte az specificált terminus eljött volna 1-ma Julii az ujhelyi országos sokadalmot bizonyos számu lovas és gyalog katonaság s talpasság felverte, és valahol németet talált, levágta, sőt az magyart is, kinek kalapja volt, persequálta, és magát kurucznak declarálta. Sokakon magyarokon is az kalap miá nem kevés subscus (?) esett, nevezet szerént Sennyei Ferencz uramon alkalmas sebek; kiknek legkissebb bántások nem volt volna. Maradjon hát az kalap németnek, kalpag az magyarnak.

Lévén penig már bizonyos conspiratiójok megirt katonáknak és talpasoknak, ugyanakkor éjjel Sáros-Patak várát Szalontai elöljáróval meghágják, s az benne lévő német praesidiumot levágják, kit penig rabságra hánnak.

Hasonlóképen ugyanazon éjjel Tokaj várának is hajókon neki menvén Tokaji Ferencz nevü talpas egynehányad magával, dicséretesen megveszi, és az benne lévő németséget levágja s rabságra hányja.

S noha mind Szalontai, mind penig Tokaji Ferencz jobbára semmirekellők, irástudatlanok, egyik paraszt, másik penig közönséges talpas, és már most utoljára falúkon járó kalmár volt, úgy az adhaerensei is jobbára csak colluvies hominum

Digitized by Google

volt, s nem is sok, sem ész, sem fő, sem tanács, sem pínz nem lévén közöttök, még is oly nagy confusiót csináltanak az egész hazában, hogy az Tiszán innét való föld szatmári és váradi praesidiummal együtt annyira conturbáltattanak, hogy elhitették magokkal, hogy azon sok rosz hirre való nézve, egészen elrekesztettenek az udvartul és az kassai generálisságtul; majd egy egész hétig csak ambiguusok voltak, és ö felsége dolgait communicálni is nem kivánták vélünk.

Melyet látván, magam insinuáltam nékiek, hogy mit gondolnak, mit csinálnak? talám ezen bolond motusra nézve azt persvadeálják magoknak, hogy arra való nézve, hogy velünk oly keményen bántanak, hogy föispánon, sem viceispánon, sem penig uron s nemesen semmit sem adtatok, magamot is, ki örökké hive voltam az felséges austriai háznak, sokképen vexáltatok, — hogy már ö felségének hive sincsen az magyarok között? De azt ne hitessék el magokkal, mert ámbár sok nehézségeket és kissebbségeket követtenek el rajtunk, és azzal nékünk is okot adtanak az ellenkezésre, mindazáltal Isten legkissebb ellenkezöt se engedjen még meg is gondolni; nem öérettek hanem felkent királyunkért, Istenünkért és az római anyaszentegyházért megmutatjuk, hogy voltunk, vagyunk és leszünk is ö felségének, igaz hivei. Kire nézve valamik hazánk jovára ö felsége szol-

Digitized by Google

gálatjának kiszolgáltatására valók, csak bizvást communicálják vélünk, mert mindenekben találnak készen bennünket. Az mint hogy vármegyémet azonnal felültettem s táborban szállván, Kállóhoz mentem, és így a Tiszántúl való földnek confusióját eltávoztattam.

S csak azelőtt való holnapokban történt volt bizonyos casus rajtam, az midőn szatmári commendáns Auspergh nevü reám egy compánia németet küldött vala executióra, a mint feljebb megirattatott. Mely casusra való nézve is nem igen adhattanak hitelt, mindazáltal praemittált intimatiómmal és cselekedetemmel indítatván fel, mind váradi mind szatmári commendáns communicálta vélem ő felsége dolgait; kinek is obligatióm szerént eleget kivánván tennem, nemes vármegyémet s Tiszán innet való földet úgy conserváltam, hogy még csak legkissebb szikrája is az rebelliónak, sem rebellisnek benne nem találtatott, söt magam éjjel nappal egész vármegyémmel fegyverben lévén, kötelességemet pro posse contestáltam. Specificált Kis Albert nevü tolvajt penig szatmári commendáns maga kezére vévén, ottan kinoztatta, söt végre magamra és szolgáimra is vallatta; de mint aranyon, úgy rajtam nem fogott rozsda.

Három s legfeljebb négy hétig tartván ezen colluviesnek zendülése és világa, az méltóságos

Digitized by Google

Vademont *) herczeg, rácz, német s magyar hadakkal lefordulván az derék armádárul, mind Tokajt s Patakot recipiálta, nagy prédát nyervén, az kuruczokot dissipálta, kiknek nagy része Leányvárnál jövén által, Diószeg felé Kismarjánál által Szalonta felé elment; nagyobb része penig, gyalog és lovas, Beregszász felé Máramaroson által Havasalföldre nagy prédával elabált; harmadik Tokaji Ferenczczel krasznahurkai hegyekben recipiálta magát, holott is megfogattatván felekezitül, vitetett Kassára, onnat Bécsben, s ma is ottan conserváltatik, együtt az kálvinista predikátorral; mire? megmutatja az üdö.

És igy lecsendesedvén ez a föld, jó vigyázással hagyatott; s az hadak penig az derék armádával conjungálván magokat, Eugenius szabaudiai herczeg commandója alatt Sintánál az török császárnak egész jancsárságbul álló erejét megverte, és Istennek csuda itéletibül győzedelmet vévén, minden táborát, jovait prédára hánta. Melyen az Tiszán túl lévő törökség annyira confundálódott, hogy egész táborával az török császár is elszállott, és Tömösvárra recipiálta magát.

Ezen veszedelmek forgása alatt Isten ö szent felsége Klára leányomat szerencsésen megadta; kiért áldassék Istennek szent neve.

---

*) Vaudemont.

Digitized by Google

Melylyel az midön megvigasztalódtam volna, másfelöl egy bizonyos kálvinista legény, Losonczi Miklós nevü, hozott Bécsben egy ifiu legény keresztyén rabot, az török keze alól, kisebb Ázsiábul, Smyrna városábul, melyet is hol Károlyi Mihálynak, hol Lászlónak, végre egy Kis Balázs nevü szatmári kapitánnak informatiójábul, (ki mind Mihálynak mind Lászlónak tudta halálát) Istvánnak nevezvén, végre méltóságos cardinalis esztergomi érsek Colonics ö eminentiája eleiben ment az hire, ki is, mivel mind szegény atyámnak mind penig magamnak nagy kegyelmes uram volt, azonnal nagyon pártját fogván, protectiója alá vette, és nékem méltóságos levele által hirré adta.

Minnyájunknál penig bizonyosan való elvesztése tartatván megirt Károlyi Istvánnak, hitelt nekie mind abbul mind penig pecsétnyomó gyürüjének holt testébül való kivonatásábul, s úgy egyéb helyes okokbul nem adhattunk, hanem gróf Zicsi István uramnak irtam felöle, ki is egy részint atyafi is volt, hogy bizonyos jeleket, úgy mint bal oldalán csecsi alatt késszurást, lábaszárán tur (?) helyeket, és ködöke alatt pokolvarhelyt nézetne meg rajta, s ha azok compariáltatnak, tehát medio tempore, míg felmehetek, költséggel segíteni méltóztassék. De mivel az nevezett méltóságos urat levelem Bécsben nem találta, bizta

Digitized by Google

bizonyos ágensére, ki is immel ámmal látván hozzája, én semmi választ nem vehettem, hanem két s háromrendbeli levele által is admoneáltattam az méltóságos cardinálistul, hogy vagy fel menjek érette, vagy küldjek s hozassam le, mert az nagy rabságban az megbolondult, s ha sokáig oda fel lészen, sok alkalmatlanságokra fokad, és nagy haszontalan költségekben kever . . . *)

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

*) Tetemes hézag, mely 1698-tól 1703-ig terjed.

Digitized by Google

X.

1703.

. . . . . .

. . . . . .

szaladt, kinek az hátán vitézi módon az kapún is be ment az magyar s benn is vágta; hanem gyalog dragonyosok vetvén el róla, recedálni kellett; ha az gyalogságot az lovas meg nem előzte volna azonnal mind város vár véne (.?.) magyar kézhez esett volna; de kinyomattatván, az hostancz porrá égettetett; az ki magyar labancz volt, nagyobb részént az német mellöl elment ki közinkben, ki hazájában.

Ezen tüzet és lármát megértvén Schlik generális Beszterczén, azon éjjel indult Körmöczre és onnat Bajnócz várában.

Mi penig Zólyom alá szállván, alatta hevertünk közel két hétig, mely üdö alatt az német ki nem járhatván, nem kevés szükséget szenvedett, segitséget nem remélvén sohonnat. Az kit várt volna is Trincsin vármegye felöl Ricsan generálissal, Vinkler nevü kapitány Rajcson felvervén alkalmas kártétellel megrémítette.

Digitized by Google

Benn lévén méltóságos generális Kohári István és Bottyán János is, ki sebben hevert, noha meg nem járta, *) végezték közös akaratbul hogy próbáljanak és menjenek ki.

Az mint hogy egy éjjel kimentek egyenesen osztroluki passuson Szent-Kereszt felé, kit lehetett volna derekasan praepediálni, de bizonyos consideratiók miá méltóságos generális Bercsényi uram az hadakat megszaggatni nem engedte. Mindazáltal circiter 140 hajdú lévén vigyázóban az megirt szoros passuson, éjtszakának idején oly confusiót tött közötte az ellenségnek, hogy kornyetákat is hányván, Forgács generálisnak és Kohárinak minden paripáit, köntösit elnyerték.

Azon éjjel mindjárt nyomon circiter 5000 embert expediáltunk utána, kik noha beérték, de némely tiszteknek lágysága miá elbocsátatott; hanem Szent-Kereszten túl való szorosnál megcsapván, az hátuljáróban alkalmasint csapdoztanak le, s két zászlót is nyertenek. Attulfogva Privigyéig kivont fegyverrel szállt az egész had, de nem volt kiket vágni.

Privigyére eleiben jövén Bajmóczrul Schlik generális, conjungálta magát velek.

Az mi hadaink Szent-Kereszt körül megtele-

*) A golyó, — mit t. i. ő a néppel elhitetni ügyekezett.

Digitized by Google

pedvén, magamot az méltóságos generális küldött közikben, maga nagy hadakkal Zólyomnál maradván, mivel praesidium hagyattatott vala benne.

Más napon megindulván az hadakkal, mentem Privigyére; azalatt Schlik generális fogta magát, együtt az hadakkal az hegyeknek indulván, követte utját Trencsín felé : kire nézve magam szállottam Bajmócz alá, holott majd egy hétig mulatván, Ocskai Lászlót bizonyos hadakkal bocsátottam Léva felé; kit is ujobban recuperálván, az had nem kevéssé szaporodott. Az megirt üdö alatt méltóságos generális Bercsényi uram megvévén Zólyom városát ostrom által, az vára alatt hagyott elégséges bloqvádát, s maga az hadakkal utánam indult.

Elérkezvén, circa finem Novembris indultunk Bajmócz alól az Vág vize felé, Schlik generális penig Leopold felé túl az Vágon.

Szeredahely nevü falútul circiter másfél ezered magammal indultam, olyan szándékkal, hogy Sente várán felöl gázlóban általmenvén az Vágon, éjjel az ellenséget pozsonyi utjában megcsaphassam.

Azomban bizonyos labanczok akadván elöljárómmal szemben, azok*) megindították és Gal-

*) Az elöljáró hadat érti.

Digitized by Google

gócznak hajtották; holott három felé szakasztván az labanczot, egyik résznek az hátán Galgócz várának külső várában mentenek, mely impetussal az várat is ostromlották. Az bennvalók oltalmazták ugyan magokat, de még is bémentenek, holott az midön már az szegény béfutott szegénységet roncsolták volna, beérkeztem és az hadat belőle kivertem, nem lévén az felkötött fegyverünknek czélja, hogy magunk nemzetét rontsuk, hanem inkább Isten után szabadítsuk.

Ezen cásusra Leopoldban sok ágyúlövések lévén reánk, feltött czélunkban nem boldogulhattunk, mert az ellenség azonnal erős helyekre recipiálta magát s Pozsony felé takarodott; mindazáltal akkor hajnalra az szeredi hidaknak menvén, méltóságos gróf Eszterház Antal maga Sente várábul kinyomult; és az Vágra való hidat s passust szerencsésen elnyervén, reggel az várban beszállottam; s mivel Schlik Fedémesre szállott, az megirt gróf penig az magyar hadakkal Diószegre az Dudvág mellé, én is subsistáltam, hanem az hadakat az Vág mellé excurráltattam. Az labanczság seregenként jött mellém, hazánk szolgálatjára letévén hitét, azon napon közel 500-ad magammal szaporodtam; s noha akkor éjtszaka könnyen meglehetett volna az magyar labanczot felverni, de látván ily hajlandóságokat, noha reájok indultam volt, de visszatértem; s ők is

Digitized by Google

éjfél után megindulván, lármájok lévén, Szenczre mentenek, Schlik penig az németekkel Pozsonban.

Én azonnal utána expediáltam portásokat, azok által Szentgyörgy, Bazin, Modor királyi városokat meghajtottam, magam penig Nagyszombat felé divertáltam, azokat is urunk hivségére adhortáltam s meg is vettem.

Kiknek alkalmatosságával, azon napokban kuruczczá lött tekéntetes nemes Pongrácz Gáspár uramot circiter 5000. magával bocsátotta az Duna mellett méltóságos generális Bercsényi uram portára Pozsony alá, jó reménység alatt. Azomban az koczka hatot hozván, kevés ellenség által confundáltattanak, és az had széljeloszlott; melyet meghallván, ujobban magam öszveszedtem és hajtottam, s az Fejérhegyen túl valókat adanimáltam és disponáltam az felkelésre; mely is succedálván, az méltóságos generális is maga corpusával általjött, és Sente várában szállott.

Már Isten kegyelmébül az egész Vágon innét való föld az várakon kivül mind kegyelmes urunk hivségében lévén, naponként annyira terjedett az fegyver, hogy mind Nitra, Trencsén, Bajmócz, Árva, Likava, Murán vára bloqvádával körülvétettenek és bezárattanak.

Az Fejérhegyen túl is Sassin vára, innét Somolyán és ugyan túl Szakolcza városa, Éleskö és Detrekö várak meghajlottanak, s az egész tótság

Digitized by Google

fegyverben öltözött, úgymint : az milyovai, bezinai és brunóczi etc.

Az németnek ereje Pozsonyban rekedvén, én az egész haddal Decemberben szállottam táborban, holott egész ujesztendö napig mezöben voltam; azon üdö alatt szüntelen való portázásokat tétettem, az Csalóközt is egészlen az homagiumra hajtottam, benne tiszteket constituáltam.

Ezen confusiókra nézve alsó Austria és Morva is magoknak consulálni kivánván, bizonyos hadakat conducált és Dévén várától fogva az portusokon sánczokat erigált Marhidig*) az Morvának tulsó partján; kire Isten segitségébül circiter 2000-ed magammal megindulván lovassal gyaloggal, karácson vigiliáján reggel gázlóban az Morván általmenvén, megütöttem. Isten megáldván bennünket, négy sánczát megvettük, az bécsi hidak felé majd három mélföldig vágtuk; sok uri tiszteket és rabokat egész companiástul hoztunk; az föld népét, noha fegyverben volt, azt elszedvén, szabadon bocsátottam.

Az németnek egész ereje hátam megett lévén, igyekezett, hogy oda szorithasson, az mint hogy Máriatalnál nem is messze volt tülem, de sohol sem késvén, sietséggel mentem, és nem is érkezett de nem is mert méltóságos generális Pálfi

*) Marcheck-ig.

Digitized by Google

János reám ütni; és igy egész éjjel menvén, Istennek segitségébül minden kár nélkül az egész rabokkal és nyereséggel karácson napján isteni szolgálatra reggel szenczi táborra méltóságos generális Bercsényi uramhoz szerencsésen beérkeztem, holott is az közönséges rabok hiteket letévén, azonnal szolgálatot vettenek.

Ezen erös téli üdökben kegyelmes urunk is táborban Tokaj alatt lévén, jegen ostromokot is csináltatott, de nem succedált.

Decembernek utolján az német Pozsonnál hidat kötvén által, az hadat Köpcsén és Óvár tájára szállitotta, Schlik generálist az comandótul amoveálván, Hajsztert praeficiálta, s melléje Pálfi Jánost és Forgács Simont rendelvén; Ricsán*) generális penig Pozsonban maradt az gyalogsággal.

Én azon üdö tájban mind Pozson elein mind az Fejérhegyen túl lineákat erigáltam, azokra hadakat collocálván, az többit háta megett statiókra kvártélyra osztottam; hanem az kis Dunán által Nagymagyarnál hidat köttetvén, circiter 5000. magammal Csalóközre bementem.

*) Ritschan.

Digitized by Google

XI.

1704.

Uj esztendő napján anno 1704. Somorjában beszállottam, s az gyalogsággal Rétei Ferencz kapitánt Püspökiben Pozsony ellenében szállítottam.

Ottan ottan munkálkodtam azon, miképen lehessen által az nagy Dunán jégjárót vagy valami alkalmatosságot szereznem, az kin az ellenségre általportáztathassak : addig addig öntöztettem az jeget, hogy alkalmas ösvént erősitettem rajta.

Vizkereszt napja tájban méltóságos generális Bercsényi uram jövén Sente várábul hozzám Somorjában, hát szintén akkor érkeznek Dunántul való böcsületes katona rendek is mintegy 60 lóval, Bezerédi János, Sándor László principálisokkal etc.

Kik az méltóságos urnak az egész földnek hajlandóságát declarálván, homagiumokat letették és protectiókot vettek.

Nem utolsó operatiónak és haszonnak látván ezen motivumokot, noha az télnek kegyetlensége megvolt, mindazáltal nemzetes vitézlő Ocskai

Digitized by Google

László és Gencsi Zsigmond kapitányokat általexpediálja Seprüsnél az Dunán az méltóságos úr az említett ösvényen.

Melyek is circa 10. Januarii semmi portást előre nem bocsátván, az midőn már estve egészlen általköltek volna, az óvári német az Dunaparton túl készen várta; s az midőn megindultanak volna, hirtelen reájok kemény tüzet adván, azonnal confundáltattanak, és az Dunának szaladnak. Istené az dicsőség, még sem szakadt le alattok; jobbára kár nélkül visszajőnek, az német penig egész hajnalig az Dunának az tulsó szélit mind feljegeltetvén, visszamegyen Óvárhoz, az mieink az inensö Dunaparton maradván.

Ezen confusión nem kevesség consternálódott mind az méltóságos generális mind az Dunán túl való böcsületes rendek, melyben consolálván mindenikét, az úr magamnak parancsol, hogy próbáljak szerencsét magam.

Kire nézve azonnal megindulván, circiter három órakor délután érkeztem az hadakhoz, megnézvén az Dunát, mindjárt portást bocsátottam az kis Dunához mind Kémlye mind penig *)

felé, s magam is azonnal utánok indultam s minden kár nélkül az egész haddal szerencsésen általköltöztem; s noha igen nagy fergeteg

*) Helynév számára üresen hagyott hely.

Digitized by Google

volt, és az győri Dunán gázlóknak nagy volta és setétség miá sokan usztattanak is, mindazáltal viradtára Győr alá értem s estvére Pápára.

Az honnat azonnal mindenfelé pátenseket bocsátván egész Austriáig, Horvátországig, az Dráváig és Dunáig alá az ráczságra, mindenfelől az egész tartományokbul zászlókkal, seregekkel lovas és gyalog hadak jüttenek mellém, úgy nemes vármegyéknek követjei, úgyannyira hogy egy hetet tulajdon csak az homagiumtételben és az sok tiszteknek praeficiálásában s protectióknak expeditiójában kelletett eltölteni.

Azalatt az több hadaknak öszveszerzésére és földnépének felvételére Horvátország felé expediáltam Szarka Zsigmond ezeres kapitánt, ki is Kanizsát és Csáktornyát megvévén, egész Muraközt az Dráváig kegyelmes urunk hivségére hajtotta. Nemkülömben Sándor László kapitánt Beszprím felé expediálván, Székesfehérvárt urunk hivségére hajtotta. Az több kapitányok, ki Styria, ki Austria felé expediáltatván, egész az Lajtáig az földet meghódoltatták. Köszeg, Sárvár, Szombathely, Körmönd, Szentgothárd, Alsó-felső Lindva, Ruszt, Kismarton, Kapuvár mind letötték homagiumjokat, hanem az egy Soprony, Fraknó, Láncsér, Borostyánkö, Németujvár maradt császár birodalmában; Szolónok és Simeg várak neutralitásban.

Digitized by Google

Temérdek sok marha, ménes és mindennemü nyereség lévén, azonnal az egész hadakban kemény edictumokkal azoknak prédálása prohibeáltatván, per districtus mindenfelé fiscalis tiszteket constituáltattam és azok által mindenütt conscriptio szerént kegyelmes urunk és az haza szükségére confiscáltattam és conserváltattam.

Akarván az ráczságot is és Soprony városát kegyelmes urunk hivségére hajtanom, Ráczországra adhortáló pátenseket bocsátottam, Soprony városára penig Ocskai Lászlót expediáltam Török István urammal ö kegyelmével; magamnak bizonyos békesség tractájára nézve, mely circa finem Januarii Lében-Szentmiklóson immineált, kelletett maradnom Pápán.

Honnat az midön Simeg várában méltóságos kalocsai érsek Szécsényi Pál udvarlására mentem volna, érkeztek Ráczországrul az drávamelléki, szerémségi és bácskasági ráczságnak expressus követjei, melyek is grátiát impetráltanak, készek lévén urunknak homagiumjokat letenni s egy az fegyvernek is ellenünk renunciálni, azokon kivül, az kik végvárakban német birtokában laknak; sőt obligálták is magokat 5000 embernek kezünk alá való adására. Mely oblatiójokat látván, azonnal hitlevelet adtam nekik, és az hadakban kemény edictum alatt prohibeáltattam, hogy senki az ráczságnak legkisebb injuriát élete vesztése

Digitized by Google

alatt ne tegyen; az minthogy nem tévén, szépen behódoltanak; protectiókat vévén, kiki csendesen maradott.

Mely alkalmatossággal az mieink egész Siklósig penetráltak s azt is megvették együtt Simontornyával, s az hadaknak nagy szaporodásával békével birták, kinek fejei Sándor László és Zana György kapitányok voltanak; Székesfejérvár felöl penig Ujlaki István és Meszlényi *)

s ottan körül való ráczság is Budárul ki kezdett telepedni vissza az falúiban. Györ és Komárom eleire Goda István kapitány rendeltetett; Esztergom eleire penig Lajos Gergely kapitány.

Ocskai László is hadaival Sopronyhoz eljutván, maga bébocsátatott; holott nem az ország hasznos dolgait forgatván, hanem az pohárt és éjjeli nappali tánczot, ordere ellen sok rendbeli praetensiókat és exactiókat kivánt az városon; melylyel megidegenyedvén az város, hadát nem admittálta, hanem subterfugiumot keresvén, maga embereit hozzám delegálta és Ocskai Lászlót suspensióra disponálta; más felöl Paunkortner **) nevü commissáriust udvarhoz küldött Bécsben, hogy succursust küldjön nekik. Ocskai László interea vigan követvén napjait, kiment orderem

*) A keresztnév számára üresen hagyott hely.

**) Baumgartner.

Digitized by Google

ellen hirem nélkül Sopronbul Köszegre, és Török István uramot hagyván pro salva gvardia, másikat Branyik Jánost hozzám expediálta az sopronyi követekkel.

Ez circa finem Januarii lévén, az midön méltóságos kalocsai érsek urammal ő nagyságával mentem volna Lében-Szentmiklósra tractára méltóságos generális Bercsényi uramhoz, Horvátország felöl érkezett rácznak, horvátnak, németnek gyülekezeti; kire bocsátottam mellölem Gencsi Zsigmond kapitányomat magam ezeremmel Szarka Zsigmond mellé Muraközben, holott Inkei János kapitány is, régi tanult vitéz ember bennvolt; s comandónak praeficiáltam tekéntetes nemzetes Nyiczki Sándort, ki is minden alkalmatosságokban szép experientiáju ékes ember volt; s magam continuáltam utamat az tractára, holott dolgok folyván, látatott az császár békességre hajolni de semmire sem lépni; töltöttük el ezen holnapot ugyan Lében-Szentmiklóson.

Hajszter penig az német armádával Hamburg, *) Pruk táján és Fisemennél **) az erősségekben fogta magát.

Ugyanazon tracta-alkalmatossággal Soprony városának követjei érkeztenek, kiket az midön méltóságos generális Bercsényi Miklós uram con-

*) Haimburg.
**) Fischamendnél.

Digitized by Google

sensusából reexpediáltam volna jó válaszszal, az midőn már közelgettenek volna az városhoz, akkor ment Plumbergh *) nevü commendáns Austria felől négy száz némettel be praesidiumúl; és így embereim visszatérés alatt eloszolván, tértem vissza Pápára, az méltóságos generális penig Csalóközben által az Dunán.

Ez szerént Soprony városának álnok practicája, Ocskai Lászlónak maga privatuma és sok táncza elejté Soprony városát kezünk alól, mely nekünk is nagy hátramaradásunkra volt, de magok az városiak is nem százszor bánták meg.

Az tractábul semmi sem telvén, Győr és Komárom, Esztergom, Buda eleit jó rendben vévén, nem különben Siklós felé való hadaknak egész dispositiókat adván elejekben, magam corpusban vettem circa initium Februarii az hadakat, és indultam meg egyenesen Soprony felé circiter 3000. magammal lovas haddal.

Először subsistáltam Kereszturnál, onnat portást járattam minden felé, de Hajszter Pruk táján lévén, semmire nem mehettem, hanem Soprony megteköntésére lévén, minthogy nem az mi erőnkhöz való volt, emlékeztettem hitekre, és kértem hogy adják meg; melynek renuálván, holmi haszontalan velitatiókkal mellette elmenvén, szállottam be Rusztra.

*) Blumberg.

Digitized by Google

Ezen hiremet meghallván Hajszter generális, az Fertő mellett indult egyenesen Feketeváros felé, s onnat más nap Kismarton felé. Hajnal tájban az részegség és vigyázatlanság miá Nyiri András ezeres kapitány felverte Trajszdorfot kicsiny kárral s ment Heflányokban, minthogy már Kismartonban Ráti György kapitány circiter hat vagy hét száz lovassal és gyaloggal benn volt, mind várát városát birta.

Én penig az hadnak egy részét szállitottam Szentmargaritára, más részét Trajszdorfra, magam maradtam Ruszton.

Más napra Hajszter egy rész hadával ostromoltatni kezdette Kismartont, de az benn valók böcsülettel viselvén magokat, ki is mentenek rajta; magam penig az lovas haddal az parisi laposra az árkon innét Soprony felöl mentem egyenesen arczúl. Heflányok felé lineában rendeltem; s az ellenség is hasonlóképen; de se ö se én nem indulván egymásra, végre ö az két falúban megtelepedett; én egész setét estig ottan várván és állván, az midön setétedett volna, az hadat elhoztam és szállitottam Szentmargaritára és Ókapíra. (?)

Azomban beküldöttem Kismartonban, hogy puskaporok fogyatkozása miá jöjenek ki, mint sem oda veszszenek, nem lévén eröm az megsegitésre; mely orderemre is éjtszaka éjfélkor kijöt-

Digitized by Google

tenek és békével hozzám érkeztenek. Nyomban utánok íziben érkezék hirem, hogy az német is mindjárt 9. órakor estve Heflányokrul nagycsendesen elment Austriában Ebenfurt felé; ki után portást expediálván, az midön az is bizonyosan úgy hozta volna, más napra kelve az egész hadakkal megindultam s Kismartonban beszállottam; az hadakat körül való falúkban dislocáltam az ellenség eleiben.

Azonnal mindenfelé pátenseket bocsátottam, és az szegénységet protectióm alá vettem. Feketevárosbul is harmad nap alatt az német kimenvén, azt is salva gvardiával muniáltam. Az egész Fertömelyéket kegyelmes urunk hivségére hajtottam.

Az míg ezen dolgok folytak volna, Nyiczki Sándor is Gencsi Zsigmonddal Muraközben bemenvén, az ki ellenség gyülekezett volt, elszélyeztették s egész Lutembergáig s még azonfelöl két mélfölddel penetráltanak, holott is minden helyeket tüzzel megemésztettenek.

Hajszter maga corpusát dividálta statiókra Németujhelyben, Ebenfurtra, Tarkavára, Pottendorfra, *) Prukban, Hamburgban.

Én penig Heflányokban, Kismartonban, Szentmargaritára, Niziderre; s azoknak sustentatiójárul dispositiókat töttem, úgy mindenfelé való portázásokrul.

*) Üresen hagyott hely.

Digitized by Google

Mind jó formában állitván az dolgokat, az Köszegen constituált dicasteriumot convocáltam. Valami fiscalitások voltanak, mind azokot az dominiumokat kezekben assignáltam, melyekben tiszteket constituáltanak és dispositiókat töttenek, sohol semmi prédálást tenni meg nem engedtem.

Azon alkalmatossággal Nyiri András kapitányomat az hegyeken általbocsátván, Minesdorf nevü helyt Austriában, mely azelött Magyarországhoz való hely volt, németek szorulván belé, porrá égetett, s az németen feladott két ember kárával.

Az palatinussal reám irattanak: hogy mi okon kell égetnem?

Minthogy penig már Erdélyországban az hadak alkalmas progressusokot töttenek volt, az nagy része már urunk hivségére is hajlott volt, mind németen Bonczhidánál, mind az székelységen szép győzedelmeket nyervén, Toroczkai István székelyek generálisát is elfogván: abbeli boszuságábul ottan comendérozó Rabutin generális sok helyeket égetett vala porrá: én is replicáltàm, hogy nem mi kezdtük, hanem Rabutin kegyetlenkedik Erdélyben, s minekünk még eddig módunk nem volt; hanem most csak kezdettük, s ha meg nem szünik, Bécsig égetem s azon túl.

Az minthogy Austriára mindenfelé pátenseket bocsátottam, hogy hódoljanak, másként porrá

Digitized by Google

tétetnek; e contra udvartul prohibeáltatván, hódolni sem mertenek s megmaradni sem, hanem mind az megirt erősségek alá recipiálták az németek mellé magokat minden jószágokkal, és az bécsi hóstanczban.

Az hadak szaporodván, az lineát dilatáltam egész Köpcsínyig.

Megértvén az styriaiak is az szomszédságban az dolgokot, hogy mind Austria mind Horvátország felül körülvétettenek : noha nekik semmi bántódások nem volt, mindazáltal in sui defensam az egész földnépet felvették és Felestömtöl fogva egész Regedéig az passusokon ők is lineát erigáltanak.

Kinek contra én egész Láncsértul fogva Szentgothardig hasonlót erigáltam, az vármegyéket felültetvén.

Azomban Soprony városának falúi, úgy az palatinusnak jobbágyi egészlen németbül és horvátbul állván, jobban voltanak az ellenséghez, az falúkat mind pusztán hadták, nagy részént Sopronban, Fraknóban recipiálták magokat, kiket az sopronyi armamentariumbul megfegyveresítvén, több két ezer embernél vagy háromnál is erigálódott.

Ezen földnépének elszélyedésével semmi provisiója nem lévén az hadnak, kéntelenítetett zsákmányolásra fakadni. Akkor indult meg az rendetlen prédálás sok helyeknek casualis gyula-

Digitized by Google

dások miá való megégése, kirül requiráltam is az palatinust, hogy embereit szállitsa haza.

Valamidön az zsákmányolásra kelletett az hadnak fokadni, azonnal praevideáltam veszedelmünket, mert annak örvével sok istentelenségekre fokadott, és praetextusa alatt kimenvén, az Dunán vissza által szökött.

Még ezek in Februario folynak, kegyelmes urunk is Tokaj várán szerencsésen általesvén, capitulatio által megveszi, az németnek nagyobb részi szolgálatot vévén; s nyugovásra veszi magát Miskolczra.

Azalatt az rácság Krajtz nevü generálissal és rácz Monestellivel *) feljön az Duna mellett Péterváradjától egész az vecsei sánczig s abban belé száll, ki ellen is Deák Ferencz circiter 5000-ed magával duna- s tiszaközi hadakkal megindulván, szerencsésen megveri és Krajtz generálist is elfogja 200 némettel, kik mind szolgálatot vesznek az tiszteken kivül.

Nem külömben az aradi rácz is felcsapván, Várad alatt levö bloqvádát levágja, holott szegény Jármi Ferencz kapitány és Tordai **) elvesznek.

Erdélyben is külömb-külömbféle velitatiók esnek.

*) Monasterli.

**) Üres hely.

Digitized by Google

Deák Ferencz az véle lévő corpussal, nem elégedvén meg szép szerencséjével, mivel az Duna jege épen akkor állott vala be, az Dunán általmegyen és az szegény ráczságot (mely már kegyelmes urunk protectiója alatt volt az praemittált pápai végezés mellett) széltiben öli, vágja, gyermekét is kardra hányja, s nem csak annak marháját és jószágát, hanem az ki már fiscális marha volt közel 14 ezer, szegénységével együtt 30 ezret általtakarít az Dunán, és felprédálják.

Ekkor bomlott fel az magyar hiti az rácz nemzetséggel.

Mindezek távulj létem miá míg hiremre löttenek, addig végben is mentenek, azután megorvosolhatatlanok voltanak.

Ezen szabadprédálást meghallván az Siklós felé való had is Zana Györgygyel és Sándor Lászlóval, hasonlót kezdenek elkövetni az ráczságon, és indulnak hirem és orderem nélkül Pécs városának, melyben német, magyar és rácz lakosok voltanak; s elsöben capitulatióban egyeledvén, az midön még zálogjuk is benn volna, az városrul két lövés esvén, valami katonájok sebesedett; azonnal neki rohannak és bemennek és vérrel megveszik; sine discrimine personarum mind ráczot, németet, magyart vágnak, s oly dühösséggel hogy nem csak az veszedelem idején, hanem

Digitized by Google

két hét mulva is csak elökapták és levágták az ráczot, németet.

Nagy pogányi kegyetlenséget követtenek, sok rejtekeket, kriptákat bontván, temérdek kincset és jószágot nyertenek, kit három egész hétig magok között felprédáltattanak.

Mindezen dolgok az cásus után két héttel jöttek fülemben, s azonnal inquisitióra bocsátottam.

Ezek in Februario folyván, noha az ellenségnek Austriábul succursusa is érkezett, Horvátország felöl is mind német, horvát, rácz Rabata és Pálfi generális mellé, ki már horvátországi bánnak constituáltatott volt néhai jóemlékezetü Bottyányi Ádám helyében, gyülekezett : mind azáltal az tavaszi üdö szépen mutatván magát, minthogy Buda kenyír dolgábul igen megfogyatkozott vala, gróf Eszterház Dániel generálist bizonyos hadakkal bocsátottam annak bloqvádázására és egyszersmind távol létem miá azon az földön lévö hadaknak declarált rendetlenségek megzabolására.

Látván az felséges udvar az magyar nemzetnek mind Erdélyben úgy Dunán túl és Morva felé is szüntelen való kemény operatióit s nem külömben az országban levö praesidiumbeli hadainak occlusióját, alattomban az méltóságos kalocsai érsek által mind munkálódott az ar-

mistitiumban és azalatt az békességre való inductióban.

Az minthogy circa initium Martii az méltóságos fejedelem reá hajolván, circa finem, Gyöngyösre sub armis az tractára reá is hajlott, mely nekem semmiképen nem tetszett.

Azalatt naponként nyílván az üdö, mind az németnek reám való készületi szaporodása, nem külömben Horvátország felöl is az praemittált ellenségnek indulása terjedett, s ugyan az szerémségi rácznak is hire hallatott.

Melyeknek conjunctióját praepediálni akarván, mindeneknek elötte Muraköznek conservátiójával azt az corpust akartam volna megrontani.

De mivel már azelött Nyiczki Sándor kapitányt Gencsi Zsigmonddal revocáltam volt magam mellé, az Muraköznek succursusára ordereztem tekéntetes nagyságos Bakacs Lukácsot és Zana Györgyöt, az mint hogy Bakacs Lukács is elment, de Zana György hirem és orderem nélkül azalatt megindult az Dráván, Tótfalu nevü helynél levö sánczbul Herbestaint*) kiijesztette s az Dráván passust nyervén s jó hajókat, általment hadastul s Valpót megvette s egész Verovicziáig Slavoniában penetrált s meghóditotta. S eo non obstante orderemet, ámbár késön is de in

*) Herberstein.

Digitized by Google

tempore vette, mert ha mindjárt indult volna meg, 13 napja lévén, succurrálhatott volna, — de az prédának örülvén, elmulatta, s ujabb ordert kivánt tülem, hogy ha szükséges már elmenni.

Az üdö igy eltelvén, circa 10-mam Martii, noha orderemat Szarka Zsigmond is vette volt, hogy, ha erejéhez nem bizik, hagyja ottan Muraközt és salválja az hadat: de nem cselekedvén, az passusokra mind distrahálva s elszaggatva lévén az hada, egynehány felöl egyszersmind megüti Pálfi és Rabata ráczokkal, horvátokkal és németekkel, s legelébb is az murai hidat Szerdahelynél elnyeri; s igy se ide se tova nem mehetvén, maga is Bakacs Lukácsesal Szarka Zsigmond viznek ugratván, usztatva salválják magokat, az többi is mind lovas gyalog az ki kevés eljöhetett. Inkei János vitézi módon életét sok vitéz emberekkel leteszi hazájáért és nemzetéért.

Eztet meghallván Zana Györgyék Slavoniában, hirem orderem ellen recedálnak és visszajönek az Dráván; az szerémségi ráczság az föld népével mindenütt utána.

Ezen cásussal egészlen megveszett az magyarnak az szive; mindazáltal Nyiczki Sándor is, már utban lévén Muraköz segitségére, az vármegyékkel ujabb corpust erigált, és az mely had megmaradott szaladás által Muraközben, azt öszvehajtotta; Szalónok várát, mely neutralis vala,

Digitized by Google

bloqvádálta, úgy Borostyánkö várát is, melyet per capitulationem obtineált is.

Naponként az német indulása mind hirdetödött, Muraközben is styrusokkal az ellenség szaporodott, az ráczság penig az Dráva felöl agyarkodott. Minden felöl csak a segitségkérök jöttenek; láttam az népnek jobban kétségbenesését.

Más felöl penig az lutheranus és calvinus status reám küldöttenek, az Dunán innét való hadat is felgerjesztették, templomok restitutióját, szabad exercitiumjokat mindenütt praetendálták és kezekhez venni kivánták; kit alattomban az udvar megigért volt nekik, csak álljanak el az pápisták mellöl.

Ezeket sok bajoskodásim és adhortatióim után lecsendesitettem és méltóságos generális Bercsényj uramra s az gyöngyösi congressusra relegáltam, s addig instantiájokat suspendáltam.

Kire nézve választottanak magok közül követeket, Dunán túl valók részérül nemzetes vitézlö Fodor Lászlót, Dunán innét való hadak részérül nemzetes vitézlö Rétei Jánost viczekapitánt, kikkel együtt néhai Bottyáni Ádám árvái részérül is Dósa Györgyöt Szalónok vára eránt expediáltam méltóságos generális Bercsényi Miklós uramhoz.

Kinek alkalmatosságával már sokszori irásim reménkedésim után iterato instáltam az succur-

Digitized by Google

sus felöl s mindenekrül in tempore genuine informáltam mind az fejedelmet, mind penig méltóságos generális Bercsényit.

De az méltóságos generális méltóságos kalocsai uram által járandó armistitiumban bizván, semmi segétség sohonnat nem küldetett, naponként penig az ellenség három felöl mind jobban jobban szaporodott és áradott.

Az kezem alatt lévö hadaknak penig mindenféle élések és takarmányok az föld népének eloszlása miá annyira megfogyatkozott, hogy semmije jobbára az egy boron kivül nem volt; naponként hol zsákmányrul hol portárul szöktön szökött, fogyton fogyott; melylyel annyival inkább csüggedezett szive az hadnak.

Minthogy oly reménség táplált sokakot, hogy csak szállanók meg Sopront, feladnák, noha az tavasz mutatta magát; s abban bizván, Pistolggal (?) körülvettem, s majd ötöd napig alatta hevertem, mind szép szóval, haraggal, fegyverrel, tüzzel ijesztettem; de mind azok nem használván, ö békével maradt, mi az éjjeli nappali sanyarú martiusi havazó szeles szenvedések után, lovainknak semmi elesége nem lévén, ujobban retiráltuk magunkat Kismartonban.

Circa finem Martii hallván az ellenségnek minden felöl Ebenfurtnál reám való gyülekezetit : hogy distractiót csinálhassak neki s inten-

Digitized by Google

tióját változtathassam, Nisider felé való corpusomat expediáltam Austriára, ki is Petronella városát felégetvén, Fisemen városát is felverte, sok szép nyeresége lévén, egy részét fel is égette, békével eljött.

Mind ezzel sem gondolván az ellenség, csak ugyan Ebenfurtnál vert corpust magának egészlen olyan suppositummal, hogy Kismartonban szoritsa az egész hadat; holott szaladásnak venné magát, tehát Sopron felöl való szoros utakot az sopronyiak, Feketeváros felöl penig az Fertö szoros utjait az austriai föld népe állja el, maga egyenesen Heflányoknak és Kismartonnak jöjön. Horvátország felöl penig Pálfi János egyenesen Szentgrótnak, Pápának induljon.

Harmadik felöl penig az szerémségi és drávamellyéki rácz egyenesen Simontornyának, Székesfejérvárnak menjen, és igy mindnyájunknak Dunán túl szakaszsza nyakunkat.

Mindezeket ultronee is importune bövön megirtam minden felé, segitségért instáltam, elég had lévén mind az Vág melyékén mind penig Kecskemét tájékán; — sohonnat semmi segitségem nem jött, söt még biztatásom sem, holott másutt sohol semmi ellenség nem volt; még is Mártiust mindennapi nyughatatlansággal nehezen békével elnyomtuk egész ad 20-am.

Akarván az ellenségnek rólam való elméjét

Digitized by Google

elfordítani, 20-a Martii indultam az lovas haddal Bécs alá portára, hogy megértvén azt az ellenség, forduljon utánam, Kismartonban hagyván Lóczi András, Benkő Ferencz *) kapitányok hajdúit, kik circiter 1200. lehettek, és két sereg lovast portázni melléjek constituáltam oly orderrel, hogy valamiként az ellenségnek reájok való indulását megértik, azonnal jöjenek ki és az erdöben salválják magokat; kinek oka az pornak és élésnek nem létele volt.

Magam az utamban veszem méltóságos Forgács Simon uram levelét (ki is Bécsbül azelött való napon szökvén ki, jött katonáim kezében kegyelmes urunk hivségére,) kiben irja, hogy az német egyenesen Kismartonban reám jön; **) ki mellé is azonnal commandéroztam tisztemet katonákkal együtt, hogy Magyaróvár felé Somorjánál által a Dunán kisérjék gróf Bercsényi uramhoz.

Magam penig continuáltam utamat Bécs alá egész Sveketig, ***) Bécshez legközelebb való falúig, az holott is két regimentnek bagazsiáját egészlen elnyertük, s azon felül Bécs alól is feles hintóslovakat, egyéb nyereségeket bövségesen hoztunk; s egész éjtszaka masérozván, Magyaror-

*) Üresen hagyott hely.

**) Ezentúl más kéz, nem Károlyi Sándor irása.

***) Schwechat.

Digitized by Google

ságra nagypénteken szerencsésen bejutottunk, s ugyan nagypénteken Nesiderben érkezvén beszállottunk. Alig ért egy órát, Kismartonban hagyott lovas seregeim az ellenség előtt szaladva érkeznek, s kik is jelentik, miképen Hajszter Feketevárosnál utólérvén Kismartonból kijött hadakat, széljelverte s őket is egész a szölökig hajtotta.

Arra nézve az hadat azonnal felültettem s a várbul kivivén, az Fertöpartra szép sik mezöre kirendeltem, s magam egynehányod magammal az szölök között előre bocsátott portások után jó darabig kimentem. Sohol sem látván semmi ellenséget, viszszatértem s az hadak közzé mentem. Alkalmas ideig ottan vártam elbocsátott portásomnak relatióját, az ki is megüzenvén, hogy az ellenség visszament, én is estve felé megindultam, s azon éjtszaka, az mint a Nyúlas mezején mentem volna, az nyughatatlanség miá az hadi tisztek elaluván, nagyobb része az hadnak elszakadott tölem, kit ámbár észrevettem is, mindazonáltal csak continuáltam utamot. Viradtig Szündorfra *) jutottam, mintegy napkeltekor nagyszombaton az elszakadt hadam is Miklósdorfra érkezett, az kivel Magyaróvárott conjungáltam magamat.

Azon éjjel Lóczi gyalog obester is a nyomunkban akadván, 300 gyaloggal Gálosban ér-

*) Egykoru kéz „Schwanndorff"-nak javitotta.

Digitized by Google

kezvén s az német is utját követvén, az midön Gáloshoz érkezett volna Loczigh*), az hajdúival együtt az gálosi templomban s toronyban recipiálta magát; kit Hajszter generális megsejtvén, egy részét a hadának ottan hadta az hajdúságnak kivételére, maga pedig corpusával az tölem elszakadt hadnak nyomán jött egyenesen Miklósdorfra, s naplemente előtt ottan táborban is szállott.

Én azalatt Óvárott templomokat visitáltam, estvének idején letakorodás után az egész hadakkal a városról kinyomultam és Mosonnál lévö szép pázsitra az hadamat szép renddel megszállítottam, tüzrakást, dohánycsiholást, dohányozást keményen megtiltván; kiki kantárszáron tartsa paripáját, s füttyegetésre is felüjjön szorosan megparancsoltam; és Dunán túl valók közül a strázsákat kiállitottam, portát is parancsoltam Miklósdorf felé kimenni. Azomban a föstrázsamesterem érkezik, referálja, hogy portára senki nem ment, s nem is akar menni. Azzal parancsolom, legalább már menjen ki, járja meg a strázsákat, mint vigyáznak, hogy vigyáznak. Még oda jár a föstrázsamester, addig érkezik Kajdacsi kapitányom Lében-Szentmiklósról, s az nyugodt lévén, tizenkettöd magával bocsátom Miklósdorf felé az német tábor vigyázására.

Azon üdö alatt a föstrázsamesterem is hozzám

*) Így.

Digitized by Google

érkezvén, referálja, hogy a strázsák mind zászlóstul mindenestül elmentenek, sohol strázsáink nincsenek; mely nem kevés szeget ütött a fejemben, de csak hamar Kajdacsi visszatérvén, meghozza, hogy nem messze az óvári uton, kirendelt seregekben jön az német. Én azonnal felugorván fittyengetéssel felültettem az hadat, és megindulván, Mosonon által a győri utra kiviszem, Gencsi Zsigmond kapitányt hatvanad magával válogatott katonákkal hagyván helyben is hátuljáróban.

Magam pedig az árkok közzül kivévén az egész hadat és sik mezöre jutván, két felöl az út mellett távulykán kirendeltem ugy, hogy ha az ellenség jön, eczszersmind üssünk reá. Azomban Gencsi Zsigmond reportumban üzeni, hogy az német Óvárnak ment; azért a haddal szép lassan csak menjek; ő ha teheti, majd próbát teszen az ellenségen. Igen szép holdvilág lévén, az hadat három colonnában vettem; vele megindulván csendesen maséroztam. Kevés üdö mulva Gencsi megütvén az ellenséget, puskázás esik, melyre is az én hadam megindul, magamat is majd eltapodtak, szaladásnak veszi magát, kit nagy nehezen mezítelen fegyverrel vervén hátra, alig alig csendesíthettem le, s csak mit is alig vihettem csendesen öket. Ujobban puskázás esvén, hát megé kivált a lengyelség, arra való nézve az

Digitized by Google

többi is megzúdult, s ujobban nagynehezen vérrel is kellett megtartóztatni.

Reggelre érkezvén Lében-Szentmiklóshoz, a Dunának már nem lehetett menni, mind az nagy árja s mind az ellenségre nézve; az abdai hidat is az győriek elhányván, más felé nem lehetett menni, hanem úsztatva a Rába vizén Szentmiklós alatt, holott is nádból gyékényből lapokot erigálván, s az nyergeket arra rakván, köteleken vondosták által s meg' által, szörin az lovakat neki csapván mind által költöztettem a Tóközre, s onnat a Jenden által hol úsztatva hol gázolva fél mélföldig. Az árpási hidakra kerülvén az hadak, magam csónakon Kisfaludi Zsigmond uramhoz Tecsére mentem, honnat is conjungálván az hadakkal magamat, Pápára jutottam és szállottam.

Az holott is megmustrálván az hadaimat, elhültem beléje, hogy a Dunán túl való nép egészlen elvonódott s oszlott tölem, kiket soha sem tudhattam, az ellenséghez állottanak-é vagy kiki hazájába recipiálta magát.

És igy csak az Tiszán túl s Tiszán innét való hadakkal maradván, azok is teljességgel nem akarván megmaradni, három és négy napi ottan lett mulatásom után, az midön relatióim érkeztenek az horvátországi hadakról, kik Pápa felé voltanak orderezve, és a drávamellyéki rácz ság-

Digitized by Google

ról, kik Simontornya és Székesfejérvár felé voltak rendeltetve, hogy még el nem érkeztenek: megindultam az hadakkal, egyenesen Földvárnak a Dunának, az holott is előre küldött portásim által vizi malmot nyervén a Dunán, annak tombásain nagynehezen s veszedelemmel a Dunán általköltöztem.

Holott is nem volt annyi lelkem, hogy a költözés miatt strázsát is állithattam volna, hanem a Dunának s hajónak tódulván, egymást hogy nem ölte a nép a vizben, s mezítelen fegyverrel kelletett tartóztatnom s viszavernem. Történt olyan dolog, hogy az hajóra való tódulásban az többi között egy lengyelt is a mezítelen pallossal megtanáltam csapni, mely is megharagudván, lengyel módon morogván, felkötözi csuháit nyaka köröl, pár pistolyát is oda dugván, neki hajt a Dunának, s még az had költözik, addig által is uszott a Dunán.

Mely rémülésben is, minthogy Isten az ellenséget megvakitotta, Székesfejérvárnál tovább bennünket nem persequált, Istennek kegyelmével szerencsésen általköltöztünk, másként egy lábig ottan vesztünk volna.

Ezzel megindulván az hadakkal Pata és Kecskemét felé, éjjel nappal oszlott az had, kiki hazája felé, csak mi magammal is alig maradtam Kecskeméten; honnat is az fejedelem parancso-

Digitized by Google

latjára mentem Egerben hozzája, az holott relatiót tévén mind irásban mind szóval elötte, nagyon consternáltatott az Dunán tól való földnek elhajlásával, széljeloszlásával és állhatatlanságával, s magamnak szorosan committálta az széllyel oszlott hadaknak csoportra való vételit és hajtását. Az minthogy mind Tisza Duna között s mind Tiszán tól való földre pátenseket bocsátván, nagy kedvetlensége lévén az hadnak, felette nehezen szedhettem s vehettem öszve.

Öszre kelve a Sárrétje mellyékére, Földesre szállván, magam az hadakat Bihar vármegyére és a Kunságra contraháltam.

Azalatt az üdö alatt még én a Dunán tól való földön operatióimat folytattam, minekelötte a Dunán általjöttem volna, a Szatmárra bészorítatott s bloquada alatt levö német militia Krickelsberg *) generálissal kiütvén Szatmárról, az alatta lévö magyar hadakat s az egész bloquádát sokaknak elvesztésével széljel verte és eloszlatta, maga bloquáda commendánsa, Sennyei István uram köszvényessége miá alig salválhatta magát.

Annakutána említett Krickelsberg generális az lovas hadával és benrekedt magyar nemességgel indult egyenesen Károlynak, az holott a

*) Értsd : Glöckelsperg.

Digitized by Google

megirt bloquádának subsistentiájára való mindenféle annona bövséggel volt, s az várbul Budai István generális kiszaladván, Rápóti Nagy Pál kurucz commendáns az bástyára felyévén az vár kolcsait, az németet bébocsátta, holott is harmad és negyed egész napig nagy prédálást és dúlást tévén, s a berohanáskor városi lakosimban is, az mint a Somos erdöre szaladtak volna, közel ötvenig való embereimet levagdalták s lövöldözték. Szatmárról kihajtatott szekereken éjjel nappal bort, buzát, szalonnát, lisztet, egyéb naturalékot s ládabeli portékákat szállitottak, s hordták, sohol semminemü kurucz nem maradván, leveles ládáimat felhasogatták, leveleimet a vár piaczán széltében hánták s szaggatták, kiben már másodszor notabilis nagy károkat vallottam; az váromat teljességgel pusztában hagyván, külsö kapúig köfalait puskaporral felvettették, ugy mentenek el cum gloria vissza Szatmárra.

Mind ezen káraimon nem annyira ütköztem meg, mint az feleségemnek bujdosásán, más ember háta megett való maradásán; hanem üdö jártában gróf Forgács Simont küldvén le az fejedelem ezen földre szatmári bloquádának commendantiájára, az midön három és négy holnap alatt Szatmár a bezáratást megunta volna, azokkal leendö capitulatiót is Forgácsnak s nem nekem concredálta; Genesi Zsigmondot is Török

Digitized by Google

Péterrel és Pikó Demeterrel szép szín alatt említett Forgács az fejedelem parancsolatjából magához hivatván, mind hármokat megfogattatta, s non obstante eo, hogy az én commandóm alatt voltanak, s minekelötte az szatmári capitulatio in anno 1705 uj esztendö napján consumáltatott volna.

Nagyszombatnál szent István elsö martyr napján 1704-ben az méltóságos fejedelem Rákóczi Ferencz és Bercsényi Miklós Hajszter generálissal megharczolt és minden hadai széljelverettettenek és oszlattanak; Hajszter is az élést és provisiót szerencsésen bévitte Leopoldban.

Akkoron az fejedelem parancsolta a hadakkal való felmenetelemet és széljeloszlott hadainak reparatióját; de én az feljebb megirt megsértödéseimre nézve consternatus lévén, megirtam hogy nem megyek, lévén más intentióm az szatmári kimenendö németek eránt; azomban említett fejedelem Pápai János secretariusát küldi hozzám nagy reménykedéssel, ajánlásokkal és igéretekkel csendesitvén elmémet, Gencsi Zsigmondékat is kiszabaditván. Anno 1705 uj esztendö után az hadakkal együtt megindulván szerencsésen felmentem, a szaladozott népet öszveszedtem, egészlen reparáltam; s akkoron mind az erdödi dominiumot mind az hevesi jószágot is feleségemnek való residentiára kezemben bocsátotta.

Digitized by Google

XII.

1704—1712.

Mindezen Rákóczi hadakozási alatt való dolgok folyása egész históriát foglalna önnönmagában, kire se üdöm, sem alkalmatosságom, se tudományom nem lévén, magamat fárasztanom nem lehetett, hanem fiamra marad egy nagy fejér levelesládám, teli levelekkel, melyeknek csak indexe másfél rész papiros; azokból kilencz esztendeig való folyását azon hadakozásoknak, úgy mint a mense Julio anni 1703. usque ad annum 1710. ad mensem Novembrem böven megtalálja és tapasztalja.

Nemkülömben 1710. esztendőben 15. Novembris kezdetett tractatust, szatmári pacificatiót és annak consumatióját 1711-dikben 1-a Maji, az mely concludáltatott Károlyban és annakutána könyvben irattatott; abból kiki veszedelmes és fáradságos munkáimat megláthatja és tapasztalhatja.

S kiért áldassék Istennek szent neve.

Az feljebb megirt üdök alatt 1705. esztendöben Károlyi Ferencz fiammal Isten ő szent föl-

Digitized by Google

sége házamat megvigasztalta, mely is hogy mind fölséges urunknak, mind hazámnak szolgálatjára, nékünk is consolatiónkra alkalmatos lehessen, engedje az mindenható Isten.

Az midön már 1711. prima Maji az tractatus concludáltatott volna, és azáltal minden hadakozás és ellenkezés lecsendesedett volna, Munkács várában még is tartotta magát neutralisképen az Rákóczi Ferencz praesidiumja, kik is különkülönféle helyes törvényes ratiókkal az midön superáltattak és convincáltattak volna, feleségem és annak anyja s Ferencz fiam és Klára leányom benn lévén a várban, nagy szerencsémre életben maradván, magam is méltóságos generális Pálfi János uramhoz Munkács alá conferáltam magamat mense Junio, s az capitulatio consumáltatván, szent János napján az egész generálisokkal s hadi tisztekkel az áldomását is megittuk, s az én házam népe is szerencsésen felszabadult, kiket elöre ócsvaapáti házamhoz bocsátván, három négy nap mulva magam is követtem, és igy Isten ö szent fölsége hazánkot egész Magyarországot szép csendességben minden legkissebb tolvajság nélkül helybenállitotta, melyben tessék Istennek ö szent fölségének tovább is megtartania.

Ezen esztendöben Károlyi Klára leányomat is gróf Haller Gábor uramnak kiadtam és Mon-

Digitized by Google

tecuculi s Ebergényi s több hadi tisztek s vendégeim jelenlétében ocsvai házamnál lakadalmát is kiszolgáltattam, kiben Isten áldása legyen.

Azonnal utána Kassára mentem fel méltóságos generális Pálfi János uramhoz ő excellentiájához, holott is egy hétig mulatván ő excellentiája udvarlására, jöttem vissza Károlyban, s minthogy az békesség tractájakor két punctumot nem obtineálhattam az plenipotentiától, tudni illik, hogy azoknak is hasonló gratiájok és amnestiájok légyen, az kik az pacificatio előtt a fölséges udvar gratiájára visszatértenek, és hogy az kik azon fegyverkezés alatt elestenek, vagy megholtanak és deficiáltanak s az törvény szerint jószágok fiscusra ne szálljanak, hanem successorokra, vagy condivisionatusira; s ezeknek megnyerésével fölséges Eleonora regens császárnétól megnyerhessem confirmatióját: Csajági Jánost brigadérost és ugyan Pongrácz György uramékot, az elsöt Magyarország, a másikat Erdélyország részirül a szatmári pacificatión, mindjárt annak conclusiója után Debreczenből indítottam s expediáltam Bécsben. Azok által irván mind fölséges Eleonora regens császárnénak Bécsben, mind fölséges Carolus császárnak Barcenonában Spanyolországban, ugy Trauszen *) herczegnek is, ki által

*) Trautson.

Digitized by Google

minemü válaszát vettem a fölséges Carolus császárnak, pacificatióról irt könyv megmutatja.

Melyhez képest az megirt követeim által continuálván alázatos instantiánkat, mind két punctum eránt minemü kegyes resolutiót nyertenek, megmutatja fölséges Eleonora császárnénak confirmatiója és ratificatiója, kiben azt is megigérte s magára vállalta, hogy az fölséges Carolus császárral is mint szerelmes fiával confirmáltatni fogja a szatmári pacificatiót és conclusiót.

Ezen fáradozásommal töltöttem az egész nyári s őszi üdöt.

Digitized by Google

XIII.

1712—1716.

Az megirt követeimtől informáltatván fölséges császárnak Barcenonából lett megindulásáról és Bécsben leendő megérkezéséről, elkészülvén, Pozsonyban indultam Decemberben; oda jutván fölséges urunknak Bécsben lett érkezését ottan vártam; elérkezése előtt való nap Bécsben mentem, s 1712-dik esztendőben Januáriusnak az elein audentiára mentem, előttem senki magyar nem lévén méltóságos Pálfi Miklós és Illyésházi Miklós uraimékon kivül audentián.

S az midőn fölséges császárnak hozzám és nemes magyar- s erdélyországi reunitusokhoz mutatott kegyelmességét megköszöntem volna, és tovább is kegyelmességében ajánlván, az lött pacificatio ratificatióját inploráltam volna, az lábait megakarván csókolnom, nem engedte, hanem nagy kegyességgel felelvén, minden kegyelmességét ajánlotta; kivel nagyon consoláltatván, az méltóságos ministereket is rendről rendre megudvaroltam, hanem az fölséges Eugenius herczeg volt Londinumban Angliában, s annak is kegyel-

Digitized by Google

mességébe ajánlottam mind a megirt reunitusokat; kinek is válasza megmutatja nem csak kegyességét de igéretét is hogy conservál bennünket.

Ez uttal felvévén magammal nemzetes Szentiványi János uramat is, nem kevés esmeretségiben hoztam az egész ministereknek; s egész a dieta következéséig nagy költséggel s fáradsággal éjjeli nappali munkával fáradoztam az egész reunitusoknak securitásának állandóságában; kinek is alkalmatosságával tapasztalva tapasztaltam azt, hogy a fölséges udvar és az egész ministerium tapasztalhatóképen kivánta egész állandóságát a szatmári pacificatiónak.

De ellenben az magunk részirŏl való magyar úri és fŏ rendek, kivált a kik a fölséges császár hivségében megmaradtak volt és sok károkat vallottak, nagyon sajnálották a generalis amnistiat, az minthogy némelyek már el is kezdették volt Dunán tól s innét való földön, mind törvénynyel, mind törvénytelenül via facti persecutióját az reunitusoknak.

Ellátván hogy az következendŏ dietán circumscribált generalis amnistia articulusához akarják conformálni a generalis ammistiát, melyböl sok rosz következhetnék : arra nézve, kéz alatt addig addig fáradoztam, minden sollicitatio nélkül méltóságos herczeg és esztergomi érsek, méltósá-

Digitized by Google

gos Trauszen herczeg által, hogy fölséges urunk parancsolatinak végbenvitelével kinyomoztatott, hol rekedett volt meg a fölséges Carolus Sextus confirmatiója; melyen nem kicsinynyé indulván meg fölséges urunk, azonnal méltóságos cancellárius Illyésházi urat hivatta ő fölsége, s megparancsolta, hogy vagyon már pecsét, azért expediáltassa neve alatt is a szatmári pacificatiónak confirmatióját.

Melyet is megirt méltóságos herczegek parancsolatjából megértvén, mentem a nevezett cancellárius Illyésházi Miklós uramhoz, holott is intra discursum maga ő excellentiája jelenti fölséges urunk parancsolatját, kérdést tévén tőlem, kire kellessék inviálni azon confirmationalisokat; melyre feleltem ő excellentiájának : szükségét nem láttam volna ennek, úgy is közelitvén a dieta, mindazáltal az együgyü s gyenge népnek nagyobb securitására nem árt, hanem inkább használ. Azért ő excellentiája előtt constál : ha Pálfi János ur ő excellentiája plenipotentiárussága stál-e még vagy cessált fölséges urunk beérkezésével? ha stál : valamint fölséges Eleonora császárné confirmatiója ő excellentiájára inviáltatott, s onnat adatott által nekem *); holott penig az ő excellentiája plenipotentiája ces-

*) Kimaradt egy pár szó.

Digitized by Google

sált, csekély opinióm az volna, hogy mind Magyarországban mind Erdélyben az egész nemes vármegyéknek, királyi városoknak transmittáltatnék s observatiója is intimáltatnék. Melyet ő excellentiája is approbált, s a szerént is mind az két hazában dieta előtt confirmáltatott s ratificáltatott, s ecczersmind publicáltatott is.

Mely dologban való fáradozását a megirt méltóságos két herczegnek az midőn alázatosan megköszöntem volna, javallották, hogy fölséges urunknak is köszönjem meg; az minthogy audentiára menvén, alázatosan meg is köszöntem, s a kik már persecutióban voltanak, s tömlöczre is vettettenek, itélőmester által convincáltattanak és exequáltattanak is, fölséges urunk felszabadulásokat kegyelmesen resolválta; sőt azon felül az imperiális cancellariától mind az magyar cancellariára s úgy onnat az méltóságos herczeg palatinus, judex curiae cancellariájára kemény intimatumok mentenek, s hogy ezentól legkissebb processust vagy parancsolatot az szatmári pacificatio ellen ki ne adjanak, sőt a ki eddig esett volna is, cassálják s mortificálják, avagy restituálják.

Ezen esztendőben Bécsben laktomban csináltattam egy ezüst uti credentialádát, kinek auszzugja akkori menstrualisokban meg fog tanáltatni.

Digitized by Google

Az midön pedig 1708-dik esztendöben boldog emlekezetü fölséges József király alatt kezdödött dieta mostani fölséges Hatodik Károly császár alatt ez esztendöben husvét után két héttel reassumáltatott és kezdödött volna: magam elöre lemenvén Pozsonyban, szállottam hajdani régi szállásomra szent Lörincz kapúja mellett való Ott Ferencz gazdám házához, holott is az egész dieta folyásáig, aziránt folyt diariumom szerint continuuskodtam.

Az pestis miatt azomban (ki már azelött nyolczadik s kilenczedik esztendöben kezdödött volt az hazában) interrumpáltatván a dieta, s medio tempore

az bátorkeszi jószágnak kiváltására az méltóságos Pálfi háztól cessiót és engedelmet nyervén az kiváltására, in anno 1713 abban fáradoztam s néhai Bottyányi *) János successoritól és legatariusitól (melyek közel tizenketten valának) kiváltottam s kézhez vettem minden perpatvar nélkül, nevezet szerént Bátorkeszit, Köbölkutot, Kisujfalút, Nagybényt s Kigyósgyarmat nevü falukat és jándi s csudai praediumokot, holott is télben az bátorkeszi vendégfogadómat extendálván, két s három házzal augeálván, feleségemet is felhozattam s ottan commoráltam.

---

*) Bottyán.

Digitized by Google

Megszünvén azalatt a pestis, az folyt dietának ujobban való reassumtiójára in 1714. mentem ujobban Pozsonyban, az holott a dietának conclusiójáig continuuskodtam, s annak folyása alatt az szatmári pacificatiónak inarticulatiójában és corfirmatiójában majd egy egész hétig minemü contrarietások, *) s miképen akarták megherélni, s az generalis amnistiát egyedül fölséges urunkra kivánták restringálni, az acták böven megmutatják, kinek alkalmatosságával méltóságos Pálfi János uram ötször, magam pedig háromszor kéntelenítettünk fölséges urunkhoz audentiára mennünk. Melynek alkalmatosságával fölséges urunk, az midőn csókolni akartam volna kezeit, megütötte az tenyeremet és assecurált, legkissebb punctumban is nem engedi megsérteni királyi szavait; az minthogy egy héti nagy kiáltás és ellenkezés után decretaliter silentium imponáltatott, s az pacificatio in omnibus punctis et clausulis articulariter confirmáltatott.

Melyet Isten után egyébnek nem tulajdoníthatok egyedül fölséges Eugenius herczegnek és a bellicum consiliumnak, és az ki által constituálta volt boldogul kimult József király titkoson plenipotentiáriusának Pálfi János uramot és eczersmind armádájának commendásának, az ki által s

*) Kimaradt : fordultak elő, vagy hasonló kifejezés.

Digitized by Google

úgy az bellicum által folyván az egész tractátus, s azok által concludáltatván, az fölséges bellicum az nevezett fölséges praesesével együtt manuteneálta és conserváltatta is, másként labefactáltatott volna. De igy

mind fölséges urunk ő fölsége, úgy fölséges asszonyunk coronatiója szerencsésen és nagy csendességgel, ponpával menvén véghez, és azzal az hazának csendességét is állandóbbá tévén, egész elmék megcsendesedtenek.

Én azomban az feljebb említett bátorkeszi jószágot már apprehendálván, jóllehet Köbölkut volt volna a caput bonorum, mindazáltal mind situatiójára mind népesebb voltára nézve Bátorkesziben választottam helyt házamnak erectiójára, kihez való szükséges materialékról előre provideálván, in anno 1715 dieta végezeti conclusiója után, azon nyáron egész udvarházomat az falu derekán felül szép planitiesre felállitottam s telére bele is szállottam.

Az praemittált irásom szerént még in anno 1711. vége felé menvén fel Pozsonyban s per consequens Bécsben s ennyi időtől fogva való fáradozásim s költségim, s publicumban lett munkálkodásom nagyon enerválván, az midőn már az dieta után pihenni kivántam volna in anno 1716. Tiszán tól való jószágomban mentem és divertáltam; s praemittált instantiáimnak con-

Digitized by Google

tinuatióját és sollicitatióját ágenseimnek concredáltam.

Ugyanezen esztendőben őszre kelve Nagyszombatban convocatio instituáltatott, az melyre magamnak is parancsolatom érkezvén, felkelletett mennem, holott méltóságos Pálfi Miklós judex curiae praesidiumja alatt az portio és az porták rectificatiójában külön-különféle ellenkezések támadtanak fel a circulusok között, az Tiszán tól való districtust semmiben sem kivánván alleviálni, sőt aggraválni igyekezvén, kéntelenítettem sub manu tekintetes Szentiványi János uramat, kéz alatt, Bécsben expediálnom, az holott is notabilis diminutióját consequáltam az portáknak, ámbár alkalmas költségemben esett is, ki ma is oda vagyon.

Digitized by Google

XIV.

1717—1723.

In anno 1717. futamodott hire az török készületinek és indulatjának, az melyre fölséges urunk részirŏl is fölséges Eugenius herczeg nagy készületeket, bölcs rendeléseket instituált, s az hadakat in tempore Pétervaradjához, tól a Dunán s innét helyeztette, alkalmas idŏkig mind ottan várta az törŏköknek indulását s a frigynek felbomlását vagy stabiliálását.

Sokáig függŏben lévén a dolog, méltóságos Pálfi János uramat küldötte circiter négy vagy öt ezered magával az ellenség motusának vizsgálására, ki is az midŏn már Karlovicza felé utban lett volna az török, az határokon már által is jött volt s egész táborával kirendelve tanálkozott szemben, s a sok pogányság mindenfelŏl elborítván az ŏ excellentiája corpusát, egész Péterváráig nagy okoson és vitézi módon szüntelen való fegyver alatt, ámbár nem kevés kárával is, de szerencsésen retirálta és salválta magát.

Mindenütt utána nyomulván az pogányság tábora Pétervára környékére telepedett s szállott táborban.

Digitized by Google

Az holott már az vár alatt a gyalogságot sánczban postérolta volt ő herczegsége, az Dunán tól levő lovas hadakat pedig sietve orderezte általmenni az Duna hidján, az minthogy nagy sietve egymást követték, az midőn circiter 15 vagy 16 regiment Pétervárадja felől általment volna, s Pálfi János urammal conjungálta volna magát, a pogányság valamely malmokat bocsátván a Dunán le, az mi hidunkat elszakasztotta s rontotta, s a miá alkalmas része az lovas hadaknak Futak felől innen a Dunán rekedett; mindazáltal más nap reggel, az midőn a pogányság nagy orditással az gyalogok sánczára rohant volna, abban feles kárt is tett volna, cavallériával rajta menvén a pogányságon, egészlen confusióban hozta, szerencsésen meggyözte, egész táborát megverte, a vezér is ottan hagyván a fogát. Mely reménytelen győzedelem után is (kiért Istennek szent neve áldatassék) az feljebb megirt nagybölcseségü hadi vezér minden dispositióit és elméjét Tömösvár expugnatiójára fordította.

Az minthogy ugyanazon harcz után egész erejével megindult Tömösvárába, kit is szerencsésen ámbár nem kevés kárával is capitulatio által megvett, és a pogányságot belőle sérelem nélkül kibocsátotta; kiktől Vékony János sem maradván el, assecurálta méltóságos Pálfi János úr ő

Digitized by Google

excellentiája által, most elmegyen az törökökkel, de az jövő esztendőbeli campaniakor micsoda készülettel és erővel fog a vezér megindulni, akkor ő herczegségének szolgálatjára egész relatiójával fog megjelenni. S ezzel a győzedelemmel Isten ő szent fölsége az egész tömösi banátust visszaadta az kereszténységnek egész a Dunáig.

Annyival inkább a török igája alól állandó securitásban tette egész földünköt és Erdélyországát is.

Anno 1718. külön-különféle nagy készületei hallattattanak az pogányságnak, s ugy hogy Nandorfejérvárnak fog egy része indulni, más része pedig Rákóczival Erdélyországnak, harmadik része pedig a tatársággal Máramaros felé, negyedik felöl pedig Bercséni Miklós Horvátország felöl fogja országunkat gázolni; de mind ezekkel a költött hirekkel fölséges Eugenius fő hadi vezér az ő bölcsesége szerint armadáját meg nem szaggatta, hanem egy corpusban vévén minden erejét, mind vizen s mind szárazon egész erejét Nandorfejérvár expugnatiójára inditotta, s alóla Nandorfejérváron hidat vetvén a Dunán által, egész erővel megszállotta, keményen lövetvén, s bombáztatván magát egész a Száváig be is sánczolta.

Stainville generálist erdélyi corpussal benhagyván Erdélyországának conservatiójára, ne-

Digitized by Google

kem is ordert adott, hogy nemcsak Tiszán tól való földön, hanem Nógrád vármegyétől fogva, inclusive egész az Tiszáig s innét való nemes vármegyék commandóm alá adatatván, mindenek felett az haza belső csendességére vigyázzak, mind budai, pétervári s tömösvári, kassai, váradi s erdélyi generálisokkal, úgy huszti s munkácsi commendantiákkal correspondenter s cointelligenter lévén, Moldva s Lengyelország felől az ellenség motusira vigyázzak, és valamint ő herczegségének Nandorfejérvár alá, a szerint Bécsben is a fölséges consillium bellicumnak minden héten reportáljak s relatiót tegyek.

Ezen fölül pedig Viard generálist 3000-red magával lovas haddal Tömösvár tájékára in meditullio nagy bölcsen állitotta, hogy ha szintén Stainville uramnak kellene succurálni, vagy énnekem, az melyikünk levelét veszi, azonnal segitségére induljon.

Ezen rendelések e szerint tétetvén meg ő herczegsége által, én azonnal megindultam kötelességemben, s mind Tiszán innét s mind Tiszán tól lévő nemes vármegyékre circularist töttem, s az haza belső csendességének conservatiójára nézve, egész Nógrád vármegyéig inclusive, a proportione comitatuum, kiben 50 kiben 60 kiben több s kevesebb katonákat, az hegyes tartományokon pedig gyalogságot is intimáltam felálli-

Digitized by Google

tani, és azok által minden tolvajságot, gonoszságot eltávoztatni, a nemes vármegyéknek cointelligenter való létit parancsoltam.

Nemes Maramaros vármegye felöl pedig Bagosi László uramat mintegy két vagy 300 gyaloggal, a nemes vármegyék népivel az Moldva felöl Lengyelország felöl való passusokat egészlen bévágattattam, minden ösvényein s álutjaira sánczokban hajdúkat állítattam. Stojka László viceispán uram által pedig exploratorimat nem csak Lengyelországra, Moldvára, hanem egész Hottinyban is járattam, úgy hogy minden héten kétszer jövén relatióm, én is a szerént a fölséges hadi vezérnek Nandorfejérvár alá, Bécsben pedig a fölséges bellicum consiliumnak minden héten continuáltam, s a szerént a feljebb irt generálisokkal és commendantiákkal is communicatiómat folytattam.

Történt azomban Juliusnak vége felé s Augustusnak az elein egymást érö relatióim szerént a tatárságnak Hottin felöl való nagy gyülekezeti és táborban való szállása, mely naponkint mind jobban confirmáltatván, sőt indulásáról is bizonyossá tétetvén mind Stainville mind Viard generálisoknak, ugy az fölséges Eugenius herczegnek is valamint nékem jöttek az hirek, a szerént megirtam a fölséges hadi tanácsnak is.

És még eleintén kértem ő herczegségét, en-

Digitized by Google

gedtessék corpusban vennem az nemes vármegyéken felállitott katonaságot, de semmiképen nem obtineálhattam, hanem csak az belső csendességnek conservatióját parancsolta ő herczegsége s úgy a fölséges hadi tanács.

Azalatt az midön már az beszterczei passuson be is ment a tatárság a borgói sánczoknak Erdélyben, s azokban lévő német companiát rabolta, annak hirére nézve azonnal irtam generál Viardnak, s a szerint Stainville is irt Erdélyből; de mivel már az vezér is a pogányság erejével Nandorfejérvár segitségére jött volna s armadánkot is alkalmasideig szorongatta volna, ő herczegségének is szüksége lévén Viardra, maga corpusához avocálta. A sánczából kirohanván egy hajnalban a pogányságra, Isten kegyelméből az egész táborát elnyerte, barom erejét megverte és elszéllyesztette, kit látván nandorfejérvári basa, capitulatio által a várral együtt magát feladta.

Ezen győzedelmet ő herczegsége mind Stainville generálisnak mind magamnak azonnal megirta, s consolálván bennünköt, hogy az tatárság is ezt meghallván recedálni fog.

S azomban akkortájban az tatár is Besztercze felöl becsapván, majd csaknem Szamosujvárig rabolta az országot, s azzal Beszterczéhez visszamenvén, úgy tudtam s tudták, hogy már visszatakarodik; azomban az moldovai vajdával,

Digitized by Google

Eszterházi Antallal (a mint a hire folyt) az erdélyi rabságot béküldötte egy rész tatársággal Moldvára, más részével pedig az tatárságnak a tatár chán fia Deés felé belső Szolnokvármegyének, Kövár vidékinek és Nagybányának fordult, és szinte akkor érkezett, mikor Károlyban szent Bertalan napján az nandorfejérvári győzedelmet lövettem s te Deum laudamust tartottunk.

Nagybánya mellett eljövén, egyenesen Szatmárnak ment, s onnat a Szamos közt is nagy részént elrabolván, nemes Ugocsavármegyének fordult, holott is sok rablásokot tött. Nem lévén sohol semmi hadunk in corpore, nem kevés lármában és futásban volt az egész tiszai, innét való föld.

Hanem Bagosi László uram verte öszve magát mintegy 70-ed vagy 80-ad magával, s éjtszakának idején az ütötte meg a táborát még észre nem vette a tatár, hogy kevesen vadnak, nagy confusióban hozta volt és többet 3000. rabnál szabadított el tőle; azzal megrémülvén az pogányság, Máramarosnak vette magát, az holott is nem rabolhatott, mert az nép mind az hegyekben vetette magát. Én is nagybányaiaknak, felsőbányaiaknak keményen parancsoltam, hogy az álösvényeken és hegyeken az maramarosiakkal a bevágott utaknál csapják meg, magam pedig

Digitized by Google

mind Tiszán tól mind Tiszán innét való nemességet s jászokat is alkalmas számuakat vévén öszve, utána indultam; de azalatt a pogányság az utaknak bevágatása miá folyvást nem mehetvén, egy szoros völgyben megállapodott s kiváltképen való nagy eső jövén reája, egészlen öszveázott. Hajnalra kelve a nagybányai s felsőbányai, maramarosi, s több öszvevert föld népe rajta ütött, s feles pogányságnak veszedelmével sok keresztény raboknak szabadulásával többet 9000. lónál nyertenek töle, kire az én elöljáróim is reá érkeztenek volt.

Magam pedig Husztról tértem vissza s mentem Salánkra, az holott házaimat elégette s porrá tette, s onnat Károlyban; az honnat is mind magának az fölséges herczegnek s mind az fölséges hadi tanácsnak bövséges relatiót tévén, egészlen contentáltattanak véle, s akkor resolváltatta ő herczegsége fölséges urunkkal ő fölségével, hogy generál-feldmarsal-lajdinandságra való gázsit *). Melyet mind a két fölségnek alázatosan megköszöntem.

Minckelötte pediglen ezen hadi operatiók kezdettenek volna, 9-ik Maji gróf Kohári Judit kedves asszonyom anyám, az feleségem anyja, Károlyban meghalálozván, temetésére méltóságos egri

*) Kimaradt : adjon.

Digitized by Google

püspök gróf Erdödi Gábor uramat invitálván, nagy solennitással és közel négy ezer emberből álló szép gyülekezettel késértetett meghidegedett teste kaplyani páter franciscanusokhoz, az holott el is temettetett, s azzal Didacus Kelemen, minorita szerzetből való praedicatiói alkalmatosságával az egész gyülekezetnek abbeli kereszténvi fáradságát nem csak megköszönte, hanem mindenektől istenesen el is bucsuztatta; s visszamenvén Károlyban, az egész halottas gyülekezetet szeretettel láttam s bövséggel tartottam.

Nandorfejérvárnak megvételével s az pogányságnak széllyelveretésével nem kevéssé consoláltatott az egész kereszténység, melyeknek alkalmatosságának előtte, valamint feljebb megirattatott, Vékony János az vezérnek megindulása előtt a nandorfejérvári basához expediáltatván, a levelekkel feljebb megirt igéreti szerént nem nandorfejérvári basához, hanem egyenesen fölséges Eugenius herczeghez vitte az leveleket, s ottan az vezérnek erejét bövséggel repraesentálta.

Melyre következett kegyelmes parancsolatit is hiven s igazán végbenvivén, az vezér táborának elérkezésével az egész generalátus előtt személy szerént való vitézséget az midön megmutatta volna, az pogányság által csidával véko-

Digitized by Google

nyában megcsapatván, a csidát is magával elhozta, s ugyanottan meggyógyítatván, azután Nandorfejérvárnak kézbe esése után mellém küldetett, s fölséges urunk ő fölsége által kapitányságról való decretuma járandó fizetésével együtt kegyesen resolváltatva. Successive pedig méltóságos palatinus gróf Pálfi Miklós uram ő excellentiája által az búji portiónak resolutiójával s apprehensiójával is megvigasztaltatott.

Ezen csatázás és ellenkezés alkalmatosságával nemzetes Halász Péter is az egész generalátus előtt az midőn vitézi actusokat tett volna a pogányságon, az szájában lövettetett, mindazáltal megépült, s azután is hasznos szolgálatokat tett, kiért végre óbesteri decretumot is nyert.

Anno 1719. az hadaknak téli kvártélyra lett eloszlásával s ezen esztendőnek bekövetkezésével volt magamnak is nyugodalmam, s hol egy hol más jószágomban s kivált Bátorkesziben continuuskodnom lehetett; azalatt az pogánynyal való tractatus kezdődvén és folyván, Isten ő szent fölsége ezen feljebb megirt török hitetlenül felindult háborujának végét szakasztotta: dicsőséges szent koronánknak egész Magyarországot és Erdélyt úgy annyira egészlen visszaadta, hogy csak egy tenyérnyit is a pogánynak benne

Digitized by Google

birni nem hagyott, sőt Havasalföldéből is, az Olt vizén innét Duna mentében alá öt districtusból álló földet is Krajlovával együtt fölséges urunk birodalma alá eresztette és bocsátotta, kiért áldassék Istennek szent neve.

Anno 1720. a diaetalis két rendbeli országos inquisitiók végbenmenetelivel commissionaliter ujabban reassummáltattanak Pozsonyban, méltóságos cardinális és kalocsai érsek gróf Csáki Imre praesidiumja alatt a condelegatus commissarius urak s fő nemesi rendek négy circulusra subdividáltattanak, és deputationaliter az ország conscriptori praesentiájában mind az egész országban lévő nemes vármegyéknek és királyi városoknak mind a két rendbeli diaetalis conscriptiók reassummáltattanak, discutiáltattanak. Az melyek mennyiben hiányosoknak lenni tanáltattanak, az eránt való reflexiója, modificatiója, emendatiója az deputatusok által elaboráltatván, fel is adattattanak.

De mind ezen országos commissiónak nagy munkájának is semmi gyümölcse és effectusa nem tapasztaltatott s engedtetett, bizonyos magyarnak álma szerént az hazában meggyükerezett s rögzött kvártélyban beszállott improportio semmiképen nem engedvén visszaszállani az istenes proportiót ezen hazában, mely másutt bővebben leirattatott.

Digitized by Google

Anno 1721. és 22. az 1715-dik esztendőben rendelt diaetális és articularis commissiók instituáltattanak, tudniillik, az religiók commissiója méltóságos judex curiae gróf Kohári István uram ő excellentiája praesidiumja alatt Pesten, és successive az juridicum systemának méltóságos cardinális s kalocsai érsek praesessége alatt, mely azután méltóságos veszprémi püspök gróf Eszterházi Imre uramra subderiváltatott és continuáltatott.

Nem külömben az politicum, oeconomicum és militare systemának elabortiója is emlitett méltóságos cardinális praesessége alatt indult, mely mind négy rendbeli systemának munkájában úgy az religióknak commissiójában articulariter magam is deputatus lévén,

elsőbben is az feljebb megirt méltóságos cardinális praesidiumja alatt Pozsonyban az juridicum systemának kezdetiben jelen voltam s valamely üdő mulva, változása esvén egészségében ő eminentiájának, ezen commissio praescindáltatott, s jöttem le Pestre; és ottan

feljebb specificált méltóságos judex curiae gróf Kohári István uram ő excellentiája commissiójában qua deputatus, több méltóságos papi és uri nemesi renden levő mind három religióbeli condeputatusokkal együtt az religio commissiójához fogván, majd két esztendeig munkálkod-

Digitized by Google

tunk és fáradoztunk, úgy annyira, hogy Pesten nem is concludálhattuk, hanem az 1723-dikban esendö dietának kezdetén consummáltuk, subscribáltuk és be is adtuk.

Azon országos munkák között restituáltatván a denotált méltóságos cardinális Csáki, assummálta a politicum, oeconomicum és militare systemáknak commissióját, mind is elsö s utolsó sessióban praesideált; egészlen magamnak és Prileszky Pál uramnak kelletett leginkább fáradoznunk s munkálkodnunk, particularis relatiókat tévén ö eminentiájának, még a dieta kezdete elött concludáltuk, és ö eminentiájával együtt az kész munkát fölséges urunknak és az egész országnak praesentáltuk; s a szerént az religio commissióját is emlitett méltóságos judex curiae urammal ö excellentiájával együtt az egész condeputatusok subscriptiója alatt alázatosan bémutattuk.

A szerént méltóságos cardinális ö eminentiája alteratiójával subsequált subrogatus praeses gróf Eszterházi Imre veszprémi püspök ö excellentiája is az juridicum systemát alázatosan beadta és praesentálta.

Mely 1723. esztendöbeli dietának kezdeti és öszvegyülekezeti elött, ezen feljebb megirt országos commissióknak méltóságos praesesei, condelegatus és condeputatus méltóságos uri s nemesi

Digitized by Google

förendjei majd az szinéből állott az nemes országnak; ahhoz accedált a méltóságos palatinusnak ottan való residentiája, ahhoz szokott s járult concursusok. Még előre minekelőtte a dieta megindult volna, kezdett együtt is másutt is hintegettetni az austriai háznak történhető defectusával (kit Isten távoztasson) következő leányág successiója. Mely eránt is kinekkinek mi légyen opiniója, az fölséges udvar előre alkalmasint bészedte.

Mely dieta is jobbára azon successióból és emlitett systemáknak elaboratiójából assummáltatván és folytattatván, mennyi munkát, fáradságot és költséget okozhatott, kiki elgondolhatja és megitélheti. Kinek tovább való leirásával nem látom szükségesnek magamat fárasztanom s terhelnem, s másoknak is arra únalmat szereznem; megmutatják a diaetalis munkák és acták, úgy az denotált systemáknak volumenjei s actái.

Hanem kivántam subjungálnom, hogy mindennyi munkás, költséges és fáradságos munkáinknak jutalmában az dietának conclusiója után fölséges urunk ő fölsége némely méltóságos papi és uri tagjait az hazának, azok között csekély személyemet is, decretalis titkos tanácsosának declaratiójával s titulusával kegyelmesen consolált.

Digitized by Google

Melyre az hitünköt is ugyan Pozsony várában méltóságos regius commissáriusok gróf Stolenberg *) és Kinszky uraimék elött referendárius Manageti által elöttünk elolvastatott formale szerént le is tettük.

*) Starhemberg.

Digitized by Google

TOLDALÉK.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

1703.

Januárius.

Atyának, fiúnak, szent lélek Istennek nevében kezdvén ezen szent esztendőt, legyen hála, hogy ingyen való szent kegyelmébül az elmultat megáldotta; legyen ő szent irgalma ezen esztendöben is egész hazámban.

1ma. Ocsvai házamhoz jöttenek Kendi Mihály, Kökönyesdi.

2. Végezvén ő kegyelmekkel, mentenek el tőlem.

3. Voltam Gyarmaton nemes vármegye gyülésében; jöttem haza.

4. Expediáltam postára.

5. Mulattam házamnál.

6. Szenteltettem meg ocsvai házaimot páter Böjtivel.

7. Istennek kegyes látogatása volt házamban fiamon.

8. Jöttenek böcsületes rendek s jóakaróim hozzám.

9. Volt az instellatio, noha változó egészsé-

Digitized by Google

gével fiamnak, mindazáltal Isten kegyelmébül szerencsésen, méltóságos gróf Csáki István uram lévén instellator; kiért áldassék Isten.

10ma is mulattam az méltóságos úrral s jóakaróimmal.

11. Eloszolván, voltam roszúl.

12ma is úgy voltam.

13. Szegény fiacskámot Isten látogatja keményebben.

14ta is úgy lévén, magam is voltam nagy alteratióban; azon napon mentem Baktára.

16. Jött Melith Pál hozzám.

17. Vadásztam. Anyám asszony ment látni fiamat.

18. Jött feleségem Baktára. Expediáltam; voltam változásban.

19. Jött Prínyi Pálné néném asszony.

20. Expediáltam.

21. Voltanak nálam Varatkai, Ramocsai uraimék.

22. Vadásztam.

23tia is.

24. Expediáltam.

25. Kisvárdai plebánus szentelte meg baktai házamat.

26. Melith Pál bátyámmal mentem Tasra.

27. Ottan gyalmaztunk.

28ta is ottan mulattunk.

Digitized by Google

29. Mentem Levelekre; ottan jól laktunk Ranoczi uramnál.

30. Gyegényben mentem. Ottan halásztunk.

31ma is ottan halásztunk az demecseri tókon, s az Isten noha nagy látogatásával de békén engedte tölteni ezen holnapot.

Februárius.

Uram én atyám, legyen hála teneked az látogatásidért, melyeket megérdemlettem az én büneimért, kérlek, szenteld meg ezen szent holnapot és szent tetszésed szerint vigasztalj meg.

1ma. Gyegénybül mentem Tasra Milith Pál bátyám uramhoz.

2. Töltöttem a szent ünnepet Tason. Estére jöttem Baktára.

3^{tia} is voltam Baktán.

4. Kassai barátok voltanak nálam.

5. Expediáltam, és indulván Károly felé, háltam Gebén.

6. Érkeztem Károlyban Melith Pál bátyámmal.

7. Jött hozzám Kökönyesdi. Tolnait küldtem Szaniszlóra.

8. Volt Szaniszlón revisio Szabolcsvármegyével. Expediáltam.

9. Vadásztam, volt nálam Kökönyesdi, Pápai.

10. Ment el Kökönyesdi uram az Kún jószágban.

Digitized by Google

11. Voltanak nálam Bagossi Pál, Sós János uraimék.

12. Ineáltam magam adósságimrul computust Csanádi István szolgabiró urammal.

13. Érkezett meg Klobusiczki sógor Bécsbül. Volt nálam Orosz Pál.

14. Ment el tölem. Expediáltam.

15. Mentem Majtínra.

16ta is voltam Majtínban. Végeztem Löveivel és Bagosival.

17. Vadászván ottan, jöttem haza.

18. Voltam változásban. Die eodem inditottam Mihály deákot Lőcsére. Jöttenek Reviczki Miklós, Újhelyi István uraimmal Kún J. (?);

19. Elmenvén, torony csinálásához fogattam.

20. Tizenkét szekeremet Pápai János arestálta Mérken fával.

21. Áldoztam.

22. Ujobban öt emberemet fogták vala el.

23. Marczis uramot hivattam, s expediáltam.

24. Jött hozzám Prínyi Pálné néném asszony.

25ta is mulatott nálam. Voltanak franciscanusok.

26. Majtínbul mentem gyülésben Bagosra, onnat haza.

27. Communicáltam dolgaimat prokátorral.

28. Expediáltam volt vásárra. Jött Prínyi Jánosné.

Digitized by Google

És így Isten kegyelmességébül, noha sok változásban mindazáltal végeztem ez holnapot. Ámen.

Martius.

Istennek szent neve dicsértessék, noha sok változásban, mindazáltal ezen holnapot is szerencsésen megértem.

1ma lévén nálam Prínyi Jánosné néném, Becskiné hugom, expediáltam.

2. Volt nálam bányai minorita qvardián.

3. Érkezett Eötves Miklós haza Lőcsérül; László fiam maradt Ócsván.

4. Voltanak nálam sok böcsületes emberek.

5. Reggel 4 s 5 óra között Isten feleségemnek adott egy fiat Károlyban.

6. Marasztván meg Prínyi Jánosné némét és Prínyi Farkast,

7. Expediáltam postára mindenfelé.

8. Kereszteltettem az fiacskámot Mihálynak, kit Isten neveljen.

9. Fiacskám volt nehezen, magam halásztam genesi tón.

10. Isten könnyebbitette meg fiacskámot.

11. Ment el Prínyi Jánosné néném asszony Ócsvára.

12. Jött hozzám Seredi Gáspár sógorom;

13. Expediáltam el innét. Áldoztam. Hatvan-

Digitized by Google

ban fogták meg Csiszárt. Jött hozzám Melith Pál bátyám.

14. Mulattam vele.

15. Ment el tülem Melith Pál bátyám.

16. Halászni voltam és Hadadban expediáltam Csiszárért.

17. Jött hozzám Klobusiczki György uram. Számláltattam meg ökreimet; hizó No. 117; béresökör Károlyban 31., Majtínban 12., Tarcsán 12., Baktán 12., Murajban 12.

18. Jött Bagosi Pál uram Kassárul hozzám.

19. Ment el anyám asszony; jött hozzám Mélith Pál.

20. Voltam Majtínban.

21. Halásztam s jöttem haza.

22. Jött hozzám doctor.

23. Éltem vomitoriummal.

24. Vágattam eret bal lábomon.

25. Jött bán uram szolgája.

26. Lévén nálam viceispán Kökönyesdi, Dolinai, Bagosi,

27. Vadásztam és expediáltam postára.

28. Volt nálam bán uram secretáriusa.

29. Voltanak nálam az sótisztek Somlyórul, Ujlakrul.

30. Voltam házamnál.

31. Expediáltam. És igy végeztem az holnapot, kiért Isten neve áldassék.

Digitized by Google

Aprilis.

Istennek kegyes gondviselésébül, noha nagy változásokkal, mindazáltal ezen holnapot is elérvén, Isten szentelje meg az ő szent fia szenvedéséért és érdeméért.

1ma Voltam csendesen házamnál, continuálván az devotiót.

2. Ment el Bagosi Pál colonellus komám, kinek vármegye hajdúit resignáltam, lévén több jóakaróim is nálam.

3. Vadásztam.

4. Bagossi uram, bán uram secretáriusa volt nálam.

5. Jött hozzám Domahidi Miklós komám uram a szent ünnepekre.

6. Szenteltük az napot Istennek dücsöségére ajtatosságban. Áldoztam.

7. Végezvén szent Xaverius tisztességére való kilencz napi ajtatosságot, az páter jesuita bement. Érkezett barát Kassárul.

8. 9. 10. Böcsületes pápista rend gyülvén bé, ünnepeltünk.

11. Ment el tölem Domahidi Miklós komám uram.

12. Jött hozzánk Melith Pálné komám aszszony.

Digitized by Google

13. Ment feleségem Apátiban ő kegyelmével László fiamhoz.

14. Mentem Teremre, onnat Majtínban. Halásztam, vadásztam.

15. Haza jöttem.

16. Melith Pál, Orosz Pál, Sós János voltak nálam.

17. Feleségem jött haza anyám asszonynyal; fiam László bucsúkra.

18. Ment el Melith Pál uram. Expediáltam postára.

19. Jött hozzám méltóságos gróf Csáki István uram az grófnéval együtt.

20. Ment Váradra Csáki Imre uram instellatiójára váradi püspöki jószágaiban. Ugyanakkor Szatmári Sámuelt expediáltam oda.

21. Vadásztam.

22. Expediáltam Gálfit Kassára vármegye s magam dolgaimban.

23. Skotka Mihály, Sós János voltanak nálam Váradra menvén.

24. Volt Hadadban Csiszár István terminusa, kin Gyulai Marczi.

25. Isten szép processióval engedte az buzát megszentelni.

26. Budai István uram jövén hozzám, fogattam az Lyukashalmon szent Háromság tisztességére való kápolnához.

Digitized by Google

27. Menvén el tőlem, jött Orosz Pál uram hozzám, kivel is

28. Jött hozzám Haller Sámuel bátyám uram az asszonynyal.

29. Voltam ő kegyelmével.

30dikán is ő kegyelmével együtt.

Ezen holnapot is felette változó egészséggel töltöttem; mindazáltal, hogy Isten minden veszedelemtül megtartott, áldassék szent neve mind örökkön örökké.

N. B. 21. Aprilis fogattam az Lyukashalmon károlyi határban szent Háromság tisztességére való kápolnához hálaadásul, hogy Isten ezen földet az pogány keze alól felszabaditotta.

26. Ejusdem szentelvén meg az helyet, töttük bé le az fundamentumot, anyám asszony Kohári Judit, feleségem Barkóczi Kristina, leányim Klára és Borbála magok neveket egy téglára kimetszvén az oltár előtt való jobb kéz felöl való oszlopnak fundamentumában. Engedje Isten, legyen szent nevének dicséretire, és az ő szent hiveinek épületire, szent nevében öszvegyülendő lelekeknek üdvességére.

Május.

Uram én atyám s én Istenem, az ki sok változásokban is engemet ezen holnapra felvirasztottál, kérlek, ingyen való szent kegyelmedbül min-

Digitized by Google

den napjaimot szenteld meg ezen holnapban is, és őrizz minden veszélytül.

1ma Haller uram elmenvén, az asszony itten maradt. Expediáltam postára.

2. Jött meg Gálfi Eperjesrül. Expediáltam Debreczenben, magam Teremre menvén, az tót tisztítatván, háltam Irínyben.

3. Haza jövén Irínybül, délután heréltettem bélyegeztettem.

4. Teremen lévén együtt az asszonyokkal, másik ménesemet heréltettem, bélyegeztettem, gulyát néztem; fogott az más kömüves az munkához.

5. Expediáltam postára, vadásztam, és jött hozzám méltóságos gróf Csáki István.

6. Volt nálam az méltóságos úr, s végezvén vele,

7. Ment el tülem.

8. Voltam csendesen házamnál.

9. Expediáltam Hadadban.

10. Voltam nyulászni. Expediáltam postára szélyel.

11. Viskit expediáltam Szatmárra.

12. Jöttenek meg embereim mind Hadadbul, Debreczenbül.

13. Expediáltam notárius uramot Tolnait haza.

14. Voltunk házunknál. Devotizáltunk.

Digitized by Google

15. Jött hozzám Csáki László öcsém.

16. Mulattam vele.

17ma is mulattam, és elment.

18. Expediáltam postára.

19. Bagoson lévén gyülés, magam voltam marháimmal. (?)

20. Jött Szölösi praesidens hozzám és Melith Pál uram.

21. Menvén el Melith Pál, magam vadászva mentem Gebére,

21. Baktára, ottan mulatván azon éjjel és disponálván,

22. Mentem Olcsvára. Azon napon mutatták ki Beregszászban Rákóczi zászlóit; és kezdödött ujabb rosz.

23. Jöttem is

24. haza.

25. Expediáltam Szatmárra s postára azon rosz hireket.

26. Voltanak sok rosz hirek.

27. Jöttenek az tolvajok vármegyémben.

28va is voltanak vármegyémben.

29. Insurgált vármegyém; ment ki az tolvaj vármegyémbül.

30. Indultam Kassára.

31. Oda érvén végeztem dolgaimat s tértem postán vissza. S Isten engedelmébül igy végeztem szerencsésen ez holnapot is, kiért áldassék.

Digitized by Google

Június.

Uram én atyám, ki ezen holnapra is felvirasztottál engem, te szent fiadért vigasztalj és vezérelj minden dolgaimban.

1ma hujus jöttem ki Kassárul, az salánki zsidót ottan hagyván.

2. Érkeztem haza Károlyban. Expediáltam mindenfelé.

3tia is otthon mulatván, irtam az vármegyéknek az kuruczokrul.

4. Délután indultam házamtul; háltam zsadányi réten.

5. Szatmártt végezvén, mentem Koródra vármegyémhez.

6. Mustrálván és költözvén által, háltam Beregen 520 magammal.

7. Három órakor reggel indulván, négy öt órakor délután az kuruczokot Dolhán Isten segitségébül szerencsésen megvervén, Rákóczi zászlóit elnyervén, szélyelvertem; s háltam Bilkén.

8. Jöttem Salánkra.

9. Orosziban.

10. Szatmárra rendelt seregekkel mentem ágyuszó alatt.

11. Érkeztem Majtínbul haza Károlyban ugyan ágyuszó alatt.

Digitized by Google

12. Expediáltam mindenfelé.

13. Expediáltam Dormánt.

14. Jövén válaszaim s informatióim, indultam postán Bécsben.

15. Értem Zsadánban Hernád mellé.

16. Kassára Nigrelli uramhoz; holott is nagy böcsülettel expediált és excipiált. Die eadem Eperjest personalis Klobusiczki uramnál; onnat

17. 18. 19. Continuálván, voltam Divékujfaluban néném asszonynál;

20. Galgóczon Forgács Simon uramnál, Nagyszombatban jesuitáknál; az utban Illyésházi urammal, éjtszakára Pozsonban, estve jövén ki,

21. Jöttem Bécsben 8 órakor; mindjárt cardinális uramhoz mentem, onnat bellicus praesideshez Mansfeldhez s több méltóságos urakhoz, kik kedvesen excipiáltanak.

22. Vettem rendben az egész dolgokat; voltam Tylnél.

23. Voltam méltóságos generális Pálfi Miklós uramnál, ottan informáltatván,

24. Voltam Caunitz uramnál s több méltóságos uraknál; jesuitáknál.

25. Fogtam az informatiókhoz, kiket három nap mind irattam.

27. Voltam Eugenius herczegnél, Kohári s Csáki uraknál.

Digitized by Google

28. Voltam cancellárius köszöntésére, cardinálisnál is s többeknél.

29. Voltam Pálfi Miklós uramnál, audientián is ő felségénél.

30. Caunitznál, Eugenius herczegnél, Prainerékkel az herczeg instellatiójáu bellicus praesességben. Igy szerencsésen végeztem ezen holnapot is.

Július.

Atya, fiú, szent lélek, teljes szent Háromság, egy bizony Isten, az ki mind ez óráig szent angyalid által megtartottál s dolgaimban igazgattál, kérlek, szenteld meg ezen holnapot is és vezérelj engem az te szent utaidon.

1ma Voltam Eugenius herczegnél, Pálfi uramnál és cardinálisnál.

2. Volt nálam Gombos Imre bátyám, végeztem Kohári urammal.

3. Jött bé palatinus urunk, kihez mentem; Bucellininél ebédeltem.

4. Voltam ebéden az palatinusnál; az királynál audientián.

5. Volt első sessiónk palatinusnál és követek relatiotétele.

6. Iterato voltam Pálfi uramnál és több ministereknél.

7. Expediáltam mindenfelé.

Digitized by Google

8. Mulattam Gombosékkal.

9. Voltanak nálam Gombos, Haller, s többek. Adtam ő felségének ujabb memorialist. Jártam az urakot.

10. Érkezett válaszom decretaliter az bellicumtul.

11. Expediáltam.

12. Cardinálisnál, Pálfinál, palatinusnál, Kohárinál végeztem.

13. Vettem leveleket postárul; bocsátottam vissza Bartát.

14. Expediáltam postára; s jártam az urakat.

15. Voltam cancellárius Mattyaszovszki uramnál ebédre.

16. Adtam ujabb memoriálist ő felségének és Storemberg camerae praesesnek.

17. Volt ministerialis deputatio cardinálisnál.

18. Jártam el az urakot s disponáltam. Volt magyarok conferentiája cardinálisnál.

19. Voltam Pálfi Miklós uramnál ebéden.

20. Vettem leveleket. Iterato nyujtottam memoriálist be.

21. Expediáltam postára.

22. Voltam Kálnoki uramnál ebéden.

23. Jártam el az urakot;

24. Cardinálist, Eugeniust. Vettem leveleket.

25. Curér által is, postán is expediáltam.

26. Voltam Vajneczinél ebéden.

Digitized by Google

27. Iterato jártam az urakot. Királynak memoriálist adtam.

28. Leveleket nem vévén, én sem irtam. Mulattam Zicsi Péterrel.

29. Conferentia az palatinusnál és ugyan ebéden is ottan.

30. Nem lévén deputatio, voltam Pálfi uramnál ebéden.

31. Vettem leveleket és töltöttem az napot Gombosékkal. — És igy Isten ö szent felsége engedte szerencsésen végeznem ezen holnapot is, s noha házamrul sok rosz hirek folytak, Isten azt is megtartotta, kiért áldassék szent neve.

Augustus.

Én Istenem, ki sok fáradozásim után is ingyen való szent kegyelmedbül ezen holnapra engem felvirasztottál, szent lelked által vezéreld minden dolgaimat, és szent angyalid által örizz minden veszedelmektül, büntül s ördögtül.

1ma Jártam el ujobban az ministereket.

2. Voltam Forgácsnál.

3. Vettem postán leveleket. Voltam palatinusnál és Kálnoki uramnál.

4. Noha változó egészséggel voltam, postára expediáltam, recreáltam.

5. Voltam palatinusnál ebéden, és jártam el az urakot.

Digitized by Google

6. Volt az felséges József királynál audientiám és elbucsuztam.

7. Volt palatinusnál conferentiánk. Bucellininél ebéden, s délután az felséges Leopold császárnál audientián és elbucsuztam.

8. Volt ministeriális deputatio, kiben mind magyarok benn voltunk. Expediáltam postára.

9. Volt conferentiánk palatinusnál. Végeztem Storemberggel.

10. Ment el palatinus ő herczegsége. Voltam cardinálisnál.

11. Expediáltam postára. Voltam változásban.

12. Bucsuztam.

13. Készültem megindulni, de cancellárius uram gátolt.

14. Indult meg Haller Sámuel uram s magam irtam.

15. Bucsúimat végezvén, áldoztam. Parancsolatokat vettem kézhez. Magam instantiái resolváltattanak.

16. Szanyiknak instructiót adván, indultam Gombos urammal.

17. Rigenspurgbul jöttem Pozsonban, onnat irtam.

18. Háltam Kápolnában.

19. Nagyszombatban mulattunk.

20. Méltóságos generális Forgács Simon uramnál voltam Gombossal, Hallerrel.

Digitized by Google

21. Bodokon sógor Berínyi Györgynél háltam.

22. Koroson ebédeltem Berínyi Péternél; hálni Laszkárra.

23. Néném asszonynál mulattunk, feredtünk Bajnóczon.

24. Jöttünk Szucsánban Huszár József uramhoz.

25. Nagy Fátrán által Rosembergre. Írtam feleségemnek.

26. Voltam Bohus Ádámnál. Háltunk Hibén.

27. Érkeztünk be Löcsére. Vettem pej paripát.

28. Jöttünk Korompakra; háltunk ottan.

29. Érkeztünk be Kassára.

30. Vettem leveleket Bécsbül.

31. Voltam generálisnál, personálisnál. Expediáltam. — És igy Isten kegyelmébül végeztem ezen holnapot.

September.

Uram én atyám én Istenem, tovább is tarts meg szent kegyelmedben engem minden hozzám tartozandóimmal.

1ma hujus voltam personális uramnál és Barkóczi uramnál.

2. Expediáltam postára mindenfelé.

3. Vettem leveleket. Mulattam Barkóczi urammal.

4. Voltam personális uramnál. Jártam ki sétálni.

Digitized by Google

5. Expediáltam postára és Kopcsát küldöttem P-hoz egy kis jellel.

6. Voltam ujobban personális uramnál, délután Barkóczi uramnál.

7. Töltöttem csendesen szállásomon Gombos urammal az napot.

8. Áldoztam az páter jesuiták templomában.

9. Az pínteki elmaradt posta érkezett. Expediáltam postára.

10. Voltam vadászni enyiczkei erdőkre; jött meg Kopcsa.

11. Érkeztenek Bécsbül leveleim. Irtam Kopcsa által feleségemnek.

12. Voltam Barkóczi uramnál. Communicáltam. Pálfi uramnak irtam levelet.

13. Expediáltam postára. Kártyáztam Barkóczi urammal.

14. Personális Klobusiczki Ferencz uramhoz mentem szállásra ő kegyelme jóakaratjábul, parancsolatjokra. Az posta ezen nap sem érkezett meg.

15. Az kuruczok kassai hegyrül szekereket hajtottanak el.

16. Az barátoknál lévén ebédre, azután kártyáztunk.

17. Jöttenek leveleim postárul. Personális uramnál jádczottunk.

18. Volt Barkóczi Ferencz uram nálunk; kártyáztunk.

Digitized by Google

19 Végeztem bécsi irásimot. Délután Szentiványi urammal kártyáztunk.

20. Expediáltam postára leveleket. Kardos lakadalma.

21. Voltam változó egészségben; töltöttem heverésben az napot.

22. Voltam Barkóczi Ferencz uramnál. Beszéltem Kopcsával. N. B. Montecuculi.

23. Expediáltam. Ebédeltem Kalmanczai uramnál. Holt meg Nigrelli kassai német generális avagy inkáb olasz.

24. Szentiványi László uramnál voltam ebéden Montecuculi urammal s többekkel. Szentiványi uram fogadott batyjává. Irtam Károlyban.

25. Voltam invitatus Svajczerhez, de változó egészségben voltam.

26. Volt conferentiánk és töttünk dispositiót 12 ezer németrül.

27. Complanáltuk az 12 ezeret. Vettem leveleket postán.

28. Álmodtam fogkieséssel. Álom s esös üdö. Montecuculiékkal mulattam. Veterányi lött bátyámmá. Nigrellit temettük.

29. Volt nálam Kopcsa. Izentem szolgáimnak. Conferáltam personális urammal. Sétáltam Tajnai kapitánynyal.

30. Tegnap fogtak el bécsi ordinariát. — És igy engedte Isten ezen holnapot töltenem békével.

Digitized by Google

October.

Uram Isten én Istenem, az ki eddig minden veszedelmekben szent kegyelmedbül megtartottál, vezérelj ezen holnapban is szerencsésen az én dolgaimban szent neved dicséretére.

1ma. Volt az holstanczon Nagy János, ki hozta Ber.*) uram levelét.

2. Voltam változó egészségben. Jött meg az kömivesné, kit az németek megfogván, reám vallott szememben hamisan.

3. Volt conferentiánk az commendansnál. Jelentettem páter gvardiánnak.

4. Voltam vigan az barátoknál az magyar, német urakkal.

5. Volt ujabb conferentia Barkóczi Ferencz urammal. Ujobban vallott reám azon asszony, kit magam küldtem volna Károlyban.

6. Volt ujabb conferentia, ugyanottan végeztünk négy nehéz dolgot.

7. Voltam Barkóczi Ferencz uramnál Montecuculival, Veterányival.

8. Jöttem ki Kassárul negyed magammal; háltam Korláton.

9. Mentem bé Tarczalhoz az táborra Bercsényi urammal.

---

*) Bercsényi.

Digitized by Google

10. Andrássi György uram is az nap jövén bé, mulattam ö kegyelmével.

11. Jött hire méltóságos fejedelem jövetelinek. Irtam feleségemnek.

12. Voltam Tokaj alá, és jött ki Kassárul Andrássi Miklós barát.

13. Dobosi nevü vármegyehadnagya jött Kassárul utánam 18 katonával.

14. Voltam Bercsényi uramnál ujabban ebéden.

15. Mentem méltóságos fejedelem elejben. Háltunk Lucznál táborostul.

16. Indultam haza. Találtam Gencsi Zsigót Löknél. Háltam Nyiregyházán.

17. Érkeztem Isten jóvoltából Károlyban, holott frissen találtam házam népét.

18. Expediáltam Erdélyben ménesemet és László öcsémhez.

19. és 20. Mulattam oda haza.

21. Rosz hir lévén, várakoztam.

22. Töttem dispositiót házamrul és egyebekrül.

23. Indulván Debreczen felé méltóságos fejedelem parancsolatjábul tértem Tokaj felé, háltam Bátorban, hová jött Orosz Pál.

24. Háltam Nyiregyházán. Bocsátottam vissza Rácz Pétert.

25. Érkeztem be tokaji táborba méltóságos fejedelemhez.

Digitized by Google

26. Indultam Szolnok felé Gencsi urammal; háltam Luczon.

27. Ónadban dispositiókat tevén, háltam Csáton.

28. Csátrul pátenseket bocsátván mentem Poroszlóra.

29. Mentem Átánban, honnat irtam Bercsényi uramnak, feleségemnek.

30. Háltam Kisérben. Irtam fejedelemnek, Bercsényi uramnak.

31. Adtam ordereket az tiszteknek. Voltam Szentgyörgyön Török András jászok kapitányával. És igy Isten jóvoltából végeztem ezen holnapot.

November.

Az mely Isten az elmult holnapot szerencsésen engedte eltöltenem s ezt is megérnem, azon szent kegyelme által ennek minden részeit is engedje békével töltenem; kiért áldassék szent neve.

1ma. Érkeztem Szolnokban, holott egyeztem meg az hadakkal.

2. Indultam Körösre Deák Ferencz, János Deák és Szücs Jánossal.

3. Érkeztem Kecskemétre.

4. Mustráltam az hadakat.

5. Érkeztenek méltóságos fejedelem levelei; az egész haddal megindultam; háltam Körös mellett.

Digitized by Google

6. Czegléden; innet szentpéteri pusztára.

7. Érkeztem Kókára.

8. Aszód mellé; oda jött Szabó Márton.

9. Bodonhoz szállottam, honnat expediáltam minden felé.

10. Válaszokat várván, ottan megnyugodtam az haddal.

11. Szállottam Szécsény mellé Ludányhoz. Expediáltam.

12. Érkeztem Losonczhoz. Egyeztem meg méltóságos generális Bercsényivel; akkor hált Schlik Gyetván.

13. Beszállott Zólyomban.

14. Által menvén az passuson, háltunk gyetvai réteken.

15. Zólyom felé menvén, ellenkező után 6 óra tájban estve győzedelmesen bévertük az németet és szállottunk Szalatnán.

16. Szállottunk hátrább tábor alkalmatosságáért egy rétre.

17. Ottan lévén vigyázásban, portáztatván, senki ki nem jött.

18. Azalatt Schlik Beszterczére járván, Körmöczre, Bajnóczra,

19. Bocsátottam hajduságot az osztroluki szoros passusra.

20. Volt tanácskozásunk, mit csináljunk vélek.

21. Fogtanak az lengyelek holmi németeket.

Digitized by Google

22. Hálván Szentkereszten, s az hadakkal együtt mentem Privigyére.

23. Bajnócz várában küldvén, expediáltam Ocskait Lévára.

24. Expediáltam Privigyérül minden felé.

25. Szállottam Bajnócz vára alá az hévvizhez.

26. Érkezett Gencsi, Györki, Liptó, Árva, és Turócz vármegye.

27. Küldöttem az hajduságot Bajnócznak. Eszét magát vártuk. (?)

28. Egyezett meg velünk méltóságos generális Bercsényi Miklós.

29. Indultunk táborostul el, s háltunk Oszlány mellett.

30. Onnat megindulván, háltunk Tapolcsány mellett. — És igy Isten ezen holnapot is szerencsésen engedte eltöltenünk.

December.

Atya, fiu, szent lélek, teljes szent háromság egy bizony Isten, az te szent fiadért szenteld meg énnekem ezen utolsó holnapot is szent fiadért.

1ma. Indultam 2000-ed magammal portára. Galgócz várát ostrommal megvévén, szállottam Riczenhez; labanczokot fogtunk.

2. Éjfélkor megindulván, hajnalkor Sente várábul Eszterház Antal kiszaladván, vettem meg Vágon lévö hidat.

Digitized by Google

3. Vágszerdahelyrül szállottam Diószegre Antal helyében.

4. Az német Cseklyésre szaladván, Nagyszombat meghajlott.

5. Gerencsérre szállván, Nagyszombatban mulattam fél órát.

6. Voltam Gerencséren táborostul.

7. Bercsényi uram levelét vevén, mentem Seredre éjtszaka.

8. Ugyan éjtszaka visszajöttem Gerencsérre — 9na is voltam ott.

10. Indultam ki az pozsonyi portás eleiben, ki szégyent vallott.

11. Indultam az táborral; szállottam Szencz alá az Duna mellé.

12. Vettem rendben.

13. Jött az úr Szeredrül hozzám.

14. Végeztem esztergomi káptalannal Nagyszombat városában.

15. Hegyen tul Szakolczára parancsoltam.

16. Viceispán Dobsa István urammal végeztem.

17. Inditottam Andrássi György sógort Morvára 3000-ed magával.

18. Irtam s expediáltam szélyel.

19. Jött Andrássi haszontalan.

20. Volt generális Bercsényi uram nálam.

21. Tettem dispositiókat mindenrül.

Digitized by Google

22. Indultam 3000-ed magammal Morva felé Szencz mellé. (Szombathely)

23. Éjjel nappal mentem; Stomfán 2. óráig subsistáltam.

24. Vertem fel Isten jóvoltából Marhed*) Dévény között Austriában az Morván tul az németet az sánczban.

25. Reggel érkeztem meg grófi rabokkal, egész német compániával, szép nyereséggel, Istennek hála.

26. Küldöttem az úrhoz az rabokat, maga is nálam lévén.

27. Ment el az úr tölem.

28. Munkálódtam hadi dolgokban.

29. Expediáltam Andrássi uramat Vereskö-ben; jött meg haszontalan.

30. Osztottam el az kvártélyt. Mentem Seredre.

31. Jöttem vissza somorjai kvártélyombul.

És igy Istennek kegyes gondviselése által végeztem ezen 1703. esztendöt, kinek oltalmába ajánlom magamat minden hozzám tartozandóimmal együtt az következendöben is, hogy minden dolgaimban szent angyali által vezéreljen maga szent nevének dicséretire, szegény hazánknak és nyomorult nemzetünknek jovára.

*) Marchegg.

Digitized by Google

II.

1706.

Januárius.

Istennek gondviselésébül viradtam szerencsésen az uj esztendöre Szurdokon, kinek eltöltésében ajánlom Isten kegyelmében magamat.

A prima hujus ad nonum töltöttem hadi dolgokban, expeditiókban napjaimat.

10. Töttem az hadak között dispositiókat s az comandót hadtam tekéntetes nemzetes Orosz Pál uramra.

11. Indultam meg Szurdokrul kegyelmes urunkhoz.

12. Érkeztem Károlyban.

13. Indultam urunkhoz postán.

14. Voltam ö nagyságánál Tokajban s végeztem ö nagyságával.

15. Érkeztem vissza Károlyban.

16. Érkeztenek vármegyék, városok követjei.

17. Végeztem azokkal.

18. Expediáltam öket. Feleségem érkezett Kassárul haza.

Digitized by Google

19. Szöke Mihálylyal végeztem; bocsátottam Kisvárdában.

20. Épitettem meg az vármegye székét Károlyban.

21. Expediáltam öket. Károlyt küldtem mundérral Szurdokra.

22. Töttem dispositiókat.

23. Vártam Szurdokrul informátiót.

24. Palocsait expediáltam az váradi bloqvádában.

25. Indultam meg Miskolczra, háltam Nyiregyházán.

26. Háltam Körömben.

27. Érkeztem bé Miskolczra.

28. Volt benn az méltóságos fejedelemmel discursusunk.

29. De modalitate beszéltünk hogy fogjunk munkához.

30. Volt első sessiónk, kiben mit dolgoztunk, irások megmutatják.

31. Volt az rézpénzrül sessióm.

Februárius.

Isten az elmult holnapot békével engedvén eltölteni, szencsésen értem eztet Miskolczon.

1ma. Hadi dolgokban való deputatióban voltam.

2. Belsö discursusai voltanak az méltóságos fejedelemnek.

Digitized by Google

3. Volt generális sessiója az senátusnak.

4ta is volt sessio, holott töttem de praemissis relatiót.

5. Volt ujabb sessio.

6ta is volt generális sessio.

7. Voltanak belsö discursusok.

8. Volt sessio ujobban.

9na is volt sessio, napjaban három deputatio is. Munkálódtam az rabok szabadulását.

10. Ujobban volt sessiónk.

11. Az religióban dolgoztam.

12. Februarii. Eddig való munka expeditióban ment.

13. Hadi tanács volt.

14. Az artilleriával végeztünk.

15. Bucsuzván el az uraktul, jöttem hálni Szentmihályra.

16. Nánásra jöttem, holott Tiszán tul való vármegyéket megmustrálván vettem rendben.

17. Bocsátottam el. Jöttem Kállóban. Onnat Encsencsre.

18. Érkeztem haza, holott találtam Palocsai Györgyöt.

19. Öllyüst, Komlósit expediáltam.

20. Palocsait Diószegre.

21. Szatmár, Bereg vármegyét vettem rendben; végeztem velek.

22. Szentmariai Ferenczet expediáltam.

Digitized by Google

23. Expediáltam kegyelmes urunkhoz és Erdélyben is.

24. Erös Gábort expediáltam az hadak mustrájára.

25. Voltanak nálam Deák Ferencz több tisztekkel

26. Voltam változó egészséggel. Expediáltam az hadakat.

27. Töttem dispositiókat házamnál. Expediáltam.

28. Indultam meg Isten jóvoltábul Szurdok felé, feleségemet hadtam Károlyban. És igy töltöttem békével ezen holnapot is.

Martius.

Ezen holnapot Isten kegyelmébül értem el Károlyban.

1ma. Indultam meg Károlybul; az Vajda lovam az utban az földhöz csapván magát, azon helyen megdöglött. Háltam Kárászteleken.

2. Somlyón mulattam.

3. Krasznán voltam, Zilajra mentem. (?)

4. Szurdokra.

5. Expediáltam az fejedelemhez.

6. Vettem rendben az ezereket.

7. Expediáltam.

8. Töttem dispositiókot mindenütt.

9. Orosz Pál generális uramra hadtam az comandót, s indultam meg s mentem Nagyalmásra.

Digitized by Google

10. Töttem dispositiókot.

11ma is mulattam ottan.

12. Indultam meg; háltam Marótlakán.

13. Töttem ottan is az Kalotaszegben dispositiót. Expediáltam méltóságos fejedelemhez.

14. Indultam meg Sebesvár felé; háltam ló hátán, bocsátottam hadat elöre.

15. Háltam Baratkán. Expediáltam onnat is.

16. Érkeztem által az havason Lunkaperenyhez.

17. Bellínyeshez.

18. Voltam Mézesen. Expediáltam embereimet kémlelni.

19. Szállottam Niszerfalvára. Osztattam az hadaknak az falúkat. Expediáltam méltóságos fejedelemhez s minden felé. Dévára is küldöttem.

20. Expediáltam urunkhoz.

21. Érkezett Bóné András hadával.

22. Expediáltam urunkhoz. Inditottam Bónét Déva felé.

23. Indultam magam is Abrudbánya felé, háltam Kokol mellett Bregyén (?).

24. Mentem által az Zapuly havasán; háltam Nagyaranyoson.

25. Érkeztem Topánfalvára, holott leveleket vévén, expediáltam.

26. Érkeztem Abrukbányára; küldtem az egész passusokra.

Digitized by Google

27. Tévén dispositiokat, az hadakat dislocáltam passusokra.

28. Voltanak portára; jártanak szerencsésen. Irtam minden felé.

29. Expediáltam urunkhoz és minden felé Hadadi György által.

30. Indult meg; küldtem általa R—g. N. 13. H. 1. és dirib darabot.

31. Voltam Zalatnára; töttem dispositiót.

Aprilis.

Ezen holnapot Isten adta szerencsésen megérnem hasznos operatióknak kezdetivel, kiknek végét szentelje meg az ő szent fiáért.

1ma Aprilis expediáltam minden felé postára való leveleket.

2. Érkezvén Mojses Deák rabbal, bocsátottam postát urunkhoz.

3. Ezelött való nap járattam meg az bányákot. Érkezett Bóné. Azon napon érkezett posta, és páter is Tövisrül hozzám.

4. Magam káplányom is elérkezett. Töltöttem csendesen az ünnepet.

5. Expediáltam minden felé.

6. Viradóra verték fel Benedekben az dánusokat, holott Isten szép győzedelmet, nyereséget adott; bocsátottam postát el.

Digitized by Google

7. Expediáltam; ujolag vitte ki az német az több dánusokat.

8. Bocsátottam el Mosét az marhával által az havason.

9. Volt az kótyavetye, hozták be az német dámákat.

10. Bocsátottam ujolag postát s expediáltam minden felé.

11. Ineáltam computust az kótyavetyésekkel.

12. Vadásztam; az rabokat bocsáttam szélyel. (?)

13. Bocsátottam Kovács Jánost haza holmi jószággal, marhával.

14. Voltam az sáncznak készitésére az havasra.

15. Expediáltam Orosz Pálhoz.

16. Voltam Zalatnára ezüst materiát futtatni.

17. Érkezett Hadadi, urunktul.

18. Expediáltam minden felé.

19. Bocsátottam Gencsit katonák-hajtani. Die eadem Bessenyei hadát csapta meg az ellenség.

20. Küldöttem bé az német dámákat Fejérvárban; jöttem Topánfalvára.

21. Szabaditottam ki Teleki Mihályné asszonyomot Szebenbül.

22. Vettem ordinariát. Expediáltam.

23. Voltam Abrugybányán Telekinéhez.

24. Expediáltam minden felé.

25. Inditottam meg Telekiné asszonyomot.

Digitized by Google

26. Expediáltam mind leveleket mind portást próbákra.

27. Ineáltam computust mindenekrül Mariai Alberttel.

28. Bocsátottam ki Mariait holmi egyetmással, próbáltattam meg Fejérvárat éjtszakán.

29. Érkezett Csáky László uram, Grabarics és Bagyonyi is Törökországbul.

30. Töttem dispositiót az aranyváltásra, és expediáltam.

Május.

Istennek kegyes gondviselésébül az elmult holnapot szép szerencse áldotta meg, az Isten erre is felvirasztván, szent angyali által szenteljen meg.

1ma Az gyalui német próbára volt Hunyadra; semmit sem nyert.

2. Expediáltam Szamosfalvit Lengyel Istvánnal haza.

3. Fizettettem az hadaknak. Expediáltam notabilis dolgokat.

4. Voltam passusokat járni, és vadászni.

5ta is vadásztam.

6. Expediáltam.

7. Voltam változó egészséggel.

8. Jöttenek az debreczeniek holmival. Expediáltam öket vissza.

Digitized by Google

9. Dragulynak volt szerencséje Maroson tul. Expediáltam gyalog hadakat.

10. Expediáltam minden felé.

11. Jöttem Abrugybányára, Topánfalvára.

12. Volt próbája Nyúzónak Fejérvár alatt és szép szerencséje.

13. Expediáltam Törökországra Szilágyi Andrást.

14. Inditottam meg.

15. Expediáltam egész nap.

16. Estve inditottam meg az postát; jöttek Szebenbül rabok.

17. Eresztettem rabokat levéllel Rabutin generálishoz, magam indultam Halmágyra. Érkeztem ugyan oda.

18. Capituláltam az commendánssal.

19. Bocsátván el, rontattam földig.

20. Indultam s értem Abrugyra. Sennyeit expediáltam Jenöre, Aradra.

21. Expediáltam Prinyi Miklós uramot Branyicska alá, Csáky Andrást, Esze Tamással az Vaskapura, urunkhoz pedig kurirt sietve.

22. Töttem dispositiókat. Szücs János apám próbált Tordánál, nyert, vesztett.

23. Expediáltam postát minden felé. Érkezett be Gencsi Zsigmond.

24. Bocsátottam Nyúzót portára Szászsebesben.

Digitized by Google

25. Voltam csendesen.

26. Ment által az Maroson Csáky András az Vaskapuhoz.

27. Expediáltam.

28. Ment ki az német Branyicskábul.

29. Publikáltam az armistitiumot, vévén levelet róla.

30. Inditottam ki az marhát; töttem dispositiókat.

31. Expediáltam minden felé leveleket. És igy végeztem szerencsésen ezen holnapot. Jött meg Szilágyi Tömösvárrul.

Június.

Istenemnek kegyelmébül ezen holnapot is értem el szerencsésen Abrugybányán, kiért legyen dicsöség az felséges szent háromság egy örök Istennek.

1ma Bocsátottam rabokat 22. Fejérvárra. Expediáltam.

2. Voltanak nálam gróf Altham az felséges császár követjével; az mediatio és urunk követjei. Végeztünk az armistitiumrul, sopiálván difficultásokat, adtam ordereket.

3. Expediáltam Rabutinhoz vissza öket, publikáltam az armistitiumot. Indultam Topánfalvára.

4. 5. Topánfalván vártam az armistitium confirmatiójára.

Digitized by Google

6. Érkezvén, véle indultam meg s háltam Malomszegnél.

7. Orosz Pál uramnál töttem dispositiókat. Háltam Ilosván.

8. Érkeztem Károlyban feleségemhez.

9. et 10. Végeztem ottan.

11. Indultam.

12. Jöttem Hevesre; ugyan az nap Acsára, Nagykánára.

13. Érsekujvárra az traktára.

14. Voltam kegyelmes urunknál.

15. Volt nálam sessio.

16. Volt senatussessio, töttem relatiót az deputatiórul.

17. Kegyelmes urunkkal conferáltam dolgokat; expediáltam Erdélyben.

18. Fáradoztam némely dolgok complanatiójában.

19. Continuáltam.

20. Voltunk kegyelmes urunknál vigasságban.

21. Voltam változó egészségben.

22. Kegyelmes urunknál voltam Forgács Simon urammal vigan.

23. Voltam változó egészségben. Expediáltam minden felé.

24. Indultam méltóságos generális Bercsényi urammal Ujvárbul Selyére.

Digitized by Google

25. Érkeztem be az békesség tractájára Nagyszombatban.

26. Volt az mediator az urnál, kirül cenferáltam az urral.

27. Senátorokkal continuáltatott; voltunk Bercsényi urammal együtt.

28. Vártuk Vratizlaut császár ő felsége követjét incognito.

29. Érkezett bé Szirmay István Okolicsányi Pállal; volt colloquiumom.

30. Vratislau jött jó reggel bé; voltak az urak egymással; ment Ujvárba.

Július.

Ezen holnapot is Isten jóvoltából értem meg szerencsésen Nagyszombatban.

1ma. 2. 3. is voltam Nagyszombatban; Vratislau ment vissza Bécsbe.

4. Mentem Ujvárba az méltóságos fejedelemhez.

5. Ugyan ő nagyságával Szeredben, holott Bercsényi uram is.

6. 7. 8. 9. Voltunk ugyan Szeredben. Ment el az méltóságos fejedelemasszony Csehországban Károl füredőjében.

10. Mentem Nagyszombatban Bercsényi urammal, urunk penig Ujvárban az senátussal. Kéri János volt Nagyszombatban.

Digitized by Google

11. és 12. Fáradoztunk az mediátorokkal az armistitiumban.

13. Mentem Ujvárban kegyelmes urunkhoz.

14. Végeztem kegyelmes urunkkal minden dolgokat.

15. Indultam Ujvárbul postán alá. Mentek az mediatorok Bécsben az armistitium prolongatiójában.

16. Indultam Lévárul Ebeczki Istvántul.

17. Végeztem Hevesen minden dolgaimat.

18. Füreden Deák Ferenczet disponáltam.

19. Érkeztem jó reggel Károlyban az felségemhez.

20. Érkezett anyámasszony hozzám és néném.

21. 22. 23. Voltam ugyan Károlyban, töttem hadi dispositiókat.

23. Postán jártam meg Krasznát, végeztem Orosz Pállal.

24. Mentem haza.

25ta is voltam ottan.

26. Jött kurér.

27. Felbomolván az armistitium, indultam Debreczenben.

28. Voltam ottan, dispositiókat töttem.

29. Jöttem Ujfaluban.

30. és 31. is voltam ottan táborban. És igy végeztem békével ezen holnapot.

Digitized by Google

Augustus.

Istennek szent kegyelmébül viradtam szerencsésen ezen holnapra.

1ma Indultam Beregböszörménytül az rácz ellen.

2. Bélfenértül expediáltam Bónét előre, magam háltam Bél nevü pusztán.

3. Érkeztem Szölöshez. Szerencsésen próbáltak Aradra.

4. Szállottam Zarándhoz.

5. Vártam ottan.

6. Szállottam Erdöhegyhez. Expediáltam.

7. Érkeztem Békéshez.

8. Érkezett Vásárhelyrül hirem. Expediáltam oda, s mentem Ladányra. Indultam Ladánytul Szeghalomra. Tértem vissza.

9. Értem Zsákára. Expediáltam.

10ma is voltam Zsákán. Expediáltam. Az német ez idő alatt érkezett Pocsajhoz s most is ottan vagyon.

11. Indulván, háltam Szoboszlónál.

12. Mentem Hatházhoz, onnat Sámsonban.

13. Vissza Hatházra.

14. Az német indult Derecskéhez, én Hortobágyhoz.

15. Füredre, Szentgyörgyre.

16. Gyendához; az német Ladányhoz.

Digitized by Google

17. Fegyvernekre, honnat expediáltam. Az német Kevinél volt.

18. Mulattam Fegyverneken.

19. Indultam Túrhoz. Németek indultak. Háltam Túrnál.

20. Szolnokhoz; az német Köröshöz.

21. Voltam Szolnoknál.

22. és 23tia is expediáltam.

24. 25. 26. Voltam tul Szolnokon táborban.

27. Szállottam által az Tiszán, mentem Várkonyhoz.

28. Indultam Bercsényi uramhoz Jászberinben.

29. Végezvén az úrral, mentem vissza Várkonyhoz.

30. Voltam helyben.

31. Indult meg az német Kecskeméthez, én szállottam Szolnokon innét az Zagyván. És igy engedte Isten végeznem ezen holnapot.

September.

És igy Isten ö szent felsége engedte ezen holnapot is érnem.

1ma Voltam Szolnoknak, az Zagyva és Tisza között. Pusztitottam.

2. Égettettem az várat, várost urunk parancsolatjábul.

Digitized by Google

3. Szállottam Szentgyörgyre; jött oda méltóságos generális Bercsényi uram is.

4. Szolnokhoz szállott az német, volt mulatságunk vele. Ment az méltóságos úr Dósához, én maradtam Szentgyörgynél.

5. Magam is mentem Dósához.

6. 7. 8. 9na is voltam ottan.

10. Ment el Bercsényi uram Hatvanhoz, én maradtam ottan. Az német Szolnokot reparálván, indult Szentgyörgyhöz.

11. Én szállottam Figedhez, az német Jászberinhez.

12. Figedtül inditott meg az német tábor, mentem Mezötárkányhoz, holott

13. Voltam; Maklárt egri malmokat égettettem urunk parancsolatjábul.

14. Szállottam Poroszlóhoz, az német Maklárhoz.

15. Bevette Rabutin Egret és indult Farnoshoz, én Atányhoz.

16. Volt mulatságunk az ellenséggel. Mentem Visontára az úrhoz.

17. Voltam Visontán az méltóságos generálisnál, ejtszakára mentem Hevesre.

18. Indultam Atánytul, egyeztem Bercsényi urammal Abonnál.

18. Voltunk ottan együtt, s töttunk dispositiókat haszontalan.

Digitized by Google

20. Indultam Kassa felé Keresztestül; az német Miskolczon.

21. Körömtül mentem Gönczre, viradtig onnat Kassára.

22. Érkezvén be, fogtam dispositiótételekhez. Érkezett bé feleségem vissza Füzérbül. Miskolczot, Szikszót égette az ellenség, azért mi is előtte urunk parancsolatjábul.

23. Munkálódtam az város defensiójára való készületekben.

24. Érkezett az Esze Tamás ezere; bocsátottam ki feleségemet.

25. Érkezett Öllyüs János ezere, csináltam instructiót.

26. Voltam Széplaknál, jó rendben hagyván Kassát. Az német Nagyidánál elszélyesztvén portásinkat, szállott Tornyosnánához.

27. Szállottam Bödhöz, az német Csányhoz.

28. Rostogoltunk.

29. Én voltam helyben, az német ment Kassa alá.

30. Jövén ki az Tarsa mellé futrásra, én szállottam Bolgárhoz.

October.

Legyen dicsöség Istennek, hogy ezen holnapot is megértem.

Digitized by Google

1ma kezdette az ellenség Téglaszintül az lövést, én voltam Bolgárnál.

2. és 3ia is voltam egy helyben, az ellenség sánczon dolgozott.

4. Jövén ki futrásra, hányattuk el vele, szállottam Peklinhez.

5. Voltam Peklinnél.

6. Lármánk lévén mentem Ófaluhoz.

7. Szemere László uramat Somosra küldvén, magam mentem Gönczre.

8. Voltam ottan Bercsényi urammal disponáltunk haszontalan.

9. Mislyénel válván el az urtól, mentem Bolgárhoz.

10. Érkeztem Somoshoz az táborra.

11. Jött ki az futrásért, hajtottuk bé az kassai hágóig. Az kassaiak vékony reménységgel voltak, biztattam, segitséget küldöttem, port etc.

12. Az német aproch-át éjtszaka quietálta, ott hagyván, szállott Csányhoz, én Karándit, Nyúzót, Deák Ferenczet utána.

13. Magam indultam Somosrul, mentem Kassára; onnan expediáltam, és éjtszaka szállottam Széplakhoz.

14. Mikóházához.

15. Érkeztem Kereszturhoz. Tokajban puszti-

Digitized by Google

tottam. Bercsényi uram égette az kassai utban való helyeket urunk parancsolatjábul.

16. Jött rajtunk az ellenség Bodrog és Tisza között, szaladtunk, szállottunk Patak Ujhely közé.

17. Indultunk urunkhoz.

18. Baskótul érkeztem Mérákra urunkhoz. Tértem vissza Szentandrásra.

19. Tályánál Esze Tamás, Öllyüs ezereit inditottam tokaji hegynek, magam Bényétül mentem Horvátihoz.

20. Expediáltam onnan.

21. Vettem kegyelmes urunk orderét, indultam, s háltam Pataknál. Azalatt az német megszürvén az tokaji hegyet, kötött hidat.

22. Költem által az Tiszán Berczelen felül. Csajágit ordereztem Eszéhez. Az német kezdett költözni. Én háltam Ibránynál.

23. Szállottam Bogdányhoz. Az ellenség által költ, volt lövés.

24. Voltam Bogdánynál. Mise után indultam Apátiban.

25. Voltam feleségemnél.

26. Érkeztem vissza Bogdányhoz.

27. Vöttem az gyalogságtul informátiót.

28. Oroszszal indultunk hozzájok.

29. El nem érkezvén, Baktárul mentem Apátiban, leveleimet regestráltam.

Digitized by Google

30. Jött feleségem Gellényesbül vissza, Orosz Pál uram is hozzám.

31. Eljöttem. Vaján az hajduságot mustráltam, Jánosiban háltam.

November.

Istennek ingyen való kegyelmébül viradtam fel ezen holnapra.

1ma Kállóbul expediálván mindenfelé; érkeztem Ráczfejértóra.

2. Vévén urunk orderét indultam Fejértórul Böszörményben.

3. Az ellenség Füredtül való elmenetelit nem tudván, mulattam.

4. Szállottam Ujvárosra.

5. 6ta is mulattam ottan.

7. Mentem Egyekhez. Az német volt Szentimrénél.

8. Szállottam visza Ujvároshoz.

9na is voltam ottan.

10. Expediáltam Steczelt urunkhoz Polgár felé.

11. Bocsátottam kemény portát. Indult az német Egyekbül.

12. Voltam Böszörménynél. Indultam Apátiban, háltam Baktán.

13. Mentem Olcsvára, találtam anyámasszont ottan.

Digitized by Google

14. Orosz Pál uramot várván, maradtam helyben.

15. Indulván meg, háltam Baktán.

16. Érkeztem Kállóban. Steczel hozott választ urunktul.

17. Szállottam az haddal Perkedhez. Az német volt Ujvárosnál.

18. Szállottam Bátorhoz.

19. 20. 21. 22. Voltam ottan.

23. Expediáltam Krajnait urunkhoz. Csapta meg az ellenség Kótajnál az futott népet.

24. Maradtam Bátornál. Expediáltam Erdélyben kurért.

25. Az had szállott Gyulajhoz. En mentem Ecsedben.

26. Jöttem Károlyban, ottan végeztem Eötves Miklóssal.

27. Mentem vissza, háltam Gyulajnál.

28. Mentem Balkányhoz az táborra; szállott az ellenség Debreczenben egész armada.

29. Indultam meg, háltam Mihályfalvánál.

30. Szállottam Vasadhoz.

December.

Mind ennyi veszedelmekben is az Uristen lévén erős őrizöm és pásztorom, szerencsésen engedte ezen holnapot elérnem.

Digitized by Google

1ma. Mulattam ugyan Vasadon, az gyalog szállott Piskoltra.

2. 3. 4. 5ta is voltam Vasadnál, portáztatván Debreczennek.

6. Indultam Károlyban; falúkra szállitottam az hadat.

7. Expediáltam és szállitottam jobban helyben.

8. Töttem dispositiót intertentiórul. Az hajdút szállitottam Királydaróczra.

Digitized by Google

III.

1707.

Ez uj esztendöben történt dolgok.

In Januario az német Debreczenbül Ujfaluhoz szállván, két felé vált, nagyobb része Szolnok felé, ki is Szolnokot elhányván, 14. nap alatt Pestre érkezett, kivel maga Rabatin*) volt.

Az más rész penig Barontissel**) Szebenben Erdélyben penetrált.

Rozsnyón az confoederatus magyarok senatoria gyülekezeti volt, holott nagy dolgoknak csendességgel folyása után pro 1ma Maji az egész státusoknak gyülése terminálttatott.

Ezen rozsnyai gyülésbül indult meg méltóságos fejedelem második Rákóczi Ferencz Erdélyországban maga fejedelmi székiben való béülésére.

In Februario az Rabutin ereje Székesfejérvárnál feneklett meg, Gvido Starembergé Nyéknél az sánczokban.

Bottyán generális nagy égetést tött Styriában, Rabatin bagázsiájában is jól lecsapdosott.

---

*) Rabutin.

**) Báró Tige.

Digitized by Google

Ocskai Lászlót az morvaiak felverték; kevés kárt vallott.

Barontyst Pekri Lörincz Kocsárdnál Maros mellett Erdélyben felverte. Veszett német circiter 1500, mienk 440, Miklós Deák vicekapitánynyal.

Barontys azon uttal Kolozsvárbul az németet kivitte.

Károlyi Sándor generális csanádi sánczot megvette, eltörlötte.

Berthóti István Bácskaságot rontja.

In Martio kegyelmes urunk, Februáriust Munkácson töltvén, indul Erdélyben inauguratióra.

Erdélyben pro 28. Martii promulgáltatott congressus Marosvásárhelyre.

Károlyi Sándor generális az üdötül, vizektül impediáltatván, egy rész hadát bocsátotta vissza Csongrád felé, más részével az nagylaki sánczot porrá tevén, az pusztaságon ment által Bellínyes és Halmágy vidékére, holott az hadakat nyugtatja.

Generál Rabatin maga corpusával az Balaton melyékén felmenvén, mindeneket elpusztított; Rábán túl conjungálván magát az felső erővel, Pozsonnál hidat kötött és Leopold felé nyomult.

Méltóságos fő generális Bercsényi uram Ungvárrul Besztercze felé ment.

Eszterház Antal uram Karvátul Sentéhez.

Digitized by Google

Az rácz Kecskemétet elrabolja.

In Aprili. Ezen holnapnak ötödik napján volt méltóságos fejedelem második Rákóczi Ferencz kegyelmes urunknak Marosvásárhelyen fejedelmi székében való inauguratiója, holott felségi titulussal köszöntetik.

Ugyanakkor indult vissza magyarországi confoederált státusok következendő gyülésére.

Károlyi Sándor generális az hadakat helybenhagyván Bellínyes vidékén, maga megyen nemes Szatmár vármegyében, Tiszán innét való dolgoknak végbenvitelére.

Guido Starembergh Leopoldban szerencsésen béviszi az élést, holott már az utolsó kenyér is kiadatott volt.

Az több németség kvártélyában nyugtatja magát; innét az Dunán méltóságos generális gróf Eszterház Antal, túl penig Bottyán János éjjeli nappali portázással szárlalják. (?)

Méltóságos fő generális Bercsényi készíti következendő gyülésre való munkáit Beszterczén.

Mense Majo. Az felséges II. Rákóczi Ferencz erdélyországi fejedelem székiben való szerencsés béülése után megyen Ónodban leendő gyülésére az magyarországi confoederatus státusnak pro die 16.

Rabatin generális Bécsben az elveszett armádáért számadásra attraháltatik.

Digitized by Google

Kinek helyében Guido Staremberg praeficiáltatik magyarországi comandónak.

Erdélyországában Barontisnek conferáltatik az császár részérül az comandó.

Az felséges fejedelem részérül penig méltóságos gróf Pekri Lörincz uram, kik mellé feles hadak comendéroztattanak ujobban.

Az német armáda vizen, szárazon nagy készületeket teszen.

Kiknek ellenére méltóságos generális Bercsényi uram Érsekujvárt muniálja.

Generális Károlyi Sándor az felséges fejedelmet Somlyótul Debreczenyig késérvén, egész hadak dolgairul végezett.

Az ráczság Kecskemét városát megrontotta.

Mense Junio. Foly az ónodi mezön az országgyülés, az holott Turócz vármegye confoederátio ellen való scissiójáért gyalázatosan szenved. Hrakovszki Menyhárt, Okolicsányi Kristóf meghalnak.

Az német Guido Staremberggel megindulván, általjött az Dunán Pozsonnál és Leopoldban bevitte az élést. Vág mellett subsistált.

Az Rabatin corpusa penig rábai passusokon levö postérungokban subsistált Dunán túl.

Kiken is szép szerencsés próbákot tött Bezerédi Imre brigadéros.

Guido Staremberg elött penig Eszterház

Digitized by Google

Antal a magyar armádával vigyázott. Ocskai és Ebeczki szép csapásokat tettek.

Az országgyülésében következendő hadi dolgoknak folytatási subsistentiái concludáltatván, az király ellen való abrenuntiatio is unanimi voto végbenment, s interregnum lött.

Generális Károlyi Sándor az aradi operatióhoz készült.

Erdélyben mind német, magyar csendesen nyugodtanak apró portázás alatt.

Mense Julio anno eodem. Az felséges fejedelem az confoederált státusok eloszlása után Munkácsra divertált, honnan Erdélyben szándékozik.

Guido Starembergh is túl subsistálván és az Csallóközben magát *), Eszterház Antal uram is Vágon innét postérung-formában subsistált, honnat szerencsés portázási voltanak.

Rabatin corpusa penig az sopronyi és austriai lineákban retirálván magát, az Dunán túl valók azonnal occupálták az Rábán túl való egész földet.

Bottyán generális Nagygyör külső városát felverte, holott noha nyert de vesztett is.

Károlyi Sándor generális az pusztaságon Arad alá menvén, egész Lippátul fogva Szegedig,

*) Kimaradt az ige.

Digitized by Google

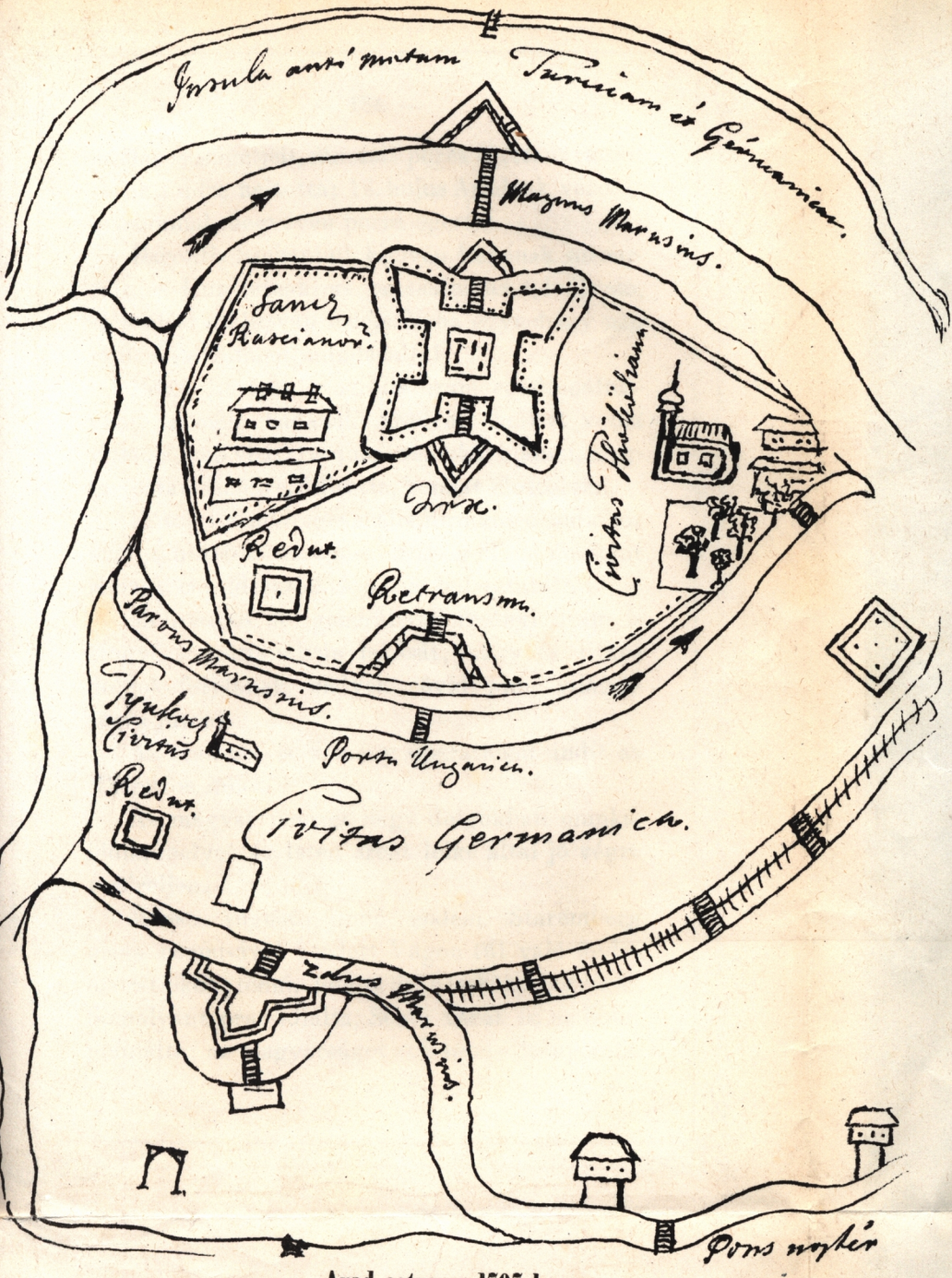

Arad ostroma 1707-ben,

gróf Károlyi Sándor eredeti rajza szerint.

Ny. Rohn és Grund, Pest, 1864

Digitized by Google

az Maros szigetjeit, sánczait porrá tötte, az ráczot török földre hajtotta; 16. hujus Aradnak városát ostrommal megvévén porrá égette.

Barontis Szebenbül kijövén Dévának succurrált és Hunyadnak, az praesidiumot felváltván, elég élést szállitván beléje. Noha egynehány nap mulva visszament, mindazáltal

Pekri Lörincz generális uram confundáltatván, az mely hadának Arad alá kellett volna vizen, ugyan vizi (?) requisitumokkal lejönni, megtartoztatván félre, állitotta, honnat eloszolván,

Károlyi Sándor generális formális obsidióhoz nem nyulhatott az egész erősség ellen, másként is nagy consideratiókra nézve halasztatott.

Méltóságos fő generális Bercsényi uram is Ungvárt continuálván lakását, nagy és titkos dolgok folytanak, melyek rövid időn világosságra jutnak.

Az franczia is kemény operatiókat indít az Rhenuson innet.

Az magyar nemzet nagy dolgokban munkálódik, melyet az Isten szent lelke által jó végre vezéreljen.

Mense Augusto anno eodem. Staremberg maga corpusával kezdett Vágon túl való földre operatiókot tenni, holott is Élesköt, Detreköt, Somolyánt praesidiálta, Sente várát is, az hidat muniálta; az magyarságot az Vágon általnyomta.

Digitized by Google

Más felöl Ocskai László általcsapván az Fejérhegyen is, Sasin vára alatt Stanyvil*) regimentjét eltörlötte, rézdobjait, cornetáit elnyerte.

Károlyi Sándor generális Munkácsra menvén felséges urunkhoz, onnét expediáltatott Érsekujvárra az hadi dolgokban való conferentiára.

Ugyanakkor, úgymint circa 4. hujus méltóságos fő generális Bercsényi uram Lengyelországban az muszka czárhoz, Klobusiczki Ferencz és Berthóti Ferencz urain.

Januárius.

Az én Istenemnek ingyen való gondviselése által mind ennyi veszedelmekben is megtartatván, viradtam szerencsésen ez uj esztendöben is, kinek minden részeiben ajánlom magamot az én teremtö Istenemnek vezérlö kegyelmében.

1ma Ecsedben töltvén isteni szolgálatomat, indultam Gellényesben.

2. Indultam feleségemtül Munkácsra kegyelmes urunkhoz.

3. Udvarolván, végeztem dolgaimat.

4. Indultam Gellényesben.

5. Voltam Gellényesben, töttem dispositiókat Erös Gáborral.

6. Indultam; háltam Vitkában.

7. Érkeztem Károlyban.

*) Steinville.

Digitized by Google

8. Expediáltam ordereket, Sennyei uramot is az hadak után.

9. Horvát Jankót Munkácsra, az német indulásával.

10. Jött hozzám Orosz Pál.

11. Voltam együtt.

12. Indultam; háltam Encsencsen.

13. Érkeztem Böszörményben hadakhoz.

14. Az német Fegyvernekhez menvén, én Polgárra jöttem.

15. Nem lehetvén jegen költözni, Lucznál költöztem.

16. Kesznyetén háltam.

17. Csáton.

18. Poroszlón.

19. Hevesen. Ezen napokban hat ordert expediáltam az hadakra.

20. Magam indultam az ellenség után, Isaszegnél értem, sohol semmi had nem lévén, tértem Turára.

21. Az német Pest alá vévén magát, mentem Hatvanban Bertótival.

22. Érkeztem Hevesre, dislocáltam az hadat.

23. Krajnait urunkhoz.

24. Voltam vadászni.

25. Expediáltam Tiszán túl.

26. Vettem urunk levelét. Indultam Hevesről Rozsnyóra.

Digitized by Google

27. Délelőtt érkezvén, voltam urunknál ebéden.

28. Tettem relatiót.

29. Communicáltattanak dolgok velem.

30. Hadi dolgokat folytattuk.

31. Volt sessiónk. — És így ezen holnapot is végeztem Istennek kegyelmébül.

Februárius.

Uram én atyám, szenteld meg ezen holnapot is az te együgyü szolgádnak, nem tekéntvén az ő büneit.

1ma. Hasonló sessiónk volt; concludáltattanak derék dolgok.

2. Megszentelvén az napot, délután hadi conferentia volt.

3. Utolsó sessio lévén, indultam meg; háltam Pelsőczön.

4. Háltam Apátfalván.

5. Értem Egerben, hol disponáltam.

6. Jöttem haza Hevesre, az hadak voltak Pest elein.

7. Expediáltam Tiszán túl és Tömösvárra; magam voltam Ivánkára. Érkeztenek az hadak vissza.

8. Expediáltam ujobban Tiszán túl és Egerbe is.

9. Volt nálam Vass Sándor uram, mulattam vélek.

Digitized by Google

10. Voltam változásban.

11. Vadásztam.

12. Expediáltam.

13. Expediáltam urunkhoz, Pátert Selymeczre, Porcsalmit Rőcsére.

14. Indultam Hevesrül az hadakkal Szentgyörgyhöz.

15. Abonyhoz. Voltam Szolnokban, disponáltam.

16. Kecskeméthez.

17. Csongrádhoz.

18. Költöztem által az Tiszán usztatva, volt nagy fergeteg.

19. Szentesrül jöttem Vásárhelyre.

20. Onnat Makóra.

21. Mentem Csanád alá.

22. Lötettem az sánczot keményen.

23. Adta fel magát - Bocsátottam Gyurka kapitányt Szegedre, az többit török jobbágyságra által az Maroson.

24. Voltam alatta és vonattam az árkábul az sánczot.

25. Nagy szélvész után indulván, mentem Makóra.

26. Látattam az kótyavetyéhez.

27. Expediáltam urunkhoz magam és az bassa követjeit.

28. Indultam Makórul Vásárhelyre, bocsá-

Digitized by Google

tottam rácz kapitánt Nándorfejérvárra. Steczel jött vissza Tömösvárrul.

Martius.

Istennek szent kegyelmébül szerencsésen lévén ezen holnapban is, annak vezérlése rendelje minden cselekedetimet és feltött czéljaimot.

1ma Expediáltam Csajágit Gyöngyösre, Egerbe, Debreczen felé penig Nagy Andrást tisztekkel együtt.

2. Voltam helyben Vásárhelyen.

3. Expediáltam leveleket.

4. Volt nálam Hussi bék.

5. Vadásztam.

6. Érkezett barát Kecskemétrül. Expediáltam.

7. Voltam vadászni, volt is szerencsém.

8. Halásztattam.

9. Volt nagy fergeteg és fagy.

10. Expediáltam felsö országra.

11ma is oda és Törökországra is.

12. Bocsátottam Deák Ferenczet Makóra öröltetni.

13. Expediáltam.

14. és 15. Voltam helyben.

16. Érkezett meg Csajági oberster.

17ma is voltam helyben.

18 Voltam vigan s mulattam.

19. Expediáltam.

Digitized by Google

20. Voltam Csajági uramnál ebéden. Berthóti Istvánt urunkhoz expediáltam, ki is szerencsésen érkezett Kecskemétre.

21. Voltam helyben és expediáltam.

22. Indultam Isten jó voltából Arad felé való operátióra.

23. Indultam; mivel 22. rút idő volt, háltam Kovácsházánál.

24. Rosztogoltam és vártam az üdöt. Égettem fel Nagylakot.

25. Nagy lévén az Maros, nem lehetvén operálni, Deák Ferenczet, Csajágit bocsátottam vissza Csongrád felé munitióval; magam azon napon mentem Batonyához mise után.

26. Jöttem Komlósra, az pusztára; Arad alatt nyertenek.

27. Szállottam Jenő mellé egy pusztára; nyertenek alatta.

28. Szállottam Bökényhez, oláhul Buttyánhoz.

29. Deszna felé kerülvén, szállottam Dobroviczára.

30. Érkeztem Acsavára Halmágy mellé, holott végeztem Ribiczei László viceispánnal az hadak felöl.

31. Expediáltam Drágulyt Tótváradjára portára. Ezen napokban penig Nyúzót, Kárándit Papmező felé.

Digitized by Google

És igy Acsaván rosztogolván, végeztem ezen holnapot békével.

Aprilis.

Az én Istenemnek szent kegyelmének vezérlése minden szerencsétlenségektül megoltalmazván juttatott békével ezen holnapra is, kiért legyen áldott szent neve mind örökké.

1ma hujus indultam Acsavárul, szállottam Lazurra.

2. hujus érkezvén Mészesre, expediáltam urunkhoz és minden felé, töttem dispositiókot az hadak subsistentiájárul.

3. Szállottam magam Kuraczelre, az több hadakat szállitottam státiójokban.

4. Érkezvén leveleim, expediáltam válaszokat.

5. Mulattam magamat halászattal, vadászattal.

6. Expediáltam portást Sólyomkőben.

7. Érkezett Olasz Mihály Tömösvárrul. Expediáltam urunkhoz.

8. Érkezett meg Szöke Mihály és Steczel.

9. Disponáltam.

10. Az egész hadat vettem jó rendben, hagytam Sennyei uram comandója alá, Steczelnek adtam instructiót.

11. Indulván érkeztem Sólyomkőben.

12. Ottan végezvén Szentjobra és Köbölkutra.

Digitized by Google

13. Érkeztem Károlyban feleségemhez.

14. Voltam házamnál s expediáltam leveleket minden felé.

15. Verebélyi Pétert expediáltam kegyelmes urunkhoz ö felségéhez.

16. Volt devotiónk rendi szerint. Expediáltam Csiszárt kvártélyra.

18. Voltanak nemes vármegye tisztei nálam, kik által disponáltam.

19. Érkezett Bagosi Pál komám uram Olaszországbul haza.

20. Expediáltam kegyelmes urunkhoz Erdélyben.

21. Munkálódtam Erös Gáborral az reductióban.

22. Devotizáltunk.

23. Erös Gábort bocsátottam Szatmárra. Domahidi László jött meg.

24. Értem meg szerencsésen az szent ünnepeket és töltöttem helyben.

25. Voltam csendesen.

26. Expediáltam László fiamat Domahidi Lászlóval az széképitésre Bagosra. Die eadem érkezett Petes püspök uram és Galambos s Bagosi is.

27. Mentenek el tölem s magam voltam házamnál.

28. Voltam Teremre. Jöttek Szatmár, Szabolcs követjei.

Digitized by Google

29. Isten jóvoltából indultam kegyelmes urunk eleiben Somlyóra.

30. Udvaroltam ő felségének Somlyón.

Május.

Ezen holnapot Isten ő szent felsége békével engedvén megérnem, szentelje meg az egész nemzetnek szivét szép egyességben, igazgassa dolgait, hogy ő szent vezérlése által örömet érhessünk és csendesen nyugodhassunk.

1ma Rosztogot tartván, conferáltam felséges urunkkal sok dolgokat.

2. Mentünk Margitára együtt felséges urunkkal.

3. Székelyhidra, holott az puszta várat jártam, deliniáltam.

4. Érkeztünk Debreczenben szerencsésen.

5. Mulattunk ottan felséges urunkkal. Végeztem és expediáltattam.

6. Az ország szükségére adtam 2000 aranyat Körösi uramnak. Magam indultam meg, háltam Encsencsen, felséges urunk Böszörményben.

7. Érkeztem haza. Expediáltattam minden felé.

8. Töttem dispositiókot, és adtam ordereket.

9. Voltanak nálam Bagosi Pál, Domahidi Miklós uraim.

10. Voltam Teremen, ménes marha meglátására.

Digitized by Google

11. Megmaradtam házamnál.

12. Indultam az ónodi gyülésre.

13. Érkeztem Luczra.

14. Szerencsre felséges fejedelemhez.

15. Lévén ő felségével communicáltattanak holmi országos dolgok.

16. Immineált gyülés terminusa, de mivel az árvizek miá az nemes vármegyék be nem gyülhettenek,

17. 18. 19. vadásztunk.

20. Érkezett méltóságos generális Bercsényi uram.

21. Volt conferentiánk.

22. Töttem relatiót holmi dolgokrul.

23. Indultunk Ónodra. Az begyült nemes vármegyék köszöntvén az fejedelmet, beszállottunk.

24. Várakozván vármegyék után, mulattunk.

25. Volt senatus conferentiája.

26. Vadásztunk.

27. Ujabb conferentiája volt az senátusnak.

28. Ma is volt sessiója.

29. Kegyelmes urunk olvasta el conceptust.

30. Olvasta el az sessióban az senatus előtt.

31. Dictáltatott azon propositio.

És így Isten segitségébül végeztem ezen holnapot békével.

Digitized by Google

Június.

Az én Istenemnek kegyelmében lévén, annak kegyelme vezéreljen, ámen.

1ma Volt sessiónk, de nem lévén leirva az propositiók, elmult.

2. Töltöttük az ünnepeket szerencsésen és csendesen.

3. Lévén sessiónk, voltanak holmi ujabb propositiók de semmi végezések.

4. Rendeltettenek compilátorok Klobusiczki mellé.

5. Voltunk kegyelmes urunknál isteni szolgálat után.

6. Intra discursum occurált az sessióban Túrócz vármegye árultatása, kit vakmeröképen defendálván az követje Rakovszki Menyhárt Okolicsányi Kristóf viceispánnal, öszvevagdaltatnak. Rakovszki meghal, az másik életben marad és sententiáztatik minden complex társaival.

7. Recapituláltatik az tegnapi confusio. Megirt vármegye zászlója darabokra szaggattatik in publico; pecsétje elvétetik. Sok conclusiók lesznek.

8. Okolicsányi Kristóf examináltatik. Az contributio végeztetett.

9. Hóhér által Okolicsányinak feje vétetik.

10. Minden propositiók concludáltatnak post ruminationes.

Digitized by Google

11. Senatus conferentiája volt ratione abrenuntiationis.

12. Szép isteni solemnitással szenteltük ezen szent napot.

13. Volt senátus conferentiája.

14. Sessióban lött az abrenunciatio. — Mely király ellen való abrenunciatio után indultam meg.

15. Éjtszakára Károlyban érkeztem.

16. Ordereket eresztettem.

17. Magam dolgaimot végeztem, dispositiókat töttem.

18. Helyben voltam.

19. Indultam meg püspökladányi táborra.

20. Debreczenben dispositiót tévén, éjjelre mentem Püspökladányban.

21. Töttem rendeléseket. Steczelt expediáltam urunkhoz. Portát bocsátottam.

22. Indultam; háltam Hortobágynál.

23. Kevénél.

24. Túrnál.

25. Rosztogolván hidat készitettem.

26. Indultam.

27. Eszénél háltam.

28. Érkeztem Békéshez.

29. Mulattam délig; dél után indultam, hálva sohol sem háltam, hanem Gerlánál nyugodtam, s mentem az kigyósi tóhoz.

Digitized by Google

Július.

És igy ezen holnapra is szerencsésen viradván fel,

1ma Érkeztem dombegyházi pusztára az Szárazér mellé.

2. Peczkéhez, kinek sánczábul kihajtván az ráczot, pihentem.

3. Rosztogoltam ottan.

4ta is hasonlóképen. Érkezett el Nyúzó.

5. Csajági uram is beérkezvén, indultam és szállottam Arad alá. Die eadem et

6. Voltak kemény ellenkezések.

7. Bészoritván, nem annyira jött ki. Az kis Maroson hidat ütöttem.

8. Az hid végire az gerenálsánczot vetém.

9. Expediáltam Erdély felé az hadak eleiben.

10. Löttünk öszve ágyúkkal keményen.

Ab undecima, ad 15am várakozván az erdélyi hadak után. Die eadem az város kapúja előtt erős sánczot vetettem.

16. Kemény lövésekkel az lövését elvettem, úgy hogy az ágyúit az várban kelletett bevinni. Die eadem az városának ostromnak küldöttem tíz órakor éjjel, kit is kemény defensiója után is Isten kézben adott.

17. Az városát felégettem s az kapu előtt sánczot erősitettem. Eadem et 18. 19. Mozsarok-

Digitized by Google

kal keményen bombáztattam, tüzes golyóbisokkal lövettem, ki miá belső városa is nagy részént megégett. Várában is gyuladott. Ezen napokban mind Erdélyre ujobban Szintára, Szegedre portást expediáltam.

20. Kicsapván az várbul, volt ellenkezés.

21. 22. 23. 24. Mulattam Arad alatt várván felséges urunk válaszát.

25. Indultam alóla. Porrá égetvén mindent, szállottam Keszéhez.

26. Békéshez szállottam.

27. Jó dispositióval hagyván Palocsait az hadakkal, magam indultam postán urunkhoz. Háltam Zsákánál.

28. Bagamérban.

29. Érkeztem Károlyban.

30. Voltam Károlyban, s expediáltam urunkhoz.

31ma is mulattam Károlyban urunk parancsolatját várván; és így Isten kegyelmébül töltöttem békével ezen holnapot.

Augustus.

Isten ő szent felsége ezen holnapra is szerencsésen felvirasztván, szentelje meg szent áldásival.

1ma Vártam helyben ujabb dispositiókot.

Digitized by Google

2. Indultam Károlybul Munkácsfelé; háltam *)
3. Érkeztem Munkácsra, háltam ottan.
4. Indultam meg.
5. Háltam Apátiban.
6. Mentem Károlyban.
7. Voltam Károlyban feleségemmel.
8. Indultam Ujvár felé. Eadem mentem Polgárra.
9. Gyöngyösre; holott expediáltam.
10. Mentem Mohorára.
11. Érkeztem Garan mellé Szentgyörgyre.
12. Mentem Érsekújvárra, holott az erösséget percurráltam.
13. Ottan lévén,
14. Áldoztam és mentem Verebélyre.
15. Eszterház Antal, Csáki István, Andrássi Pál urakkal s többekkel tartottam hadi conferentiát.
16. Estve indultam, érkeztem Sályra.
17. Gyöngyösre, honnat expediáltam.
18. Érkeztem Encsencsre.
19. Károlyban, holott feleségemet nem találtam.
20. Jártam az mezöket.
21. Expediáltam Krajnait urunkhoz. Érkezett Becskiné hugom és Orosz Pál hozzám.

*) Olvashatlan szó.

Digitized by Google

22. Galambos uram érkezett s az feleségem is.

23. Ment el mind Galambos mind Orosz Pál. Expediáltam.

24. Mulattam még házamnál.

25. Indultam az hadak közzé.

26. Balkárul Csegére érkeztem; Dobosival voltam szemben.

27. Indultam; értem Hatvanban.

28. Ottan töttem dispositiókat.

29. Voltam Veresegyházán Eszterház Antal uramnál. Onnat néztük az Rabatin táborát.

30. Mentem vissza Hatvanban. Voltam az táborban. Expediáltam.

31. Szállottam Turához, az német jött által az Dunán. — És igy Isten engedelmébül végeztem ezen holnapot minden veszély nélkül.

September.

Az én Istenem kegyelmébül ezen holnapra is szerencsésen viradván, folytattam ez szerént:

1ma Rabatin szállott Harasztihoz, én az hadat inditottam eleiben. Végeztem Eszterház Antal urammal.

2. Indultam Turátul. Érkeztem Szentmiklósra; azonnal indultam; mentem Aszódhoz Rabatin mellé.

3. Ottan rosztogolván, én voltam helyben mellette.

Digitized by Google

4. Megindulván, Tasnál állottunk szemben. Váltunk el egymástul. Én Szentmiklósra, ö Szabadszállásra.

5. Az hadaknak egy részét az rácz eleiben bocsátván, magam indultam, jöttem Körös mellé.

6. Szállitottam az hadat Czeglédhez, magam Hevesre.

7. 8. 9. 10. 11. Voltam Hevesen, honnat expediáltam, disponáltam mind urunkhoz, Vághoz, Erdélyben, és házamhoz, az ellenség ment Szegedhez. 8va az rácz Ladányhoz.

12. Expediáltam az 400 flintát Ujvárban Mohossal. (?)

13. Ment által Szegednél az ellenség. — Ordereztem Szemerét.

14. Csongrádtul ordereztem az hadat fel urunkhoz. Expediáltam.

15. Indultam Hevesre, háltam Poroszlón.

16. Halásztattam. Expediáltam. Indultam, s háltam Nádudvaron.

17. Nádudvarrul Debreczenben, onnat éjjel is menvén,

18. Értem reggel Károlyban. Ordereztem Budai uramot.

19. Indult meg Budai uram. Vay Ádám uram jött hozzám.

20. Lévén nálam,

Digitized by Google

21. Bocsátottam el.

22. Expediáltam urunkhoz.

23. Orosz Pál uramot Debreczenben. Rédai által Pekrit.

24. Urunknak, Vaynak expediáltam. Volt külömb külön hír.

25. Expediáltam Orosz Pál uramot Debreczenben, ki is az nap futott el.

26. Vártam hireket.

27. Indultam Károlybul, háltam Ballán.

28. Értem Zilajra; várván uj hírt, dispositiókot töttem.

29. Indulván értem Egregyre.

30. Onnat Kajántóra.

October.

És igy azon holnapot is sok nyughatatlansággal töltvén el Isten ő szent felsége kegyelmébül,

1ma hujus szerencsésen érkeztem Kolozsvárra.

2. Voltam Kolozsváratt, töttem dispositiókat.

3. Mentem ki az fenesi táborra, honnat mentem Toroczkóra.

4. Enyedre Pekri uramhoz, kivel végezvén, háltam Hidason.

5. Értem Kolozsvárra. Pekri uram az lovassal áltment az Maroson. Az gyalogsággal Szentiványi szállott Miriszlóhoz.

Digitized by Google

6. Indultam lovas hadakkal Miriszló felé; háltam Turon.

7. Szállottam Singfalvához, hová revocáltam az miriszlói tábort.

8. Érkezvén el, conjungáltam az gyalogsággal magamat.

9. 10. 11. 12. 13. Voltam Singfalvánál táborban.

14. Magam mentem szamosfalvi táborra.

15. Szállottam azon táborral Gyalúhoz.

16. Az singfalvi tábor is jött oda hozám.

17. Indultam Abrugy felé, háltam Fontanelli havason.

18. Dobrinyi havastul tértem vissza. Rabatin indult Enyedre.

19. Egeresi táborrul indultam felséges urunk parancsolatjára.

20. Érkeztem Szentkirályra.

21. Károlyban disponáltam.

22. Indultam felséges urunkhoz Patakra, háltam Encsencsen.

23. Lökön hálván,

24. Érkeztem Szerencsre felséges urunkhoz.

25. Töttem relatiót ö felsége elött mindenekrül.

26. Voltam ottan és vadásztam ö felségével.

27ma is ottan.

Digitized by Google

28. Indultam vissza s megtekintvén szöleimet, háltam Baktán.

30. Érkeztem Károlyban.

31. Mulattam ottan; és így Istennek kegyes gondviselésébül töltöttem ezen holnapot is szerencsésen.

November.

Atya, fiu, szent lélek, egy bizony Isten, szenteld meg nekem ezen következendö holnapot is.

1ma. Házamtul expediáltam mindenfelé az hadaknak.

2. Voltam házamnál.

3. Jött hozzám Csáki László uram.

4. Indultam az hadak közzé Váraljára. Háltam Meggyesen.

5. Érkeztem Váraljára Pekri uramhoz, holott az hadakat perlustrálván, töttem dispositiókot.

6. Vévén stafetát urunktul, jöttem estvére Károlyban vissza.

7. Parancsoltam minden felé generális insurrectiórul.

8. Revocáltam az hadakat corpusra.

9. Szölösit expediáltam urunkhoz postán.

10. Bocsátottam Budai István uramot haza.

11. Expediáltam ujobban urunkhoz.

12. Töttem dispositiókat erdélyi futottakrul.

13. Expediáltam Máriássit felséges urunkhoz.

Digitized by Google

IV.

1726.

Januárius.

Engedte meg Isten ő szent felsége ezen beállott uj esztendő napját szerencsésen megérnem az csongrádi házamnál, kiért áldott legyen szent neve.

1ma. Feles jóakaróimmal töltöttem ez napot.

2. Végeztem az újfalusi praediumrul.

3. Concludáltam az páter piaristákkal Kecskemétrül, Körösrül, Sirával (?), és

4. Voltam Anyáson, holott fakó kancza lovakat vettem szegedi embertül, hatot.

5. Voltam az szegvári földemen Landorfoka táján, s Mosotván halászni.

6. Csongrádon expediáltam postát.

7. In sede dominali volt törvény Mezővásárhelyen.

8. Szolgáltattam lakadalmat házamnál.

9. Indultam szánon Károly felé, éjjel nappal utazván Ecsekre, Túrra, Kevire.

10. Háltam Ujváros on, honnat

Digitized by Google

11. Indulván, érkeztem szerencsésen károlyi házamhoz.

12. Expediáltam Erdélyre leányomhoz, s másokhoz.

13. Expediáltam az praefectust Debreczenben.

14. Jasztrabszki uram is Debreczenben ment.

15. Fejér rókára vadásztam, de az nagy hó miá nem lévén szerencsénk, divertáltam Szántóra fiam oeconomiaját meglátni.

16. Károlyban végeztem postát minden felé.

17. Megindulván erdödi jószágomban, utamban Majtinban revideáltam marháimat, tányérfarku juhaimat, s értem Erdödre.

18. Jártam meg az üveghutámat, ott is háltam.

19. Megindulván, háltam Csepében Ugocsán.

20. Prínyi Pál öcsémnél lévén Királyházán, az rosz utak miá Szöllöst háltam.

21. Érkeztem szerencsésen salánki házamhoz, holott is usque ad

26. Mulattam, vadásztattam, Tóth Márton urammal az bányáimat, vashámoromat revideáltam, Illosvay György uram is nálam lévén. Eadem indultam s mentem Muzsajban, ottan is megjáratván az bányát, magam mentem Gellínyesben, onnat Ocsvára.

28. Voltam Gyarmaton nemes vármegyének generális gyülésében, honnat igyekezvén Károly-

Digitized by Google

ban, gyülés után megindultam. Matolcsi révben hallván meg leányomnak Erdélybül Ocsvára lött érkezését, éjtszakára oda mentem. Holott voltam usque ad

31. Eadem indultam Baktára.

Februárius.

Értem meg ezen holnapnak első napját együtt leányommal baktai házamnál, holott

1ma és 2da mulattam, lévén nálam Becsei uraimék.

3. Megindulván, értem Károlyban.

4. Érkeztenek gróf Gyulai István, Vesselényi, és Betlen Farkas úrfiak, Olaszországra igyekezvén, kikkel mulattam.

5. Inditottam négy szánakon feles vadakat Pozsony felé.

6. Az praefectust expediáltam Tóth Márton urammal vissza Rozsnóra és bányavárosokra hámorhoz való kövekért.

Egész ad 12. Februarii haladván az concurrentiák miá indulásom. Eadem indultam meg szánon károlyi házamtul, előre expediálván kocsin Allyait vizával, kecsegékkel, madarakkal Csató által Csábrág felé.

13. Viradóra érkeztem tarczali házamhoz, holott két s három órát nyugodtam. Hálásra értem Kazára.

Digitized by Google

14. Kazárul mentem Sátorban s ott háltam, onnat elöre inditván az vizát s egyebet,

15. Magam értem Szentpéterre Nógrád vármegyében.

16. Csábrágban méltóságos judex curiae uramhoz szerencsésen érkeztem, kit is Istennek hála öregségéhez képest jó egészségben találtam. Holott is usque ad 19^{num} inclusive mulattam.

20. Indulván meg, délre Lévára érkeztem, holott ebéden oberslajdinand Uduli uramnál mulatván, hálásra érkeztem Bessére.

21. Érkeztem szerencsésen surányi házamhoz, honnat

22. Expediáltam Turcsányi uramat Pozsonyban, hogy elöre felvitt vadakat mind Károlybul Csongrádrul valókat az méltóságoknak s jóakaróimnak oszszon ki, és ha mi leveleim vadnak s communicátióra valók, tudósitson s küldje le.

24. Megént expressusomat bocsátottam Pestre procurátorimhoz.

Mind két felé lött expeditio és fiam után is várakozván, mulattam helyben Surányban egész ad 1. Martii. Akkoron érkezvén báró Haller Imre kapitány öcsém uram, hat lovaimon bocsátottam Györben generális Babócsai uramhoz.

Magam megént megtartózkodtam, mivel nemzetes Munkácsi János érkezett Posonbul feles levelekkel.

Digitized by Google

Martius.

E holnapot Isten kegyelmébül surányi házamnál nemes Nitra vármegyében.

1ma Érkezvén Munkácsi János uram emberemmel és feles levelekkel Pozsonbul, expediáltam Pestre, Csongrádra s az alföldre.

2. Indultak meg Károly felé.

3. Hozattam Csató által Komárombul 150. deszkát.

4. és 5. Töttem Surányban dispositiókat.

6. Isteni szolgálat után indulván, háltam Vecsén.

7. Háltam Cseklyésen, Galantán is lévén utamban méltóságos gróf Eszterház Péter sógoromnál.

8. Érkeztem bé Pozsonban szerencsésen, holott találtam Turcsányi uramot feles levelekkel.

9. Voltam az méltóságoknál és sessióban.

10. Expediáltam Turcsányi uram által, és lovaimot bocsátottam vissza.

11. Érkezett az fiam szerencsésen hozzám, kinek paripáit inditottam le Csató által.

12. Kezdettem az comissarialis relatiókat s Haller Imre öcsém is érkezett hozzám.

13. 14. és 15. Continuáltam az comissarialis relatiókat, expeditiokat és concludáltam részében gróf Kollonicsné asszonyommal az pozsonyi, modri házakrul.

14. Érkezett bé az méltóságos herczeg és primás Eszterház Imre uram ő herczegsége.— Ment

Digitized by Google

el Haller Imre öcsém uram, kivel lévő Csontos Jánost contentáltam egészlen. — Ezen napokban tötte le méltóságos gróf Nádasdi Tamás uram gróf Draskovics Ádám helyében az hitét pro consiliariatu hujus consilii regii locumtenentialis. Úgy

15. Méltóságos egri püspök gróf Erdödy Gábor uram, méltóságos beszprínyi püspök helyében.

16. Volt sessiónk, melyben említett méltóságos püspök ő excellentiája benn volt. Gróf Nádasdi uram penig mind eddig absentálta magát.

17. Voltam az méltóságos herczegnél primás Eszterház Imre uramnál ő herczegségénél.

18. Nem volt consiliumnak sessiója az venerabilis clerus congressusa miá.

19. Voltam méltóságos bán uramnál, ugy gróf Eszterház József és Illyésházi Józsefnél.

20. Lévén sessiónk, méltóságos bán uram több jóakaróimmal volt nálam ebéden.

21. Expediáltam báró Szentiványi és Szöllösi Imre uraimeknak.

22. 23. és 24. voltam alteratus egészségemben, mindazáltal sessiókban béjártam. Nagy Lászlót borokkal Bécsbe expediáltam.

24. Készültem s disponáltam magamat az szent gyónáshoz.

25. Istenemnek ingyen való malasztja által végeztem devotiómat s áldoztam, kiért szent

Digitized by Google

neve dicsértessék. — Eadem mentenek el az csomai nemesek.

26. Volt sessio és comissarialis relatio.

27. Expediáltam Szatmári uramot. Die eadem az méltóságos herczeg és primás resolválta Kollonicsné asszonyom házait qua vicinus megvenni.

28. Expediáltam Tauk Pált officérnek debreczenyi districtusban.

29. Voltam director Grassalkovics uramnál super bonis csongradiensibus conferálván ő kegyelmével. — Die eadem el akarván az méltóságos herczeg kedvetlenségét kerülnöm, denunciáltam judicialiter gróf Kollonicsné asszonyomnak, hogy tovább nem alkalmatlankodom és az házait ő herczegségének cedálom. Volt sessiónk, s magam méltóságos palatinushoz invitáltattam ebédre.

30. Renuntiált az méltóságos herczeg és primás az méltóságos Kollonics Ádám uram házainak megvételérül.

31. Resolváltam méltóságos Kollonicsné asszonyomnak magamat, az házak megvétele iránt.

És igy engedte Isten szerencsésen eltöltenem ezen holnapot Pozsonban.

Aprilis.

Engedte Istenem ő szent felsége ezen holnapot is szerencsésen érnem Pozsonban, holott

Digitized by Google

1ma Lévén sessiónk, irtam postán minden felé. Eadem érkezett gróf Teleki János uram.

2. Végeződött az conscriptio iránt való idea és modus universalis conscriptionis. Ment ki fiam Modorra.

3. Lévén sessiónk, expediáltam azután minden felé, és gróf Illyésházi uram embere által küldtem Lippicz uram kezéhez az keszi dolgomat három rendbeli statutióval.

4ta is volt sessiónk az conscriptio dolgában.

5. s hatodikán is volt sessio. Fiam penig az modri ház conscriptiójával jött meg. — Item gróf Teleki János uram érkezett.

7. Voltam méltóságos palatinusnál ebéden.

8. Ment el gróf Teleki uram s expediáltam általa minden felé. Bohus uram lévén nálam, expediáltam általa Bécsben.

9. Nem lévén sessiónk, méltóságos Pálfi János uram ment el Bécsben. — Die eadem concludáltam méltóságos gróf Kollonics Ádámné asszonyommal ö excellentiájával az pozsonyi, modri házai iránt; és contractusomat is exhibeáltattam ö excellentiájának.

10. hujus lött volna gróf Eszterházi atyafiakkal super allatura Bosnyakiana amicabilis, de nem compareálván,

11. Gróf püspök Eszterházi Imre és gróf Illyésházi József urakkal conferálván concludáltunk

Digitized by Google

punctumot, az melyet méltóságos judex curiae urammal communicálnom szükséges.

12. Lévén sessio, azután bucsúztam jó uraimtul, s apprehendálván az Kollonics uram házait, s belehordozoskodván, s Svetenyei uramra és conducált hausmesteremre, Bun Boldizsárra bizván, die eadem 5. óra tájban jöttem ki Pozsonbul, s tiz órakor estve érkeztem modri házamhoz Modor városában.

13. Revideálván azokot és Fekete uramra bizván, reggel megindultam, s délre Szeliben Benkovics János uramhoz érkeztem, az holott informatiókot vévén az marhakereskedésrül, noha nagy vizek voltak, értem Játóházára; ottan hálván,

14. Reggel érkeztem nagysurányi pusztás házamhoz szerencsésen.

15. Délután indulván háltam Bátorkeszíben.

16. Lévén Gyulai urammal, váltam el Ferencz fiamtul, s háltam és firedtem Budán, holott expediáltam vissza és postára is.

17. Indulván meg, jöttem Felsönémedire, holott Zsarnóczit reexpediálván, háltam Kecskeméten.

18. Érkeztem szerencsésen Csongrádra.

19. Voltam csendesen devotióval.

20. Voltanak az vásárhelyi birák nálam és az szent ünnepekre nézve reexpediáltam öket. Expediáltam postát. — Eadem Kecskemét városátul is voltanak nálam Muraközi uramék.

Digitized by Google

21. Értem meg szerencsésen az szent husvéti napokat, lévén nemes vármegyének tisztei nálam.

22da is voltanak nálam s érkezett Hodosi János az kunok vicekapitánya, kit is eadem re-expediáltam.

23. Jött hozzám az túri biró Török András Horváth Györgygyel és Rácz Pállal, kiket is

24. Megexaminálván és confrontálván,

25. Bocsátottam haza s expediálván mind az kún kapitánynak, mind az hajdu városi kapitánynak általuk, Széplakit Vásárhelyre,

26. Érkezett leányom unokáimmal szerencsésen Károlybul.

27. Érkezett Muraközi uram, kit reexpediáltam s postát is expediáltam. Eadem voltanak az vásárhelyiek az bíróság változásával szokott számadással. Ezelött való nap leányommal néztem meg az ménest, gulyát, juhot. Die 27. penig az öszi, tavaszi vetéseket jártuk meg.

28. Isteni szolgálat után jártam meg leányommal az mámai szigetet. Túrrul elérkevén Rácz Pálné, Kevibül az kondásné, azokat examináltattam meg.

29. Jött hozzám méltóságos gróf Nádasdy László csanádi püspök uram együtt vicariusával az makói plebánussal.

30. Mentem együtt az említett méltóságos csanádi püspökkel Hódvásárhelyre együtt

Digitized by Google

leányommal és unokáimmal. Die eadem Muraközi uram hozott Kecskemétrül újfalusi fele pusztámra arenda summájának capitalisában fl. rhenenses 3000. Melyet eadem vitt el Széplaki János magával az túri vásárban, honnat is hajtatott göbölyre valo ökröt Nro. 47., kinek is párja esett 33. tallérokban.

Május.

Ezen holnapnak elsö napját engedte meg Isten említett Vásárhelyen megérnem. Holott

1ma. Isteni szolgálat után méltóságos csanádi püspök urammal s vicáriussal, Galbis regiment kapitánynyal ebédelvén s úgy többekkel, vigan mulattunk, voltam penig szállva szegény Pap György apámnál idejének 84. esztendejében. Eadem az méltóságos püspök ment Makóra, én penig Szegvárra; az holott meg is háltam.

2. Megjárván az épületet és revideálván az téglát s meszet, az göbölyeimet s vetéseimet is megtekintettem és jöttem Csongrádra.

3. Széplakit az három ezer forint residuitásával küldtem szegedi vásárra.

4. Istenemnek kegyelmességébül csendességgel lévén devotizáltam, és husvéti gyónásomat végezvén áldoztam, kiért áldott legyen Istenemnek az ő szent neve.

Digitized by Google

5. Érkezett kecskeméti páter piarista atyám hozzám; és expediáltam minden felé.

6. Vetettem számban mindenféle megmaradott marháimat, lovaimat, juhaimat.

7. Voltam Szegvárra hajón, és az göbölyre hajtattam az Túron vett ökreimet.

8. Vittem végben minden felé való expeditióimat és dispositióimat.

9ns is aztat continuálván, jártam meg az ellyési vetét, makkos erdöt.

10. Concludálván dolgaimot indultam meg együtt leányommal Kecskemét felé. Eadem ebédelvén Kecskeméten, leányomtul elválván, ö ment Poroszló felé, magam Buda felé s háltam Alsónémediben.

11. Budára érkezvén Mesko Sámuel procuratorommal végezvén dolgaimot, értem Bátorkesziben, holott is meghálván,

12. Értem szerencsésen Nagysurányba, hova érkezett Ferencz fiam is Karvárul. Holott is

13. és 14. mulatván, revideáltam dolgaimot s disponálván róluk Zsámbokréti Jánost állitottam be szolgálatra. Kis János régi jámborszolgámnak penig inscribáltam két requirált telekeimet ugyan Nagysurányban.

15. Isten kegyelmébül Pozsony felé vévén utamat, háltam Benkovics János gazdámnál Felszeliben, honnat

Digitized by Google

16. Megindulván, ebédre mentem Királyfalvára, méltóságos bán gróf Pálfi János uramhoz, kinek is ajándékoztam egy szép fekete török paripát. Eadem onnat ugyan ő excellentiájával, érkeztem bé szerencsésen Pozsonba. Az holott is találtam 107 gazdát Svábországrul, melyek számomra jöttenek le az Dunán.

17. Méltóságos palatinus urunknak udvarolván, ő excellentiáját instálván említett svábok alá való szekerekrül, nyertem levelet, Mágocsi viceispán uramra nemes Pest vármegyére, úgy méltóságos egri püspök gróf Erdödy Gábor uramtul Taródi István uramra nemes Heves vármegyei viceispánra. Eadem postai expeditiómot és az megirt svábok iránt való dispositióimat végezvén, Boros Sándort adjungáltam másod magával melléjek s adtam pro expensis f. rh. 110.

18. Jó reggel indultanak meg az Dunán alá Budának, honnat szárazon Poroszlónak menvén, Károlyban igazitottam öket.

19. Expediáltam postát. Voltam az méltóságos herczegnél.

20. Volt sessiója az consiliumnak, s jött visszsza méltóságos bán uram Prukrul landtmarschal gróf Haragh *) uramtul.

22. Sessiónk lévén, voltanak nálam gróf

*) Harrach.

Digitized by Google

Révai Péter és Barkóczi Zsigmond öcsém uraimék.

23. Vévén az lengyel commissio actáit Károlybul expressussok által, egész napot expeditióban töltöttem el. Die eadem küldöttem modri szőlők munkájára rf. 100.

24. Volt sessiónk s elötte voltam az méltóságos palatinusnál. Estve érkezett Brogyányi uram hozzám.

25. Conferáltam említett Brogyányi urammal, és sessiónk is volt.

26. Voltanak emberséges emberek nálam s expediáltam postát is.

27. Mentem ki Modorra szőleim tekéntésére s Iványban is revidéaltam az oeconomiát és serfőző házat.

28. Mulattam Modorban s jártam meg szőleimet és réteimet. Ismerkedtem meg az városiakkal.

29. Megindulván Szencz felé, mentem méltóságos cardinális Csáki Imre uramhoz ő eminentiájához együtt fiammal, holott voltam ebéden is és végeztem ő eminentiájával nagy dolgaimban s mentem Pozsonban. Az holott is

30. Voltanak böcsületes emberek nálam, s érkezett Gyulai Ferencz uram embere hozzám.

31. Maga említett Gyulai Ferencz uram is beérkezett; nemes Esztergom és Komárom vár-

Digitized by Google

megyék viceispánjok is az méltóságos cardinálisnak udvarolt utjában Magyarbelen. És így Istennek kegyes gondviselése és vezérlése után concludáltam szerencsésen ezen holnapot Pozsonban.

Június.

Engedte meg Isten ezen holnapot Pozsonban szerencsésen megérnem, kiért áldott legyen szent neve.

1ma hujus volt Ebeczki uram nálam.

2. Engedte Isten végbenmenni intentiómot csendesen.

3. Sessio lévén, azután mentem Óvárra az füredöben méltóságos generális commissárius gróf Neszlerodt*) uramhoz.

4. Töttem relatiót az consilium elött rúla.

5. Expediáltam az fiamat Csábrágban méltóságos judex curiaehoz.

6. Expediáltam postát, és töttem commissarialis relatiót.

7. Sessio concludáltatott; ment el Gyulai uram. Eadem mentem ujobban Németóvárra.

8. Relatiót töttem az méltóságos herczegnél s primásnál. Eadem 10. órakor délelött indultam Surányban. Eadem indulásom elött expediáltam

*) Nesselrode.

Digitized by Google

Reviczki Márton uramot hintóra, szózákra, hámokra és ón (?) credentiára, adván Bécsben rf. 1000. Eadem 8va értem szerencsésen Surányban.

9. Kis Jánost expediáltam Csábrágban méltóságos judex curiae uramhoz és fiamhoz. Eadem érkezett Munkácsi László Karvárul, kit azonnal expediáltam Csábrágban.

10. Érkezett fel Bada Gábor Károlybul s fogattam az lengyel commissio expeditiójához.

11. Volt nálam Halász Péter uram Lévárul. Elmult gróf Eszterházi urakkal praefigált terminusok ob non comparitionem.

12. Dolgoztattam az udvar körül, és az mesteremberekkel végeztem.

13. Voltam Karvára Gyulai uramnál, s jöttem is haza. Küldtem meg Suchnekt uramnak ezen esztendöre restáló fele interessét rf. 180. Herczegh Antal által.

14. Expediáltam Karvára postára Pozsonban és Csábrágban; jött meg Munkácsi János Vicsaprul. Eadem inditottam meg két szekér zabot Pozsonban.

15. Érkezett meg Kis János Csábrágbul. Eadem Turcsányi uram és Herczegh, kik által expediáltam sietve Karvára.

16. Vártam azon választ, és végeztettem az

Digitized by Google

lengyel commissióbeli acták expeditióját az magyar kanczellária.

17ma is maradtam helyben, nem jövén az válaszom Karvárul meg. Eadem expediáltam Bada Gábort Károly felé, és dolgoztattam az surányi házam körül.

18. Indultam Pozsonyban és háltam Felsöszeliben, s Turcsányi uramot találván, azon éjjel expediáltam levelekkel Munkácsi Jankót Turcsányi uraminal.

19. Magam visszafordulván, érkeztem surányi házamhoz.

20. Voltam Bánkesziben devotión, s jöttem haza.

21. Voltanak nálam Caunicz tisztei, kikkel mulattam.

22. Érkezett meg Kis János az füredöbül méltóságos cardinális Csáki uramtul. Eadem expediáltam Gyulai uramhoz Karvára, és judex curiae uramhoz Csábrágban.

23. Expediáltam postát.

24. Volt nálam gróf Forgács József hugom Prínyi Ágnessel, Cseri Imre uram és Pesti Mihály. Érkezett meg Turcsányi uram Pozsonbul Munkácsi Jánossal.

25. Voltam alteratióban, s expediáltam és készültem utra.

26. Expediáltam Csábrágban, Karvára és

Digitized by Google

minden felé. Inditottam penig szekereimet ládákkal alá Károly felé. Die eadem megolvasván az felrakott k... (?), találtatott Nro. 404.

27. Junii egész dispositióm után indultam meg az felföldre Csongrád felé. Ujvárban gróf Castelli sógor uramat meglátogatván, hallgattam szent misét, mentem Bátorkeszire, honnat expediálván Eblonczit fiamhoz Károlyba, magam mentem Tátra a füredőbe Gyulai Ferencz uramhoz, holott végezvén dolgaimot, érkeztem hálásra Dorogra.

28. Budára érvén, megfüredtem. Provincialis commissáriussal végezvén, hintaimat, szekereimet expediáltam Poroszló felé Károlyra; magam mentem hálásra Dabasra Halász Péter uramhoz.

29. Ő kegyelmével együtt délre Kecskemétre menvén, onnat Csongrádra, holott ugyan azon napon az göbölyeimet megnéztem.

30. Ottan töltvén az ünnepet, vetéseimet, szőleimet, épületeimet revideáltam, úgy juhaimat is.

Július.

Engedte meg Isten ezen holnapot csongrádi házamnál szerencsésen megérnem, kiért is áldott legyen szent neve.

1ma Julii indultam meg Csongrádrul. Utam-

Digitized by Google

ban ménesemet, gulyámat megtekéntvén, értem szerencsésen Poroszlóra éjtszakára, holott is háltam.

2. Ménesemet, marháimat, juhaimat megnézvén, délután megindulván érkeztem Böszörménybe, holott is meghálván,

3. Érkeztem szerencsésen károlyi házamhoz, holott is fiamat s leányomat együtt unokáimmal találtam frissen, kiért Isten áldassék.

4. Érkezett Vay László uram több jóakaróimmal; s úgy szekereim Debreczen felöl.

5. Expediáltam Pozsony, Surány, Karva, Buda, Kassa, Löcse felé és Erdélyre.

6. Inditottam azon expeditiókkal Szombathelyit Karva felé 170 font nagyfarku juhok gyapjával, egy mázsa ónnal Surányban s Bátorkesziben, ki által Sulyok Ferencz uram cameralis expeditióját is elküldtem. Die eadem inditottam Boros Sándort Kassa, Eperjes, Löcse felé, adván vásárlásra rf. 300.

7. Andrássi Zsigmond uramot bocsátottam Erdélyre szekeres lovakért, kikre adtam f. rh. 500.

8. Érkezett Tóth Márton uram Rozsnyórul, kit is Nagy Lászlóval azonnal expediáltam Erdődre az illobaj angol ezüst bányában s onnat Salánkra. Eadem végeztem az ujjonnan kijött svábsággal, kit is Erdődre szállitok. Eadem

Digitized by Google

érkezett districtualis commissárius Eötves Miklós uram.

9. Említett Eötves Miklós urammal és viceispán urammal végezvén az publicumrul,

10. Mentenek el ö kegyelmek s magam disponálván dolgaimrul,

11. Indultam Erdödre Majtín felé, holott ménesemet, gulyámot és egyéb oeconomiámat revideáltam, s Erdödre érvén, az uj svábságnak nagy része, úgy mint 44. gazda, ottan levén, azoknak assignálandó telekeket revideáltam.

12. Nagy- és Kiserdöd között való nagyobb részént puszta telekeimet, circiter 80. telekből állót kijegyezvén minden teleket tíz tíz klofterrel, azonnal az jelen levö 44. svábok jádczottanak reája s kiki az magáét elvette, az többinek felfogása takarodás utánra maradván. Eadem az szölöimet, és az Nagyhegyen felállított szent Donát kápolnáját megjártam s azzal az napot concludáltam.

13. Szent mise után ebédre mentem Béltekre, holott oeconomiámot revideálván, éjtszakára érkeztem szerencsésen Károlyban.

14. Láttam az expeditiókhoz s voltanak nálám sok böcsületes emberek.

15. Revideáltam az oeconomiát, az napon fogatván az aratáshoz is.

Digitized by Google

16. Érkezett válaszom Szombathelyi által Karva, Surány, Pozsony felé lött expeditióimra;

17. Melyre nézve expediáltam postát.

18. Érkezett meg méltóságos gróf Csáki Zsigmond öcsém uram hozzám, kivel is mulattam.

19. Említett öcsém urammal töltvén az napot s mulatván,

20. Érkezett Andrássi Zsigmond uram Erdélybül, négy fekete hintós lovakat 400. f. rh. vévén meg. Eadem alterálva lévén egész nap, distraháltam az mezön leányommal magamat. Említett gróf öcsém uram penig fiammal vadásztak.

21. Viceispán Bagosi László uram, páter jesuita Szathmárrul és postamester uraimék is több jóakaróimmal érkezvén, mulattam azokkal.

22. Minden felé expediálván, expressusom által méltóságos egri püspök uramnak dézsmák árendájában küldtem rh. f. 600. Ugyan az által küldtem fel commissarialis actákat Pozsonyban az felséges consiliumra. Die eadem méltóságos gróf Csáki Zsigmond öcsém ment tülem Veszendre együtt fiammal és az companiával.

23. Constituálván Horváth György uramot praefectusomnak, Bada Gábort dézsmásnak, hadtam dispositiómat fiamra levél által; s megindulván eadem ozsonna ebédem után Jánosibul Becsei Mátyás kapitány uramtul, érkeztem

Digitized by Google

szerencsésen Baktára az leányomhoz, holott is megnyugodván s jól kihevervén magamat,

24. Érkezett Paksa uram nemes Szabolcs vármegyétül annak vicenotariusával, és ugyan Kende László öcsém uram, kikkel mulattam.

25. Baktárul mentem Madára ebédre Illosvai György uramhoz, onnat éjtszakára ocsvári házamhoz.

26. Revideáltam csekély oeconomiámat. Expediáltam postát.

27. Indulván meg, ebédeltem Gellínyesben, onnat éjtszakára Murajban. Holott is

28. Vettem informatiót az bányászimtul, kik is tizenhármon dolgoznak az muraji bányámban. Eadem érkeztem szerencsésen Salánkra és voltam csendesen házamnál.

29. Lévén szép eső és 28-dikán, jártam meg az hámoromot és az malmaimot.

30. Inditottam meg az vasolvasztó kemenczét az hámornál, ki is délben 12. órakor folyt, s ugyan estve hét órakor. Eadem volt nálam viceispán Ujhelyi Sándor uram, Ujhelyi Pál és Péter urammal s ugyan Stojka Zsigmondot expediáltam Károlyban, s vasat is küldöttem.

31. Fogattam az veröhámornak más formára való állitásához.

Digitized by Google

Augustus.

Ezen holnapnak kezdetét Isten kegyelmébül salánki házamnál érvén meg,

1ma. Érkeztenek hozzám Budai Zsigmond Petróczi György és Lányi (?) uraimék.

2da is nálam lévén, fogattam az hámor rectificatiójához, kiken

3ia is munkálkodtattam és postát expediáltam.

4. Jött hozzám Prínyi Farkas öcsém uram együtt az asszonynyal s több jóakaróim.

5. Délután indulván meg Salánkrul, hálásra érkeztem Lazanban Eötves József uramhoz.

6. Onnat indulván, Pálfalván ebédelvén Eötves Miklós uramnál, éjtszakára menten Erdödre. Holott is

7. úgy mint szent Donát uj kápolnájánál az régi kopasz, alias Nagyhegyen az magam szölöm teteiben szép frequentiával devotiót tartottunk oberster gróf Teleki János, Perényi Imre és Pál öcsém uramék, Bánfi Farkas, Lázár János, Eötves Miklós, Bagossi László s több úri nemesi förendek és sok papok, szerzetesek praesentiájában, közel 3000. számbul álló gyülekezettel; szatmári páter jesuita superior végezvén az énekes misét és az kápolna benedictióját méltóságos egri püspök gróf Erdödy Gábor uram ő excellentiája annuentiájábul; Didacus Kelemen

Digitized by Google

minoriták érdemes pater provinciaeje predikálván, az processio indult az Bakács szölöm felett erigált interimalis kápolnábul, mely már hagyatott szent Urbán tisztességére úgy, hogy minden esztendöben szent Urbán napján ottan legyen solemnitás. Az szent Donát tisztességére ujonnan erigált kapellában pedig szent Gergely napján szölömunka-induláskor, szent Donát napján szedülésekor az szölönek, és szüreti alkalmatossággal hála adassék az elvött beneficiumokért; melyre Isten segélje posteritásomot is.

8. Szent mise után megindulván érkeztem Károlyban, Horváth György praefectusomot hátra hagyván és 26. svábnak az minapi 40-nen felül telekeket osztatván, s egyéb dispositiókot is reá bizván.

9. Érkezett fiam Bánfi Farkas és Lázár János uraimékkal, kikkel mulattam.

10. Alteratus lévén és postát is expedialván, mentek el tülem említett Bánfi Farkas és Lázár uramék.

11. Expediáltam az felföldre s Pestre is minden felé. Reexpediáltam Mallovicz uramot Pozsonban Veresegyházival.

12. Volt nálam viceispán Bagosi László, Eötves Miklós, Lyányi uraimék.

13. Érkezett báró Szentiványi János uram Botfalvárul Ocsva felé hozzám. Kivel mulattam.

Digitized by Google

14. és 15. hujus minden törvényes dolgaimrul conferáltam, és az fiamnak is mostani circumstantiáirul egész conclusiót töttem. NB. Szatmári Sámuelt penig azelött Vásárhelyre expediáltam. Eadem die 15. hujus, éjtszaka éjfélkor Munkácsi Jánost Karvára és Magyarbélre Pozsonban expediáltam. Eadem estve menvén el báró Szentiványi uram tülem,

16. Revideáltam oeconomiámat és distraháltam magamot.

17. Expediáltam Rozsnóra, Kluknóra és Szatmárra, úgy postát is. Török István prokátorral communicáltam az hellyi (?) processussomat Komáromi ellen.

18. Voltak nálam viceispán Bagosi László uram és districtualis commissárius Eötves Miklós uram s több jóakaróim.

19. Érkezett Vay László uram. Expediáltam Eötves uramot, úgy postát is. Eadem die érkezett Klobusiczki György uram együtt hugom asszonynyal.

20. Voltam említett sógor urammal és inditottam fiamot paripákon Ocsva, Bottyán, Saláncz felé Sóvárra, Kluknóra, elötte való szent házasságnak continuatiójára méltóságos gróf Csáki Mihályné asszonyom és szerelmes leányához gróf Csáki Kristina kisasszonyhoz. Kinek is uti költségre assignáltam f. 300. És circiter 600. aranyig

Digitized by Google

való clenodiumbul való ajándékot etc. Eadem tétettem az egész jószágimra culinarék iránt való limitatiót. Eadem indulván 3. órakor délután Ocsvára, érkeztem estve, megelőzvén fiamot is.

21. Inditottam el Ocsvárul az fiamot companiástul. Expediáltam postára is, és Ács Lőrincznek adtam egész dispositiókot mindenekrül.

22. Indulván mentem Gellínyesre, Murajban, ottan disponálván értem Salánkra. Az holott

23. hujus mulatván, rézpróbát tétettem, kiben arany, ezüst, ón is találkozván, ujabb próbárul rosztolás után disponáltam. Eadem Illosvai Bálint uram nálam lévén Tóth Mártonnal Illonczára expediáltam mind felülcsapó hámorhely keresésére mind penig az bányák oculatiojára. Eadem Demeter molnárral végeztem az salánki alulcsapó hámornak correctiójárul s töttem egész dispositiót.

24. Megindulván Kölcse, Csenger, Bagos felé érkeztem szerencsésen Károlyban.

25. Eötves Miklós és Bagosi László uramékkal voltam, disponáltam. Expediáltam postát.

26. Érkezett Munkácsi Jankó Pozsonbul Mesko Sámuel urammal. Eadem Szathmári Sámuel uram Csongrádrul, ki is marhám árát hozta f. 3000. Taksát f. 2000. in summa f. 5000.

27. Voltunk magánosan és expediáltam convocatoriákat minden felé. Die eadem vagy

Digitized by Google

elötte expediáltam említett Szathmári uramot fiam elibe.

28. Eötves Miklós, Bagosi László és Domahidi László uramékkal disponáltam.

29. Voltam ki oeconomiám revisiójára.

30. Kezdettem újhód péntekén az öszi vetést. Die eadem vettem informátiót Kluknórul, hogy Isten kegyelmébül meglött az fiam lakadalma, kiért dicsértessék Istennek neve.

31. Expediáltam Csobajra fiam elejben.

September.

Ezen holnapnak kezdetit Isten kegyelmébül értem meg károlyi pusztás házamnál feles jóakaróimmal együtt.

1ma Continuáltattam az convocatoriákat.

2. és tertia készitettem az házakat és egyéb praeparatiókat s expediáltam postát is. Úgy Mesko Sámuel uramot Pestre, kinek adtam f. 150.

4. Hozta Isten szerencsésen fiamot Kluknórul kedves menyemasszonynyal gróf Csáki Kristinával és édes anyjával gróf Klobusiczki Éva asszonyommal s báró Barkóczi Zsigmond és Fischer uramékkal s több jóakaróimmal. Eadem gyülekeztenek kedves vendégeim feldtmarschal Montecuculi, feldtmarschallajdinant gróf Zinczendorf uram, oberster Postaczki és Sovaj s több hadi tisztekkel, méltóságos püspök gróf Forgács és

Digitized by Google

Csáki Miklós uramék s több uri atyámfiai, jóakaróim számosan. Az kiknek bégyülésekkel 11. és 12. óratájban az várbeli kápolnámban méltóságos gróf Csáki Miklós mondván szent misét, azután szent Ambrus hymnusa énekeltetett dob, trombita s ágyúk szólása alatt az mindenható Istennek dicséretire, kinek legyen áldott szent neve mindörökké. Ámen. — Annakutána die eadem volt az tractatio, mely alatt vigadtunk.

5. Continuáltatott; és kötelességemet kedves menyemasszonynak exhibeáltattam.

6. Noha magam alterátus voltam, úgy

7ma is, mindazáltal kedves vendégeim vigan töltvén az napot, oszlottanak el.

8. Voltunk devotión kaplonyi klastromban az páter franciscánusoknál, honnat eadem ebédre károlyi házamhoz bémenvén vigadtunk az atyafiakkal.

9. Mentenek el gróf Forgács és Csáki Miklós püspök uramék.

10. Expediáltam.

11. és 12. Mulattunk, distraháltuk magunkat és voltunk az szölöben, s expediáltam Kis Jánost Surányban, Szombathelyit Poroszlóra.

13. és 14. Expediáltam Macskási Miklós uramot Erdélybe és postát oda fel is az felséges consiliumra úgy az commissariatusságra az kvártélyok változásirul. Item praefectus Horváth

Digitized by Google

György uramot, Ocsvára, Murajra uj tisztek introductiójára s onnat Munkácsra és Salánkra.

13. Kezdettem aequinoctialis curához, estve vévén degestivus port vizben.

14. Continuáltam estve s reggel azon por bevételét.

15. Viceispán Bagossi uram lévén nálam, kezdettem Mengen expeditiójához és disponáltam az kvártélyosok kimenésérül, computusárul.

16. Jasztrabszki uramot inditottam oberster Mengenhez nemes vármegye 6000. forint adósságának complanatiójára és Löcsére 13 ezer forint felvételére.

17. Indultanak méltóságos grófné cselédjei fel Kluknóra. Én pedig minden nap az megirt porral élvén,

18. Divertáltam Erdödre, holott is

19. Vöttem angliai sót pro laxativo, s expediáltam postára felföldi szüretésemrül, és Salánkra, és jártam meg szölöimet is.

20. Vágattam az bal lábom fején cephalica eret, ki is Borbély János által szerencsésen succedált.

21. Erdödi templomban szent misét hallgatván, mindenekrül dispositiót hagyván Bartha Pálnak, indultam vissza Károlyban. NB. Az juhaimat Erdödön megteléntvén,

Digitized by Google

Találtatott fejös juh . . nro. 140.
Ezidei bárány . . . . nro. 113. } 323.
Öreg meddö juh . . . nro. 70.

Ezen kivül valamely ürük és kosok.

22. Károlyban voltak nálam Eötves Miklós districtualis comissárius és Haller Imre kapitány öcsém uram. Eadem expediáltam Eötves uramot Kerekibe az bellicus comissáriushoz Kiczinghez.

23. Ment el Haller Imre kapitány, magam expediáltam postát minden felé. Die eadem érkezett méltóságos gróf Csáki Miklós öcsém uram együtt ifju Csáki Imre urammal.

24. Érkezett Szikrai Csongrádrul, hozván üveg árát f. rh. 250. Eadem érkezett Eötves uram egész dispositióval az hadak marsrutájárúl. Expediáltam Pest felé báró Szentiványi József uramat, bizonyos vásárlásra adván rhen. f. 450. Ugyan Muraközi Lászlót Surányban, kiket inditottam útjokra.

25. S ugyan magam is az méltóságos grófnéval kedves menyemasszonynyal, leányommal, fiammal Szántóra, holott mulatván meghältunk.

26. Mentünk Éradonban az leányomhoz, holott vigasság és táncz után háltunk azon éjjel is. Szentiványi János úrfit expediáltam Pestre, menyemasszony számára valo vásárlásért adván f. 560.

27. Érkeztünk vissza Károlyban szerencsésen.

Digitized by Google

26. Expeditióim után mentünk companiástul Pálfálvára Eötves Miklós uramhoz lakodalomra, holott is vacsorán mulatván,

29. Volt az lakadalom szép companiával, de az mulatás miá voltam nagy alteratióban.

30. hujus az méltóságos grófnék fiammal, leányommal mentek Erdödre, magam penig alteratiómra nézve egyenesen csak Károlyban. Utamban Bagoson viceispán uramhoz bétérvén mind Mengen óberster adósságárul, mind néhai Debreczenyi Péter özvegyérül disponáltam.

És igy végeztem ezen holnapot.

October.

1ma hujus mensis octobris voltam Isten kegyelmébül csak magam in privato Károlyban csendesen. Eadem estvére érkezett meg Erdödrül szerencsésen az említett companiám. Eadem expediáltam Jasztrabszki János perceptort az menyem számára procurálandó pénzért Montecuculi uramhoz.

2. hujus jött az jobb térdemben valamely fluxus, ki miá

3. 4. 5to az ágyat nyomtam. Volt azalatt viceispán uram nálam és expediáltam Splíni urfihoz.

5. Végeztem postalis expeditiómat és töttem dipositiókat az szüretrül.

6. Vettem fel magamot az ágybul s érkezett

Digitized by Google

hozzám Schoveis oberster uram, kivel végeztem vármegye dolgait. Eadem érkezett Szentiványi János úrfi az pesti vásárlással meg.

7. Akartak az grófnék menni Váradra, de szép eső kezdödvén és hivesedvén az üdö, megtartózkodtak. Délután elmentenek. NB. Die 4ta ment el tülem gróf Csáki Miklós uram. Eadem expediáltam Szuhányi Mártont báró Perínyi Gábor uramhoz az Mengen pénze megszerzésére.

7. Fogattam az károlyi szürethez.

8. Continuálván, volt nálam Lichtestein herczeg föstrázsamestere.

9. Szüretet continuálván voltam Szántón. Leányom érkezett haza Éradonbul. Jasztrabszki uramot expediáltam Mengen oberster uramhoz. Eadem érkezett Mesko Sámuel uram Csongrádrul.

10. Végeztem az károlyi szüretet, holott lött majorságbor hordó: 70. Inditottam Szathmári Sámuel uramat Csongrádra. Debreczenyi vásárra adtam vonás forintot f. 300. Eadem hajtották az erdödi juhaimat Károlyban. Kiket számba vevén és megbélyegezvén, az károlyi nyájjal öszveadatott. Eadem dispositiókat tevén indultam meg Károlybul leányommal és unokáimmal; háltam Bélteken.

11. Continuáltattam az bélteki szöleim szüretjét, s azoknak épitésérül disponálván s ottan hálván,

Digitized by Google

12. Mentem által Erdödre, honnat expediáltam az postát.

13. Az erdödi templomban lött isteni szolgálat után mentem ki s jártam meg vetéseimet.

14. Noha alteratióm lött egészségemben, mindazáltal mentem ki az Bakács szölöm alá és fogattam az szürethez.

15. és 16. Continuáltam az szüretet, de lábomra csak roszul voltam.

17. Mentem az hutában, holott revideálván az munkát, ottan is háltam. Eadem expediáltam Mesko Sámuel uramot Szatmárra az városszékhez, fenforgó controversia végett.

18. Az hutától megindulván revideáltam az mészégetést, és hálásra mentem Illobára. Holott die 18. megjárván az kezdett arany és ezüst bányáimat s stompjaimot s informatiókat vevén, mentem Turvékonyára az Avasban hálni. Honnat

19. Megindulván, háltam Turczon, holott öszvevártam szekereimet, végeztem expeditióimat.

20. hujus Bencze Mihálynak committáltam bányáim körül és az fürjészmalmaim körül való dolgaimat.

21. Érkeztem Királyházára öcsém Prínyi Pál uram házához, holott csak az menyemasszonyt találtam, maga Gyulán lévén dolgaiban az familiának.

Digitized by Google

22. hujus indultam Szölös felé Salánkra. Ebédelvén Szölöst, háltam Salánkon. NB. Az hutában Szatmári posta mesteruramnak committáltam az hutám exarendatióját és expediáltam postát is.

23. Voltam méltóságos grófné Csáki Mihályné asszonyommal és egész companiával. Az mint hogy, valamint utamban úgy helyben Salánkon voltam nagy alteratiókban és fájdalmakban az bal lábomra a die 23. egész 27dikéig hujus.

26. és 25dikén voltak nálam gróf Teleki János, báró Perínyi Imre és Pál uraimék úgy Petróczi, és Sintai uraimék.

26. Ment el fiam feljebb említett méltóságos grófnéval úgy kedves mennyemasszonynyal és báró Szentiványi János urammal.

27. is és 28. Voltak nálam Stojka László uramék és több jóakaróim.

29. Mind Salánkon, Murajban révisiót és dispositiót tévén, mentem leányommal együtt hálásra Gellínyesben.

30. Megindulván, mentem Ocsvára, holott is revideálván oeconomiámot, háltam azon éjjel.

31. Menvén Baktára, ottan ebédeltem és éjtszakára értem szerencsésen Károlyban. Az holott báró Haller Pál öcsém uramat találtam.

Digitized by Google

November.

Engedte meg Isten ö szent felsége ha mind alteratióimban is de szerencsésen megérnem ezen holnapnak elsö napját. Holott is

1ma hujus méltóságos gróf Csáki Mihály uram s kedves menyemasszony, báró Haller Pál öcsém uram és viceispán Bagosi László s több jóakaróim congressusában solemnizáltunk az városi cathedralis ecclesiában, minden szentek tiszteletire lévén dedicálva, kiért dicsértessék Istennek szent neve.

2. Ugyanazon templomban elöbb, azután az kaplonyiban devotizáltunk az halottakért, kiken Isten könyörüljön.

3. Kezdettem az postalis expeditiót és continuáltam Mesko Sámuel és Badda Gáborral az lengyel commissio actáit.

4ta is abban fáradoztam.

5. Solemnitás után indultam az csengeri gyülésre s Majtínban divertálván revideáltam marháimat és ménesemet s disponálván rólok, mentem hálásra Bagosra. Holott viceispán uramnál hálván,

6. Reggel jókor mentem Csengerben, holott késön gyülvén be az nemes vármegye, folytattam az nemes vármegye dolgait nagy alteratióval és bajjal.

NB. Quinta lött indulásomkor ment el Mesko

Digitized by Google

Sámuel procuratorom Csongrád felé pesti terminusokra.

Fiam által küldöttem el az postára expediált levelemet, hogy gróf Csáki István uram felmenetele alkalmatosságával küldetessenek fel mind cancellariára, consiliumra, bellicumra és több correspondenseimnek.

7ma is continuáltam s éjtszakára értem Erdödre. Holott

8va és nona mulatván, expediáltam Salánkra, küldvén 32. ágyugolyóbisokat idest 9. mázsa és 65. font vasat.

10. Majtíni plebanust általhivatván, volt Isteni szolgálat az cathedralis templom fiókjában.

11. Voltam az majtíni plebánussal és erdödi predikátorral Szatmárt. Polgári. Expediáltam postát. Böszörményi uram.

12. 13. és 14. tisztítattam az erdödi várban talált nagy pinczét és az várat is. NB. Die 13. törvényszékre expediáltam ifiu Böszörményit, általa disponáltam mindenrül.

14. Érkezett Szakácsi Márton uram az törvényszékrül, kit reexpediáltam.

15. Ment vissza Csengerbe.

16. Voltam Béltekre, megjárván az fürész malomnak való helyt az Kraszna mellett, ki is igen friss. Expediáltam Czaczaláért Károlyban.

17. Munkácsit küldtem Szatmárra papért.

Digitized by Google

Érkezett el Czaczala kömives, kinek is mindeneket remonstráltam.

18. Feles embereim lévén, dolgoztattam egész nap s estve megindulván, késön éjtszaka értem Majtínban, holott is háltam és

19. Jó reggel bémenvén Károlyban az ispotálnál erigált kápolnát szent Erzsébet tisztességére benedicáltatván szép solemnitást tartottunk, kiért áldassék Istennek szent neve. Eadem és

20. Postalis expeditiómat végezvén, oeconomiámot s épitésimet revideáltam s irántok disponáltam.

21. Salétromföldet revideálván, Vadánál mentem csak magam Baktára leányomhoz; fiam az grófnékkal Károlyban maradván.

22. Délután Baktárul mentem Ocsvára; generális (?) asszonynak kereszturi vásárra lött indulásával expediáltam Tarczalra s úgy az Hegyaljára.

23. Revideálván oeconomiámot, expediáltam minden felé, s estve vettem báró Haller Pál öcsém uram 17. költ levelét Szölösrül.

24. Voltak nálam Lónyay András uram és az asszony, páter Kelemen atyám, s ebéd felett érkezett az leányom is. Eadem töttem dispositiát az elmerült hidas felvételérül, ocsvai megégett templom fájárul, az Remető tó vizének leásásárul az Tiszára. Ezen felül végeztem Zsámboki János jurátussal. Eadem vettem ujabb levelét feljebb

Digitized by Google

említett öcsém uramnak Salánkrul de dato 22. hujus; kire nézve

26. Beregszász felé menvén, találkoztam praefectusommal, ki által parancsoltam egymás dolgokrul és continuáltam utamat Salánkra, hova is délután szerencsésen érkeztem öcsém Haller Pál uramhoz, kinek is intentióját megértvén,

27. Mentem által Nagyszölösre méltóságos föispán üdösb Prínyi Imre bátyám uramhoz, kinek is hajadon leányát tekéntetes nagyságos Prínyi Kristina hugomasszont említett Haller Pál öcsém uram számára megkérvén, jóllehet alkalmas difficultások voltak s kivált az harmad izen való atyafiság, mindazáltal méltóságos erdélyi püspök Antalfi uram dispensatiója mellett resolváltatott, és gyürü is váltatott; kivel eadem die visszamentem denotált öcsém uramhoz Salánkra, és die

28. Együtt említett öcsém Haller Pál s Illosvay Bálint urammal Szölösre elmenvén, sok szép atyafiak s böcsületes rendek congressusában mind az copulatio mind az consumatio meglött.

29. hujus megindulván, fordultam vissza Salánkra s ottan revisiókat és dispositiókat töttem, Murajban hálván.

30. Megindulván Murajbul, Beregszászban szent misét hallgatván ebédre mentem Gellínyes-

Digitized by Google

ben, onnat hálásra Ocsvára. És így ezen holnapot Istennek kegyes gondviselésébül concludáltam ocsvai házamnál.

December.

Ezen holnapnak kezdetit érvén ocsvai házamnál, találtam feles leveleket.

1ma Volt nálam néhai Turóczi Imréné asszonyom maga instantiáival. Úgy szolgabiró Irínyi uram s többek. Eadem inditottam Munkácsi János szolgámat Károlyban, kinek Pozson felé való utjára instructioját concinnáltam s egyéb expeditióimat inchoáltam.

2. Postát expediáltam első rorate után, és délután indultam az Egyhidja felé malomfáknak vizsgálására fürészmalomnak applicatiójára. Lött meg Borbély József lakodalma. Item Zsámboki János juratust inditottam hajdani eleimrül inchoált inquisitiónak végbenvitelére. Eadem érkezvén Baktára, találtam himlöben Pesta unokámat. Ment el Munkácsi.

4. Voltanak nálam Vay Lászlóné és Becsei Mátyásné asszonyomék, kikkel is mulattam.

5. Baktán mulatván, revideáltam leányom oeconomiáját.

6. Indulván meg Baktárul, Jánosiban, Becseiné asszonyomnál találtam Kállai Ferencz uramra, és estvére érkeztem Károlyban, holott is

Digitized by Google

7. Fogtam postalis expeditiókhoz.

8va is continuáltam. Eadem 8va volt nagy solemnitás kaplyoni páter franciscánusoknál kordások congregatiója institutiójával és erectiójával, kiért áldassék Istennek neve. Eadem expediáltam fiamot Lázáriban pro 9na hujus praefigált nemes vármegye gyülésére, úgymint holnapra egész instructióval. Eadem érkezett az substitutus viceispán és ordinarius notarius is nemzetes Szuhányi Márton késő estve s azt is együtt az fiammal reexpediáltam.

9. Fogattam két kemencze tégla égetéséhez.

10. Fogattam az szőlő lugasához az tölgyfa spallérra.

11. Érkezett Szombathelyi az poroszlai ménesemmel, darab nro. 27. Azonkivül öszvérrel nro. 4. Eadem érkezett fiam nemes vármegye gyüléséből.

12. Postámat expediálván indultam Baktára, holott revideálván dispositióimat, azon napon

13. Mentem Erdödre, holott az szerént revisiót tévén mentem hálásra Majtínba, Erdődrül expediálván Zsámboki Nagy Jánost, jurátust, az erdélyi káptalanokra bizonyos levelek exquisitiójára.

14. Érkezvén Károlyban, visszaérkezett elébb

Digitized by Google

ifiú Szentiványi prokátor báró Szentiványi János uram levelével. Utána Bagosi László nemes vármegyém viceispánja Mesko Sámuel prokátorommal Pestrül, kikkel végeztem pro 9na praefigált terminusomrul Rézteleken nemes Szatmárnémeti városával. Azután érkezett Tóth Márton illobai bányám gondviselője 8. rhforint ezüst pénz és három arany gyümölcsével. Annakutána későn estve provincialis commissárius Eötves uram érkezett Debreczenbül azaz finalis computusrul, és megyen az rézteleki terminusomra. Eadem expediáltattam postámat. NB. Ezen napokban himlöztenek meg az unokáim Baktán nemes Szabolcs vármegyében. Hajtattam menyemasszonynak két fejös bialt Erdödrül Károlyban, leányomnak négyet Baktára.

16. Az illobai bányászokat egészben contentálván s Tóth Márton uramot utra bocsátván s általa Mokos Istvánnak is Tarczalra parancsolván, indultam vadászni száldobágyteremi berekre, honnat mentem Baktára s ottan hálván

17. Mentem Ocsvára, holott mulattam az nap; disponálván dolgaimrul,

18. Mentem Pályi felé vadászni, onnat éjtszakára Baktára, holott is

19. Vártam az vadászokat s mulattam ottan, estve érkezvén el.

Digitized by Google

20. Vadásztam baktai, bessenödi erdökön és fejértóin, honnat eadem érkeztem haza Károlyban szerencsésen, de kedves menyemasszont találtam betegen szerencsétlenségbül idétlent szülvén.

21. és 22. Munkácsi János által hozott levelekkel töltöttem az napot, némelyekre válaszolván is, postát expediáltam. Eadem érkezett rézteleki terminusomrul praefectusom s procuratorom, convicáltatván Szatmárnémeti városa in fl. 51704. Eadem érkezett Haller Imre öcsém uram is több ifiu katonákkal.

23. hujus mentem Bagosra keresztelöben, holott viceispán Bagosi László uram született leányi magzatjának voltam keresztatyja, ki is kereszteltetet Borbálának, melyet Isten neveljen. Eadem jöttem vissza Károlyban és reggel ment el Haller Imre öcsém tülem.

24. Expediáltattam mindenfelé postára.

25. 26. és 27. Leányom is ide érkezvén Baktárul, töltöttük együtt az ünnepeket, s ment el leányom szent István napja után apró szentek napján. Eadem jött viceispán uram hozzám, úgy Eötves Miklós uramék Bikk uraimékkal.

28. 29. és 30dikán voltam ö kegyelmekkel, hanem viceispán uram ment el 29dikén tülem.

31. Peres dolgaimban töltöttem az napot

Digitized by Google

Eötves Miklós, Mesko Sámuel és Szentiványi Márton uraimékkal.

S ezzel engedte Isten minden érdemem felett ingyen való kegyelmébül és véghetetlen irgalmasságábul végeznem ezen esztendöt, kiért áldassék szent neve mindörökké. Ámen.

Digitized by Google

V.

1727.

Januárius.

Engedte meg Isten ezen uj esztendő napját együtt hozzámvalóimmal Károlyban szerencsésen megérnem, kiért áldott légyen neve ő szent felségének.

1ma hujus voltanak nálam méltóságos gróf Csáki Mihályné asszonyom, viceispán Bagosi László, Eötves Miklós uraimék s több jóakaróim.

2. Devotizáltam és áldoztam az kaplonyi templomban, lévén anniversariumja édes anyám tekéntetes nagyságos Sennyei Erzsébet asszonynak 55. esztendövel ezelött lött halálának anno 1672. Onnat die eadem 2da mentem Erdödre, holott revideálván dolgaimat, expediáltam postát, és die

3. hujus mentem Béltekre délre s onnat estvére vissza Károlyban.

4. Expediálván ujobban az postát,

5. Töttem jószágomban egész dispositiót, fiamra hagyvén egész folytatását.

Digitized by Google

6. Éjfél után három órakor megindulván reggel 8. órakor értem Baktára az leányomhoz és unokáimhoz, kiket találtam himlőzések után frissebben. Holott is eadem isteni szolgálat után töttem dispositiókat, és

7. Ocsvai, salánki, muraji jószágimban. Azalatt házasulandó személyek adták elő magokat.

8. Nemzetes Urai István Czitrom (?) Theresiával gyürüt váltván s Gellányi sógor uram, Vay László, Lövei Sámuel s több jóakaróimmal érkezvén, vigan töltöttük az napot.

9. Denotált jóakaróim Kállóban nemes Szabolcs vármegye gyülésében menvén, magam is eadem délután megindultam, pozsoni utamat vevén fel, s háltam Ráczfejértón.

10. Hortobágyon hálván, onnat

11. Érkeztem Füredre, holott az Tisza jege és zaja miá akadályom esett, de superálván szerencsésen, penetráltam poroszlai házamhoz, holott akkor hálván,

12. Disponálván dolgaimrul és expediálván Csongrád s Károly felé, délután indultam s háltam Czászon.

13. Megindulván, értem Mendére;

14. Pestre; holott dolgaim végzése után, mivel mind indulásomkor mind utamban kínos fájdalmakban voltam, Budára általmenvén az császár firedöjében háltam, s ottan háromszor

Digitized by Google

megfiredtem s Isten kegyelmébül jobban löttem.

15. Megindulván háltam az püski vendégfogadójában Gyulai Ferencz uramnak.

16. Emlitett Gyulai uramhoz menvén által Karvára, ottan dolgaimat conferáltam, s hálva is ottan háltam.

17. Bátorkesziben is végezvén dolgaimat, onnat szerencsésen érkeztem surányi házamhoz, holott is eadem és

18. Revideálván csekély oeconomiámot, érkeztek Munkácsi uraimék sézámmal, kocsimmal, bagazsiával. Eadem Munkácsit reexpediáltam Karvára Gyulai uramhoz.

19. és 20. is mulattam surányi házamnál, várván hátramaradott embereimet és expediálván Csábrágba.

21. Megindulván háltam Felsöszeliben.

22. Méltóságos cardinális Csáki uramnak Magyarbélen udvarlottam s háltam is.

23. Érkeztem bé szerencsésen pozsonyi házamhoz. Eadem azonnal kellett az méltóságos palatinushoz ebédre mennem. Eadem voltam méltóságos bánnál is.

24. 25. 26. Nem lévén sessiók, udvarlottam az méltóságos uraknak. Expediáltam Szentiványi Lászlót Pestre és Szatmár vármegyére törvényes processussaimban. NB. Általa küldtem le Bohus

Digitized by Google

Sámuel uramhoz az egész csongrádi, bádogcapsában levö leveleimet. Iisdem diebus continuáltam comissariális relatióimat scripto béadni.

27. Voltam elsö sessióban, holott ö felsége decretumi inpediálták relatióimat.

28. 29. 30. Continuálván relatióimat, concludáltam szerencsésen, expediálván ad districtus.

31. Az hajduvárosi kapitány lemenvén, expediáltam mindenfelé, és fiam kezéhez küldöttem az erdödi praetendált szabad szölökrül való judicialis processust alá. S ez szerént engedte Isten concludálnom ezen holnapot.

Februárius.

Engedte Isten ezen holnapot Pozsonban egészségben megérnem, kiért áldott legyen szent neve.

1ma hujus lévén sessio, expediáltam postára.

2. Voltanak nálam méltóságos püspök Sörínyi, Vajai uraimék és nemes Vas vármegye perceptora Radosics. Eadem jött mellém secretáriusnak nemes Imre József Dunántúl való ifiu.

3. Lévén sessiónk, emlitett Radosics által expediáltam, méltóságos gróf Erdödi Sándor urnak megküldvén fl. 450.

4. Sessiónk után voltam méltóságos gróf Erdödi György uramnál ebéden méltóságos egész compániával. Eadem expediáltam erdélyi cancel-

Digitized by Google

lárius uramnak az vajdahunyadi leveleket, úgy báró Szluha Ferencz és Szelessi Imre uraiméknak.

5. Udvaroltam az méltóságos herczegnél és primásnál. Expediáltam postát és commissáriálét.

6. Nem lévén sessio, postanap lévén hántam leveleimet. Die eadem tekéntetes nemzetes Sigrai Ferencz uram elbucsuzott mind az világtul mind az consiliumtul, kinek halálával lön vacantia.

7. Lévén sessiónk pozsonyi districtus relatióit végeztem.

8va is volt sessiónk, mely után együtt Lippics Boldizsár urammal mentem Királyfára, holott az méltóságos bánt együtt uri házánál frissen találván,

9. Voltam ő excellentiájánál és végeztem méltóságos Kollonicsné asszonyom capitálisárul. Eadem Magyarbélben udvarlottam méltóságos cardinális Csáki uramnak ő eminentiájának s hálásra jöttem iványi házamhoz.

10. Béjövén Pozsonba volt sessiónk, s ebédelvén Lippics és Palugyai uraimékkal töttem le Kollonicsné asszonyomnak Pálfi uram secretáriusa által f. 10000.

11. Volt sessiónk s voltam méltóságos palatinusnál.

12. Fiscális director uram sessiónk után lévén

Digitized by Google

nálam Lippics urammal ebédre, conferáltam dolgaimat ö kegyelmével. Eadem érkezett bé gróf Illyésházi József uram.

13. Voltam említett öcsém uramnál s conferáltam Bosnyák familia dolgait. Expediáltam postát. Sessiónk nem volt.

14. Sessiónk lévén, expediáltam Bécsben Lippics és Macskási Miklós uramot. Eadem végeztem budai, kassai commissáriális relátiókat s Vajai uram difficultási is elöhozodván.

15. Sessiónk után volt nálam méltóságos csanádi püspök gróf Nádasdi László uràm és Ebeczki Sámuel uram az méltóságos cardinálistul.

16. Voltam alteratióban és expediáltam postát, s comissariális expeditiókat.

17. Volt sessiónk.

18. Sessio után az méltóságos palatinus tartott bált, tánczolván egész éjfélig.

19. Nem lévén sessiónk; holt meg Fiát consiliarius uram.

20. Volt sessio, és voltak nálam méltóságos egri és csanádi püspök uramék gróf Nádasdi Tamás, Csáki István, Sörínyi püspök s több consiliárius urak vigan.

21dikén is sessio lévén, érkeztenek fel embereim, 15. ezer forinttal Suránybul, és sok levelekkel Tiszántúl az fiamtul. Eadem érkezett bé méltóságos bán uram.

Digitized by Google

22. Udvarolván ő excellentiájánál, voltunk sessióban és Macskási uram is érkezett Bécsbül.

23. Voltam bán urammal ebéden azután Erdődi György uramnál bálban.

24. Bocsátottam el Turcsányi uramot Zsámbokrétival és Macskásival.

25. Alteratióm miá nem lehettem méltóságos bán uramnál az bálban, hanem expediáltam mindenfelé.

26ta sem voltam sehol alterátióm miá, hanem continuáltam expeditióimat. Eadem érkezett Bohus Sámuel uram úgy Koller uram, kikkel conferáltam törvényes dolgaimrul. Eadem érkezett Svetenyei uram is és Baddával végezte computusait, magam continuáltam expeditióimat; és ment el Bécsben Bohus uram.

27. Temettük el consiliarius Fiát János uramot az páter franciscánusok templomában, kinek Isten irgalmazzon. Végeztem expeditióimat is.

28. Lévén édes atyám néhai Károlyi László halálának 38. esztendeje, amiversiumját celebráltam az ursulita szűz apáczák templomában. Munkácsi László által küldöttem el az felföldre egynehány napi expeditióimat az lengyel commissio végett is.

És igy Istenemnek kegyelmébül concludáltam ezen holnapot Pozsonban, kiért áldott legyen szent neve. Ámen.

Digitized by Google

Mártius.

Ezen mult holnapnak szerencsés eltöltése után, engedte meg Isten ezen holnapnak eleit szerencsésen érnem Pozsonban, kiért áldott legyen.

1ma Badda Gábort expediálván mentem Modorra.

2. és 3ia is voltam modri házamnál, revideáltam boraimat, szőleimet.

4. Visszatérvén Iványiba, töttem dispositiókat.

5. Néhai Sigrai Ferencz uram exequiáin voltam Mariaetalban; kinek Isten irgalmazzon.

6. Expediáltam postára mindenfelé.

7. Lévén sessiónk, érkeztenek fel az unokáim szerencsésen. Voltanak nálam nemes Pozson vármegyei tisztek ebéden, modri városiakkal együtt.

8. Volt sessiónk, és expediáltam mindenfelé.

9. Expediáltam mindenfelé, voltam palatinusnál.

10. Lévén sessiónk voltanak fontos dolgok az vacantiákért concurrált supplicánsok iránt. Eadem nap feljötte előtt éjfél után mult ki az világbul báró Maholányi Tamás, kinek Isten irgalmazzon. Expediáltam staffetát Bécsben Vajaihoz és végeztem az commissionális relatiókat.

11. Érkezett Vajai uram Bécsbül s voltam

Digitized by Google

sessio után méltóságos bán gróf Pálfi János uramnál; méltóságos egri püspöknél is voltam.

12. Volt sessiónk. Érkezett fel Hodosi János Túrkevibül levelekkel.

13. Postanap lévén sessio nem volt. Expediáltam mindenfelé és estve temettük el az fráter misericordiánusok templomában néhai Maholányi Tamást az atyja Moholányi János kriptájába, ki is 63. esztendős volt, maga pedig 40.

14. Vajai által expediáltam Bécsben leveleket pesti, károlyi piaristák fundatiói iránt való memoriálisaimmal. Eadem voltanak exequiák szegény Moholányiért, kinek Isten irgalmazzon. Eadem sessiónk is volt.

15. Sessióban nem mehettem, azon éjtszaka jövén az jobb lábomban az fluxus, melyet mások köszvénynek mondanak. Előtte való nap érkezett fel Hodosi János az polgáriak plenipotentiáriusa Eötves Miklós uram relatiójával, kit is méltóságos bán uramnak qua praesidi excelsi consilii regii béküldöttem.

16. 17. 18. 19. Jobban jobban elnyomattatván az fájdalmaktul, se kezemmel se lábommal nem birtam.

20. Az consilium praesesnek constuálván, deputatiót instituált az polgáriak dolgában elöttem. Eadem és

21. et 22. méltóságos püspök Sörínyi uram-

Digitized by Google

mal s báró Mesko Sámuel urammal és Adelphi secretárius urammal fáradoztam benne, hogy az nagyságos egri káptalant öszvehozhattam volna emlitett polgári hajdoni lakosokkal, de meg nem alkhatván, opiniónkat submittáltuk az felséges consiliumnak.

24. Az felséges consilium reassumálván, concludálta opiniónkat, s parancsolatjából eadem die az feleknek pronunciáltam s azzal

26. Hodosival végeztem, s

27. elment.

28. Gróf Kéri János uram emberét, Sarlai nevüt expediáltam, az bélteki jószág hátramaradott részét exsolváltam azon familiának f. 3604. kirül generaliter quietáltattam. Die eadem vettem fel ad ultimam Maji 800. forintot nemes káptalantul, pozsonitul charta biancára;

29. pedig 3000 forintot interessire ugyan azon nagyságos káptalantul.

30. Érkezett Zsámbokréti Miklós Gyulai Ferencz uramtul 2000 forinttal erga interesse. Die eadem reexpediáltam említett Zsámbokrétit.

31. Küldtem fel úgy abbul excontentáltam az egész ausztzigliket, senkinek nem maradván adós. Úgy Kegli uramot is és Szathmári Sámuel donatióját is. Úgy ezen pozsoni házam portióját pro hoc currente anno egészen f. 101. Ezen holnapban nyujtottam instantiákot az

Digitized by Google

károlyi piaristák collegiumja pesti fundatiója iránt az apáczáknak; s expediáltam postákat. Eadem die készülvén utamra, rakattam el leveleimet és szedtem ki az magammal leviendöket, s töttem dispositiókat. S ez szerént engedte Isten ezen holnapot sok bajjal, költséggel, fájdalommal eltöltenem, kiért áldott legyen szent neve ö szent felségének.

Aprilis.

Fájdalmim után ezen holnapnak elsö napján indultam Pozsonbul; hálásra menvén Modorban.

2. Gellányi Péter uramtul értettem: Tepliczében Bosnyák Zsófiának incorrupte maradott teste találtatik, kinek szent életérül streczenyi archivumban megvilágosíthathatnék. Említett várban volt 60. esztendeig az test, annak elpusztulásával hozatott tepliczei templomban, az holott actu is existál. Az képe pedig Gellányi uram házánál találtatik, kit proxime megigért ide lehozatni, az holott le fogom irattatni. Dispositióimat végezvén, hagytam Fekete Ferencz uramra, magam Magyarbélre mentem méltóságos cardinális Csáki uramhoz. Onnat Királyfára méltóságos bán gróf Pálfi János uramhoz, holott háltam.

3. Megindulván, ebédeltem Galantán Balogh János szolgabiró uramnál s értem Surányban.

Digitized by Google

4. Végeztem Mérei s Vitéz uraimékkal s disponáltam.

5. Gróf Eszterházi Péter urammal conferáltam. Die eadem indultam meg Surányból, háltam Bátorkeszben, holott

6. Szent misét hallgatván, ebédre mentem Karvára, az holott is ebédelvén és Gyulai Ferencz urammal conferálván s az Dunán általkelvén, hálásra mentem Dorogra az postamesterhez.

7. Értem Budára és szállottam az császár firedőjében, az holott azon nap és éjjel firedtem. Isten kegyelmébül mind lábomra kezemre jobban löttem s postát expediáltam.

8. Általkelvén az Dunán, consiliárius és director Grassalkovics uramnál szállottam s ebédeltem és dolgaimat mind ő kegyelmével mind Bohus urammal conferálván, jó kedvem után hálásra mentem Felsőnémedibe, holott meghálván,

9. Érkeztem Kecskemétre s catarrhus miá alteratus lévén, ottan háltam.

10. Érkeztem szerencsésen Csongrádra, holott Vékony Jánosékot feles levelekkel találtam. Eadem isteni szolgálat után tekéntettem meg fekai (?) csongrádi szőleimet. Die eadem expediáltam méltóságos bán Pálfi János uramhoz az igért neapolitánus ménlóért. Ugyan Fekete Lászlót Tarczalra borért.

Digitized by Google

11. Egész napot töltöttük Istennek szent nevének dicséretiben, kiért áldott legyen szent neve.

12. Voltanak hódmezövásárhelyiek nálam, s expeditiójok s isteni szolgálat és ebéd után néztem meg ménesimet és az gulyámat — úgy kevés vetésemet is.

13. Engedte meg az felséges Istenem ingyenvaló kegyelmébül ezen csongrádi házamnál az husvéti napot szerencsésen és csendesen megérnem, és szent lelke malasztja által véghetetlen irgalmábul világositotta meg Ravazdi Zsigmond inasomat, az kalvinistaságbul hozta az római keresztyény anyaszentegyház örökké világoskodó igaz hitire, melyrül publice is professiót tévén azon felséges Istennek irgalmábul és áldásábul, legyen szent nevének dicséretire s az több eltévelyedteknek világos példájára és megtérésekre.

14. Expediáltam Macskási Farkas uramot Erdélyre Jósika Zsigmond uramhoz.

15. Érkeztenek Szelessi Imre, Hodosi János uraimék és több jóakaróim hozzám.

16. Páter superior piárista Albert atyám és ugyan az páter gvardián voltanak nálam.

17. Érkezett Bohus Sámuel uram és Mesko Sámuel procurátorom.

18. Conferáltam ő kegyelmekkel törvényes dolgaimat. Eadem estve érkezett director Gras-

Digitized by Google

salkovics Antal uram, báró Sándor Mihály, Podmaniczki János és Benyiczki uraimmal.

· 19. Rút idő lévén conferáltam ő kegyelmekkel. Jártuk meg Szegvárt.

20dikán is rút idő lévén s ki nem mehetvén az mezőre, mulattunk s vigan voltunk. Érkeztek meg Tarczalrul.

21. Harucher uram embere Sporer elérkezvén, folyt alkuvásunk, de pro ratificatione halasztatott urára; s több egyéb törvényes dolgaimrul végeztem említett jóakaróimmal.

22. Oszlottanak és mentenek el tülem. Eadem expediáltam postát és Vékony kapitánt Károly felé.

23. Elinditván említett kapitánt Károlyban lött expeditiókkal, mentem Szegvárra az Kondorafoka általrekesztéséhez.

24. Szegvárról mentem Vásárhelyre, holott hallgatván szent misét háltam azon éjjel.

25. Kijövén az vásárhelyiek az munkára fogattam az Tüzköves hegynél való általtöltéséhez az Kondora laposánál s egyik ágát által is töltettem. Eadem die és

26. más felöl Szegváron az Kondora és Korogy fokait általrekesztettem s Csongrádra jöttem hálni.

27. Expediáltam mind postát mind commissarialis dolgokat.

Digitized by Google

28. Mentem ujobban Szegvárra s continuálván az munkát, jártam meg az határt.

28. 29. és 30. ottan munkálódtatván és szántván, fejeztem bé Isten kegyelmébül ezen holnapot szerencsésen, kiért áldassék szent neve; s jöttem vissza Csongrádra.

Május.

Engedte meg Isten ezen holnapnak kezdetit csongrádi házamnál megérni.

1ma Isteni szolgálat után bocsátottam el Haller Sámuel uramot, kitül hat pej kancza lovat vévén adtam atyafiságbul f. 300. Az nap Szegvárra menvén Filemille érkezett 100 2000. (?) tölgyfa csemetével, kiknek szegvári szigetben való ültetésire mentem.

2. Fogattam az ültetéséhez.

3^{tia} is continuáltattam és vettettem. Die eadem visszajövén Csongrádra,

4. Szent mise hallgatása után végeztem expeditióimat és dispositióimat, s mentem vissza Szegvárra. NB. Szegvári erdö 1000. lépés az ásásig, az ásástul fogva 800. lépés az szántásig. Eadem mentem által Szegvárra, egész ad

9^{nam} hujus ottan lévén, az Kurcza canalisát elvégezvén jöttem Csongrádra.

10. Dispositióim után indultam Pozsonba.

11. Dömsödi hálásom után érkeztem be

Digitized by Google

Pestre, holott szent misét hallgatván, voltam ebéden director Grassalkovis uramnál, báró Szentiványi János, Laffert, vásárhelyi uramékkal és több jóakaróinkkal s vigan mulatván Orczi uram is companiába jött. Eadem continuáltam director urammal Csongrádon comunicált törvényes dolgaimot, és Harucher urammal complanáltatván az causam pro reambulatione metarum praefigáltuk diem 30. Junii Szegvárra. Eadem általjövén Budára báró Szentiványi János urammal, firedtem s conferáltam egész dolgaimot.

12. hujus ujobban megfiredvén és conferálván ő kegyelmével s Bohus urammal és végezvén causáimrul, megindultunk s háltunk püszki vendégfogadóban.

13. hujus mentünk által együtt ő kegyelmével Gyulai Ferencz uramhoz, holott ebéden együtt lévén s Bátorkesziben is dolgaimot végezvén érkeztem szerencsésen surányi házamhoz, báró Szentiványi uram pedig ment vissza Pestre.

14. Expediáltam Nagy Lászlót vissza 259. svábnak Pestrül Károlyba leendő általszállitására szárazon, s Károlyban is egész dispositiót s expeditiót töttem.

15. Kömiveseket, hanthányókat, téglavetőket, kertészt expediáltam három szekeren Csongrádra.

16. és 17. lévén nálam piaristák provinciálisa

Digitized by Google

páter László atyám 26. juliusi terminust extendáltuk pro 19. Octobris pro introductione sacri ordinis. Iisdem diebus Vitéz Jánossal és Farkassal végeztem ujobban Földvár, Martfő, Kengyel és Kakat iránt s leveleket is kezemhez vettem. Iisdem diebus vártam nemes vármegye szolgabiráját, perceptorát bizonyos causáimban.

16. Inditottam embereimet Pozson felé, expediálván általok Pozsonban.

17. Jártam meg az mezöbéli vetéseimet és érkeztenek fel az nagyfarku juhaimbul méltóságos bán uram számára nro. 40.

18. Szent mise után indultam meg surányi házamtul. Dispositióimat hagyván Zsámbokrétire, jöttem hálni Nagymagyarra Hodosi Pálhoz az Csalóközben. Holott Hodos nevü helyrül Pozsony vármegyében vettem kezemhez tiz darab régi leveleket.

19. Érkeztem bé szerencsésen Pozsonban, s revideáltam dolgaimat s udvaroltam méltóságos palatinus urunknak ő nagyságának.

20. Feles leveleim érkezvén, azokra válaszoltam és comissarialékat expediáltattam.

21. Udvarlottam az méltóságos herczegnek és primásnak és méltóságos cancellárius uramnak ő excellentiájának; kikkel együtt ebédelvén azon napon az méltóságos herczegnél,

22. Jó reggel mentem ki Mariae talban az

Digitized by Google

herczeg solemnitására, az holott nagy pompával és solemnitással szép concursussal adatott fel ő herczegségének az episcopale pallium, melyet a szentséges pápa küldött említett Eszterház Imre herczegnek, ki is paulinusok szent szerzetébül való, melyet Isten éltessen szerencsésen felséges urunk és hazánk javára. Eadem ottan tractálván ő herczegsége bennünket, estvére jöttem bé Pozsonban.

23. Feles leveleim érkezésével expeditióban fáradoztam s voltanak nálam ebéden jóakaróim szepesi püspökkel.

24. Volt sessiónk. Érkezett meg Nagy László Pestrül, ki is 70. gazda svábot promoveált számomra károlyi jószágomban.

25. Isteni szolgálat után expediáltattam, s voltam ebéden az méltóságos palatinusnál.

26. Érkezvén felséges urunk kegyelmes decretumi, volt sessiónk, mely után fordultam ki Modorban s onnat

27. Méltóságos gróf Pálfi János uramnak udvarlottam Királyfalván, az hol köszvényben feküdt. Eadem Pozsonban jöttem.

28. Lévén sessiónk, végeztem commissariális relatiómat és voltak nálam Ebeczki, Lippics uramék s többek.

29. Expediáltam mind azokat és egyéb postákat. Voltam Patai Sámuel uramékkal.

Digitized by Google

30. Délben sessio után említett Patai uramékkal Zanskánál voltam.

31. Sessio után s postám végzése után jöttem ki modri házamhoz.

Június.

Ezen holnapot engedte meg az én mindenható Istenem érnem együtt unokáimmal modri csekély házamnál, kiért legyen áldott szent neve.

1ma ejusdem voltak isteni szolgálat után sok böcsületes emberek nálam; úgy

2da hujus is.

3. Svetenyei uram is kijövén, isteni dicséret után mulattunk, vigan voltunk.

4. Expediáltattam minden felé és revideáltam csekély oeconomiámat s fogattam munkához.

5. Érkezett Szabó János Surányból, Vásárhelyi Szél János biró és Szalkai Mátyás Vásárhelyrül, Ferencz kömivesmester Ujvárbul. Svetenyei uram ment vissza Pozsonban.

6. Expeditiók elvégzésivel beszéltem vásárhelyiekkel és kömivesmesterrel, kinek conventiójában adtam f. rhen. 10. s indultanak el Szegvárra vissza.

7. Continuáltam az munkát mind benn mind kinn s jártam az malmokat, fürjész- és kallómalmot, s oltattam mind külső belső kertemben.

Digitized by Google

8va hujus délután indulván jöttem be Pozsonban, holott feles leveleket tanálván,

9. Expediáltam arra válaszokat és sessio volt.

10. és 11ma is folytak az sessiók. Inprocessuáltam Hodosi János processusát, és vévén fel Eszterházi János öcsém uramnak concedált 1000. forintot, eadem adtam ad interim Modor városa interveniált szükségire.

12. Nagy eső miá devotio nem lehetvén, voltak nálam méltóságos szepesi püspök Pelcz, és Berínyi Zsigmond sógor uram. Érkezett Haller Imre veszedelmé (így).

13. Sessio nem lévén, voltam s mulattam az páter franciscánusokkal mint szent Antal napján.

14. Lévén alterátus patientáltam magamat, s érkezett Kis János Surányból.

15. Mentem Modorban, holott az nap revideálván dolgaimat,

16. Jókor Pozsonban értem, sessiónk lévén, Gyulai Ferencz uramot találtam házamnál úgy Prínyi Imre öcsém uramot.

17. Mulattam sessio után azokkal.

18. és 19na is volt sessiónk. Expediáltam postát.

20. Voltam Prínyi Imre öcsém urammal méltóságos érseknél, holott jó választ nyervén,

21. Az recomendatoriákkal ment el említett

Digitized by Google

Prínyi Imre öcsém uram Bécsben. Eadem Pásztori urammal conferáltam Bosnyák jószág dolgairul.

22. Pásztori uramnak ad fideles manus adtam az Bosnyák közös jószág urbarialis conscriptióját pro elaborando projecto divisionis futurae inter condivisionales.

23. Volt sessio s deputatiónm. Postát expediáltam.

24. Voltunk herczegnél ebéden.

25. Végeztem deputátióimat s referáltam is, és tekéntettel Bosnyák familiára leveleimet hányván szedtem ki benne.

26. Dispositióim tétele után indultam Csongrádra Modor felé etc. NB. Cseh gyémántot camerae praeses számára.

27. Dispositióimat végezvén, mentem hálásra Modorban, holott az unokáimmal mulattam s vigan voltam.

28. Fekete Ferencz uramra bizván egész dolgaimat, unokáimat Pozson felé bocsátottam. Magam délután két órakor megindulván Barakonyra mentem, ottan Pásztori uram jószágát percurrálván értem Surányban 9. órakor estve.

29. Megindulván s dispositiót tévén mentem Budára, holott az firedöben hálván firedtem.

Digitized by Google

30. Érkeztem Kecskemétre, holott meghálván, refundáltam az városnak azelőtt felvett 300. máriást.

Július.

1ma Julii együtt az kürti plebánussal páter Sághi Pállal érkeztem szerencsésen Csongrádra; ottan találván Ferencz fiamat kedves menyemasszonynyal és leányomat Sándor fiával, velek együtt engedte Isten ezen holnapnak kezdetét szerencsésen megérnem, kiért áldott legyen szent neve; s hátramaradot részét is az ő szent akaratja szerént szentelje meg. Voltam Szegvárt.

2. Érkezett báró Szentiványi János uram, ki is vigan lévén azon estve,

3. Érkezett director Grassalkovics Antal uram Bohus Sámuel urammal s többekkel. Voltunk vigan.

4. Általmenvén Szegvárra, revideáltuk és perlustráltuk Szegvár és Szentes között való határokat, s az Saap halmán túl napkelet felé az Papgátjáig stabiliáltuk is.

5. Az nagy eső miá ki sem mehettünk, hanem benn maradván vigadtunk.

6. Az szent mise után kimenvén az Saap halmától fogva az Kurcáig téli napnyugot irányában az szentesiek szentmiklósi templomhelyére, onnat az dinnyeföldek végin levő széknek az

Digitized by Google

szélén az Karakányos tó farkára az Kurczaparton mutatták az határokat. Az én részemrül pedig ugyan az nagy Saaphalomrul az Kondora laposán által említett szentmiklósi telek szélin el Szentes felül az Berekhátra s azon végig az Kisberek halmára, onnat az Nagyberek-halomra, és onnat azon háton elül egyenesen az Kurcza partjára, honnat dél felé az Kurcza mentében alá fordulván, az szentesiek régi általjáró helyére az Kurczán, épen az partjára, holott az nevezett nagy Saap halmától fogva az Kurcza végéig mind két rész terminatiója határokat nem mutathatván, ex compromisso partium dividáltatott az controvertált föld s az említett szentesi régi járóhoz tétetett az határ, s onnat egyenes lineán az Saap halmára vettetett nro. 11. határdomb; s azzal béjövén mulattunk együtt.

7. Az denotált járónál általkelvén az Kurczán s ottan is mind két fél praetendált lineáját kimutatván, mivel sehol se egy se más rész bizonyos s valóságos határt nem mutathatott, ottan is az Kurczától fogva egyenesen az Landor Szentes felül való szélire, téli napnyugotra terminálódott; hanem onnat megint nyári napnyugotra fordulván keresztül az gyövi Tisza örvénye partjáig vettetett két határdomb, melyek választják el az szegvári földet dél felül az szentesi földtül, mely marad éjszak felül.

Digitized by Google

És igy az Landor tója együtt fokjaival Szegvárhoz esvén, az Karakányos tónak pedig fele fokostul Szegvárhoz más felé Szenteshez, mind kettő az uraság számára reserváltatot, úgy hogy se egy se más részrül való parasztságnak ne legyen szabados, hanem csak az két fél uraké legyen, s egy akaratbul halásztatván, egy rész az szegvári uré más szentesié legyen, az harmad rész pedig szegvári és szentesi halászok részére egyenlőképen két részre menjen. És igy concludáltatván az dolog, eadem die director uram elmenvén, Bohus urammal magam is Csongrádra általkésértem s onnat utra bocsátván, magam is ottan háltam. Báró Szentiványi uram pedig helyben maradván, az határdombokat hányatta az fiammal.

7. Visszajövén Csongrádrul Szegvárra, már helyen találtam egész az Tiszától fogva ad orientem az Saap halmáig Papgátjáig Kéktón alul lévő derekegyházi mágocsi kettős határig az dombokat felhányva.

8. Mindszent és Szentgyörgy között való határok distingváltattak, s rándultam bé Szentiványi urammal Vásárhelyre.

9. Continuáltatott és végeztetet az Kurcza és Tisza között lévő földen kivül.

10. Compániástul mentem bé Vásárhelyre; eadem die és

Digitized by Google

11. 12. Végezvén velek, mentem Szegvárra, onnat Csongrádra hálásra.

13. Szentiványi urammal végeztem Tucz, Szántó és Sárközi familiákkal. Expediáltam Mesko Sámuelt és Vranovics jurátust etc. Kocsis postát is.

14. Inditottam Sötér Tamás uramot egri káptalomban Tucz Andrásékkal, Tatai Péterrel. Fiam menyemmel mentenek Kecskemétre. Magam báró Szentiványi urammal Steczel sógorral Csongrádra, holott

15. Az határokat concludáltam; gyüjtetés és egyéb munkákat tétettem.

15. és 17. Mulattunk vigan.

18. Voltam Szegváratt. Concludáltam végképen mindeneket.

19. Indultak el báró Szentiványi János uram úgy gyermekem Károly fele, magam hátramaradván, expediáltam comissáriálét. NB. Concredáltam az földvári originálleveleket báró Szentiványi János uramnak. Eadem Csongrádon háltam.

20. Szegvárra menvén,

21. és 22. ottan dolgoztattam. Érkezett Macskási Farkas, Badda Gábor feles levelekkel. Voltak kecskemétiek.

23. és 24. Voltam Szentesen az gyülésben, és Pásztori Imre viceispán urammal végezvén, expediáltam minden felé.

Digitized by Google

25. 26. 27ma is mulattam Szegváratt, holott Vásárhely praetendál 112. borjus tehenet, id est: száztizenkettőt és két bikát.

28. Volt nálam debreczenyi biró uram s ment.

29. és 30. Kellett várakoznom.

Augustus.

Engedte meg Isten ő szent felsége ezen holnapnak első napját is Csongrádon érnem, ki szentelje meg több következő napjait.

1ma Voltanak nálam siciliai magyar tisztek.

2. Indulván meg reggel Károly felé, Hodosival végeztem az kenderesi pusztárul.

3. Debreczenben érvén, concludáltam az nemes város birájával s megindulván értem szerencsésen károlyi házamhoz.

4. Nem találván gyermekimet ottan, revideáltam mezei oeconomiámot.

5ta is mulattam Károlyban és expediáltam postát minden felé. Die eadem megindulván, háltam Majtínban s revideálván gulyámat, ménesemet s egyéb oeconomiámot,

6. Mentem Béltekre, onnat Erdödre s estem alteratióban s catarrhusban.

7. Szent Donát napjára Klobusiczki György, Eötves Miklós, Bagosi László és több jóakaróim érkeztenek úgy papi rendek, kikkel együtt az

Digitized by Google

szent Donát napi solemnitást Isten kegyelmébül szép gyülekezettel vittük végben, kiért áldott legyen szent neve.

8. Mulattam ottan, és az várban reparálandó granariumot tisztítattam ki, és

9. Azokat Bartha Pál és kömivesek eleiben adván, indultam meg s Béltekre jutván, revideáltam az dobrai fürjészmalmot, és ugyan az acquirált ákosi portiót malmostul, s azzal értem haza Károlyban. Holott is,

10. és 11. Voltam igen roszul az catarrhusban, mindazáltal Bécsben Pozsonban felséges Eugeniusnak, bellicumnak, cancellariának, consilium regiumnak s többeknek expediáltam.

12. Mindazon változásokban is indultam Baktára szent Klára napjára Klára leányomhoz, kit is gyermekivel együtt találtam jó egészségben, magam szólva is alig szólhatván.

13. Expediáltam Debreczenben és mentem Ocsvára jószágom revisiójára.

14. hujus kezdettem roszabbul lenni az fojtó catarrhusban s nagy hurutban, mindazáltal eadem és

15. Expediáltattam Pozsonban és Bécsben, s Kereskényi Jánost estve inditottam el postán az expeditiókkal.

16. 17. Continuáltattam ujabb expeditiót Hodosi János által ugyan Pozsonban. Eadem 17.

Digitized by Google

érkeztek Eötves Miklós uram, Baranyai Mihály debreczeni biró uram és Hodosi János.

18. Felvettem magamat. Voltam ő kegyelmekkel s continuáltattam az expeditiókat. Mentek el biró és Eötves uraim.

19. Végezvén el az expeditiókat minden felé, Hodosi Jánost elinditottam Pozson felé pro 1. Septembris praefigált terminusára Hodos nevü falu végett. Eadem jöttek hozzám Serediné és Vay Lászlóné asszonyomék. Isten kegyelmébül kezdettem jobban lenni, s voltam ki az mezőre.

20. Volt nálam generális Splíny uram együtt az asszonynyal. Találtam az vármegye protocolumában : hogy anno 1687. die 25. Septembris instelláltattam szatmárvármegyei főispánságban Szatmár városában Istenben boldogult édes atyám által.

21. Mind ennyi erötlenségemmel is mentem által Erdödre, és

22dikét is ottan töltvén, hagytam helyben dolgaimat.

23. Megindulván mentem vissza Károlyban; ottan is revideálván és rendben hagyván dolgaimat,

24. Megindultam oly véggel, hogy az vármegye széképitésére Gyarmatra menjek, s az midön Ocsvára érkeztem, nem csak az szólásom nem

Digitized by Google

lehetése, de az lépemben esett nyillalás elerötlenítvén, Eötves Miklós uramot hivattam által Naménbul, kivel is conferálván, mivel functiómnak végbenvitelére elégtelen voltam, ö kegyelmét küldöttem be az gyülésre, s mindenekrül conferálván és disponálván, az restauratiót pro 8. Octobris dilatáltam. És így

25. Folyván Gyarmaton az gyülés, magam Ocsván fekvéssel töltöttem azon napot.

26. Jasztrabszki uram általjövén, expediáltam Bécsben, Pozsonban commissariálékat. Eadem megindulván, mentem Baktára, holott azon expeditiókat continuáltam.

27. Vay László uram jövén az asszonynyal hozzám, azoknak ügyesbajos dolga elvonta az napot tülem, s fiam is megérkezett Gyarmat rul.

28. Elinditván Kálló felé szekereimet, Vay uram compositiója miá kellett mennem Károlyban.

29. Voltam Károlyban és munkálódtam megirt compositióban.

30. Mentem Erdödre, holott eadem, és ugyan

31. hujus Bélteken végeztem dispositióimat; s noha alterátiókkal mindazáltal Istennek szent kegyelmébül békével concludáltam ezen holnapot.

Digitized by Google

September.

Die 1ma Septembris Isten kegyelmességébül viradtam fel szerencsésen Károlyban. Holott is Vay László, Bagosi István között, úgy Becski György, Kereskényi János között, sopiáltam az pereket. Eadem indultam pozsoni utamra. Az szőlőhegyen végezvén dispositióimat, háltam Encsencsen.

2. Bajomban menvén, onnat Karczag-ujszállására, holott nyugodtam.

3. Szerencsésen Szegvárra. Holott

4. Revideáltam dolgaimat, és Baddátul informatiót vévén, expediáltam Vásárhelyre, Csongrádra, és Kecskemétre, Szolnokra, Poroszlóra.

5. Érkezett Andrássi Zsigmond uram.

6ta is mulattam Szegváron.

7. Jöttem által Csongrádra. Holott

8. Orvossággal éltem, és úgy Csongrádon is valamint Szegváron inventáltattam mindent Badda Gábor uram által.

9. Indulván meg, háltam Örkényben, s onnat

10. Pestre érkezvén, szállottam báró Szentiványi János uramhoz. Utamban voltam Halász Péter uramnál. Die eadem és

11. Conferáltam emlitett báró urammal úgy director Grassalkovics urammal és Bohus urammal is, s töttem dispositiót 1200. pozsoni szapu

Digitized by Google

árpának Dunán való felszállitásárul. Item Kapi uram előtt ratificáltam Harucher urammal lött transactiót. Úgy Tatai ő kegyelme előtt parizálta csongrádi statutiómat, kiknek expeditióit sub authentico ki kell venni.

11. Megindulván Pestrül, háltam püszkényi (?) vendégfogadóban.

12. Karván köszöntvén Gyulai Ferenczné asszonyomat, mentem Bátórkeszire s onnat Surányban.

13. és 14. Voltam ottan és conferáltam gróf Eszterházi Péter urammal s végeztem dolgaimat és expediáltam nemes Nitra vármegyének gyülésére. Kenettem magamat.

15. Érkezett hozzám méltóságos egri püspök gróf Erdödi Gábor uram. Eadem megindultam; háltam Vécsen az Vágparton.

16. Az Csalóközön fel Hodos felé érkeztem szerencsésen Pozsonban.

17. Udvarlottam méltóságos palatinusnak ő nagyságának, úgy méltóságos bán uramnak s engedelmet vettem sessióbul való elmaradásomra.

18. Expediáltam minden felé és unokáimat inditottam haza leányomhoz Baktára. NB. kik által küldöttem le az leányomnak az éradonyi jószág egész leveleit, Bohus uramnak az kölyi leveleket bádogcapsában, kik között az éradonyi donatiók, statutiók is comprehendáltatnak.

Digitized by Google

19dikén is continuáltam ezen expeditióimat és küldöttem Csiszár által fiaim után Magyarbélre.

20. Voltam az első sessióban, és délután mentem Modorra, az holott háltam.

21. Revideálván mind ottan mind Ivánkán csekély oeconomiámat, mentem méltóságos cardinális udvarlására Magyarbélre, holott meghálván,

22. Mentem Királyfalvára méltóságos bán gróf Pálfi János uramhoz, holott ebédelvén mentem be Pozsonban, akkor érkezvén bé az méltóságos generális commissárius is, gróf Neszleroth uram, kinek is

23. Adtam meg az visitát. Eadem expediáltam Bécsben Lippics uram deákja által küldvén meg az károlyi fundationálisomat az pater piaristák számára Lippics uramnak.

24. Voltam sessióban. Érkezett expressus sok levelekkel onnat alul.

25. Éltem orvossággal és expediáltam mind postát mind az expressust.

26. 27. 28. 29. és 30dikán is mind folyván az sessiók és deputátiók, nagy részént concludáltattanak az dolgok. Én pedig azok miá kéntelenítettem az érvágást halasztanom. S e szerént engedte Isten concludálnom ezen holnapot itten Pozsonban, kiért áldott legyen szent neve.

Digitized by Google

October.

Ezen holnapnak kezdetit jóllehet alterátiókban mindazáltal szerencsésen engedte Isten megérnem Pozsonban, kinek

Első napján lévén születése felséges urunknak, tractált gálában méltóságos generális commissarius gróf Neszlerot uram.

2. 3ia is sessiónk lévén, continuáltattak az dolgok.

4. Lött végi az dolognak s applacidáltattak méltóságos commissarius generális uram propositiói, és tractált méltóságos palatinus. Bohus uram ment Bécsben.

5. Sessio nem lévén méltóságos egri püspök tractált.

6. Expediálván minden felé, a die

7. usque ad 13. mind az méltóságos plenipotentiáriussal folytattanak az publicumok. Eadem volt sessio, ki miá elmult az alább való dologra való menetelem. Die 19. hujus leszen Károlyban az páter piaristák ő kegyelmek introductiója Isten kegyelmébül, kire is segitsen ő szent felsége maga szent nevének dicséretire. Leszen superior Gabriel.

A die 13. usque ad 18avam folyván az sessiók, minden napon concludáltattanak az egész dolgok az méltóságos plenipotentiariusnak egész con-

Digitized by Google

tentumával, nemzetünk terhének nagy nevekedésével. Eadem voltunk az méltóságos herczegnél és primásnál gróf Eszterházi Imre uramnál ebéden.

20. Bucsuztam el gróf Neszlerot uramtul s indultam el. Eadem Munkácsi Jánost hagytam Pozsonban az árpám beszállitására, és felmérésire, s magam az méltóságos cardinális uramnál udvarolván, onnat mentem Királyfára méltóságos bán uramhoz, holott háltam.

21. Felsö-szeliben ebédelvén érkeztem éjtszakára Surányban.

22. Expediáltam Kis Jánost Divékújfalusi Sándorhoz, magam mentem Karvára, holott végeztem Gyulai Ferencz urammal theutonicus ordo dolgárul, s jöttem éjtszakával vissza Surányban.

23^{tia} is mulattam Surányban, Munkácsit várván utánam; Zsámbokréti számadásit, inventátióit végeztem, s mivel Csongrádra fog menni szolgabiróságra, Kis Jánosra hagyom házamot s kevés oeconomiámat.

24. Inditottam Modorban 16. hordót, 270. dongát, 96. hordófeneket, egy mázsa birke gyapjut.

25. Vártam Munkácsi Jankót

26. Megérkezvén, continuáltattam Zsámbokréti számadását és, expediáltam.

27. Indultam Csábrág felé. Bagázsiámat pe-

Digitized by Google

dig inditottam Pestnek. Complanáltattam mindent Surány ban. Eadem Léván ebédeltem Halász Péter uramnál s háltam Boriban, honnat expediáltam Pestre, Váczra.

28. Érkeztem Csábrágban.

28^{ikán} is voltam ottan.

30. Ejusdem méltóságos judex curiae uramtul elbucsuzván, hálásra mentem Acsánban. Eadem expediáltam Váczra és Radban (?)

31. Érkeztem mendei házamhoz.

November.

Ezen holnapot engedte meg Isten mendei házamnál nemes Pest vármegyében szerencsésen megérnem, honnat is,

1ma Megindulván, Üllön hallgattam szent misét és hálásra jöttem ujfalusi vendégfogadómban nemes Csongrád vármegyében.

2. Érkezvén Csongrádra, halottakért devotiómat ottan végeztem.

3. Mulattam Csongrádon s revideáltam szolgáim negligentiáját.

4. Szegvárra jöttem által; holott is hasonló negligentiát tapasztalván töttem dispositiókat s mentem vissza Csongrádra, holott is.

5. Szent misehallgatás után töttem dispositiókat s ottan háltam.

Digitized by Google

6. Hodossi János urammal végezvén, magam jöttem vissza Szegvárra, az holott

7. és 8. dolgaimhoz láttam. Eadem jött hozzám méltóságos csanádi püspök gróf Nádasdi László kedves apám uram s vicáriusa Kovács Pál, kivel mulattam.

9. Azon vicárius szent miséjét meghallgatván, emlitett méltóságos püspökhöz reexpediáltam, s egy hordó bort küldvén általa az méltóságos püspöknek.

10. Badda Gábort expediáltam Csongrádra.

11. Szent Márton napja levén mentem által Vásárhelyre szent misére, holott ebédelvén és szent Márton lúdját elköltvén, éjtszakára jöttem vissza Szegvárra.

12. és 13. s 14. Mulattam Szegváratt, épitésben, vettetésben és halászatban distrahálván magamat. Mely üdö alatt compendiálni kivánán az költséget és cselédet, az szegvári ménessimet, gulyámat contraháltam az csongrádi ménesemhez, gulyámhoz. Az csongrádi juhomat pedig transferáltam Szegvárra, az szegvárit pedig Csongrádra, mivel rosz szolgáim gondviseletlensége miá az benn hálással éppen elvesztettek vala. Badda Gábor Csongrádról visszajövén relatió tétele után expediáltam Ujvárosra, az számtartót pedig vissza Csongrádra, mivel egy szemet sem vetettek volt az élhetetlen kutyák.

Digitized by Google

15. Jöttem által Csongrádra, holott semmi effectusát nem látván dispositióimnak.

16. Szent mise után Széplakira és Onodira adtam ki instructióimat, és Zsarnóczit expediáltam Pestre, úgy szekeremet Surányban, melyen vittek nyolcz mázsa sót és két mázsa lent.

17. Jókor megindulván Földvár s Törökszentmiklós felé, holott háltam Békessi nevü gazdámnál,

18. Jó reggel érkeztem Kenderesre Hodosi Jánosékhoz, kikkel most szállitom azon pusztát, az holott is mulattam egész nap s magamnak continuáltam instructiót. Expediáltam Szombathelyihez.

19. Jó reggel megindulván délben voltam Madarason Gál Mihálynál, hálásra jöttem Ujvárosra, postamester gazdámhoz.

20. Ráczfejértón ebédelvén, estve késön értem Baktára.

21. Mentem Ocsvára, holott még helyben találván Csongrádra bocsátandó szolgáimat, Ferencz fiamot, kedves mennyem asszonynyal találtam jó constructióban.

22. Megindulván magam, Munkácsi Jánosra bizván az szolgák leinditását, mentem Károlyban, az hova is leányom akkor érkezett Ér-Adonbul.

23. Voltam Károlyban s revideáltam dol-

Digitized by Google

gait emberimnek, s mindenben in confusione találván,

24. Fogattam az collegium munkáihoz. Leányom ment az gyermekiért Baktára; magam penig

25. Szent mise után megindulván mentem Erdödre.

26. Ottan is fogattam az granarium munkájához az kömivesekkel és ácsokkal.

27. és 28. is mulattam ottan.

29. Jöttem Béltekre s onnat Károlyban, holott találtam az leányomat unokáimmal együtt.

30. Expeditióimat végezvén bé leányommal együtt mentem Ocsvára fiamhoz és kedves menyemasszonyhoz.

S ezzel concludáltam Istennek kegyes gondviselésébül ezen holnapot.

December.

Ezen holnapot engedte az én Istenem Ocsváron szerelmes gyermekimmel megérnem, honnat is magam indultam Gyarmatra nemes vármegyém restauratiójára, leányom pedig Erdélyben.

1. Érkezvén Gyarmatra conferáltam nemes vármegyém potiorival.

2. Fiam is elérkezvén Istennek szent vezérletibül restauráltam az nemes vármegye székét mindeneknek contentumával.

Digitized by Google

3. és 4. Az publicumok ugy kivánván continuáltam nemes vármegye gyülését.

4. Estve megindulván háltam Becski György öcsém, komlódtótfalusi házánál.

5. Általkelvén az Szamoson voltam Károly Sámuelnél, honnat estvére érkeztem Erdödre hálásra.

6. 7. 8. 9. és 10. Continuáltam az granárium épitését.

11. Dispositiót tevén Károlyban, Vasvári, Császári felé mentem Baktára unokáim látogatására.

12. Onnat Ócsvára fiamhoz, holott

13. mulatván és expediálván,

14. Fiamat inditottam Klukno felé méltóságos gróf Csáki Mihályné asszonyom invitatiójára. Magam pedig eadem indultam Erdöd felé s háltam Csengerben Károlyi Sámuelnél, honnat

15. Érkeztem Erdödre. Az holott usque ad diem 19^{nam} állitottam fel az granarium szarufáit és hoztam rendben az épités continuatiójját.

Iisdem diebus viceispán Bagosi László uram lévén nálam folytattam általa nemes vármegye publicumit inter

20. Dispositiót tevén ottan, indultam Károlyban, hová is szerencsésen érkezvén.

21. Expediáltam a gratulatoriumimat az egész jó uraim köszöntésére mind Erdélyre, Ma-

Digitized by Google

gyarországra, és revideáltam Munkácsi János jámbor szolgámra hagyott dispositióimat.

22. Jött reám az pozsoni fluxus alteratiója.

23. 24. Jobban elnyomattatván ágyban estem.

25 Jollehet másként Isten szerencsésen engedte meg szent születése napját megérnem, de emlitett fluxus mind bal kezemet válamot, úgy csipömben való forgó csontomat és kereszt csontomat elfogván, egész ünnepeket ágyban kelletett el töltenem. Az leányom karácson előtt való napon érkezvén meg Erdélybül.

26. Eötves Miklós uram s úgy Bagoti László viceispán uraimék voltak nálam együtt a szolgabirákkal.

27. Végeztem Eötves urammal.

28. Az fiam jött hozzám Ocsvárul.

29. Ment ki Szántóra tülem.

30. Beérkezvén hozzám estve, érkezett posta Ocsvárul hogy feleségének kedves gróf Csáki Krisztina menyemasszonynak Isten mai napon kilencz s tiz óra tájban egy fiut adott, kit is roncsolódott voltára meg is kereszteltenek Sándor, Imre Mihály és Ferencz névre, keresztatyja, szükség ugy hozván, volt unokám Haller Sándor, ugyan keresztanya is unokám Haller Juliánna. — Azzal fiam Eötves Miklósné asszonyommal éjtszakára is megindultanak s éjfélkor szerencsésen Ocsvára érkeztenek. Magam

Digitized by Google

31. Mind Kaplonyban, Károlyban, és az szent háromság kápolnájánál hálaadással devotiókat tétettem. S ugyan emlitett kápolnában Istenemnek szent malasztjából, ingyen kegyelmébül áldoztam is. Azután leányom megérkezvén, vele concludáltam az ó esztendöt. Kiért örökké dicséret legyen az mindenható teljes szent háromság, egy bizony örök Istennek, ámen.

Digitized by Google

V.

1728.

Januárius.

Engedte meg Isten ö szent felsége ezen uj esztendöt Károlyban szerencsésen megérnem, kiért áldott legyen szent neve mindörökké. Ámen.

1ma hujus voltanak nálam nemes Pataj Sámuel, Eötves Miklós uraimék több sok jóakaróimmal.

2. Tartattam anniversariumot szegény édes anyámért tekintetes nagyságos Sennyei Erzsébetért, ki is halt meg anno 1672. die 2da januarii ocsvai házunknál mely Apátiban volt, és temettetett el szatmári jezsuiták templomában levö kriptában az várban, holott Istenben kimult édes atyám is fekszik a die 28. februarii 1689.

3. Megindulván Károlybul pozsoni utamra, mentem fiamhoz Ocsvára, holott találtam méltóságos gróf Csáki Mihályné asszonyomat is, az kis Sándorkámmal. Holott

Digitized by Google

4. és 5ta hujus sok jóakaróimmal mulattam és postát expediáltam.

6. Megindulván mentem Gyarmatra az nemes vármegye generalis gyülésre, holott

7. és 8. Concludáltam az nemes vármegye publicumit, és mentem hálásra Fülpösre Illosvai György uramhoz; honnat is

9na hujus megindulván mentem Erdödre. Az holott is megnyugodván

10. 11. és 12. Végeztem dolgaimat, és jószágimban hagyandó dispositióimat, adtam ki Bartha Pálnak erdödi bélteki jószágimban tött instructiomat. Úgy Krasznai Miklósnak, Tóth Mártonnak illobai bányámban hagyott dispositióimat és az avasi jószágomban. Honnat

13. Mentem Károlyban vissza, holott is

14. és 15ta expediáltam Eötves Miklós uramot Kassára, az erdödi dominiumom dolgában.

16. Végezvén ezen dispositióimat, mentem leányomhoz Baktára. Honnat

17. Késön indulván háltam Vitkában Ács Lörincznél.

18. Mentem Ocsvára az fiamhoz, és

19dikén is ottan mulatván, méltóságos gróf Csáki Mihályné, Andrássi Mátyásné és Petko Lászlóné, asszonyokat is ottan találván,

20. Végezvén Patko Lászlóné asszonyommal

Digitized by Google

remittaltam baktai és salánki portióit bizonyos contractus mellett in f. rhs. 1500. Eadem Baktára vissza jövén ottan leányomat egészlen informalván mindenekrül az emlitett contractust is nála hagytam.

21. Continualtam tiszteim instructióit, és kinek-kinek kezéhez dirigáltam. Azzal

22. Pozson felé megindulván háltam Ujvároson.

23. Hortobágynál találván öcsém iffiabb Prinyi Imre uramot debreczenyi biró Baranyai, Mihályi uramékat, majd napot töltöttem. Eadem estve felé megindulván, háltam Madarason; bagazsiámat Poroszlóra dirigálván.

24. Kenderesre érvén Hodossi János uramhoz, ottan mulattam s háltam is.

25. Megindulván háltam Kunszentmártonban Györi Istvánnál. Honnat

26. Értem szerencsésen szegvári házamhoz.

27. Onnat Csongrádra, holott találtam viceispán Andrássi Zsigmond uramot.

28. és 29^{dikén} is mulattam Csongrádon és revidiáltam oeconomiamat.

30. Kunszentmártoni Györi Istvántul vévén egy hajas (?) pej ménlovat, ahhoz szakasztottam által a Tiszán az csongrádi ménesemrül 49. pej kanczát, az ménes pásztor lovával és elmult nyári csikókkal, egyenkivül mely vereze.

Digitized by Google

31. Minden dolgaimat jó rendben hagyván megindultam Pozson felé, s hálásra mentem mikebudai vendégfogadóban.

Februárius.

Ezen holnapot utamban érvén Isten rendeléséből,

1ma Mikebudárul Üllöben menvén szent misét hallgattam, s onnat mendei házamhoz menvén, ottan háltam.

2. Ujobban Üllön hallgatván szent misét s az gyáli pusztát megjárván mentem hálásra Pestre báró Szentiványi Jánoshoz szállván.

3. Megindulván, az szél és hab miá Budára nem mehetvén Váczra mentem.

5ta Kéméndre jöttem hálni, honnat

6. Érkeztem surányi házamhoz, és revideáltam oeconomiamat.

7. Mentem Karvára Gyulai Ferencz uramhoz, holott hálván concludaltam dolgaimat.

8va is ö kegyelmével conferálván hálásra mentem Bátorkeszire. Nyomomban érkezvén méltóságos egri püspök uram együtt háltunk.

9. Ö excellentiája Mocsonokra Nitrára, én Surányban mentünk.

10dikén hujus csendesen concludálván az farsangot.

Digitized by Google

11. Megindulván háltam Vecsén, holott az Vágon által nem mehetvén az jég miá.

12. Fordultam az seredi hidaknak is. Majtinban délre megszállván Bokros Pál uram házánál, mentem modri házamhoz.

13. Ottan megnézvén boraimat, érkeztem bé szerencsésen Pozsonban.

14. Voltam sessióban, s ő felsége levele communicaltatván velem absentiámrul, arra választ concipiáltam.

15. Voltam gróf Zicsi Károl öcsém uramnál méltóságos Zicsi Péter uram kisasszonyának gyürü váltásán, több méltóságos nagy jó uraimmal, honnat is szállásomra vagy házamhoz menvén alterátiót szenvedtem.

16. Noha az hideg ellelt, mindazáltal sessióban mentem, de azután is alteratus levén.

17. Ujobban az hideg ellelt, még is sessióban mentem. Kinek végeztivel is csak roszul voltam.

18. Az chiragra bal kezemben be jövén ugy is sessióban voltam. Estvére jobban megindulván az fájdalmak, azután ágyban estem s ezen egész holnapot abban töltöttem; söt jobb kezemet, mind két lábamot is el fogván az fájdalmak, martiusnak is nagyobb részét azokban töltöttem el. Mely fájdalmim között is postalis expeditióimat végben vittem, ugy commissarialis kötelességimet is effectuáltam. Azon felül

Digitized by Google

Fekete Ferencz urammal az számadásokat is initiáltattam.

Marczius.

Ezen holnapot beteg ágyamban érvén meg Istennek kegyelmébül, ámbár a 1ma ejusdem egész 24. napjáig keserves fájdalmakban töltöttem is el; mindazáltal mind postalis expeditióimat, mind commissarialis hivatalomat végbenvivén, azon közben Szunyogh Ferencz Szabolcs vármegyének követje nálam lévén, néminemü bécsi dolgaimat biztam reája, s megfogyatkozván költségbül adtam kölcsön f. 200. —Bohus Samuel uram is Bécsbül jövén hozzám dolgaimrul vettem informatiót, és több dolgaimat concredáltam ő kegyelmének. Azonban fiam szolgája Boros Sándor fel jövén küldtem Bécsbe, s mind ottan mind Pozsonban feles vásárlásokat tevén reexpediáltam Károlyban. Az alatt érkezett hirem, hogy Sándorka unokácskám 3ia hujus megbetegedvén 9na Martii meg is halt, kiért dicsértessék Istennek neve és az által vigasztaltassék egész házam ha Istennek úgy tetszik. Volt nálam az piaristák provinciálisa is, kivel végeztem az károlyi collegium augmentatiójárul.

Mind ezek után die 24. megindulván Pozsonbul jöttem Iványiban holott az kertet ki mérvén, háltam

Digitized by Google

25. Királyfalván mélt. bán gróf Pálfi János uramhoz, ottan ebédeltem; hálásra jöttem Felső-Szeliben Benkovics János gazdámhoz; honnat

26. Érkeztem Surányban, s ottan expediáltam Bátorkeszire.

27. Érkeztenek az vásárhelyiek, s azonnal éjtszaka Munkácsi János szolgámat expediáltam vissza Pozsonban.

28. Értem meg surányi házamnál a szent husvéti napot, kit is töltöttem csendesen.

Aprilis.

Engedte meg Isten ő szent felsége ez holnapot surányi házamnál szerencsésen megérnem. Melyen is

1ma töttem rendeléseket.

2. Megindulván ebédeltem Karván Gyulai uramnál. Háltam az nap dorogi postánál. Honnat

3. Értem Budára az firedőben holott négyszer firedvén jobban löttem.

4. Megindulván Pesten ebédeltem Grassalkovics uramnál; háltam Dabason.

5. Érkeztem szerencsésen Csongrádra, holott revideálván oeconomiamat, háltam is.

6ta is continuáltam dispositióimat s ottan hálván,

Digitized by Google

7. Megindultam, és Szegvárra menvén ottan is revideáltam oeconomiámat, és

8. Megindulván érkeztem Kenderesre, holott expediáltam;

9. háltam Sámsonban, honnat

10. értem szerencsésen Károlyban holott revideálván kevésemet,

11. Mise és ebéd után megindulván, háltam Majtinban. Onnat

12. Értem szerencsésen erdödi házamhoz, holott revideálván oeconomiamat és épületeimet, háltam is.

13. Szöleimet, vetéseimet megjárván dispositiókat is tévén, mentem Béltekre. Ottan is hasonlót követvén hálásra mentem Károlyban.

14. Károlyban dispositiókat tévén megindultam és háltam Ocsván.

15. Ocsvárul megindulván háltam Böszörményben.

16. Tértem be Debreczenben páter piaristákhoz ö kegyelmekhez, holott levö mulatásom után jöttem hálásra Karczagújszállására; honnat

17. Fordulván Poroszlóra, ottan is hálván revideáltam oeconomiamat s hálásra jöttem Mendére az házamhoz.

18. Uriban szent misét hallgatván jöttem gyáli épületemhez, holott vetéseimet is megteténtvén, érkeztem szerencsésen Budára az füre-

Digitized by Google

döben. Eadem Hodosi János uramot szemben találván, visszaforditva végeztem paulinusok procuratorával Kenderes és Egyeg iránt.

19. és 20. Continualtam firedésem; reexpediáltam Hodosi uramot; disponáltam gyáli vendégfogadómrul, Zsarnóczira bizván.

21. Megindulván érkeztem szerencsésen surányi házamhoz.

Azon naptul fogva ad diem 26. inclusive mulattam Surányban, s vevén az postárul Pozsonbul leveleimet.

27. Inditottam meg bagazsiámat, s magam is hálásra mentem Felsö-Szeliben.

28. Modrot, Szentgyörgyöt, Iványit revideálván érkeztem szerencsésen Pozsonban; holott

29. udvaroltam méltóságos palatinusnál és expediáltam postámat.

30. Volt Sessiónk.

Május.

Isten ö szent felsége kegyelmébül ezen holnapnak kezdetit értem meg szerencsésen Pozsonban.

1ma Mentem ki hálásra Iványiban — onnat

2. Értem szerencsésen Modorban, holott is várván Pontell Mihály uramot; mivel nem érkezett,

Digitized by Google

3. Küldtem Nagyszombatban s úgy jött Pontellné asszonyom kivel beszélgetvén secretarius Linkner Mihályt küldtem vissza ő kegyelmével, ki is

4. Concludált ő kegyelmével s levált számomra f. 4000, melybül f. 600. adott az senkviczi szőlőkért, super f. 1000. pedig obligatoriát; az asszonynak f. 150. És igy hozott kész pénzül f. 3250.

5. Valamely fluxus jött bal orczámban.

6. Eo non obstante jöttem be Pozsonban.

7. Expediáltam Kajdacsit Senkviczre Pontell uram szőlei kézhez vételére.

8. Apprehendáltatott cum requisitis. Eadem sessiók nem lévén postát expediáltam és Munkácsi Jánost Bécsben, kinek adtam arany 200. és folyó pénz vásárlásra fl. 100. Die eadem küldöttem fel általa az pesti fundatio iránt való consensusát az méltóságos herczeg primásnak.

9. Continuáltam az magyarországi postámat, és voltam ebéden az méltóságos herczegnél.

10. Volt sessiónk. Küldtem Goda agens által ujabb leveleket Bécsben. Die eadem indulván meg Pozsonbul este, háltam iványi házamnál, holott dispositiókat tevén.

11. Megindulván ebédeltem Felső-Szeliben s érkeztem szerencsésen Surányban, holott is

Digitized by Google

12. és 13. Mulattam. Surányból expediáltam embereimet sipkával Csongrádra. Iisdem érkezett Bagosi László viceispán uram fel Szatmár vármegyei követ Csanádi urammal az diaetára.

14. Indultam meg Csábrágban, és Léván Halász Péter uramnál hálván,

15 hujus értem szerencsésen Csábrágban, holott

16. Udvaroltam méltóságos judex curiae uramnak ő excellentiájának, kit öregségéhez képest frissecskén találtam. Eadem conferaltam Balogh Mihály urammal.

17ma is udvarolván az méltóságos urnak ő excellentiájának, circiter hat órakor estve megindulván Palástra jöttem hálni, honnat

18. Megindulván mise után, értem ebédre Lévára Halász Péter uramhoz, honnat éjtszakára szerencsésen értem Surányban.

19. Ottan tévén dispositiókat háltam.

20. Isten kegyelmébül indultam Pozsonban s háltam Iványiban.

21. Érkeztem be Pozsonban szerencsésen.

22. Volt diaetalis sessió királyi commisariusok exceptiójárul és behozatalárul.

23. Voltam az méltóságos cardinalisnál Magyarbélen, eadem bé jövén.

24. Volt sessió reggel. Eadem die délután hat óra tájban volt szép solemnitással introdu-

Digitized by Google

ctiója az királyi commissariusoknak, méltóságos csanádi püspök és az több nemes ország követjei által, tizennégy hintóval.

25. Visiták voltanak méltóságos palatinus, primás és bán uramék, s királyi commissáriusok között.

26. Sessio, és onnat per deputationem invitatiója az királyi commissariusoknak, kit az elébbi deputatio vitt végben. Die eadem rövid betegség által mult ki az világbul gróf Csáki Péter öcsém uram kinek Isten irgalmazon. Eadem jöttek be az királyi commissariusok és ő felsége propositióit exhibeálták.

27. Volt solemnis processio az királyi commisariusok létében. Volt tractatió Kinszki uramnál.

28va Lött sessióbul declaraltatott az propositióknak első punctuma, 400,000 forintot kiván-ván többet az quantumnál, volt tractatió Neszelrodnál.

29. Volt sessió super eodem negotio. Magam pedig mind ez napokban voltam alterátiókban.

30. Méltóságos herczeg és primás tractalta az királyi commissariusokat, holott magam is jelen voltam.

31. Volt consilium sessiója, az circulusok pedig munkálódtak az dolgokban. Méltóságos palatinus urunk ő nagysága tractalta az egész méltóságokat.

Digitized by Google

Eadem die érkezett az fiam szerencsésen Károlybul. — S végeztem ezen holnapot.

Június.

Ezen holnapot is szerencsésen érvén Pozsonban

1ma udvarlottam méltóságos királyi commissariusoknak. Tractatiót tartott méltóságos gróf Pálfi János uram ő excellentiája. Munkácsi Jánost eadem die expediáltam Bécsben az credentiámért, és pesti apáczák fundatiónalisáért adván duc. 150.

2. Volt sessiója az országnak. Érkezett meg Munkácsi.

3. Expediáltam postát.

4. Volt diaetalis sessió, lött deputatio pro compilandis gravaminibus.

5. Udvarlottam méltóságos herczegnek apáczák dolgában.

6. Voltanak nálam feles jóakaróim kikkel mulattam.

7. Expediáltam és fáradoztam dolgaimban.

8. Tractált méltóságos egri püspök gróf Erdödy Gábor uram, holott magam is voltam jelen.

9. Méltóságos gróf Eszterház József uram tractált.

10. és 11. ugy 12. folytak sessiók.

13. Voltanak jóakaró atyámfiai nálam.

Digitized by Google

14. Volt sessiónk és tractált Eszterház Ferencz uram. Eadem ment méltóságos bán uram Bécsben ő felségéhez.

A die 15. ad diem 20^{mum} folytanak az sessiók és diaetatiók.

21. Érkezett Pap János Károlybul, és hozott Jasztrabszki uramtul fl. 1380.

22. Volt diaetalis sessiónk, s voltanak nálam jóakaróim.

23. Érkezett pater Kelemen atyám Bátorbul.

24. Expediáltam és bocsátottam Macskási Farkas uramot Gréczben az udvar után.

25. Voltanak nálam jóakaró barátim, s volt sessiónk méltóságos palatinus kertjében, mivel a székibül kiesvén, megrontotta lábait.

26. Voltam méltóságos Pálfi János uramnál ő excellentiájánál.

27. Méltóságos palatinus uramnak udvarolván, voltam ebéden gróf Nádasdi László csanádi püspök uramnál.

28. Voltanak nálam tekintetes szalai Barkóczi familiábul való kedves uri atyámfiai, kikkel peres dolgainkrul conferálván vigadtunk, és báró Gellányi György uramot plenipotentiáriusunknak constituáltuk, az ki által peres dolgai az familiának communibus expensis folyjanak. Volt sessiónk is.

Digitized by Google

29. Voltam csendesen, s érkeztek Hódmezővásárhelyi embereim, hozván fl. 1000. Die eadem expediáltam őket.

30. Volt diaetális sessiónk, és voltam báró Szentiványi János uramnál ebéden.

S evvel Istennek szent kegyelmébül concludáltam ezen holnapot szerencsésen; kiért áldassék szent neve mind örökkön örökké. Ámen.

Július.

Anno 1669. esztendöben ez holnapnak második napján születetvén, engedte meg Isten die 1ma hujus 59dik esztendömnek utolsó napját szerencsésen elérnem, s csendesen concludálnom. Kiért áldott legyen szent neve ö szent felségének. Eadem die volt diaetális sessió, melyben rendeltetett három deputatio. Első super emendatione legum et modo procedendi; — másik super oeconomia, — harmadik super proportione. Melyekben adjon Isten szent lelket, hogy az első régi törvények maradjanak meg; az másikhoz adjon Isten fundust és cassát az országnak; a harmadikhoz egyességet.

2. Születésem napját szerencsésen elérvén, 60dik esztendömnek első napján felviradván, szenteltem az mindenható Istennek, kinek szent lelkének malasztjábul és ingyen való kegyelmébül

Digitized by Google

meg is áldoztam, kiért örökké való hálákat adok ő szent felségének, s egész napot töltöttem csendességben.

3. Volt sessió deputationalis és diaetalis.

4. Isteni szolgálatban, méltóságok udvarlásában töltvén az napot, voltam ebéden Szentiványi János uramnál.

5. 6. 7. Voltanak kemény sessiók, az nemesi szabadság iránt s azután is continuáltattanak. Die 7ma itidem adtam visität Czobor Márk öcsém uramnak.

8. 9 és 10 hujus is continuáltattanak az diaetalis sessiók. Die 9na pedig megbetegedvén emlitett gróf Czobor Márk öcsém, die undecima hujus ki is mult az világbul. Eadem 11ma udvaroltam méltóságos palatinusnak és bán gróf Pálfi János uramnak.

12. Volt diaetalis sessiónk, melyben kezdett alkudni az felséges tábla az státusokkal. Szépen meg is herélték az 6dik articulust anni 1723. Fogtunk az migransokhoz.

13. Voltanak misék nevezett öcsém testi felett. Eadem Julier egri commendans temettetett el az trinitariusok templomában, estve nyolcz órakor, kinek Isten irgalmazzon.

14. Ugyanazon templomban gróf Czobor Márk öcsém uram szép hadi pompával temettetett el, kit Isten nyugtasson csendesen.

Digitized by Google

15. és 16. Diaetalis sessiók continuáltatván, emlitett templomban devotiók tartattanak szegény öcsém lelkéért.

16 Ujabb diaetalis sessióban continuáltattanak az publica gravaminak, és tartottam deputatiót az tekintetes Bosnyák familiával, mely haladott másnapra.

17. Respectu quanti volt diaetalis sessió. Expediáltam postára. Conferáltam Bosnyák familiával délután.

18. Postámat continuáltam. Volt consilium.

19. Continuáltatott diaetalis sessió respectu quanti. Ment az fiam Ocsvára.

20. Töttem rendelést György mester szakácsom temetesérül, ki is az estve 9 óra tájban mult ki az világbul. Eadem volt diaetalis sessió. Kimentem Iványiban s ottan háltam. Emlitett szakácsom azalatt eltemettetett.

21. Diaetalis sessióra bejövén.

22. Volt consiliumnak sessiója. A die

23. usque ad 30^{mum} folytanak az diaetalis sessiók.

31 Hasonlóképen diaetalis sessió tartatván, azután az egész méltóságos urakkal és királyi commissióval együtt voltam az pater jesuiták solemnitásán, mint szent Ignácz napján.

És igy engedte Isten ámbár sok alteratiók között ezen holnapot szerencsésen eltöltenem.

Digitized by Google

Diebus his ultimis adattanak be az királyi commissiónak ő felsége kegyelmes propositioira való válasz, az publica gravaminakkal együtt az ország követjei által.

Augustus.

Engedte meg Istenem ezen holnapnak első napját is ingyen való jóvoltábul Pozsonban szerencsésen megérnem. Holott is

1ma voltunk az páter jesuitáknál tractatión, mely után következett comoedia is, kin nagy solemnitással voltunk.

2. Portiuncula napján mind az pater franciscanusoknál, úgy az capucinusoknál volt solemnis devotió. Melyek után méltóságos zágrábi püspök uram tractálta az egész méltóságokat az capucinusoknál diaetalis sessió után.

3. 4. 5ta is folytanak az diaetalis sessiók, és az királyi commissio scripto resolvalt az országtul béadatott gravaminákra.

6. hujus méltóságos palatinus engedelmébül pater Kelemen Didák predicatiója után falatozván délután egy órakor megindulván jöttem Surányban. Holott

7. Irtam szolgabiró Sörényi Ferencz uramnak, hogy gróf Eszterház Péter uramtul repetálja Petzen Mihályné és Petzen János jobbágyimnak

Digitized by Google

die 5ta hujus learestáltatott négy ökrét, szekerét, kinek kettei ökre sajátom s magamé.

8. Isteni szolgálat után Modorban szándékozom, hova is éjtszaka érkezvén,

9. Szőleimet megjártam. Pozsonban jöttem.

10. Isteni szolgálat után diaetalis sessió volt. Úgy

11ma is continuáltatott az sessió.

12. Szent Klára napján diaetalis sessió után feles jóakaróimmal atyámfiaival, azokat tractálván, mulattam.

13. és 14. Voltanak királyi commissióval deputatióink, s azután diaetalis sessión relatióink.

15. Diaetalis sessió után méltóságos herczeg primás, gróf Berínyi Zsigmond öcsém uramot consecrálván nagy solemnitással mullentis püspökségre, tractálta az egész uri atyafiságot, holott voltam vigan s tánczoltam.

16. és 17. Ujobban az királyi commissiónál való deputatióink folyván, diaetalis sessiókon.

18va is folytanak relatióink.

19. Mentünk két millió 400 ezer forint quantumra s azokat offeráltuk. Eadem báró Szentiványi uramnál mulattunk és tánczoltunk.

20. Isteni szolgálat után consilium tartatván, voltam csendesen, s Bartakovics urammal conferáltam. Méltóságos palatinus uramnál tánczoltunk.

Digitized by Google

21. Volt diaetalis sessio.

22. Tractáltam kedves atyámfiait jóakarómat, tánczot is tartván vigan voltam.

23. 24. 25. és 26. Voltanak királyi comissio deputatioi és diaetalis sessiók szent Bertalan napján kivül.

26. Voltam sessió után méltóságos csanádi püspök gróf Nádasdi László apám uramnál nagy méltóságokkal ebéden.

27. és 28. Levén mind királyi commissariusoknál deputatio mind diaetalis sessiók, deliberaltatott követség felséges urunkhoz.

28. Sessio után kimenvén Iványiban és Modorban.

29^{am} ottan töltöttem együtt viceispán Bagosi Lászlo urammal.

30. Beérkezvén continuáltatott diaetalis sessió. Úgy

31^{kén} melyen méltóságos bán gróf Pálfi János uram választatott követnek. És igy végződött ezen holnap szerencsésen.

September.

Istenem kegyelmébül értem meg ezen holnapot is Pozsonban egészségben, kiért áldott legyen szent neve.

1ma méltóságos bán uram alteratiojára nézve depraecalván, az követségre választattak méltó-

Digitized by Google

ságos gróf Csáki Sigmond és Eszterházi Ferencz, protonotarius Zicsi Ádám urammal ő felségéhez. Eadem voltam ebéden cardinális Zinczendorf uramnál ő eminentiájánál.

2da continuáltatott az ablegatio expeditioja, kiket Isten szenteljen meg.

3. Diaetalis sessió után és dél után 6 órakor indult el az rendelt ablegatio elöször felséges Eugenius herczeghez Hofra, onnat hogy egyenesen felséges urunkhoz menjen.

4. Diaetalis sessio után indultam Surányban. Méltóságos egri püspök és gróf Nádasdi Tamás uram mentenek Pottendorfra méltóságos Starenberg uramhoz in negotio metali.

Vasárnap ugymint 5ta hujus mulattam Surányban báró Szentiványi János és Bagosi László uramékkal, kikkel együtt mentünk vala ki.

6ta hujus leveleim érkezvén, dél után vissza indultam Felsö-Szeliben hálván.

7. Diaetalis sessióra béérkezvén, már feljeb emlitett méltóságos uri követeket (visszatérvén) ben találtam Pozsonban re infecta jövén vissza.

8va hujus voltam csendesen s udvarlottam méltóságos palatinus urnak és bán uramnak ő nagyságoknak. Die eadem érkezett vissza az denotált metalis ablegatio is méltóságos egri püspök uram etc.

9. Expediáltam postát is, volt diaetalis sessio is.

Digitized by Google

10. Volt sessió.

11. Az méltóságos palatinus Stomphára divertálván, magam is mentem modri házamhoz Bagosi és Pelsöczi urammal; holott

12. mulattam senkviczi szőleimet megjárván.

13. Szerencsésen béérkeztem Pozsonban diaetalis sessióra. Voltanak nálam gróf Pethő Mihály báró Szentiványi János több jóakaróimmal. Az alatt Szombathelyi érkezett fel hozzám Károlybul f. RC. 1000.

14. 15. és 16. Voltanak mind diaetalis sessiók, mind deputationalis az királyi comissioval.

16. Reexpediáltam Szombathelyit Károlyban.

17. Volt mind diaetalis sessio . . . .

18. Volt mind diaetalis sessió mind deputationalis az királyi comissariusoknál.

19. Voltanak jóakaróim nállam. Expediáltam postámat. Küldöttem az hordókat.

20. Ujobban mind két féle sessió celebráltatott.

21. Csendesen mulattam.

22ª is mind két rendbeli sessió után expediáltatott felséges urunkhoz az ablegatio.

23. Indult el. Magam expediáltam postát.

24. Volt diaetalis sessió, proportionalis deputatio, és Jászok comissiója.

25. Proportionalis deputatio után volt diaetalis sessió. Mely után jöttem modri házamhoz, holott is

Digitized by Google

26. dispositiót tevén oeconomiámrul mulattam, és

27. Jó reggel Pozsonban menvén proportio deputatiója után voltam az diaetalis sessióban, s az után méltóságos gróf Erdödi Gábor egri püspök születése napján ebédeltem méltóságokkal.

28. Sessiók után voltanak nálam kedves atyámfiai gróf Pethö Mihály öcsémmel, kikkel eadem mentem modri házamhoz, holott

29. Szent Mihály napján mulatván vigan voltam együtt kedves atyámfiaival. Die eadem végeztem az kömivessel az uj pincze végett.

30. Jöttünk bé sessióra Pozsonban.

October.

Ezen holnapot is Pozsonban érvén meg szerencsésen Istenem kegyelmébül.

1ma volt diaetalis sessiónk. Volt gála.

2da is continualtatván expediáltam postát.

3. Felséges urunk születése napja 1ma lévén pénteken, az helyett mai napon tartatott táncz az méltóságos palatinusnál, holott magam is jelen voltam.

4. Gróf Kinszki uram Ferencz levén, mind in privato mind penig deputationaliter üdvezeltük, és az országnak referáltuk sessióban. — Eadem vettem levelet károlyi boltaim felverésérül, leányom kár vallásárul. — Ugyan eadem méltó-

Digitized by Google

ságos palatinusnál voltam ebéden, 29. levén asztalnál.

5. és 6. Voltanak diaetalis sessiók. Megérkezvén hordaimmal, háltam Iványiban.

7. Diaetalis sessióra bejövén, expediáltam postát és expressust Károlyban.

8va csak az statusoknak lött sessiója és az vadászat deputatioja fáradott.

9na hujus voltanak nállam deputationalis és diaetalis sessió után gróf Eszterházi János sógor uram kedves hugom asszonnyal s több atyafiakkal ebéden.

10. hujus volt proportio deputatiója nállam.

11. Diaetalis sessió után voltanak felyebb irt atyafiak több jóakaróimmal nállam, kikkel vigadtam.

12. 13. Fáradoztunk 246. companiáknak dislocatiojával.

14. 15dikén is continuáltatott azon munka és t. nemzetes Semsei Miklós nemes Szepes vármegye követtje meghalván temettetett az Trinitariusok templomában.

Kiért 16. voltanak exequiak ugyan azon templomban, kinek Isten irgalmazzon. Eadem az deputatio exhibeálta az királyi commissionak az megirt dislocatiot; melynek utánna rándultam ki Modorban gróf Pethő Mihály, Forgács János, báró Szentiványi János és több jóakaróimmal.

Digitized by Google

17. Voltunk vigan és mulattunk egy más atyafiságos szeretetünkben.

18. Jó reggel indulván diaetalis sessióban szerencsésen beérkeztünk. Holott

Eadem és subsequenter usque ad 23^{lam} folytanak mind deputationalis mind diaetalis sessióink, melyekben conveniáltatott az királyi commissioval super praeattactu dislocatione militiae inquartirizantis. Az alatt Csongrádrul Poroszlórul érkeztenek fel szekereim levelekkel s egy más dib dábbal, melyekrül reexpediáltam.

23^{kán} estve kirugaszkodván modri indult szüretemre, ottan háltam.

24. Dispositiokat tevén s beteg Fekete Ferencz uramot látván, Munkácsi szolgámra hagytam az gazdaságot.

25. Emlitett Fekete Ferencztül elválván Szent Györgyre s onnat Pozsonban értem az sessiókra, holott is feles leveleket találván, diaetalis sessio után voltam gróf Illyésházi uramnál ebéden vigan.

26. és 27. Respectu ideae conscriptionis voltanak deputationalis s diaetalis sessiók s felséges urunkhoz recurálván az statusok, kifordultam Modorban, mivel

25^{dikén} bejövetelem után meghalt Fekete Ferencz.

28. Együtt gróf Pethö Mihály öcsémmel ottan mulatván, rendeléseket tevén.

Digitized by Google

29. Jó reggel indulván meg az sessióra bé értem, s feles leveleket találván, azokat expediáltam.

30dikán is continualtattanak sessiók.

31. Méltóságos gróf Bakonyi Eszterházi Ferencz uramnál levén, méltóságos palatinus és bán praesentiajában vig magyar companiával frissen mulattunk, s ezzel Isten kegyelmébül concludáltuk ezen holnapot.

November.

Istennek ingyen való kegyelmébül ezen holnapnak első napját is engedte meg Isten frissen érnem Pozsonban, holott is

1ma méltóságos palatinus urunktul engedelmet nyervén, estve felé megindulván, háltam ivánkai házamnál; honnatt

2da Modorban expediálván Munkácsi Jánoshoz az szüretemre, magam Felső-Szeliben ebédelvén, értem hálásra Surányban.

3. Irinyi inasomat expediáltam Bátor-Keszire, Karvára, magam revideáltam csekély oeconomiámat.

4. Károlyi csongrádi expeditioimat végezvén continuáltam az oeconomiámat és azokrul disponalván.

5ta hujus indultam visza Modor felé s háltam Isten kegyelmébül Felső-Szeliben.

6ta hujus Gurabon delelvén értem Modorban.

Digitized by Google

6ta és 7ma mulatván ottan, háltam Iványiban.

8. Érkeztem sessióra bé Pozsonban, holott is eadem és subsequalt napokon deputationalis és diaetalis sessiókban fáradoztam Szent Márton napig. Eadem die voltam csendesen magánosan.

12. Sessiók után voltam az méltóságos palatinusnál ebéden.

13. Méltóságos bán uram is béérkezvén sessiókban fáradoztam.

14. Voltam ő excellentiajánál ebéden. Választottunk követül Bécsben.

15ta hujus mind deputationalis mind diaetalis sessiók levén conferaltam báró Szentiványi János urammal.

16. Indultam Bécsben és töttem dispositiot, hogy Zsarnoczai az vizen vigyen alá 10. tyuk fáczánt két kakast.— Vajai uram adott 50 aranyot elmult esztendőbeli comissarialis salariumomból.

17ma hujus érkeztem szerencsésen Bécsben és szállottam az vad emberhez.

18. Eugenius napja levén, insinualtam magamat Eugenius herczegnél s udvaroltam méltóságos cancellarius Acsádi Ádám uramnál és báró Sigrai uramat is látogattam. — Eadem die felséges asszonyunkat köszöntettük méltóságos egri püspök Erdődi Gábor urammal, gróf Drasskovics János, Zicsi Imre, Berinyi Tamás öcsém uramékkal és az T. Statusokkal.

Digitized by Google

Az után vacsora előtt felséges urunknak, és az ercz-herczeg kisasszonyoknak is megcsókolván kezeket, udvaroltunk.

19. Szent Erzsébet napján felséges Eugenius herczegnél voltam audientian, az után general marschal Storembergnek (?) udvaroltam.

Annak utánna udvarhoz menvén ujobban felséges urunk és asszonyunk kezeit megcsókolván udvaroltunk s ebédeltünk gróf Battyányi Lajos uramnál.

20. Ujobban jártam el jóakaróimat Szluha és Koller uramékat s Gyöngyösi uramot.

21. Ebéden voltunk felyebb irt cancellarius uramnál s jöttem hálni Rejjdorfra.

22. Onnat Hosszu-Lakot megjárván az herczeg residentiaját hálásra Pozsonban.

23. és 24. Vagyunk deputatióban.

25. Tractált méltóságos egri püspök uram. Expediáltam Nagy Lászlót Károlyban. Ment el Pethö Mihály és báró Szentiványi.

26. és 27. Tartottunk deputatiót.

28. Voltam méltóságos cardinalis Csáki uramnál.

29kén volt mind deputationalis mind diaetalis sessiónk, s expediáltam Malovicz uramot és Báthori László uramot Bécsben.

30. Voltam csendesen házamnál. Érkezett Kis János Surányból — az sáfárral.

Digitized by Google

December.

Elmult holnapnak szerencsés conclusiója után engedte meg Isten érnem ezen holnapnak eleit Pozsonban, kinek continuatioját is szentelje meg az ő ingyen való kegyelmébül.

1ma volt mind deputationalis mind diaetalis sessiónk. Bocsátottam el Kis Jánost.

2da 3ia 4ta is mind két rendbeli sessiók continualtatván

3ia ebédeltem méltóságos palatinusnál.

5. Tractáltatott az egész az pater Jesuiták által. Az felsöbb holnapnak utolsó napjaiban resolválta ő felsége régi instantiámat az pesti apáczák fundatiója végett.

2. Küldtem fel Malovicz uram által az csongrádi trajectus iránt való informatiót Király Ádám uramnak.

6. Voltam csendesen házamnál.

7. Deputationalis és diaetalis sessiók celebraltatván voltak nállam Niczki uramék, kikkel mulattam.

8. Voltam méltóságos bán uramnál ebéden, s volt consilium, holott végeztem comissarialis relatióimat.

9. 10. és 11. Mind deputationalis mind diaetalis sessiók voltanak.

Digitized by Google

12. Volt conferentia gróf Nádasdi uramnál. Eadem vettem az pesti fundationalist cum consensu kezemhez, és voltam méltóságos cardinalis Zinczendorfnál és Csáki uramnál is.

13. és 14. Volt válaszunk az királyi comissiótul az quantum dolgában, s Munkácsit küldtem Modorban, magam expediáltam minden felé.

15. és 16. Voltanak mind deputationalis mind diaetalis sessiók.

17. Hasonlóképpen, az után voltam ebéden az méltóságos palatinusnál.

18^ikán^ is folytak az sessiók.

19. Voltam az méltóságos cardinalisnál, palatinusnál, holott dolgaim végzése után nyertem engedelmet diversiómra.

20. Ujabb sessiónk levén magam proponáltam az királyi commissio előtt az ország resolutióit, kikre is mind intuitu quanti mind két millio száz harmincz nyolcz ezer forint repartitiojának iránta favorabilis applacidatiót nyervén és referálván vége lött az sessiónak. Eadem Györi Péter uram érkezvén Györrül méltóságos gróf Eszterházi Sándor uram successorinak az Bélteki dominium iránt leendő contentatiójáról végeztem, és aztat Svetenyei László és Kriczán uramékra biztam oda adván az vasvári cáptalanban lött perennalis fassiójokat is in originali pro emendatione s ugy több leveleket is. — Ugyan azon napon Gi-

Digitized by Google

lányi uramat is expediáltam két albaval Nagy-Szombat felé, s expeditióimat végezvén. — Eadem megindulván Kis Jánost szemben találván 481 aranyal jöttem Gurabra, holott reexpediáltam. Pozsonban emlitett dologra küldvén 225 aranyat Svetenyei uram kezéhez Gurabrul. — Éjjel jöttem Majtinban Bokros Pál uramhoz, onnat

21. érkeztem szerencsésen surányi házamhoz, holott revidealván dolgaimat s öszve várván szolgáimat.

22. Indultam Csongrádra Esztergom Buda felé, — s expediáltam. Eadem Budán firedvén s jobban levén

23. indultam s háltam Gyálon, honnat

24. érkeztem hálásra ujfalusi vendéglőben.

25. Jöttem szerencsésen Csongrádra, holott voltam.

28ª hujus megindulván háltam Kécskén, s onnat követvén utazásomat.

1ma Januarii érkeztem károlyi házamhoz.

És igy engedte Isten concludálnom ezen ó esztendőt, kiért áldott legyen szent neve.

Digitized by Google

VII.

1729.

Januárius.

Die 21. X^bris^ anni praeteriti pozsoni diaetárul lött megindulásommal Surány Buda Csongrád felé való utazásommal.

1ma hujus anni praesentis Szoboszlórul érkeztem éjtszaka 9 óra tájban szerencsésen károlyi házamhoz, holott csak az fiamat találván, Istennek szent kegyelméből engedtetett ezen béállott uj esztendöt érnem és kezdenem, kinek hátra levő részit is tessék ö szent felségének maga szent tetszési szerint vezérleni és ugy dirigálni, hogy mind ö felsége szent nevének dicséretire, mind felséges urunknak contentumára, mind hazámnak nemzetemnek conservatiojára legyen; melyre segéljen az mindenható telyes szent háromság egy bizony örök Isten.

2. Voltam unokáimmal és az böcsületes paterekkel csendesen házamnál isteni szolgálatban néhai édes anyám Sennyei Erzsébet anniversariuma lévén áhitatos emlékezettel voltunk. —

Digitized by Google

Eadem volt dialaecticum examen az pater piaristák collegiumában. — Eadem érkezett Eötves Miklós provincialis comissarius uram is és expediáltam minden felé.

3^{ia} hujus mulattam Károlyban, tiszteim extractussit revideálvan, számadásit inponalván.

4. Nemes vármegye gyülésére való expeditio után indultam Erdödre s háltam Majtinban.

5. Az rosz utak mia nehezen verekedtem bé Erdödre, holott revideáltam az dolgokat.

6. és 7. Megjárván az épületeket s tekéntvén az oeconomiámat töttem egész dispositiókat. — Ezen napokban Bartha Pál administralt fR. 600 melyet Zombori uram s Oláh András által küldtem az királydaróczi vásárra hizóra való ökrök vásárlására. Küldtem Csatzalaért.

7. Rosz levén az vásár az 600 f. vissza vettem. Csatzalának megmutatván az épületet informaltam. — Eadem megindultam s ebédelvén Majtinban, érkeztem szerencsésen károlyi házamhoz. Holott

8. és 9. végeztem dolgaimat és gyermekimmel együtt

10ma hujus mentem Erdödre.

Holott 11. 12. 13. és 14. mulatván töttem egész dispositiókat.

14. Megindulván érkeztem éjtszakára károlyi házamhoz.

Digitized by Google

15. Continuáltam dispositioimat. Eadem die volt villámlás az égen.

16án is voltam Károlyban, az pater piaristáknál devotizálván és ebédelvén.

17ma hujus Károlyban re infecta hagyván dolgaimat indultam s értem Ocsvára.

18. Ottan mulatván.

19. Jöttem Baktára estvére leányomhoz.

Holott 20. károlyi kertészem lakodalma szolgáltatott ki Sárosi leányával Erzsókkal sok jóakaróim jelen létiben.

21. Dél után megindulván háltam Böszörményben, honnat

22. érkeztem Ujvárosban holott Eötvös Miklós Baranyai Mihály uramékkal végeztem. Bagosi László uram egyezett meg velem, kivel continuáltam utamat Füredre. Eadem adtam három albat Eötves uramnak angarialis restantiáim felvételére.

23. Hodosi Jánosnak Füreden adtam 2000 forintot vonásul ökrökre. Eadem költem által bajosan Poroszlóra s revideáltam oeconomiámat. Expediáltam vissza.

24. Continuáltam által keléssimet.

25. Sezám elhagyásával indultam, és eadem háltam Dosán Gulyás Györgynél.

26. Érkeztem mendei házamhoz, honnat expediáltam Csongrádra Badda Gáborhoz.

Digitized by Google

27. Isten kegyelmébül érkeztem budai firedöben. — Holott azon napi éjeli firedésem után végeztem provincialis comissarius Szillicz urammal.

28. Érkeztem Gyulai Ferencz uramhoz Karvára, s onnat éjtszakára Bátor kesziben.

29. Érkeztem szerencsésen Surányban.

30. Ottan revisiot tevén mulattam.

31^{kén} is mulattam Surányban, és igy Isten kegyelmébül concludáltam ezen holnapot.

Februárius.

Ezen holnapot Isten engedte szerencsésen megérnem Surányi házamnál, holott is

1ma 2da 3^{ia} ejusdem alteratus levén megnyugodtam. Eadem érkeztek el szekereim.

4. Voltam alteratióban.

5. Tevén dispositiókat.

6. Isteni szolgálat után indultam Pozson felé és háltam Vecsén az Vág mellett.

7ma hujus Felső-Szeliben ebédelvén Benkovicz uramnál, értem hálásra Modorban, honnat

8va revideálván javaimat mentem Ivánkára, honnat értem bé szerencsésen pozsoni házamhoz.

9. Volt diaetalis sessió, ki minden munka nélkül eloszlott.

10. Semmi sessió nem levén láttam magam dolgaihoz, Munkácsit expediálván ki az falukra.

Digitized by Google

Eadem Szentiványi József uram által Bécsben egy más dolgaimban és vásárlások végett, és kinek elmenetele haladván, expeditiokat töttem.

11. hujus ment el ugy Halász Péter uram is. Nem levén pedig sessió, ebédeltem gróf Kinszki uramnál.

12. hujus volt diaetalis sessió az conscriptio idaeaja végett.

13dikán expediáltam postát felföldre és láttam magam dolgaimhoz.

14. 15. 16. Folytanak az diaetalis sessiók. Haszontalanul küldtem Munkácsit Modorra.

17. Coalescalt az két tábla az idaean s ugy fogott hozzá per puncta. Eadem expedialtam postát.

18. Sessió volt. Eadem expediáltam gróf Czapári Miklósné hugom asszonynak Gyöngyösi Nagy Sára asszonynak Márfi László uram által sup f. $\frac{m.}{12.}$

19. Eadem mentem Modorban gróf Eszterház, Berinyi, Cziráki (?) s több atyafiakkal.

20. Azokkal vigattam Körösi Sámuel szolgám lakadalmánál.

21. Diaetalis sessióra Pozsonban tértem.

22. Diaetalis sessió után lovaimat inditottam Károly felé Surányból tött expeditiommal s holmi vásárlással.

22. 23. és 24. Voltanak diaetalis sessiók és utánna farsangos bálok.

Digitized by Google

25. Tartatott consilium, melyben töttem egész regulamentalis és commissarialis relatiókat de anno currenti. Eadem voltam méltóságos bán uramnál, méltóságos cardinalis Czinczendorfal ebéden.

26. Volt diaetalis sessió.

27. Voltam ebéden gróf Révai Péter uramnál vígan gróf Nádasdi Tamás urammal.

28. Voltam alteratus és csendesen töltöttem az napot házamnál.

Eadem levén 40. esztendeje szegény édes atyámnak, t. nagyságos Károlyi Lászlónak, arra nézve nem farsangolással hanem anniversariumjának emlékezetivel töltöttem csendesen ez napot s concludáltam az holnapot, kiért áldott legyen szent neve Istenemnek.

Marczius.

Engedte meg Istenem ezen holnapot Pozsonban kezdenem, kinek continuatióját is vezérelje azon szent Istenem.

1. Noha az méltóságok minden felé vigadtanak, mind az által szegény üdvözült atyám anniversariumjára nézve voltam csendesen házamnál.

2da expediáltam postát, nem lévén sessió.

3. és 4ta diaetalis sessiók tartattanak.

5ta is volt diaetalis sessió.

Digitized by Google

6^an kellett volna consiliumnak lenni, de elmulván, postát expediáltam.

7. 8. és 9. Reassummaltatott az idaea conscriptionis és folytanak az diaetalis sessiók.

8. Voltam méltóságos egri püspök uramnál ebéden.

7ma Modorban küldtem Svetenyei uramot Fekete Ferencz számadási végett.

9. Ment Macskási Miklós Bécsben.

10. és 11. Voltanak diaetalis sessiók.

12. Tartatott consilium, melyen végeztem commissarialis relatioimat. Eadem érkezett be Svetenyei uram Modorbul.

13. Volt comaedia méltóságos herczegnél, s primásnál, doctor Faustus producaltatván. Eadem expediáltam Irinyit Bécsben vexellel 2100, idest kétezer száz forintnak felvételére, melyet Szegeden töttek le vásárhelyi jobbágyim ez idei censusokban.

14. Volt diaetalis sessió. Expediáltam Kajdacsit Benkovicz János uramhoz vásárhelyi szent Jósef vásárra. Eadem 14. voltam gróf Neszlerod uramnál ebéden több méltóságokkal.

Küldöttem Károlyban Benkovicz által Poroszlóra holmi vásárlást, ugy mint:

Az károlyi collegiumra:

Mécsnek való lámpást turibulummal, naviculaval és ciboriummal az illobaj bányám zsengéjébül.

Digitized by Google

Menyem asszonynak, unokáimnak materiat s czipellösseket, pantofeleket.

15. Diaetalis sessió volt és érkezett tek. Gyulai Ferencz komáromi vice-ispán uram hozzám.

16. és 17ta is levén diaetalis sessiók. Indultam Amade Antal öcsém uramhoz Csalóközben, de meggátoltatván háltam N. Fedemesen.

18. Érkeztem Surányban, holott revidealtam csekély gazdaságomat, s töttem dispositiókat.

19. Megindulván hálásra jöttem Felsö-Szeliben. Honnat Liptai László uramnak irván Kossutra.

20dikán által jövén hozzám végeztem az vécsei curiájárul és pro conclusione bé jön Pozsonban hozzám. Onnat hálásra jöttem Ivánkára.

21. Érkeztem Pozsonban, holott diaetalis sessióban voltam. Érkezett Macskási Farkas uram Munkácsival Kis-Sennyérül gróf Szapári Miklósné hugom asszony Gyöngyösi Nagy Sára asszonytul hozván költsön flor. 12000.

22. Diaetalis sessión coalescalván az idaea cardinalis punctumra, Gyulai Ferencz urammal conferáltam, azzal utját követte Bécsben.

23. és 24én folyt az diaetalis sessio. Érkezvén hozzám Benkovicz, expediáltam Csongrádra adván munkára f. 1000.

25. Nemes captalannak Pozsonban exsolváltattam az interest f. 900.

Digitized by Google

27. Jött hozzám Haller Sámuel kapitány.

28va levén diaetalis sessió. Érkezett vissza Bécsbül Gyulai Ferencz uram. — Eadem Kvassai uramnak interesben fizettem f. 360. Nemzetes Liptai László uramnak Vécsére f. 3500.—Eadem Munkácsit expediáltam Ivánkára és Modorra.

29. 30. és 31. Folytanak diaetalis sessióink. Foglalatoskodtam expeditiokkal. — Azok között voltam tractában gróf Illésházi uramnál sárosi dominiumja iránt.

S igy concludáltam ezen holnapot.

Aprilis.

Isten ezen holnapra is szerencsésen felvirasztván, kiért áldott legyen szent neve.

1. Macskási Farkas uram által küldtem meg senkviczi szölleim árát f. 1000. és $\frac{m.}{10.}$ for. interessét. 600. Pontel uramnak Nagyszombatban, continuáltam az tractát. — Eadem nyertem donatiót Ferencz fiamnak Pogacsics Gergely és felesége Horváth Mária javairul — vak szerencsére.

2. Tractaltam gróf Illésházi Jósef urammal sárosi inadi dominiumért.

3. Continuáltam Gyulai uram által. Eadem végeztem el $\frac{m.}{70.}$ for. s jöttem ki Pozsonbul Nagy-Fedemesre. — Eadem érkeztem Surányban szerencsésen. Pozsonban gróf Csáki Istvánnak adtam

Digitized by Google

f. 300.—Néhai Ucz Gábor fiainak f. 330.—Alkudtam meg az kömivessel pozsoni házam correctiója végett. — Eadem 3ia hujus voltam Felsö-Szeliben Liptai uramnál, honnat mentem Vécsére, onnat Surányban.

4. és 5. Mulattam ottan hijában, nem végezhetvén sem Vécséröl sem ráczok fundussárul.

6. Megindulván Surányból, s ebédelvén Karván, háltam Dorogon. Onnat

7. Budán ebédeltem, firedtem, Zsambokrétit találtam Andrássival. Expediáltam.

8. Érkezvén ujfalusi vendégfogadómban háltam.

9. Érkeztem szerencsésen Csongrádra, holott egész oeconomiámat megtekintvén, részében elég kuttyávul találtam.—Eadem által mentem Szegvárra.

10ma hujus voltam Hód-Mezö-Vásárhelyen misén. — Eadem visszajövén voltanak nállam Hodosi János, Benkovicz János, Katona Péter jóakaróim.

11. Vettem rendben az göbölyeimet, két falkában szakasztván, egyik 159. másik 154. — Eadem 9. órakor reggel megindulván Szegvárrul érkeztem Kenderesre, s ottan háltam.

13. Érkeztem szerencsésen Ujvárosra s onnat

14. Károlyban, holott találtam friss egésségben gyermekeimet mind együtt.

Digitized by Google

15. és 16. Töltöttük devotiókban koporsók látogatásában az szent napokat.

17ª hujus az szent husvéti napot istenes ajtatossággal szenteltük, kiért áldott legyen az Urnak neve. Dél után postát expediáltam in commissarialibus és egyebekben is.

18ta is continualtuk.

19. Kaploni klastromban devotizáltunk.

20. Voltam nagy alteratióban s fiam által tartattam nemes vármegyém eleivel super publicis negotiis conferentiát.

21. Az apat harasztyán az kaplonyi harasztó fáczánoknak helyet csináltattam, fiamra hagyván continuatioját. — Eadem jöttem Majtinban hálni, holott revisiot tevén oeconomiamrul.

22. Indultam s mentem Erdödre.

23. Ottan is revidealván oeconomiámat.

24. Devotio után jártam meg szölöimet.

25. 26. 27. és 28dikán voltanak nállam nemes vármegye tisztei és érkezett hozzám az leányom is. Az fiam is elérkezvén, az épület continuatióját elmutogatván, reá biztam.

29. Érkeztem károlyi házamhoz szerencsésen, 450. RC. forintot vévén fel Barta Páltul. Die eadem találtam házamnál gróf Teleki Mihály uramat és Serédi Gáspárné hugom asszonyt.

30. Expediáltam postát minden felé és Pataj uramhoz expressust. — Ezen alkalmatossággal

Digitized by Google

töttem jószágimban és nemes vármegyémben pro publica oeconomia dispositiokat az dohányrul. Nemes Szabolcs vármegyére is által adván aztat. És igy concludáltam az holnapot, kiért Isten dicsértessék.

Május.

Istennek ingyen való kegyelmébül ezen holnapnak kezdetit értem meg károlyi házamnál gyermekimmel együtt szerencsésen.

Holott is 1ma ejusdem Istenemnek irgalmasságábul devotizáltam az szent háromság kápolnájánál és áldoztam is, — kiért áldott legyen szent neve.

2. Continuáltattam az fáczános kertemet.

3. Voltam Kaplonban devotion s ebéden is.

4. és 5. Fáczános kert elött való rétet árokoltatván négy szegletire Sándor, Ferencz, és Klára s Deákok halmait rakattam.

6. Veszend felé Erdödre rugaszkottam revisiom után, estvére Károlyban haza jöttem.

7. Postámat expediálván, dolgaimrul disponálván pozsoni utamra indultam. Ocsvár, Batka, és Tarczal s Mánd felé.

8va hujus Baktárul mentem Ocsvára, holott fiamot s kedves menyem asszonyt találtam frissen.

9. Revidealtam fiam gazdaságát, continuáltam vármegyémben levö dispositioimat in publicis.

Digitized by Google

10. Kmecsai Márton apám uram s Illosvai György és Lövei Sámuel uramékkal vigadtam, s ugy több jóakaróimmal kettös menyegzöt szolgáltatván menyem asszony egyik szolgálóját károlyi szücs Spaczai Imre, más német frajcziméret pedig Báthori franczia borbélynak.

11ma hujus indultam meg Ocsvárul jóakaróimmal, értem Baktára.

12a hujus megindulván Baktárul, hálásra érkeztem Bájra Patkai Sámuel uramhoz, holott is Otlik Pál és Nagy Gábor uramékat találván.

13dikán is ottan mulatván sárossi dominiumomrul teljes relátiot vevén, egész dispositiót tévén.

14. Ö kegyelmekkel megindulván, Tarczalt Mádon, Zomboron szölleimet megtekintvén, munkájokra f. 300. adván, jó rendben hagytam, s continuatioját ö kegyelmekre bizván. — Eadem háltam Onodon Szilágyi Jánosnál, kit is bélteki jószágomban állitván, onnat reexpediáltam.

16. Eger-Farmosson ebédelvén, jöttem hálásra Bocsonádra.

16. Mendére, Gyálra, holott hálván és disponalván vetéssimrül, épitéssemrül.

17. Érkeztem az budai császár firedöjében, holott director urammal báró Haller Sámuel és Gillik urammal végezvén.

18va hujus értem Udvardra s ottan hálván.

Digitized by Google

19^én szerencsésen penetráltam surányi házamhoz, melyet tüvel hegyel találván megállapodtam. — Eadem érkezvén utánam bagázsiám.

20. Expediáltam Munkácsi Jánost elöre expeditioimmal Pozsonban.

21. Viceispán Bagosi uramat utánna magam pedig disponalván, szélyel expediálván, rándultam Karvára Gyulai uramhoz. — Eadem die vissza is jöttem Gyulai uramtul Karvárul.

22. Disponáltam és készültem Pozsonban; volt nállam gróf Forgács Józsefné hugom asszony Prinyi Ágnes.

23^dikán hirtelen nagy fájdalmak jövén reám az ágyban szegeztenek és usque ad 27. kinlódtam.

28^án könnyebbedvén az oldalaimat állotta el az nyavalya.

29. Érkeztenek Vásárhelyrül pejkanczák 6.

30. és 31. Expediáltam felföldre és vissza bocsátottam Veres Andrásékat ugy az csongrádiakat.

S ez szerint Istenem kegyes gondviselésébül ámbár egészségemben lött változásokkal is mind az által szerencsésen concludaltam ezen holnapot surányi házamnál.

Digitized by Google

Június.

Virasztott fel Isten jobb egészségben ezen holnapra ugyan surányi házamnál szerencsésen, kiért áldott legyen szent neve. Amen.

1ma Érkezvén feles leveleim Pozsonbul, azokra válaszaimmal expediáltam Balogh Jánost.

2da hujus Kis Jánost expediáltam favásárra Galgóczra.

3ia hujus jobban levén dispositióimat Surányban Irinyire bizván megindultam Csábrágban méltóságos judex curiae Kohári István sógor uram udvarlására s háltam az kutai czejkei mezöben.

4ta hujus háltam rudamnak eltörése mia az csábrági réteken.

5. Ugy mint pünkösd napján értem szerencsésen Csábrágban. Holott is találtam az méltóságos urat 81dik esztendejében türhető eröben friss egésségben. Ugyan sógor gróf Eszterház Antal uramat is gróf Keglovich Sigmondné hugom asszonnyal találtam jó egészségben. — Eadem revideáltam Bosznyák familia jószágiban való acquisitionalis leveleit az méltóságos urnak ő excellentiajának és csináltam belölük extractust.

6ta hujus is mulattam ő excellentiajánál, feles dolgait communicalván velem azokrul parancsolt.

7. Megindulván s Palaszton szent misét hallgattván, hálásra jöttem Hulyban, honnat

Digitized by Google

8va hujus értem szerencsésen surányi házamhoz, holott találtam feles leveleket.

9na azokra expediáltam válaszokat.

10. Töttem dispositiókat, s azzal

11. Megindulván Surányból háltam iványi házamnál.

12dikén jó reggel érkeztem Pozsonban. Holott azon napot devotióban töltvén.

13. és 14. Méltóságos palatinus uramnak s úgy az méltóságos bánnak udvarolván, sessió volt; az melyen coalescált az két tábla.

14. Sessió levén dél után praesentáltuk az deputatióval az királyi commissariusoknak az ország resolutioját.

15. Sessió után voltam méltóságos bán gróf Pálfi János uramnál ebéden, méltóságos primással, gróf Draskovics urammal, gróf Eszterházi József urammal, és Berinyi Tamás öcsém urammal. Holott is ö excellentiája maga testamentumát subscribáltatta velünk.—Reggel pedig conferentiat tartván kereskedö societasrul való contractust subscribáltuk emlitett méltóságos bán és gróf Eszterházi József s Ferencz s magam hozzá való actákkal együtt.

NB. Ezen napon fordult az bécsi calvárián levö feszület Németország felöl csudálatosan Magyarországra; kinek adja Isten jó végét.

Digitized by Google

16dikán volt nagy solemnitassal processio sok méltóságok praesentiajával.

NB. Györben történt hallatlan casus particularis processióban bizonyos deserter mia, ki, assyllumban recipialván magát pro assistenti öltözött, az strázsák reá ismervén jurealtanak reája, az az szent sacramentumhoz recipialván magát, ottan is reá rohantanak, megfogták; confusióban az venerabili kiütődött; tiz felé is tört, az szentség is a földre ejtetett, egynehány pap megsértetett.

17. és 18kán az ország fáradott felséges urunkhoz való recursusban.

20. Volt franciscanusok processioja.

21. Publicáltatott ő felsége ujabb decretuma, hogy praescinditur a puncto conscriptionis.

A die praescripto 24kig levő sessiókban inhaereáltatott az ablegatiónak ő felségéhez az, minthogy

25. Az felséges királyi comissiónak denuntiatiot tevén, dél után meg is indultunk.

27. Szerencsésen bé érkezvén azon napon 7. órakor dél után volt audientiánk felséges urunknál, nyomban az után felséges asszonyunknál.

28dikán felséges Eugenius herczegnél, gróf Staremberg, gróf Czinczendorf ministereknél levén audientiánk az után magyarországi méltóságos cancellarius uramnál continuáltuk.

Digitized by Google

Holott is 29^{on} mindnyájan ebédeltünk.

30. Érkezvén ki ő felsége decretuma. — Végeztem pater piaristák provincialissával super f. RC. 20000.

NB. Voltak ország követjei:

Csanádi püspök gróf Nádasdi László, gróf Eszterházi Jósef, magam, és gróf Berinyi Tamás statusok.

Július.

Isten ő szent felsége elmult holnapot utazásomban engedvén szerencsésen concludálnom.

1. Indultam vissza Pozsonba Bécsbül az denotalt ország ablegatussival s értünk is bé.

2. Devotizalván, méltóságos palatinus urunknál voltunk s postárul jött leveleimet revideáltam.

3. Postát végezvén jóakaró atyámfiait tractáltam, Munkácsit Bécsben expediáltam. A die

4ta folytanak diaetalis sessiók egész 7^{dik} Juliusig, mely nap ettem méltóságos bán Pálfi János uramnál. Expediáltam postát.

8^{dikán} érkezett meg Munkácsi, haszontalan fáradván Bécsben. Die eadem continualtam expeditioimat felföldre Pelsöczi uram által. — Eadem csak az felső táblánál nem tartatott sessió de az statusoknál volt.

9na is levén diaetalis sessió.

Digitized by Google

10. Tartatott consilium, holott az commissarialis relatiókat végeztem.

11dikén folytanak diaetalis sessiók usque ad 16tam hujus juridicumokrul és némely gravaminákrul.

Die 13. hujus szent Margit napján áldotta meg Isten Károlyi Ferencz fiamat és gróf Csáki Christina kedves menyem asszonyt egy leány magzattal ocsva-apáti házamnál, kiért legyen áldott szent neve.

17a hujus érkezett meg Managetta uram felséges urunk resolutiojával az ország ablegatiojára.

18. Exhibealtatván az nemes országnak. Eadem le is dictáltatott.

19. Reassummáltatott és haszontalan munka tétetett három nap iránta.

NB. Eadem die égett meg Modor városa, Isten az magam házamat megtartván. — Tot-Ujhely is azon napon megégett, mentsen Isten többtül.

20. 21a is voltanak diaetalis sessiók, melyekben az ő felsége resolutioja iránt haszontalan munkálodtatván az proportio dolgárul egyeztek meg in modalitate, adgya Isten jó végét.

Ezen praemittalt napokban méltóságos egri püspök uramnak fizettem Szathmár vármegyei dézma árendáját f. R. 1000. Paluszka uramnak

Digitized by Google

adtam f. R. 1000; mint hogy ő kegyelmétül felvettet küldtem le az fiamnak Pelsőczi által.

22. Voltam az clarissaknál devotion, levén alteratióban.

23. 24. és 25^{dikén} is voltanak diaetalis sessiók.

26. és 27. Végeztetett az proportio modalitássa, melyre töttük le az hitet. Eadem 26. volt deputationalis első sessió, az után diaetalis sessió.

27. 28. 29. Continualtatott mind deputationalis mind diaetalis sessió.

30ma hujus praesentáltatott az királyi commissionak az ő kegyelmes resolutiojára való válasz.

31. Adott az királyi commissio választ az denuntiatiora. És igy végződött Isten kegyelmébül ezen holnap s volt deputationalis sessio az proportio dolgában.

Augustus.

Ezen holnapot is Pozsonban kelletvén az publicumokban; szentelje meg Isten országunknak örvendetes végivel ezen diaetának.

Ezen holnapnak első napjátul fogva egész szent Lőrincz napig minden nap ünnepeken is deputalis sessióink voltanak és diaetalisok is sz. Lőrincz napján kivül. Azon munkák között is postáimat végezvén, die 5ta Munkácsi János szolgámat expediáltam Surányban és Ujvárra bizonyos adósságomért.

Digitized by Google

10. Voltam méltóságos bán uramnál ebéden.

8va super juramento legali volt nagy consternatió in publica diaeta, convincaltatván s aexequaltatván luteranus és calvinista követeken instantaneae az poena f. 64.

11. Érkezvén felséges urunk decretuma az evangelicus sinistra declaratiojára. In publica sessione volt examen iránta.

12. Az királyi comissiohoz levén regnicolaris deputatio, abstraháltatott ezen dologtul pro interim s ő felségéhez való recursus resolvaltatott per instantiam s az proportio munkája is suspendáltatott.

13. Az ország deputatioja exhibealta az ő felségének szólló instantiát az királyi commissiónak.

14. Méltóságos gróf Kéri uramnak adtam f. 1000. Bélteki jószág restantiájából, méltóságos gróf Erdödi urak annuentiájából.

15. Solemnitas után sessiók nem lévén; a die 16ta mind deputationalis mind diaetalis sessiók folyván ad diem 20mum, noha alteratus voltam, mind az által mindenkor jelen voltam.

20. Szent István napján az cathedralis templomban levén solemnitás, magyar praedicatiot is tött Kellio uram.

21. Tartatott consilium, holott az commissarialis relatioimat inchoáltam.

Digitized by Google

22. és 23. Voltanak deputationalis és diaetalis sessiók.

24. Ujobban volt consilium, continuáltam feljebb emlitett relatioimat, de nem végezhettem.

25. 26. és 27. Nem voltanak deputationalis sessiók, hanem csak diaetalisok. Expediáltam Eötvesné asszonyomat haza felé feles levelekkel.

28. Felséges asszonyunk születése napján volt solemnitás és per ablegationem köszöntette az nemes ország.

29. Diaetalis sessió után tractalt Neszlerot uram, holott magam is voltam. Munkácsi ment ki az oeconomiára.

30. és 31. is voltanak diaetalis sessiók. Az juridicumok, gratuitus labor és juramentum iránt, s ezekkel engedte Isten, ámbár alteratiókkal, mind az által szerencsésen concludalnom ezen holnapot Pozsonban.

September.

Szerencsésen virasztván fel ezen holnapra is Isten ő szent felsége Pozsonban.

1., 2. és 3^{ia} is continuáltattanak az diaetalis sessiok és az regnicolaris deputatio denuntiatiókkal tractált az felséges királyi commissióval.

Munkácsi jött bé s relatiot tevén, ujobban die 5ta kiküldetett az oeconomiára.

Digitized by Google

5. Diaetalis sessio után érkezett felséges urunk kegyelmes parancsolatja; mely is

6ta hujus az egész ország előtt elolvastatott, hogy tudni illik az méltóságos palatinus reponálja sessiójokban Kenessei uramot nemes Veszprém, és Bohus Sámuel uramot nemes Pest vármegyei követeket. — Melyen nem kevés consternatioval és megszomorodással volt az egész ország s haladott más napra. És igy

7ma hujus reassumaltatván s nem képezhető propositiokul declaraltatván, az méltóságos herczeg és primas által ő felsége nagy repraehensioját és recensussát exagrealván.

Az nemes ország submittálta magát és recipeálta az megirtakat maga prostitutiojával; csak azzal az ő felsége hazánk ellen lött indulatja engeszteltessék, - melyet Isten ő szent felsége csendesitsen ő szent fiáért.

8va nem volt se sessió se consilium. Ezen napokban báró Haller Sámuel kapitány öcsém uram levén itten 9na el is ment. 6ta voltam ebéden méltóságos bán uramnál.

9na hujus diaetalis sessió után expediáltam az felföldre máramarosi követ által.

10ma hujus diaetalis sessió után az palatinus Stomfára ment ki; méltóságos bán Hofra felséges Eugeniushoz.

11. Expediáltam Munkácsit Bécsben.

Digitized by Google

12. Compleálta az méltóságos palatinus 74. esztendejét, folytanak az diaetalis sessiók usque ad 17^{mum} hujus jobbára az gratuitus laborrul s juramentumrul.

15. Érkezett meg Munkácsi $\frac{m.}{20}$ f. az váczi piaristak capitalissával.

16. Érkezvén Gyulai Ferencz viceispán uram, kinek assignáltam azon pénzt az adósságomban, kit Meszko uramnak deputalván.

17. és 18. Contentáltatott báró Meszko uram $\frac{m.}{20}$ forintrul erga quietantiam.

19. 20. és 21. Voltanak diaetalis sessiók és deputatio az regulamentum modificatiojában.

22. Levén Bohus Pál uram ide bé dolgaimat concredáltam ő kegyelmének.

23. Ment ki ivánkai, szentgyörgyi és modri javaim inventatiojára Munkácsival. Fodornak assignálván gondviselését.

24. Az méltóságos herczeg és primás méltóságos bán uramval expediáltattak felséges urunk köszöntésére.

25. Tartatott consilium, holott Mariássi Gábor Szinyei Christof helyében tétetett Kassa districtus P. comissariussává.

26. és 27. Voltanak diaetalis sessiók. Expediáltam minden felé. — Tiszán tul való földön volt nagy lárma tatár hire mia.

28. és 29^{dikén} folytanak diaetalis sessiók.

Digitized by Google

30. Sessio után méltóságos egri püspök gróf Erdödi Gábor uram ment fel Toronyra felséges urunk születése napját (1ma 8bris) üdvezleni az ország deputatusival.

És igy Isten kegyelmébül concludaltatott ezen holnap szerencsésen.

Munkácsi elvégezvén az megirt conscriptiot inventátiot, Fodor uramat állitotta bé szolgálatomra modri házamhoz; kinek 1. augusti irattatott conventioja.

October.

Ezen béállott holnapot is szerencsésen érvén meg pozsoni házamnál.

1. Sessio után ment bé az Prinyi kisasszony az ursulitakhoz méltóságos herczeg és primás gratiájábul.

2. Méltóságos palatinus engedelmébül divertaltam Surányban s megindulván háltam Felsö-Szeliben.

3. Érkezvén szerencsésen Surányban, jött az jobb lábom hüvelyében az fájdalom.

4. Fekve töltöttem az napot ágyamban.

5. Mind azon fájdalmason is dispositiokat tevén s az halastó iránt is megalkuván megindultam, háltam Nagy-Fedemesen méltóságos palatinus ispánjánál. 5tu bé érkezvén Pozsonban,

Digitized by Google

6, 7, 8, és 9na is folytanak az diaetalis sessiók, de bé nem járhattam. Volt nállam Gyulai Ferencz uram. Kezdetvén Kosztyán uram által bizonyos dologhoz. Exolváltam méltóságos gróf Erdödi László urakat plenarie az bélteki jószágért nemes Szathmár vármegyében.

10ma hujus is nem mehetvén sessióban continualtam Pronai Gábor uram bécsi expeditioját.

11. Elejben adván egész instantiaimat s literali requisitumokat in vidimatis és originalibus is.

12a hujus ment fel Bécsben.

13. Felvervén magamat, voltam méltóságos palatinusnál és expediáltam postát.

14. Sem lehetvén sessióban,

15a bé menvén végső articulusok praesentaltattak az commissionak.

16. Elment az királyi commissio Bécsben, Pozsonban tartatván consilium, az után indultam Surány felé, háltam Ivánkán.

17. Érkeztem szerencsésen surányi házamhoz.

18. és 19. Baranyai János oberstvachmeister uram jött hozzám generalis Dersöfi István uramtul és Kosztyán Sándor uram, kikkel végeztem nagy dolgaimrul.

21. Megindulván, háltam Udvarnokon.

22. Mentem Hédervárra Viczai öcsém uramhoz; honnat eadem die érkeztem modri házamhoz,

Digitized by Google

Holott 23^dn töttem dispositiokat szüretemről.

24. Mentem bé Pozsonban az diaetalis sessióra.

A die eadem 29^diktg folytanak az sessiók. Ezen napokban szenvedett az méltóságos palatinus nagy alteratiót.

29. Sessió után mentem ki Modorban, báró Szentiványi János uramot expediálván Steghner (?) uramhoz.

30. és 31. Mulattam Modorban szüretem körül és elaboráltam az Bosznyák s Mérei familiák accurata genealogiaját.

S ez szerint Istennek kegyelmébül szerencsésen concludaltam ezen holnapot, kiért áldott legyen szent neve ö szent felségének.

November.

Modorban engedvén Isten szerencsésen felviradásomat.

1ma voltanak nállam jóakaróim.

2da bé menvén Pozsonban s báró Szentiványi János uram relatioját megértvén.

3. és 4ta azokban fáradoztam, és Holiczban, és Szakolczára expediáltam. Eadem báro Szentiványi uram haza indulván, általa expediáltam, és az méltóságos palatinus engedelmébül Modorban mentem. Holott

Digitized by Google

5. és 6. mulattam szüretem körül. — Föstrázsa-mester Baranyai János uram és Kosztyán Sándor uram jövén hozzám, azokkal végeztem.

7. Megindulván, jöttem Pozsonban.

Ab 8va hujus sessiókban és deputatiókban fáradoztam usque ad 12mam.

13. Feles atyámfiaimmal, jóakaróimmal szent Márton ludját elköltöttem.

14. és 15. Continualtatván az diaetalis munkák.

16. Méltóságos Erdödi urakat sok kedves atyámfiaimmal, jóakaróimmal tractaltam.

17. 18. és 19. Continualtattanak diaetalis és deputationalis sessiók.

20dikán diaetalis sessió után tractalta az méltóságos királyi commissarius az méltóságokat, holott magam is jelen voltam.

21. Concludaltatott nagy solemnitassal az diaeta és az után

22dikén az generalis commissarius jó reggel, gróf Kinszki uram penig ebéd után elmentenek. Die eadem érkezett Steghner Mátyás uram, kivel Jessenak Pál uram által tractáltam az Holiczhoz való nyolcz faluk iránt.

23. Eventualiter végezvén, vele ment el. — Eadem die gróf Nádasdi László apám uramat megütötte az guta, ugy mint az csanádi püspököt.

Digitized by Google

24. Expediáltam postát. Bocsátottam le az hajómon viceispán Bagosi László uramot több embereimmel és egy más portékával.

Eadem Jessenak János uramot expediáltam Szakolczai pater rector uramhoz Steghnerrel lött eventualis végezésemmel az megirt jószág iránt. — Eadem jöttem ki modri házamhoz. — Holott is

25. mulattam és expediáltam; elérkezvén eadem die az Károlyban az elött expediált olasz.

26. Azon olaszt expediáltam Olaszországban az több verbovált olaszokhoz, kiket károlyi jószágomban igyekeztem szállitani.

27. Voltam Gillanyi uramnál ebéden.

28. Voltanak nállam, és érkezett ki Munkácsi uram Pozsonbul.

29. Töttem dispositiokat és Munkácsit az olaszszal reexpediálván Pozsonban. Eadem indultam meg Modorbul surányi házamhoz és háltam Veczén.

30. Tardoskeden megszálván plebánus uramnál hallgattam misét. — És ugyan eadem érkeztem szerencsésen surányi házamhoz.

Holott is engedte Istenem szerencsésen concludalnom ezen holnapot.

Modri utamban olvasván postai levelemet, értettem fiam betegségét.

Digitized by Google

December.

Istenem kegyes gondviselésébül surányi házamnál viradván szerencsésen ezen holnapra, kiért áldott legyen szent neve.

1ma reexpediáltam Józsit Pozsonban Munkácsihoz. — Eadem az tardoskedi plebanust proponálván az népnek jövendö plebanusságra Surányban. Tetszett.

2. Convocalván az compossessorokat ugy az falukat per plenipotentiarios annualtanak, és az vicariusnak recommendaltatott.

Eadem Kosztyán Sándor uram is elérkezvén, continualtam föl vett tractámat vele. — Die eadem szolgabiró Sörinyi Ferencz uram is hozzám érkezett. Eadem expediáltam az hajtmányomat Németországra jobbágyoknak, mesteremberéknek verboválására, adván költségre f. 250.

3. Mind szolgabiró uramot, mind Kosztyán uramot, ugy az plebanust expediáltam s magamat distraháltam.

4. Postát expediálván Munkácsi visszajött Pozsonban,*) és Röth Sándor procuratorom érkezett hozzám.

5. Emlitett procuratorommal közlöttem pénz dolgaimat.

---

*) Irásbeli hiba e helyett Pozsonbul.

Digitized by Google

6. Azon dologban expediáltam szolgabiró uramhoz és több felé is.

7. és 8. Voltam csendesen oeconomiám körül.

9. Reexpediáltam Munkácsit Pozsonban egész dispositioval és sok levelekkel.

10. 11. és 12. Voltam oeconomiám körül. És introducaltam jóakaróim praesentiajában Veres István előbbeni tardoskedi plebánus uramot az surányi parochiában. — Eadem érkezett Sárosi Pozsonbul postán érkezett sok levelekkel; kikre mind választ adván, eadem galgóczi, nyergesujfalusi postákra küldtem expeditioimat.

13. és 14. Vittem mind ezeket végben.

16ta reexpediáltam Sárosit feles levelekkel Pozsonban. — Eadem érkezett Szabó János Dallossal Gutárul bizonyos hálókkal és mara halakkal, kiket bocsátottam az halastómban.

17. Distrahaltam magamat oeconomiám körül.

18. Voltanak nállam t. n. Hunyadi István, Kosztyán Sándor uraimék s több jóakaróim.

19. Distrahaltam magamat halászattal Tardoskeden.

20. Érkeztenek Munkácsival Pozsonbul feles leveleim.

A die 20ma praedicta ad diem 23dik voltam in oeconomicis és distrahalván halászattal magamat, postákat expediáltam.

Digitized by Google

24. Érkezvén feles leveleim, divertaltam Nitrára méltóságos nitrai püspök Erdödi Ádám és camerae praeses gróf Erdödi György urakhoz. Éjtszakára szerencsésen érkeztem haza.

25. Engedte Isten szerencsésen megérnem az szent ünnepeket.

Eadem és 26—27ma sok jóakaróimmal mulattam, érkezett Munkácsi Pozsonbul.

28. Hunyadi István s Kosztyán uramék és nitrai jóakaróim levén nálam, mulattam.

29. Herczegnét nitrai birónak adván, kézfogását vigan töltvén.

30. Végezvén Kosztyán urammal, expediáltam Morvában gróf Kaunicz uramhoz. Eadem Linknert N.-Szombatban, Pozsonban.

Digitized by Google

VIII.

1730.

Januárius.

Dicsértessék az ur Jezus mind örökkön örökké Amen.

Hogy ő szent atyjával és szent lelkével nékem szerencsésen engedte megérnem ezen béállott uj esztendöt surányi csekély házamnál — Holott is

1ma hujus mensis voltam csendesen házamnál.

2. Üdvezült szegény anyám Sennyei Erzsébet halálának 58^dik^ esztendejében anniversariumját celebráltattam. — Eadem die érkezvén az pater piaristák provincialisa pater László uram, ő kegyelmével conferáltam, és Romában találkozott Károlyi Liviussal intervenialt dolgomat ő kegyelmére biztam, hogy Romában való menetelével tanulja ki, ki lött legyen azon Donatus az Károlyi familiábul, az ki elsö királ Lajos idejében való hadakozásban ottan maradt volt, és az kitül tartja maga descendentiáját és origóját.

3^in^ hujus elmenvén ő kegyelme tüllem, estve felé érkezett fö-strázsa-mester Baranyai János

uram, ki is generalis Dersöffi István uramtul meghozván az sárosi és mádi jószág és mobiliak árát $\frac{m.}{72}$ forintokat.

4ta jó reggel Munkácsi János által Pozsonban küldöttem gróf Illésházi öcsém uram excontentatiojára, Linknernek is parancsolván iránta. — Eadem emlitett Baranyai uram elmenvén, Kerekenyi Jonást hivattam ki Ujvárbul, kivel is

5ta et 6ta conferáltam és postát expediáltam.

7. Continualtam magam dolgaimat.

8va voltam Ondrokon és Komjátiban az hugomnál Prinyi Agnesnél.

9. Érkeztenek feles leveleim, kikre válaszoltam Pozsonban és minden felé.

10. Rudnyánszki urammal végeztem egyházszegi portiojárul és continualtam expeditioimat általa.

11. Inditottam el Csongrádra bagazsiámat.

NB. Ma egy hete mentenek el Csobairul Kosztyán Sándor és Megyeri capitány uram Bernora Morvában gróf Kaunicz uramhoz magam lovaimon surányi megyeri jószága végett, — kiket óránkint várok.

Eadem voltanak nállam nitrai plebanus uram és az méltóságos püspök confessariusa. — Ezen napon esett első hó.

12. Érkezett Sipka csongrádi hajómmal Dömsödrül sóval, hallal s egyébbel. Azonnal reexpe-

Digitized by Google

diáltam Rácz Pállal szekerek fogadására s azon való ideszállitására.

13. Kis Jánost bocsátottam utánnok expeditioval.

14. Érkeztenek Pozsonbul leveleim, azonnal válaszoltam reájok. — És hoztanak onnat 12 bör uj széket. — Eadem Szabó Jánost expediáltam Komáromban.

15dikén érkeztenek soos száraz hallal, mézzel, sóval Karvárul.

16dikán lerakatván, Sipkát expediáltam Pestre, Csongrádra, általa az Hodosi processusat küldtem Bohus uramnak.— Eadem magam az Fekete vizen halásztam.

17. Érkeztek Pozsonbul feles leveleim, Röth András uram érkezvén, expediáltam nitrai generalis gyülésre. — Szabó Jánossal halásztattam.

18. Kerekenyi Jónás jött vissza az gyülésrül.

19. Director Grassalkovics uram Kosztyán Sándor és Röth András uramék jövén hozzám s relatiot tevén az gyülésrül, mulattunk. Linkner secret. érkezett meg Bécsbül feles levelekkel.

20. Végezvén Kosztyán urammal az megyeri jószágrul, elbocsátottam. Eadem expediáltam Pozsonban és Nagyszombatban szent Albert seminarium regenséhez f. 3000. hogy Pontel uramnak olvassa le.

21. Voltam Komjáton szent Agnes napját

Digitized by Google

üdvezelni kedves atyámfiánál. — Eadem pater provincialisnak Nitrára küldöttem 2000 ft interessét Korponára. — Töttek emberséget farkasdiak és soltiak életem által hozásában. Expediáltam minden felé.

22. Inditottam Szabó Jánost némely bagazsiammal Károlyban. — Vártam Munkácsit.

23ª hujus érkezvén meg Munkácsi Mikovinyi urammal, kit is azonnal inditottam meg Karva felé sezámmal. Magam eadem töttem rendeléseket, az melyeket biztam Munkácsi János szolgámra, hogy végezzen el.

24. Isten szent tetszésébül indultam meg ugyan Karva felé Budának. Onnat Csongrádra. Mely utazásimban is Istennek vezérlése legyen velem szent nevének dicséretére az ő szent akaratja szerint.

25. Firedvén Budán, érkeztem Pestre, holott dolgaimat végezvén

26. indultam s fordultam gyáli házamhoz. — Eadem secretariusomat expediáltam Kalocsára.

27. Sezámat bocsátottam Körös felé, magam divertáltam Dömsödre és Kecskemétre. Onnat

28dikán indulván, érkeztem szerencsésen Csongrádra, holott se tisztemet se lovaimat nem találván, kelletett pauzalnom, és mulatnom, mindent zürzavarral találván.

29. Halászatrul disponáltam, nyolczat holt

Körösre, item nyolczat Szegvárra az Landor tóra rendelvén.

30. Várakozván az capitulárisra és palatinálisra, Mikovinyi uramnak remonstráltam az föld situatioját.

31. Érkezvén el az emlitett személyek convocatoriák expediáltattak gyojai pusztámra. S ugy engedte Isten concludalnom ezen holnapot.

Februárius.

Mind ezen munkáimban szentelte meg az Isten ezen holnapnak kezdetét.

1ma ejusdem az capitularis váczi kanonok Torpai uram és palatinalis . . . . . által statuáltattam az gyojai praediumban praesentibus vicinis et commetaneis s felesen gyülvén öszve mulattam ö kegyelmekkel.

2. Isteni szolgálat után megint kimentenek az emlitett praediumra, s több jó szomszédim is concurrálván, mulattam azokkal.

3ia is ujobban kimenvén nulla contradictione comparenti által mentenek Szegvárra, Mindszentre. Eadem magam kevés marháimat, méneseimet, juhomat, göbölyemet megtekintvén, biztam Lénart János jobagyomra ezentul leendö gondviselését. Eadem készitettem Kis Jánost fel 3000 fagyos hallal és disponáltam halászataimról.

Digitized by Google

4ta hujus csongrádi dispositióimat végben vivén, Kis Jánost Surányban, — Sipkát Dömsödre expediáltam. — Eadem indultam meg Szegvárra, holott ebédelvén váczi capitularissal és palatinalissal revidealtam az oeconomizatioját tiszteimnek.

5. Voltam Vásárhelyen, s ottan is háltam az malmom megtekintése mia.

6. Szegvárat levén, reexpediáltam az capitularist és palatinalist.

7. Inditottam el bagazsiámat Mikovinyi urammal Csongrád Szolnok felé, magam sok dolgaim mia hátra maradván.

8va hujus végezvén dolgaimat, indultam Károly felé. Érkezvén Kenderesre, háltam ottan.

9na dispositioimat végezvén, utána háltam Debreczenben.

10. Érkeztem szerencsésen károlyi puszta házamhoz, holott senkit sem találván gyermekeimből.

11. Revideáltam dolgaimat, devotizálván az pater piaristáknál, ebédeltem is ottan az unokáimmal, az után kimentem.

12. Érkezett az fiam ugy Mikovinyi uram s fogtam az munkához. Érkeztenek sok leveleim. Eadem érkezett Eötves Miklós uram is, kivel conferaltam mind de publicis mind de privatis.

13. és 14. is continualtam ottan az dolgokban magamat.

Digitized by Google

15. Délben érkezvén menyem asszony, indultam Erdödre, háltam Majtinban.

16. Érkeztem Erdödre, holott dolgaimrul informatiot vettem, -- postámat expediáltam.

17. Revidealtam dolgaimat, — és töttem holmi inquisitiokat.

18. Majtinban ebédelvén, érkeztem szerencsésen Károlyban, honnat fiamhoz igérkezvén, Ocsvára mentenek el elöre; Klára leányom pedig Erdélybül kiérkezvén, Károlyban találtam.

19. Jasztrabszky uramra bizván, s Mikovinyi uramra dolgaimat, magam companiastul mentem Kaplonyban, holott isteni szolgálat után ebédelvén az pater franciscanusoknál, estvére, noha késön, de szerencsésen érkeztem Ocsvára s ottan hálván.

20. és 21. Volt Kádárnak lakodalma Eöllyüs János leányával, sok jó akaróimmal, atyámfiaimmal mulattunk s vigadtunk.

22. Is mulattam fiamnál s conferaltam Eötvös Miklós urammal. Expediáltam postát. Érkezett Munkácsi János szolgám Suránybul ezen napokban feles levelekkel.

23. Indultam leányomhoz Baktára.

24. hujus Károlyban visszajövén, kezdettem Munkácsi szolgám expeditiojához.

25. Continualván aztat érkezett Szentiványi János uram, az leányom, és conferaltam vele.

Digitized by Google

26. Expeditiómat continuáltam, mind Pozsony Bécs felé, mind Romában Livius Károlyi praetensivus atyafihoz piaristák provincialisa által. Eadem érkezett salvatorianus provincialis hozzám és kaplonyi conventben.

27dikén continualván dolgaimat és sok instantiakra resolvalván.

28a hujus tartottam anniversariumot Istenben elnyugodott Károlyi László atyámért, kinek Isten irgalmazzon.

Marczius.

És igy ezen béállott holnapnak kezdetét engedte meg Isten károlyi házamnál szerencsésen megérnem, kiért áldassék szent neve ő szent felségének.

1ma hujus inditottam el Munkácsit egész expeditioimmal.

2da báró Szentiványi János urammal és gyermekeimmel indultam Erdödre hova is szerencsésen érkezvén.

3ia revideáltam az épitéseket, és mesterembereimet, volt nállam gróf Teleki Mihály uram, és az szathmári postamester.

4ta folytattam dispositioimat és continualtattam az dominium conscriptioját. — Eadem ment vissza kedves menyem asszony Ocsvára.

Digitized by Google

5ta is voltam Erdődön s jártam meg szőlleimet s egyéb oeconomiámat.

6. Dél után elindulván értem Károlyban. Holott

7ma tevén rendeléseket,

8va inditottam meg bagazsiám részét.

NB. Munkácsi János expeditiojakor adtam három chartabiankat.

9na hujus inditottam el Mikovinyi urammal bagazsiámat.—Eadem végeztem egész dispositiomat. Barta Pál erdődi tisztemet vasra veretvén.

10ma hujus magam is megindulván könnyüszerben háltam Ujváros on. — Jasztrabszki uramnál hagytam három chartabiankát menstrualis quietantiakra az váradi bancalitásra. Eadem eresztettem Ferencz fiam kezéhez az salánki jószágomat, az máramarosit is.

11. Hortobágy hidgyánál voltam báró Prinyi Imre öcsém urammal és debreczenyi biró Baranyai urammal. Eadem háltam Kenderesen, holott pro 10ma maii leendő terminusra disponáltam.

12. Értem szerencsésen szegvári házamhoz, holott meghálván,

13. Érkeztem csongrádi házamhoz, holott revideáltam oeconomiámat és dispositioimat, kiket elég hibásan találtam.

14. Megindulván, háltam Dömsödön.

15. Ottan dispositioimat végezvén. Eadem

Digitized by Google

jöttem Gyálra. Ottan is megtekintvén dolgaimat, háltam Budán az firedőben.

16. Vettem számos leveleket, kiket megindulásom után az uton revideáltam. Eadem die háltam Kis-Ujfaluban, honnat

17ª hujus értem szerencsésen surányi házamhoz, holott is revideálván dolgaimat.

18. Sándor napján Kaunicz tisztei voltanak nállam.

19. Érkezett Kosztyán uram, az után Eötves Miklós uram, kikkel conferalván, indultam Pozson felé; háltam Vecsén.

20. Érkeztem szerencsésen Pozsonban estve későn.

21. Udvarolván az méltóságoknak, tartatott sessió. Ebédelvén az méltóságos palatinusnál.

22. Végeztem báró Meszko urammal és pater rector Csepelényi urammal, készitettem postára való expeditioimat.

23. 24. 25. Pozsonban voltam. Sessiók voltanak. Dolgaimat végeztem.

26. Munkácsit expediáltam az olaszok eleiben Bécsben. Stypsiczet báró Meszko Ádám uramhoz Sopronyban. Eadem 26ta hujus dél után megindulván Modorban háltam, holott

27. Vevén Kaunitz uramtul Kosztyán uram levelét, megindultam s háltam Felső-Szeliben, honnat

Digitized by Google

28. Érkeztem szerencsésen surányi házamhoz, hova gróf Kaunitz uram maga emberét küldvén hozzám. Eadem mentem Megyerre s voltam elöször szemben ő excellentiajával s visszajöttem Surányban hálásra.

29. Invitatus levén, voltam ebéden ő excellentiajánál. Holott látván alkuvásunk s tractánk ellen való declaratioit inhaerealtam előbbi resolutioimnak, s invitaltam hozzám.

30. Hozzám jövén s itten ebédelvén Surányban azzal elment.

31. Oda levén invitatus ebéd előtt consideáltunk pro et contra discuralván, ujabb alkut kivánt volna. Én penig inhaerealtam, végre az mobiliak distinctiojára fakadt. De mivel az consensus regius exoperatioját propriis sumptibus magára vállalta és resolválta, az $\frac{m.}{120}$ forinton felül 1500 forintot super addaltam s igértem, ugy

31ma hujus conceptusban redigáltatott mind magunk között leendő transactio mind az perennalis fassio, kiknek tételére invitaltatott nemes nitrai captalan pro 2da aprilis. Die 1ma aprilis ujabb kérdéseket tevén, abban akartam hagyni, s az conceptusok elolvastatván, coalescaltunk. — Die 2da ujobban oda menvén Megyerre, ebéd után jóval elérkezvén az capitularis exmissus személyek s az requisitumok is purisaltatván, elolvastattanak s az perennalis fassio is mind verbo

Digitized by Google

mind scripto tenus végben ment, s Megyer avagy Új-Kaunitz Új-Károlynak neveztetett, s Istennek szent rendelésével az surányi házamon levő inscriptio bételjesedvén, az két száz aranyat az méltósagos grófnénak az kulcsokért praesentaltam s le olvastattam. Fáradoztak az dologban Paluszka Antal és Kosztyán Sándor uramék, kiknek sok jót adgyon Isten.

Aprilis.

Ezen elébb feltött munkáimban engedte meg az én Istenem ezen holnapot surányi házamnál szerencsésen megérnem.

1ma voltam Megyeren s az mint praemittaltatott coalescaltunk, s purizatiora adatott az munka.

2da nemes nitrai captalan exmissusai előtt egészlen és finaliter consummaltatott. — Eadem feles leveleim érkezvén Pozsonbul Munkácsitul, az olaszok elindulásárul is tudositásom. Expediáltam Karvára elejekben, felföldre fiamnak, embereimnek és Pozsonban.

3ia elmenvén Megyerrül gróf Kaunitz uram, Új-Kaunitz nevét is Megyernek elvitte magával és obligalta magát, hogy Új-Károly nevet nyer ő felségétül Megyerre, kiért áldott legyen Istennek szent neve. — Eadem Gellányi Péter és Bossányi Ferencz uramékot expediáltam Megyerre,

Digitized by Google

ottan körül való faluknak, jószágoknak conscriptiójára, mobiliaknak inventatiojára. Magam pedig Surányban maradván Kauniczrol álló nagy-szegi tábla földemnek az közepibül (mely curialis földem) szakasztottam ki szöllö hegy földet és kijegyezvén.

4ta hujus az jószágot bégyüjtvén propositiom által nekiek adtam 7 esztendö mulva nyolczadára, kit Isten szentellyen meg. Eadem az postát continualtam minden felé.

5ta voltam Megyeren, revidealván az majort és marhákat, expediáltam leveleket.

6. Inditottam expressust az olaszok után Poroszló felé. Jött meg Gellányi uram s relatiót tött munkájárul.

7ma hujus ment haza Gellányi uram Bossányival purizatio kedveért, elvivén az mobiliakrul való conscriptiokat és inventatiokat. — Eadem ö kegyelme által expediáltam Munkácsi Jánosnak és báró Meszko Ádám uramnak. Magam szent koporsó látogatására voltam Megyeren. — Eadem érkezett Pesti Ferencz nemes vármegyének vice szolgabirája.

8. Expediáltam postára s Csatlos Janko érkezvén Pozsonybul levelekkel. Eadem expediáltam az olaszaim után.

9. 10. és 11ma Surányban töltöttem az szent husvéti napokat jóakaróimmal.

Digitized by Google

12. Kosztyán uram gróf Kaunitz uram tiszteivel jövén hozzám, super mobilibus concludalván vellek quietáltam is.

13. Elmenvén tüllem, divertaltam Megyerre és az oeconomiára. Die eadem érkezett Csatlos János vissza az olasz kertésszel. Végeztem azonban Starinszki Jánossal surányi számtartóságra.

14. Ki is ment. — Die eadem érkezett Pozsonbul Munkácsitul és postárul leveleim.

15. Dividaltam minden felé marháimat majorokra és gulyára.

16. és 17. Várván tisztet az jószágban, hogy nem érkezett az olasz fákat rakattam ki az felsclagokbul interimaliter az surányi kertemben.

18. Számtartóimra és Kis Jánosra bizván az oeconomiámat, Pozsonban indulván, háltam Iványiban.

19. Béérkezvén, Pontellné asszonyomnak exolvaltam 600 f. interesset. Pesca István urammal beszéltem.

20. Postát expediáltam.

21. Sessiónk volt.

22da Modorban és Ivánkára kimenvén,

23. és 24. Modorban néztem gazdaságomat s jártam meg szölleimet.

25. Vissza menvén Pozsonban, expediáltam Sóst felföldre és postára is irattam.

26. 27. és 28. Concludaltam báró Meszko

Digitized by Google

urammal $\frac{m.}{85}$ forint az uj-károlyi jószágom acquisitiojára.

22. Inditottam el ő kegyelmét Munkácsi János szolgámmal és Herszicz Mátyással Sopronban az pénz leolvasására. Eadem sessió után magam is kijövén, háltam Szerdahelyen.

30. Érkeztem Surányban, concludaltam az holnapot.

Május.

Surányban szerencsésen felviradván, engedte az én Istenem ingyen való kegyelmébül ezen holnapot is ottan szerencsésen megérnem, kinek continuatioját is tessék ő szent felsége szent akaratja szerint is elrendezni.

1ma hujus Surányban mulatván,

2da mentem Megyerre, hova Komjáti Sándor és Benkovicz uramék elérkezvén, fogtam az jószág urbarialis conscriptiojához, és az gulya számban vételéhez.

3tia is abban continuaskodtam.

4. Kezdettem az kertek rekesztéséhez és bévetéséhez.

5. Surányban vissza menvén azon jóakaróimmal az surányi jószág urbarialis conscriptiojához fogattam. Die eadem érkezett Dömsödrül az hajóm árpával, soos hallal Karvához. Eadem expe-

Digitized by Google

diáltam szolgáimat Karvához mind hajómrul mind svabokrul tött dispositiommal.

6. Érkezvén leveleim Pozsonybul svabok érkezésiröl Karva fele. Eadem érkeztenek szolgáim Sookhoz Galgóczrul.

7. Magánosan levén voltam Megyeren, revidealtam az dolgokat.

8dikán az hajóm felérkezvén Farkasdra, ujobban mentem Megyerre.

9dik s 10dikén voltam ottan, jártam meg Farkasdot, Sookot etc. Eadem Surányban menvén az pozsoni fluxus béköszönt.

11. Inditottam meg Pozsonban szekeremet 16 tulokkal, 4 béres ökörrel, in summa nro 20. — Eadem vétettem az Maklári elött maradott gulya marhát számban, mely is in summa találtatott nro .... kit is 12. inditottam le gyáli pusztára, onnat Csongrádra. Eadem expediáltam az postát és Jankot is Pozsonban és Gulosházára.

13. Voltam Megyerre, ugy

14ta is.

15. 16. Voltam alteratioban az lábomra.

17. Érkezett az verbováló laitnantom mester emberekkel Németországrul, kiket is hordoztam meg az jószágomban és reexpediáltam Komaromban az hajóra az cselédekért.

18. Érettek küldvén.

19. Elérkeztek s az helyeket kimutattam.

Digitized by Google

20. Telekekre osztottam.

21. Volt nálam Kosztyán uram, kire biztam az nemes vármegyén levő dolgaimat és oblatiomat 200 arany effectualására.

22. 23. Megyeren Surányban mulattam.

24. Teberi Ferenczet tiszttartónak béállítottam.

25. Megyeren intentiomat in praxi mutattam és probáltam.

26. Expeditiomat végezvén, Isten kegyelmébül indultam Csábrágban s ebédelvén ondrokoi kertemben, háltam Bessén.

27. Szántón Gosztonyi viceispán uramnál ebédelvén, háltam Palasztokon, honnét

28. Pünkösd napján értem szerencsésen Csábrágban, holott méltóságos judex curiae Koháry István uramot öregségéhez képest frissen találtam s voltam szemben is ő excellentiajával.

29. Érkezett gróf Koháry András sógor uram is kis Miklós fiával szerencsésen, kikkel eadem mulatván, firedtem csali vizben.

Die 30^{dikán} is continualtam és méltóságos judex curiae urammak pro anno 1729. restans interessét in flor. 3300 exolvaltam, eadem megindulván s elbucsuzván.

31. Isten kegyelmébül érkeztem szerencsésen surányi házamhoz, Halász Péter uramot is elhozván Lévárul magammal. — És igy Isten ő szent

Digitized by Google

felsége engedte meg ezen holnapot is szerencsésen emlitett házamnál concludalnom, kiért áldassék szent neve mind örökké Ámen.

Ezen napokban érkezett Munkácsi Pozsonbul. Ugy fa Galgoczrul.

Június.

Istennek kegyelmébül virattam szerencsésen ezen béállott holnapra is Surányban, kinek folyását Isten rendelje maga szent akaratja szerint.

1ma hujus az leérkezett hajóimrol hordattak bé az Traszburgi filesi borok Farkasdrul, s kezdettek kiadatni korcsomákra. Eadem hordoztam meg Halász Péter uramot az egész jószágban oppinioját vevén. Eadem költöztettem az svabokat Suránybul az hajómra, Károlyban dirigalván.

2da elmenvén Halász Péter uram, expediáltam Károlyban, Csongrádra.

3. Érkeztenek Benkoviczék, kiknek pesti Medardus vásárjára adtam f. 5000.

4. Templom dedicatioja levén, devotizáltunk s Kosztyán uram s több jóakaróim érkezvén mulattam, és eadem die emlitett Kosztyán uramot az pesti királyi táblára expediáltam az farkasdi perennalitásért. — Perczik Jánost is eadem bocsátottam vissza expeditiokkal Csongrádra. — Gróf Teleki urak emberét is Károlyban, ki által 100

Digitized by Google

praedicatiot küldtem fiamnak és leányomnak kiosztásnak okáért.

5. 6. és 7. Hol Megyeren, hol Surányban voltam s Fedemesen is vadásztam.

8va tartottunk processiot Surányban s inditottam Munkácsit elöre Pestre.

9. Megyeren levén minden dolgot in confuso találtam. Adattam deputatumot Surányból az olasz kertésznek, háltam ottan.

10. Inditottam bagazsiámat Pozson felé. Eadem indultam magam is Megyerrül Pozson felé, háltam Modorban, honnat

11. Érkeztem szerencsésen Pozsonban.

12. Volt sessiónk cum praesidi 16an considialván.

13. Is volt sessio s ebédeltem méltóságos bán uramnál.

14. Pedig voltam méltóságos palatinus uramnál ebéden.

15. Expediáltam postát. Volt processio is. Ebédeltem az méltóságos herczegnél.

16. és 17. Voltanak sessiók az consiliumban. Voltam méltóságos bán urammal az köpcsényi fáczános kertben.

18. Volt nállam Sörényi püspök urammal báró Meszko Ádám uram ebéden.

19. Érkezett Soos László Bécsből Pelsöczi György dolgában és consiliumban.

Digitized by Google

20. Elő vétetvén ujabb repraesentatio tétetett felséges urunk eleiben, kivel estve vissza tért Bécsben, Boros Sándort is expediálván vele.

21. Méltóságos bán uram levén nállam, tartatott consilium, s előttem két deputatio rendeltetett. Méltóságos palatinus volt distractióra.

22. Considealtam az deputatioval, t. Sándor Albert és Adelphi consiliarius uramékkal.

23. Menvén méltóságos palatinushoz, végeztem dolgaim.

24. Mentem ki méltóságos bán gróf Pálfi János uram köszöntésire Királyfára több méltóságokkal.

25ª tractalt ő excellentiaja mindnyájunkat, holott mindnyájan vigan mulattunk és táncoltunk. Eadem béjövén Pozsonban, expediáltam postát.

26. Is continualtam aztat. — Bécsben küldöttem meg Pálfalvinak f. 3000; és Rovoretit Tridentben reexpedialván, contentaltam Duliat az olaszokra tött költségért.

27. Volt solemnitas a méltóságos camerae praeses gróf Erdödi György uram koronának őrzésségre installaltatván báró Laffert uram által az várban. Az tractatio pedig volt az ország házában.

28. és 29. Voltam alteratiokban, mind az által expediáltam az postát.

Digitized by Google

30. Volt consilium méltóságos palatinus praesidiumja alatt. — Eadem consummaltam az pesti apáczák fundationalis levelét az méltóságos herczegnél és primásnál.

NB. Die 29. értettem meg hogy Abauj vármegyében, valamely Torda István gazember nevem alatt katonákat fogadott volna.

Julius.

Mivel hogy engedelmet Bécsbül nem nyerhettem lemenetelemre, engedte meg Isten ezen holnapot Pozsonban szerencsésen kezdenem és érnem, holott:

1ma hujus consilium után mentem ki Mariae Talban dél után; az hol is

2da Istenemnek kegyes malasztjábul devotizálván, áldoztam is, kiért dicsértessék Istennek szent neve.

3ia és 4ta consiliumok tartatván, comissarialis ralatioimat végeztem, s nemes Abauj vármegye relatioja is elérkezett emlitett gazembernek Tordaj Istvánnak nevem alatt lött verboválásárul. Eadem az iránt super satisfactione obtestaltam az felséges consiliumot.

5ta és 6ta nem tartatván consilium expedialtam postáimat és Bécsben is az emlitett dolgokrul s egyebekrül.

7. Tartatván consilium, praesentaltam eszéki

Digitized by Google

comissarius bimestralis computussát, pro Martio et Aprili anni currentis. — Gyulai Ferencz uram érkezett Karvárul.

8. Conferaltam ő kegyelmével.

9. Elmenvén expediáltam postát.

10. és 11. Gróf Erdődi György uram praesidiumja alatt continualtattanak az consiliumok. Érkezett Gombkötő Josi Csongrádrul.

12ª hujus méltóságos palatinus urunk ő nagysága parancsolatjábul praesidiumom alatt tartottam consiliumot oberster báró Udali uram causajában.

13. Nem levén posta napon consilium, volt solemnitás az magyar apáczáknál ugy mint szent Margit napján.

14dikén is magam praesideáltam in consilio.

15. Gróf Erdődi György uram praesidealt.

16. Expedialtam postát.

17ª is, mivel pedig emlitett méltóságos gróf árvai camarara indult, ujobban continualtam az praesideumot.

18. Is tartatott consilium praesidiumom alatt.

19. Is volt consilium s expedialtam postát.

20. Subscribalván ő felségéhez való repraesentatiókat. Eadem indultam Surányban, holott is

21. meghálván,

22. is mulattam ottan és Megyeren, honnat is

Digitized by Google

23. kilencz óra után indulván meg, eadem érkeztem szerencsésen Pozsonban.

24. Feles repraesentatiókat és leveleket subscribalván, méltóságos palatinus praesidiumja alatt tartatott consilium.

25. 26. és 27. Feles leveleim érkezvén és szegény Pelsöczi György causaja is, azon expeditiokban fáradoztam, consiliumok sem tartatván.

28. és 29. is méltóságos palatinus praesidiumja alatt tartattak consiliumok. — Eadem érkezett meg Munkácsi János szolgám báró Meszko Ádám uramtul, hova hat pej gyermek lovat vitt vala.

30ª hujus volt nállam deputatio méltóságos Pálfi Leopoldine asszonyom dolgában szigeti comendanssal való controversiaban. Expedialtam postát.

31. Nem tartatván consilium, az pater jesuitak ő kegyelmek tractaltanak mindnyájunkat, s ezzel Isten kegyelmébül concludaltam ezen holnapot Pozsonban szerencsésen, kiért dicsértessék Istennek szent neve.

Augustus.

Engedte meg Isten ő szent felsége ezen holnapot Pozsonban szerencsésen megérnem, honnat is méltóságos palatinus ő nagysága engedelmébül:

Digitized by Google

1ma szent-györgyi modri szőlleimet megtekintvén, háltam modri házamnál.

2. Mentem Királyfára méltóságos bán gróf Pálfi János uramhoz, holott ebédelvén, hálásra mentem ivánkai házamhoz.

3ta bémenvén Pozsonban qua praeses subscribaltam az consilium repraesentatioit ő felségéhez, és az országra szólló expeditiokat. Expedialtam postát.

4. Érkezett meg Bécsbül Pelsőczi embere Kürti János, consilium nem levén, sem pedig egyéb dolog.

5ta hujus tartatott consilium és expediáltam Kürti által Pestre és felföldre.

6ta hujus feles országos expeditiot subscribalván az consiliumnak. Indultam Modorban s háltam is ottan.

7. Isten kegyelmébül mentem Királyfára emlitett méltóságos bánhoz, holott communicaltam az ökör kereskedés iránt való dolgokat, s ebéd után jöttem hálásra komám Benkovicz Jánoshoz.

8. Farkasd felé vevén utamat értem szerencsésen surányi házamhoz, holott is

9na hujus revideáltam szolgáimnak negligentiáját s expedialtam postát.

10. Voltanak nállam ujvári plebanus és Kereskényi Jonás uramék.

Digitized by Google

11. Érkezett emberem Pozsonbul az subscriptiora való consilium leveleivel az egész országra szóllókkal, melyeket

12. subscribalván, azonnal expressus által Pozsonban visszaküldöttem s azokkal érkezett leveleimre való expeditiomat nyerges-ujfalusi postára.

13. Szorosabb dispositiokat tevén az takarodás iránt, az téglakemenczét szalmával begyujtottam, kiben $\frac{m.}{50}$ tégla vagyon.

14. Megyeren töltvén az szent ünnepet. Az bátorkeszi erdöre 36 szekeret expediáltam fáért.

15. Ottan ünnepelvén Gyulai Ferencz uramat vártam, de meggátoltatván el nem jöhetett.

16. Surányi házamhoz vissza menvén, Munkácsi János szolgám érkezett Pozsonbul feles levelekkel.—Eadem érkeztenek meg az szekereim Bátorkeszibül 36 szekér fával, Zsitva Fedemesrül is 22 szekérrel, másnap pedig

17. ujobban 15 szekérrel, melyben is csak hat szekérrel forditatott az téglakemencze conclusiojára, mely ugyan ezen nap el is végeztetett és bérakatott. — Eadem volt nállam Gyulai Ferencz uram, kivel conferaltam olaszországi dolgaimat, s azzal elment s általa postámat expedialtam.

18. Revidealtam oeconomiamat s majd csak nem végét vetettem az aratásomnak, mind életet

Digitized by Google

mind zabot learattatván s az árpát is feltakaritatván. — Eadem vettem Pozsonbul feles leveleket azzal megyeri cultellus arendatoriaját, kit azonnal küldtem Teberinek.

19. Dispositiokat tevén jószágomban Csongrádra készültem, az hova is

20. Lovaimat elöre küldöttem Esztergomban és Gyálra.

21. Hat órakor reggel megindulván nyolcz órakor estve Gyálra érkeztem, honnat utamat Körös felé continualván.

22. Csongrádra 27 óra alatt érkeztem Surányból, holott mindenemet revidealván.

23. Szeghvárra menvén, ottan is mindent revidealván disponáltam.

24. Megindulván Kecskemét felé,

25. ujobban 23 óra alatt Surányban szerencsésen érkeztem, holott

26. 27. és 28. lovaimat megnyugtatván, indultam Pozsonban.

29. Háltam ivánkai házamnál.

30. Jó reggel érkezvén Pozsonban, ebédeltem consilium után méltóságos bán uramnál.

31. Nem levén consilium, expedialtam postát s voltanak nállam erdélyi prépost Demeter uram és az pater piaristák.

És igy Istenemnek kegyes gondviselésébül

Digitized by Google

töltöttem el ezen holnapot szerencsésen. Váltottam ki az perennalis fassiót gróf Kaunitz számára n. nitrai captalantul f. 600 RhC.

September.

Isten ő szent felsége kegyelmességébül az béállott holnapra viradtam fel szerencsésen pozsoni házamnál. Holott is

1ma hujus t. consiliarius és director Grassalkovics urammal conferálván dolgaimrul, tartatott consilium, és ebédeltem méltóságos palatinusnál.

2da hujus Istenben elnyugodott feleségem anniversariumát solemniter tartván mind az pater franciscanusoknál, mind az claristáknál. — Tartatott consilium, mely után kezdettem az postalis expeditiohoz.

3ia hujus voltanak nállam jóakaróim.

4ta hujus tartatott consilium méltóságos bán praesidiumja alatt.

5. Ment el az méltóságos palatinus maga jószágiban. Eadem és ugyan

5ta 6ta és 7ma is voltanak consiliumok méltóságos bán praesidiumja alatt.

8. Vettem feles leveleket postán.

9. Consilium után méltóságos bán Nagy-Szombatban menvén, nyertem engedelmet diversióra. Eadem magam is megindultam Megyerre s háltam Nagy-Fedemesen.

Digitized by Google

10. Érkeztem megyeri házamhoz szerencsésen. Eadem revidealván oeconomiámat, hálásra mentem surányi házamhoz.

11. Expediálván az postámat Karvára küldtem.

12. és 13. Revidealván az oeconomiámat, disponáltam mindenekrül.

14. Megyerre menvén s ottan ebédelvén, délután indultam Pozsonban vissza s háltam iványi házamnál.

15. Érkezvén be Pozsonban, még sem érkezvén vissza Nagyszombatbul méltóságos bán uram qua praeses absentiajában nem lehettek consiliumok.

16. Expediáltam postámat és feles commissarialis dolgokat.

17. Levén magamnak vendégim, mulattak. Méltóságos herczeg parancsolatjábul pedig magamnak ottan kellett ebédelnem, holott volt az udvari vice cancellarius Schejler uram is ebéden. Die eadem béérkezvén méltóságos bán gróf Pálfi János uram Nagyszombatbul.

18. Tartatott consilium, kiben felséges urunknak 14. decretumi publicaltattak.

19. és 20ª is tartatott consilium.

21ª ment ki az palatinus méltóságos gróf Erdödi urakkal felséges urunkhoz Feltoronyra. Azon napon érkezett felséges urunk is oda.

22. és 23. Tartatván consiliumok terminalta-

Digitized by Google

tott Udali uram causaja Kazi uram ellen és repraesentaltatott felséges urunknak.

24. Voltak nállam jóakaróim s ebédtül elhivattattam méltóságos herczeghez és primáshoz, holott ebédeltem méltóságos bán urammal együtt ő herczegségénél. — Honnat eadem megindulván ő herczegségével felséges urunkhoz, háltunk Gután, hova éjfélkor érkezvén méltóságos cardinalis Zinczendorf uram megértettük ő felségét más napot egészlen vadászatban tölteni. — Eadem holt meg az megyeri német számtartóm.

25. Gután ebédelvén, mentünk éjtszakára Boldogaszonyban.

26. Udvarlottunk felséges urunknak Feltoronyban.

27. Elválván az méltóságos herczegtül, értem éjtszakára pozsoni házamhoz, és mentem méltóságos bánhoz, kitül engedelmet nyervén, s

28. postámat végezvén délután megindultam s ivánkai házamnál ebédelvén, éjfél után érkeztem megyeri házamhoz.

29. Az megholt számtartó actai revisiojához fogtam s az iránt disponálván, délután mentem surányi házamhoz.

30. Korcsomárosokat molnárokat etc. egyben citalván continualtatott az munka. — Eadem Hodossi Jánossal végezvén, revidiáltam oeconomiamat, és igy engedte meg Istenem ezen holnapot

Digitized by Google

is szerencsésen concludalnom, kiért áldott legyen szent neve. Ezen héten fogattam az surányi cinteremhez.

October.

Engedte meg Istenem érnem ezen holnapot surányi házamnál szerencsésen, kiért áldott legyen.

1ma hujus délután Pozson felé indulván, hálásra értem ivánkai házamhoz.

2. Honnat Pozsonban szerencsésen érkezvén, voltam az consiliumban.

3ia is tartatván consilium, ebédeltem méltóságos bán uramnál.

4ta is volt consilium, tractalták az urakat az pater franciscanusok, de alteratiom mia én jelen nem lehettem.

5. Contentaltam báró Meszko Ádám uramat az borairul és együtt az hordairul is plenarie. Expediáltam postát, nem levén consilium.

6ta és 7ma tartatott consilium s az után gróf Pálfi János uram ő excellentiaja az praesesünk kiment. — Eadem expediáltam Csiszárt Nitrára Livius Károlyinak irott levelemmel, kit az pater provinciae, oda való rector dirigalt Romában.— Eadem 7ma érkezett méltóságos gróf Pethő Mihály kedves öcsém hozzám.

8. Együtt ő kegyelmével s több jóakaróimmal ebédeltem az méltóságos herczegnél.

Digitized by Google

9. Béjövén méltóságos praesesünk s az köszvény reá jövén, consilium nem tartathatott. Eadem 9na az méltóságos herczeg és primás övött nállam, több jó uraimmal s akaróimmal, s vigan volt egész 8 óráig estve. Eadem bocsátottam Ács Miklóst (ki is Károlybul jött) Surányban.

10. Consilium után voltam gróf Pethö Mihály öcsém urammal.

11. Consilium méltóságos bán uram házánál tartatván, commissarialis relatiót töttem, voltanak nállam Gyulai Ferencz s Vajai uramék gróf Pethö Mihály urammal ebéden.

12. 13. és 14ikén sem tartatván consilium. Az portak rectificatiojában fáradozván az commissio.

14. Gróf Pethö Mihály öcsém uramot hagyván házamnál, magam divertaltam Megyerre.

15. Mentem által Surányban s Herkály Josefet hivattam által számtartóságra, és munkálódtam számvételekben. Eadem éjtszaka nagy hó esett, ugy hogy

16ta hujus bokáig érö hó volt.

17. és 18. Számtartó Deseniczkivel végezvén s Pozsonbul leveleket vevén.

19. Megindultam Ondroko és Megyer felé s Rácz Demetert az élet felmérésére hagyván, éjtszakára értem bé Ivánkára, holott meghálván,

20. voltam az consiliumban s ebéden gróf

Digitized by Google

Pethő öcsémmel az méltóságos palatinusnál, s feles leveleim érkezvén.

21. Consilium után fáradoztam azokra való válaszolásokban.

22. Hasonlóképpen continualtam.

23. Volt consilium, ennek előtte négy s öt holnappal irott levelei olvastatván az nemes vármegyéknek és városoknak. Eadem estve felé esett második hó, kissebb az elöbenyinél, s ujobban érkeztenek feles leveleim postán.

24. 25. és 26^{ikán} is tartatott consilium. Voltam ebéden méltóságos bán uramnál. Postát expediáltam. Eadem vettem kezemhez Hodosi János donatioját.

27. is tartatott consilium.

28. és 29. Revidealtam gróf Zichi Imre uram által familiam ellen inditatott processust respitialo leveleimet. Expediáltam postát.

30. Volt consilium, s voltam alteratus.

31^{ikén} is tartatván consilium, voltam ebéden méltóságos palatinus urunknál, együtt gróf Pethő Mihály öcsém urammal.

NB. Ezen holnapnak 27^{dik} napján mult ki ezen gyarló világbul néhai G. K. Berenczi Berinyi Péter kedves Sorgor uram, — kinek lelkének Isten irgalmazzon, — és nyugtassa meg az örök életben, — életének 74^{dik} esztendejében.

Digitized by Google

November.

Ezen holnapot Isten kegyelmébül pozsoni házamnál érvén meg.

1ma Voltanak nállam jóakaróim együtt gróf Pethő Mihály öcsémmel.

2da sem volt consilium, devotioban töltvén az időt. — Expediáltam postát.

3ia consilium után ebédeltem az méltóságos palatinusnál.

4ta volt gála, — s consilium nem levén, böjtömet continualtam.

5ta hujus voltam méltóságos bánnál ebéden. Expediáltam postát.

6. 7. 8. 9. és 10. Tartattanak consiliumok, hanem 10ma az méltóságos palatinusnál volt, az előtt az méltóságos bánnál. — Eadem 10ma indultam ki Pozsonbul, feles jószágimrul való levelekkel — háltam Felső-Szeliben. Eadem inditottam Munkácsi Jánost is báró Meszko Ádám uramhoz az borokért.

11. Érkeztem szerencsésen surányi házamhoz.

12ma ejusdem szent Márton ludgyát ottan költvén el, Pista unokámmal kit helyben találtam.

13. Érkezett hozzám pater Mossonyi János esztergami jesuita.

Digitized by Google

14. Pater provincialisa az piaristaknak érkezvén, expedialtam Teberit Esztergomban hajón bajoskodására nézve. — Eadem volt Bartakovics uram nállam, kivel conferaltam dolgaimat.

15. Mentem által Megyerre, holott revideáltam az oeconomiamat.

16ª is mulattam ottan, s Pozsonban bocsátottam Zajmajstert pénzel Munkácsihoz.

17. Érkezett az hajóm Farkasdhoz, hova expediáltam Téberit kiüritéssére és felvétele után elszállitására. — Eadem végezvén farkasdiakkal, mentem által Surányban.

18. Expediáltam Sipkát Pestre.

19. Linkner által küldtem Nitrára pater piaristakhoz Pista fiamot iskolában. Eadem érkezett Zajmaister Pozsonbul, kit is azonnal expedialtam Sipka után f. 300. árpára, hogy Pest elein megvevén hajómon felhozattassék.

20. Érkezett Nitrárul vissza Linkner fiamrul való relatiojával.

21. Érkezett Ruffi András uram, ki által végeztem az ondrokoi serfőzővel. Eadem adatott ujobban deputatum az megyeri olasz kertésznek.

22. Végeztem emlitett Ruffi Andrással és continualván instructiokat, töttem egész dispositiót.

19ª inditottam meg az bagazsiámat Csongrád felé.

Digitized by Google

NB. 17ª kezdödött az ser árultatás megyeri jószágomban, die 22. már kilenczedik fözést tött ezen serfözö.

23. Postárul való leveleim után várakozván, éjtszaka vettem s azonnal indultam.

24. Pesten dolgaimrul informatiót vevén, azokat helyben hagyván, hálásra gyáli házamhoz mentem.

25. Kecskemétre érkezvén, ottan is az várossal dolgaimat végezvén.

26. Az szent misére csongrádi házamhoz szerencsésen érkeztem.

27. Perczik János által küldöttem Pronai Gábor uram kezéhez Bosznyák familia leveleit sub Literis A. B. C. D. E. F. Ugyan Bohus uramnak Sotrul, Szöllösrül és Csány pusztáimrul. — Eadem mutattam meg megyeri swajczeremnek az gulyáimat és revidealtam ménesemet, juhaimat.

28. Inditottam bagazsiámat Károly felé, magam pedig mentem által szeghvári házamhoz.

Holott is 28ᵛª revidealtam csekély oeconomiamat.

29ª hujus megindulván Szegvárrul, háltam Sz. Andráson.

30. Kenderesen megszálván, hálásra mentem Madarasra, holott

Isten kegyelmébül concludaltam ezen holnapot, kiért áldott legyen szent neve.

Digitized by Google

December.

Utazásomban Madarason lépvén be ezen holnapban.

1ma hujus hálásra érkeztem Ujvárosra.

2da Isten kegyelmébül szerencsésen érkeztem Baktára az leányomhoz, holott

3ia leányom dolgaiban az baktai templom iránt fáradoztam, és Kincsei János urammal is. Postát expediáltam.

4. Megindulván, menyem asszonyt szemben találván, együtt jöttünk Ocsvára, holott mindnyájokat egészségben találtam.

5. Az fiam Károlybul együtt Patai Sámuel urammal érkeztenek.

6. Vay László uram is hozzám érkezvén, ö kegyelmekkel való dolgaimat conferaltam, és postámat expedialtam.

7. Baktára menvén vissza, az oda való calvinista templom iránt transigaltam az faluval s egymásnak levelet adván, egyik exemplarja az professor és Kereszturi Lukács uramnak megküldetett Báthorban.

8dikán délután megindulván, éjtszakával értem Károlyban.

9. Érkezett az leányom utánam.

10. Voltanak jóakaróim nállam.

Digitized by Google

11. Expediáltam postát.

12. Continuálván az expeditiót.

13. és 14. Vadászattal distrahaltam magamat, dolgoztatván az fiammal jószágim dolgaiban. Ezen napokban érkezett Munkácsi Janko utánam Pozsonbul.

NB. Expediáltam Zajmajstert Csongrád felé adván f. 1000 RhC. buza vételére.

15^{a} hujus is Károlyban levén.

16. Mentem Majtinban, honnat

17ma szent mise után mentem Erdödre. Holott is

18. 19. 20. és 21. oeconomiámat és sok káraimat revidealván, az olaszaimrul is disponáltam, és die 21. estvére sok instantiaknak resolutioja után Majtinban jöttem vissza. Ottan is eadem az instantiakat meghalván és consolalván.

22da szerencsésen érkeztem vissza károlyi házamhoz.—Holott találván sok leveleimet, postán jötteket, abban fáradoztam.

23. Eötves Miklós uram transmittalta az finalis computussokat pro annis $17^{29}/_{30}$ in authentico. Eadem érkezett az fiam kedves menyem asszonyval Ocsvárul, ki is Szölösre járt szegény Prinyi Imre öcsém uram temetésére, mely is volt ugyan Szölöst die 18va hujus. Eadem érkezett viceispán Bagosi László uram hozzám.

Digitized by Google

24. Többen is gyülekezvén hozzám.

25. Engedte meg Isten sok jóakaróim jelen létében az szent karácsoni napokat.

26. és 27. Azokkal mulattam üdömet. Eadem die 27. expedialtam Munkácsi Jánost Pozsonban, előre adván f. . . . .

28. Érkezett generalis Podsztaszki uram hozzám, kivel együtt ebédeltem az pater piaristak collegiumában.

Die 25 pedig az pater franciscanusoknál Kaplonyban.

29. Ment el tülem Podsztaszki uram.

30. Érkezett Hodosi János.

31. Báró Szentiványi János uram több jóakaróimmal – kikkel concludaltam szerencsésen ezen esztendöt.

NB. Munkácsi által négy chartabiancat küldtem fel creditoraimhoz.

Uj calendariumnak nem létele mia.

Az ezer hét száz (harmincz) egyedik esztendöbeli uj esztendö napját engedte meg Isten károlyi házamnál szerelmes gyermekeimmel, báró Szentiványi János, Prinyi Pál s több jóakaróimmal megérnem és szentelnem, kiért áldott legyen szent neve.

Digitized by Google

2. Januarii Istenben boldogul kimult édes asszonyom anyám néhai Sennyei Erzsébet anniversariumát tartattam mind károlyi collegiumban, kaplonyi conventben, az szathmári pater jesuitáknál.

3ia feljebb emlitett jóakaróimmal voltam az pater piaristaknál Károlyban az philosophicum studium examenjén.

4. Kezdettem báró Szentiványi uram által dolgaim continuatiojához.

5. Leleszi és tarczali expeditiót vittem végben.

6. Jöttenek ujobban viceispán Bagosi László és commissarius Eötves Miklós uramék, s azoknak praesentiajában szenteltettek meg házaim.

7. és 8. Végezödött az cameralis szék Schillingen dolgában.

9na hujus concludaltam és communicáltam báró Szentiványi urammal, az olasz atyafi historiait s genealogiait etc.

10. Ment el tülem emlitett báró uram s több jóakaróim. Eadem érkezett substitutus viceispán Kende László uram és subsequenter

11. és 12. Prinyi András öcsém uram, kikkel végezvén az dolgaikat.

Die eadem 12ma indultam az fiammal Erdödre, holott is

Digitized by Google

13. Fiamnak az következendö kevés épitésnek módgyát megmutogatván.

14ta Károlyban visszajöttem. — Utamban Anyiczka unokámnak változásárul hirem érkezvén, fiamat Ocsvára bocsátottam.

15. Érkeztenek meg Pap János Végházi Lászlóval Erdélybül, kik sehol sem kaphatták Tordai Istvánt.

16. Expediáltam Szuhányi Mártont Szathmári Sámuel és Nyiczki uramékat Szathmárra az gyülésben.

17. Érkezvén az fiam vissza Ocsvárul, continualtam dispositioimat.

18. Inditottam sésamat és bagazsiámat Pozson felé Poroszlóra elöre.—Expediáltam postát.

19^a hujus indulván Károlybul, mentem fiammal, leányommal Ocsvára; — holott is

20. 21. és 22da sok jóakaróim conflualván, azokkal mulattam; és dolgaimat is continualtam.

23^dikán companiástul Baktára menvén, Szombathelyit expediáltam Poroszlóra s adtam neki egy chartabiancat super f. 4000. Egerben.

24. Leányom megmarasztván, vigan mulattam gyermekeimmel s atyámfiaimmal.

25^dikén concludalván az fiammal Ferussal, jószágaim administratioját reá hagyván, — szent

Digitized by Google

mise után utamat continualtam szánkán. — És éjtszakára értem Hortobágy hidgyához.

26. Kenderesen háltam Hodosi uramnál.

27. Gallos urammal vacsorálván Szentesen, értem szerencsésen szeghvári házamhoz. Honnat azonnal éjjel expediáltam Badda Gábor szolgám után Vásárhelyre.

28^dikán revidealván méneseimet, marháimat, juhaimat s egyéb jószágimat, ezzel eadem jöttem által az Tiszán csongrádi házamhoz, — holott is csányi praediumot exarendaltam Andrási Sigmond viceispán uramnak 10 esztendőig 1000 tallérokban.

Ugyan eadem Vásárhelyiek censusában pro hoc currenti anno vettem fel f. 2500 s egy kötet karmasint.

Eadem Baddátul levaltatott tarczali boraim ára f. 1000, melyet buzára adtam vala Károlybul kezéhez.

NB. Károlybul is ugyan azon boraim árát hoztam magammal f. 1000 RhC. — Ugyan Károlybul jószágom proventussat f. 1000 RhC.

29. Voltam Csongrádon s töttem dispositiókat.

30. Megindulván, háltam Kecskeméten.

31. Érkeztem Gyálra, holott is meghálván, töttem dispositiokat.

Digitized by Google

Die 1ma Februarii Szombathelyit expediáltam Csábrágban, magam megindulván, háltam Terszanszki Bélai vendégfogadójában.

2da ejusdem Kürtön szent misét halgatván, érkeztem szerencsésen surányi házamhoz.

3ia expediáltam Nitrára Pista fiamért, pater rector uramért és pater István uramért.

Digitized by Google

TARTALOM.

	LAP
MAGAM ÉLETÉNEK S AZALATT TÖRTÉNT ÁLLAPOTOKNAK EMLÉKEZETES FOLYÁSI	1
TOLDALÉK	125

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google